

PÁTÝ SYNOD

ČESKOBRASTRSKÉ
CÍRKVE EVANGELICKÉ V PRAZE
ROKU 1929.

*Svolání,
program a členové synodu.
Zprávy a návrhy.*

V PRAZE 1929.

Nákladem Synodního výboru

Českobratrské církve evangelické v Praze II., Jungmannova 15.

(Husův dům).

Synodní výbor
českobratrské církve evangelické
Praha II., Jungmannova 15.

V Praze dne 11. října 1929.

Podle §§ 93 a 101, 16 církevního zřízení z 8. února 1922
č. 64 Sb. z. a n. svoláváme tímto

pátý synod
českobratrské církve evangelické

na pondělí dne 11. listopadu 1929 a dni následující
do českobratrského evangelického chrámu
na Král. Vinohradech, Korunní 62.

Synodu budou předcházeti služby Boží s kázáním,
které budou zahájeny o ½6. hodině večerní.

P r o g r a m s y n o d u:

1. Členové volení odevzdají buď před službami Božími anebo ihned po nich své legitimace synodnímu výboru, který je prozkoumá (podle § 1 jednacího řádu).
2. O půl 7. hodině zahájení synodu podle §§ 2 a 3 jednacího řádu.
3. Volba zapisovatelů.
4. Volba dvou místopředsedů synodu (§ 93 círk. zřiz.).
5. Usnesení o vzniklých snad pochybnostech o platnosti voleb, o omluvách nepřítomných členů a jejich dovození, o povolání náhradníků (§ 4 jednacího řádu).
6. Složení slibu podle § 92 círk. zřiz.
7. Volba komise pro podání zprávy o tomto synodu.
8. Návrh synodního výboru v příčině synodní práce.
9. Volba odborů přípravných podle § 5, odst. 2. jednacího řádu.
10. Projednávání návrhů odborů přípravných na základě předloh k tomuto synodu podaných.
11. Projednání případných návrhů samostatných a petic podle § 13, odst. 2. a § 14, odst. 1. jednacího řádu. Petice mohou býti podány toliko prostřednictvím člena synodu; samostatné návrhy toliko před schůzí

a musí býti podporovány nejméně čtvrtinou přítomných členů.

12. Usnesení event. schválení zprávy o fondech a jmění, spravovaných synodním výborem.
13. Volba tří členů do výboru Husova Domu v Praze, volba kuratorií Husova Domu v Hradci Králové a budovy ústavní v Čáslavi, a jiných event. komisí (zvláště komisí disciplinárních). Volba revisorů účtů synodního výboru na další období a jiné event. volby.
14. Usnesení o době a místě příštího synodu.
15. Zakončení synodu.

Synod tento trvati bude pravděpodobně čtyři dny, t. j. snad až do 15. listopadu a je proto potřebí, by členové jeho se na to připravili.

Zahajovací schůze i v šeecky schůze plenární konají se v chrámu na Vinohradech, Korunní 62. Komise zasedají v místnostech Husova Domu v Praze II., Jungmannova 15.

Synodní výbor českokobratrské církve evangelické.

Th. Dr. Josef Souček,
senior a předseda.

Ferd. Kavka,
synodní kurátor.

Th. Dr. Ferd. Hrejsa,
náměstek seniorův.

PhDr. Ant. Boháč, JUDr. Jos. Král, Fr. Prudký,
členové synodního výboru.

ČLENOVÉ PÁTÉHO SYNODU:

Synodní výbor:

1. Dr. Josef Souček, senior a farář v Praze II., 1211.
2. ThDr. Ferdinand Hrejsa, profesor a náměstek seniorův v Praze I., 1045.
3. Ferdinand Kavka, ředitel továrny a synodní kurátor v Praze VII., Zátíší 25.
4. PhDr. Antonín Boháč, ministerský rada v Praze II., Podskalská 31, člen synodního výboru.
5. JUDr. Josef Král, vrchní finanční rada v Praze VII., Plynární 1031, člen synodního výboru.
6. František Prudký, farář v Olomouci, člen synodního výboru.

Náhradníci: Karel Vilím, místoředitel Hypoteční banky, Brno, náměstí Konečného č. 6.

Dr. Jindřich Hrozný, odborový rada minist. školství, Praha VII., Jirečkova 17.

Kamil Nagy, farář a konsenior ve Vanovicích na Moravě.

Za seniorát pražský:

7. Stanislav Čapek, konsenior, Praha I., 1045.

8. Dr. Jindřich Hrozný, odborový rada ministerstva školství, seniorátní kurátor, Praha VII., Jirečkova 17.

Náhradníci: Josef Šlechta, farář v Benešově u Prahy, konseniorův náměstek

Bedřich Jerie, farář v Praze XII., Korunní 62, náhradník konsenior. náměstka.

Jaroslav Sixta, rolník z Roztoklat, zástupce seniorát. kurátora.

Oldřich Neubert, továrník na Smíchově, náhradník zástupce seniorátního kurátora.

9. Timoteus B. Kašpar, farář v Praze II., Klimentská 18.

10. Josef Šlechta, farář v Benešově u Prahy.

11. Bedřich Jerie, farář v Praze XII., Korunní 62.

12. Bedřich Černík, zasílatel v Praze II., Havlíčkova 3.

13. JUDr. Emil Lány, ministerský rada, Praha-Střešovice, Vořechovka 40.

14. MUDr. Adolf Lukl, odborný lékař, Král. Vinohrady, Budečská 34.

Náhradníci: Kristián Lanštják, farář, Žižkov, Prokopova 17.

Oskar Nagy, farář, Kšely, p. Český Brod.

Dr. E. Smetánka, profesor, Smíchov, U Santošky 11.

František Betka, správce cihelny v. v., Roztoky 265.

Bohuslav Slabý, učitel, Praha VIII., Kobylisy.

Za seniorát plzeňský.

15. Karel Machotka, konsenior, Plzeň, Prokopova 27.

16. Josef Pohanka, vrch. účet. revident, senior. kurátor, Plzeň, třída Českých Bratří č. 3.

Náhradníci: Ebenezer Otter, farář v Plzni III., tř. Českých Bratří č. 3, konseniorův náměstek.

Jaromír Kryštůfek, farář v Rokycanech, náhradník konseniorova náměstka.

Emanuel Mattas, právní rada města Plzně, zástupce seniorátního kurátora.

Jaroslav Tetřev, ředitel spořitelny v Rokycanech, náhradník zástupce seniorátního kurátora.

17. Ebenezer Otter, farář v Plzni III., tř. Českých Bratří č. 3.

18. Jaromír Kryštůfek, farář v Rokycanech.

19. Emanuel Mattas, právní rada města Plzně, Plzeň, Karlovarská tř. č. 4.

20. JUDr. Stanislav Zima, advokát ve Strakonících.

21. Bohumil Tichota, velkostatkář, Ptenín, pošta Merklín u Přeštic.

Náhradníci: Václav Tábořský, nadlesní, Luh u Horšic, pošta Přestice.

Josef Filipi, řídící učitel v. v., Kralovice u Plzně.

Rudolf Kadláček, velkoobchod železem, Rokycany.

Za seniorát podřípský:

22. Josef Kulík, konsenior, Libkovičky, p. Roudnice n. L.
23. Vladimír Soukup, ředitel fil. Živnobanky, seniorátní kurátor, Mělník.

Náhradníci: Josef Kantorek, farář na Mělníce, konseniorův náměstek.

Josef Růžička, farář v Kovanci, náhradník konsen. náměstka.

Jaroslav Šustr, statkář v Bechlíně, náměstek senior. kurátora.

J. Štěpán ze Stránky, náhradník náměstka sen. kurátora.

24. Josef Kantorek, farář na Mělníce.
25. Benjamin Fleischer, farář v Roudnici n. L.
26. Vlastimil S. Juren, farář v Lounech, Prokopova 559.
27. Jaroslav Šustr, statkář v Bechlíně u Roudnice.
28. Josef Štěpán, statkář ve Stránce, p. Mšeno u Mělníka.
29. Raimund Vobořil, vrchní berní správce v. v., Roudnice.

Náhradníci: Hugo Samek, farář ve Vysoké u Mělníka.

Břetislav Hladký, farář v Libiši, p. Neratovice.

Josef B. Souček, farář v Krabčicích, p. Roudnice n. L.

Bohuslav Vonostránský, statkář ve Velkém Újezdě, pošta Mšeno u Mělníka.

Arch. Karel Čejka, prokurista v Horních Beřkovících.

Josef Brych, statkář v Hřivicích, p. Louny.

Za seniorát poděbradský:

30. Jarolím Nešpor, konsenior, Chleby, p. Oskoříněk.
31. Ing. Josef Holý, ředitel cukrovaru, seniorátní kurátor, Mochov u Brandýsa n. L.

Náhradníci: František Šustr, farář v Poděbradech, konseniorův náměstek.

Ladislav Juren, farář v Nymburce, náhradník konsen. náměstka.

Jan Kubíček, rolník v Hořátvi, p. Nymburk, zástupce seniorátního kurátora.

František Kulich, majitel řeznického a uzenář. závodu v Poděbradech, náhradník zástupce seniorátního kurátora.

32. Josef Kostkan, farář v Hořátvi, p. Nymburk.
33. Ladislav Juren, farář v Nymburce.
34. František Šustr, farář v Poděbradech.
35. František Kulich, uzenář v Poděbradech.
36. Jan Kubíček, statkář z Hořátve.
37. Karel Váňa z Netřebic (zemřel 24. května 1929).

Náhradníci: Oskar Opočenský, farář v Mladé Boleslavi.

Vladimír Martinek, farář v Opolanech, p. Libice n. Cidl.

František Sixta, statkář na odpočinku v Chlebích, p. Oskoříněk.

Jan Urbánek, soukromník, Poděbrady.

Vratislav Tržický, obchodník z Nymburka.

Za seniorát královéhradecký:

38. Josef Čapek, konsenior, Třebechovice pod Orebem.
39. MUDr. Adolf Švanda, vojenský lékař v. v., seniorátní kurátor, Hradec Králové.

Náhradníci: Štěpán Pavlinec, farář v Černilově, konseniorův náměstek.

Adolf Novotný, farář v Hradci Králové, náhradník konseniorova náměstka.

Oldřich Novotný, profesor v Jičíně, zástupce seniorátního kurátora.

Josef Trnka, stavitel v Jaroměři, náhradník zástupce seniorátního kurátora.

40. Jaroslav Kučera, farář v Libštátě.
41. Adolf Novotný, farář v Hradci Králové.
42. Emil Pokorný, farář v Šonově (protože se přestěhoval do obvodu jiného seniorátu, přestal býti členem synodu).
43. Jiří Havelka, rolník v Černilově.
44. Oldřich Novotný, profesor v Jičíně.
45. Václav Kupka, mistr obuvnický, Třebechovice pod Orebem.

Náhradníci: Štěpán Šoltész, farář z Hradce Králové.

Štěpán Pavlinec, farář v Černilově.

František Žepatý, farář v Semonicích.

Rudolf Hrubý, rolník v Mokřém.

Václav Vraný, ředitel měst. školy v. v., Hradec Králové.

Josef Holeček, rolník v Bukovině.

Za seniorát čáslavský:

46. Viktor Szalatnay, konsenior, Kutná Hora.
47. Jan Urbánek, ředitel pojišťovny, seniorátní kurátor, Plaňany.

Náhradníci: František Klapuš, farář v Přelouči, náměstek konseniorův.

Gustav Ad. Molnár, farář v Trnávce, náhradník konsen. náměstka.

MUDr. Přemysl Tardy, primář v Kutné Hoře, zástupce seniorátního kurátora.

Jan Havelka, velkostatkář v Radovesnici, p. Žiželice, náhradník zástupce seniorát. kurátora.

48. Jan Vlad. Šebesta, farář v Pečkách.
49. Gustav Ad. Molnár, farář v Trnávce, p. Řečany n. L.
50. Miloslav Novák, farář v Kolíně.
51. Karel Výborný, statkář, Krchleby, p. Čáslav.
52. Bohuslav Jiskra, řídící učitel, Záboří n. L.
53. Jan Havelka, statkář, Radovesnice, p. Žiželice.

Náhradníci: Jaroslav Řepa, farář ve Velimi.

Rudolf P. Lány, farář v Čáslavi.

Jaroslav Štulc, farář ve Chvaleticích, p. Řečany n. L.

Václav Runl, rolník v Zařícanech, p. Bílé Podolí u Časlavě.

Josef Paleček, rolník v Libenicích č. 6, p. Kolín.

Václav Vondruška, řídící učitel v. v. v Trnávce, p. Řečany n. L.

Za seniorát chrudimský:

54. Rudolf Medek, konsenior, Bučina, pošta Cerekvice nad Loučnou.
55. Ing. Josef Střiteský, profesor v Chrudimi, sen. kurátor.
Náhradníci: Josef Nešpor, farář v Chrudimi, náměstek konseniorův.
Pavel Havelka, farář v Pardubicích, náhradník konseniorova náměstka.
B. Dudycha, profesor v Litomyšli, zástupce seniorátního kurátora.
V. Limberský, rolník v Bučině, p. Cerekvice n. Louč., náhradník zástupce seniorátního kurátora.
56. Josef Nešpor, farář v Chrudimi.
57. Jakub Čaha, farář ve Vysokém Mýtě.
58. Jan Řezníček, farář v Chocni.
59. Václav Limberský, rolník z Bučiny, p. Cerekvice nad Loučnou.
60. Václav Chvojka z Bezděkova, zemřel 2. dubna 1929.
61. L. Melzer, ředitel spořitelny v. v. v Litomyšli.
Náhradníci: Karel Balcar, farář, Čermná u Kyšperka.
Bedřich Horký, farář ve Džbánově, p. Kerhartice n. Orlicí.
Pavel Havelka, farář, Pardubice.
Josef Jarkovský, úředník fy Frank v Pardubicích.
František Chvojka, továrník v Živanicích, p. Bohdaneč.
Ladislav Trávníček, rolník, Nasavrky u Chocně.

Za seniorát poličský:

62. Karel Andrlé, konsenior, Krouná u Skutče.
63. Jan Nekvinda, rolník, senior. kurátor, Krouná č. 124.
Náhradníci: Josef Dvořák, farář v Proseči, náměstek konseniora.
Jan Kučera, farář v Borové u Poličky, náhradník náměstka konseniorova.
Antonín Chalupník, obchodník v Proseči, náměstek seniorátního kurátora.
Emil Pajkr, rolník v Telecím, náhradník náměstka seniorátního kurátora.
64. Josef Dvořák, farář v Proseči u Skutče.
65. Otokar Kadlec, farář v Telecím, p. Sádek u Poličky.
66. Jan Kučera, farář v Borové u Poličky.
67. Jan Vávra, rolník z Jarošova u Litomyšle.
68. Emil Pajkr, rolník z Telecího, p. Sádek u Poličky.
69. Josef Bartůněk, rolník z Rychnova, p. Krouná.
Náhradníci: z farářů již nikdo nemohl býti zvolen.
František Kostlán, rolník z Hněvetic u Skutče.
Antonín Myška, rolník ze Svratouchu č. 89, p. Svratka.
Josef Beneš, rolník z Krouny č. 85.

Za seniorát tábořský:

70. Jan Toul, konsenior, České Budějovice.
71. Karel Kupka, komerční ředitel, senior. kurátor, České Budějovice.

Náhradníci: Rudolf Mahovský, farář v Humpolci, náměstek konseniora.

František Eliáš, farář v Moravci, p. Nová Cerekev, náhradník náměstka konseniorova.

Josef Kolman, rolník v Zahrádkách, náměstek seniorát. kurátora.

Jan Dolejší, mlynář ve Vyskytně, náhradník náměstka seniorát-ního kurátora.

72. František Eliáš, farář v Moravci, p. Nová Cerekev.

73. Rudolf Mahovský, farář v Humpolci.

74. Vladimír Čech, farář v Písku. (Následkem vzdání se úřadu přestal býti členem synodu.)

75. Ing. Miloš Vondruška, profesor, České Budějovice, Jirovcova 38.

76. Jan Dolejší, mlynář ve Vyskytně, p. Opatov.

77. Augustin Sochor, vrchní správce důchod. kontroly, Soběslav čp. 52.

Náhradníci: Bohuslav Souček, farář v Táboře.

Vladimír Chváta, farář v Soběslavi.

Josef Pospíšil, farář ve Velké Lhotě u Dačic na Moravě.

Josef Fojt, kurátor v Šachu, p. Velká Lhota u Dačic, M.

Alois Kryštůfek, řídící učitel v. v., Kardašova Řečice.

Josef Doubek, Strměchy, p. Pelhřimov.

Za seniorát novoměstský:

78. Vincenc Vašíř, konsenior, Nové Město na Moravě.

79. František Ondruška, ředitel obč. škol v Jimramově, seniorátní kurátor.

Náhradníci: František Rozbořil, farář v Jimramově, náměstek konseniora.

Josef Dobeš, farář v Novém Městě na Mor., náhradník konseniorova náměstka.

Jan Kadlec, továrník v Novém Městě na Mor., náměstek seniorát-ního kurátora.

Karel Bukáček, majitel realit v Jimramově, náhradník náměstka seniorátního kurátora.

80. František Rozbořil, farář v Jimramově.

81. František Dobiáš, farář v Olešnici.

82. Josef Dobeš, farář v Novém Městě na Moravě. (Resignoval.)

83. František Bláha, rolník v Blažkově č. 6, pošta Dolní Rožinka, Morava.

84. Jaromír Kadlec, továrník v Sedlístích, p. Jimramov na Moravě.

85. Josef Sklenář, ředitel hospodářské školy v Olešnici na Moravě.

Náhradníci: Z farářů již nikdo nemohl býti zvolen.

Jan Kadlec, továrník v Novém Městě na Moravě.

Josef Jurík, rolník v Ubušínku č. 3, p. Jimramov.

Adolf Makovský, mlynář v Bystřici n. Pernštejnem, Mor.

Za seniorát brněnský:

86. Kamil Nagy, konsenior, Vanovice na Moravě.

87. Karel Vilím, zemský rada, Brno, Konečného nám. 6, seniorátní kurátor.

Náhradníci: Václav Pokorný, farář v Brně. Následkem odchodu do výslužby přestává býti členem seniorátního výboru.

Jaromír Stehlík, farář v Javorníku, pošta Velká u Strážnice, náhradník konseniorova náměstka.

Josef Čech, rolník v Noviči, p. Letovice, náměstek senior. kurátora.
Jan Dostál z Nosislavi, náhradník náměstka seniorát. kurátora.

88. Josef Jadrníček, farář v Uherském Hradišti.

89. Václav Pokorný, farář v Brně. (Následkem odchodu do výslužby přestává býti členem synodu.)

90. Pavel Nešpor, farář v Nosislavi.

91. J. Vacek, ředitel měšť. škol v. v., Třebíč. (Přestal býti členem staršovstva a tedy i synodu.)

92. František Zbořil, vládní rada, Brno-Žabovřesky, Bezručova 10.

93. Josef Čech, rolník v Noviči, p. Letovice na Moravě.

Náhradníci: Jan Odstrčil, farář v Kloboukách, Morava.

Jaromír Stehlík, farář v Javorníku, p. Velká u Strážnice.

Jan Škerík, farář, Heršpice, p. Slavkov na Moravě.

František Bula, rolník, Brumovice č. 10, u Klobouk, Mor.

J. Dostál, učitel v Nosislavi.

M. Hluchaň, stavitel varhan, Brno.

Za seniorát vsetínský:

94. Jan Drobný, konsenior, Jablunka nad Bečvou, Morava.

95. Jan Pala, krejčí, sen. kurátor, Hošťálková u Vsetína.

Náhradníci: Jan Porubják, farář na Vsetíně, náměstek konseniorův.

Viktor Hájek, farář v Růžďce, náhradník konseniorova náměstka. Protože se přestěhoval do obvodu jiného seniorátu, přestal býti členem seniorátního výboru.

František Vaculín, stolařský mistr ze Vsetína, zástupce seniorátního kurátora.

Josef Staněk, rolník ze Seninky, p. Vsetín, náhradník zástupce seniorátního kurátora.

96. Otmar Hrejša, farář v Jasenné, p. Vizovice.

97. Jan Porubják, farář na Vsetíně.

98. Jan Skalák, farář na Vsetíně.

99. Josef Rafaj, rolník, Zádveřice, p. Vizovice.

100. Josef Staněk, rolník, Seninka, č. 41, p. Vsetín.

101. František Hurta, rolník, Růžďka, č. 89.

Náhradníci: Hájek Viktor, farář v Růžďce. Protože se přestěhoval do jiného seniorátu, přestal býti náhradníkem.

František Pokora, farář v Zádveřicích, p. Vizovice.

Josef Dlabaja, mlynář v Klečůvce, p. Zádveřice.

Tomáš Machala, rolník v Pržně, p. Jablunka n. Bečvou.

Karel Olšák, rolník a obchodník v Jablůnce n. Bečvou.

Za seniorát moravsko-slezský:

102. Gustav Švanda, konsenior, Olomouc-Lazce, tř. krále Václava III. č. 10.

103. Eduard Šolc, ředitel cementáren, Hodolany, seniorátní kurátor.

Náhradníci: Bohuslav Burian, farář ve Stříteži u Valaš. Meziříčí, náměstek konseniorův.

Jan Geryk, farář v Českém Těšíně, náhradník náměstka konseniorova.

Josef Kramoliš, stavitel v Hodslavicích, zástupce senior. kurátora.

Antonín Štancl, zlatník a hodinář v Olomouci, náhradník zástupce seniorátního kurátora.

104. Boh. Burián, farář ve Stříteži u Valaš. Meziříčí.

105. Alexander Winkler, farář ve Frýdku.

106. Jaroslav Kantorek, farář v Mor. Ostravě.

107. Josef Dobeš, rolník ve Stříteži „na Příčnici“.

108. Emil Rychetský, obchod. zástupce v Prostějově.

109. Frant. Volek, dílovedoucí ve Valaš. Meziříčí.

Náhradníci: Josef Geryk, farář v Českém Těšíně.

Jan A. Vališ, farář v Orlové.

František Hrejša, farář ve Valašském Meziříčí.

Ladislav Rychlík, báňský úředník v Mor. Ostravě.

Josef Hromádka, rolník v Hodslavicích.

František Janalík, rolník v Prusinovicích.

Za čsl. evangelickou bohosloveckou fakultu Husovu.

110. Prof. Dr. Slavomil Daněk, Praha.

Náhradník: Prof. dr. Frant. Bednář, Praha.

A.

ZPRÁVY SYNODNÍHO VÝBORU.

I. Zřízení a správa církve.

1. Změny církevního zřízení, na kterých se minulý IV. synod usnesl, nemohly býti předloženy vládě k schválení z toho důvodu, že jednak vyskytly se rozpory v novém znění některých ustanovení, a jednak, že nebylo vůbec vždy protokolárně konstatováno, zda při usnesení dotyčné změny byla přítomna dvoutřetinová většina synodních členů a zda nové znění bylo přijato dvoutřetinovou většinou těchto přítomných, jak to vyžaduje § 95 církevního zřízení. Proto sešel se Ústavní komitét ještě jednou k poradě a k návrhu o změnách církevního zřízení. Na základě této porady předkládáme znovu návrh na doplňky a změny.

2. Ve věci přísahy členů naší církve učinil synodní výbor ve smyslu usnesení IV. synodu k ministerstvu spravedlnosti následující podání: Poslední synod zabýval se otázkou soudní přísahy našich příslušníků a na základě jeho usnesení předkládá synodní výbor tento návrh:

§ 4. zákona ze dne 3. května 1868 č. 33. ř. z. budiž doplněn takto: „Přísaha příslušníků Českobratrské církve evangelické v zemi české a moravskoslezské koná se bez krucifixu a beze svěc.

Pokud by však u některého příslušníka této církve přísaha podle jeho udání odporovala jeho svědomí, dostačí, když učiní na místě přísahy slavnostní ujištění pravdivosti své výpovědi na svou čest a svědomí.“

Vůči tomuto návrhu však namítá ministerstvo spravedlnosti, že jest nebezpečí, aby jednotlivci v daném případě nerozhodovali se místo složení přísahy dáti pouhé ujištění nikoli z důvodů náboženských, nýbrž z důvodů jiných a také že není vyloučeno, že by titíž lidé v jiném konkrétním případě zase se rozhodli pro přísahu. Synodní výbor vůči tomuto přípisu ministerstva spravedlnosti podal rozklad v tom smyslu, že lze přece jenom uzákoniti i pro členy Českobratrské církve možnost nepřisahati, protože takováto možnost je zajištěna v soudním řádu vojenském.

3. Otázka uznání naší církve pro Slovensko a Podkarpatskou Rus je vyřízena tím, že dostalo se tohoto uznání usnesením ministerské rady podle vyhlášky ministerstva školství a národní osvěty z 26. května 1928 č. 124798/27-VI. Tato vyhláška zní takto: „Českobratrská církev evangelická státem již uznaná na území Čech, Moravy a Slezska, prohlašuje se ve smyslu zákonného článku XLIII. z r. 1895 za zákonně uznanou i na území Slovenska a Podkarpatské Rusi.“ (Sb. z. a n. z r. 1928, č. 84.)

Na základě tohoto uznání lze nyní i v této části republiky zřizovati českobratrské sbory a kazatelské stanice, jež budou částí naší církve a budou se řídití naším církevním zřízením.

4. V r. 1928 byly ve většině seniorátů vykonány nové volby seniorátních výborů. Většinou byli dosavadní konsenioři znovu zvoleni. Toliko v seniorátě vsetínském, v němž dosavadní konsenior Gustav Winkler zemřel, byl zvolen novým konseniorem Jan Drobný, farář v Jablůnce. Dále přestal býti ke konci r. 1928 konseniorem obvodu chrudimského bratr farář Josef Nešpor z Chrudimi, a to po rozumu nynějšího církevního zřízení proto, že dosáhl 70 let věku svého. Na jeho místo zvolen Rudolf Medek, farář z Bučiny. A když r. 1929 vzdal se úřadu konseniora farář J. Václavík z Krucemburku, byl na jeho místo zvolen konseniorem obvodu tábořského Jan Toul, farář v Českých Budějovicích.

5. Synodní výbor byl na IV. synodu nově zvolen a sestává z dosavadních členů. Za náhradníky pak zvoleni byli bratři Kamil Nagy, konsenior ve Vanovicích, dr. Jindřich Hrozný, odborový rada v Praze a Karel

Vilím, místoředitel Hypoteční banky v Brně. Všichni členové synodního výboru i jejich náhradníci byli potvrzeni vládou republiky dne 4. února 1928.

6. Vzhledem ke správě církevní zmiňuje se synodní výbor toliko o tom, že práce administrační stále roste, a to hlavně proto, že přibývá nových sborů a stanic, jakož i různých prací spojených s rozdělením a zasiláním státních církevních příspěvků. Také ovšem liknavost některých našich úřadů církevních v posílání žádaných potřebných zpráv a spisů vynucuje si mnohé zbytečné urgování. Sdělujeme také, že většina sborů, a to převážná většina, odvedla matriční knihy i účty sborové až do r. 1927. Avšak přece jsou výjimky a je potřeba, aby synod znovu svým usnesením podepřel snahu synodního výboru, aby nastal zde úplný pořádek. O správě matrik musíme ještě říci, že někteří bratři, zejména z mladších, nejsou dosti přesní v psaní matričních zápisů a tak docházejí matriky na seniorátní úřady a někdy i na synodní výbor ne zcela úplně a dosti pečlivě sepsané. Jsou i případy, že se odesílají druhé stejnopisy ne jako originály, nýbrž pouze jako opisy originálů u farních úřadů chovaných. To je úplně nepřípustné. U farního úřadu musí býti psány dva originální stejnopisy s originálními podpisy svědků. Soudíme, že posud ještě je potřeba usnesení, jaké bylo učiněno na předešlém synodu, tak aby zajištěno bylo správné odvádění matrik i církevních účtů.

Velice také zaráží synodní výbor, že zejména při volbách farářů často nedbá se přesně ustanovení církevního zřízení a při tom se očekává, že přes to nemá synodní výbor odmítati schválení. Také i různá poučení zaslaná synodním výborem seniorátům a sborům nebývají vždy v konkrétních případech v ohled vzata. Snad nejsou ani čtena.

7. Archivy bývalých superintendentů nejsou ještě všechny u synodního výboru a musíme také přiznati, že synodní výbor nemá zatím vhodného místa pro jejich řádné uložení a ani síly pro jejich správné uspořádání.

8. Kancelář synodního výboru rozmnožena byla o jednu úřednici, a to sestru Růženu Kuželkovou, která nastoupila 1. března 1929. Do konce srpna 1928 působil při synodním výboru jako vikář seniorův B. Skalák, který vedle částečného zastupování seniora v pracích farního úřadu vypomáhal i v synodním výboru. Po něm povolán byl k částečné výpomoci seniorovi ve věcech farních pensionovaný farář V. Miler, jenž také na přání sboru klimentského vypomáhá faráři T. B. Kašparovi. Remuneraci dostává ovšem od synodního výboru.

9. Zpráva o IV. synodu se všemi usneseními jeho sestavena byla synodním výborem (prací sekretáře B. Vařeše) a vydána tiskem a zaslána všem sborům. Nato byly všechny sbory připisem z 13. října 1927 č. 2272 vyzvány, aby usnesení synodní jich se týkající vykonaly nebo na vědomí vzaly a o tom zprávu podaly. Rovněž i usnesení týkající se jiných osob a církví, zejména zahraničních, byla dotyčným korporacím a osobám zaslána. Pouze 8 sborů podalo zprávu, jak usnesení synodní vzaly na vědomí. Byly to sbory: Proseč, která v dotyčné své zprávě činí návrh, aby důležité návrhy na synod podané byly ještě před zasedáním synodním výborem zaslány odborníkům k vyjádření. Také žádají Prosečtí, aby v příslušných tabulkách místo duší počítali se poplatní údové církevní. Zpráva ze Semonice pak vyjadřuje svůj protest proti individuálním kalichům. Stejný protest ozval se i z Telecího. Ve zprávách sborů ve Veselí, Daňkovicích, Jimramově, Novém Městě, Kloboukách a v Telecích sděluje se, že nemohou ještě zavéstí nový zpěvník, protože jednak jsou zvyklí na starý zpěvník moravský a jednak žádají si jakéhosi dodatku písní, jež se zpívají v dotyčných sborech. Na naše sdělení o usnesení synodním v příčině sloučení vydavatelských organizací „Kalichu, Spolku Komenského a Komenia nebyla dána ještě odpověď kromě toho, že „Kalich“ o toto spojení usiluje. Sdělujeme také, že na zdejší dotaz učiněný u ministerstva vnitra po rozumu synodního usnesení, zda diakoni mohou vykonávatí oddávky, nebyla dána ještě písemná odpověď, pouze ústně bylo naznačeno, že to asi možné nebude.

Synodní výbor poslal také všem sborům a seniorátům přípis, v němž upozorněno bylo na změny církevního zřízení synodem přijaté s tím sdělením, aby se o nich vyjádřily. I došly z některých seniorátů nějaké návrhy na změny a my je také v této zprávě otiskujeme.

10. Čtvrtý synod učinil usnesení, aby v období mezi dvěma řádnými synody svolán byl sjezd našich sborů. Toto usnesení stalo se v předpokladu, že budou synody konány každý třetí rok. Posud však platí ustanovení, že se synod koná každý druhý rok. Přes to však byl uspořádán takovýto sjezd žádaný synodem, ovšem sjezd výjimečný, totiž na věčnou vzpomínku 10letého trvání naší spojené církve Československé a obnovení našeho svobodného státu Československého. Program tohoto sjezdu připraven byl synodním výborem a sjezdovým komitétem. A synodní výbor vydal také zvláštní knížku s titulem „Deset let Československé církve Evangelické“. Spis ten byl všem sborům

rozeslán aspoň po jednom výtisku a doufáme, že bude v rukou členů tohoto synodu. My pak jej předkládáme na synodní stůl jako část předloh. Rovněž jednání a řeči na sjezdu konané byly sepsány a synodním výborem tiskem vydány. Podle mínění většiny účastníků byl to sjezd zdařilý, jehož se účastnili zástupci takřka všech sborů a na němž i řada pozdravů hostů byla přednesena a k němuž velmi četné písemné blahopřejné projevy došly zejména od přátel zahraničních. I tyto projevy jsou vytištěny, aspoň ve výtahu, v knížce „Jubilejní sjezd 1928“, kterouž rovněž jako část předloh předkládáme.

11. Synodní výbor zabýval se také otázkou oslav václavských, které konány byly v tomto roce 1929. Účastnil se na pozvání schůze korporací pokrokových, vyslav k nim svého zástupce profesora dra F. Hrejsu. Schůze ta radila se o tom, jaké stanovisko by se mělo zaujmouti k těmto oslavám. Synodnímu výboru bylo jasno, že tak, jak tyto oslavy byly projektovány, nemůže se jich účastniti a kdyby byl vyzván vyslati delegáta do slavnostního výboru, nemohl by pozvání tomu vyhověti. Než církev naše nebyla vyzvána, pouze člen synodního výboru prof. dr. Hrejsa byl osobně požádán, aby do toho výboru vstoupil. Avšak on po úradě se synodním výborem písemně odmítl. Synodní výbor pak vydal krátké prohlášení, v němž vysvětlil, jaké stanovisko on i celá naše církev k těmto oslavám zaujímá. Toto prohlášení bylo uveřejněno v „Českém Bratru“ a z něho pak i v jiných časopisech naší církve i jiných církví evangelických. Zasedání synodu našeho koná se ovšem až po skončených oslavách, ale synodu je volno, uzná-li to za dobré, i touto otázkou se zabývat.

12. Senior ve své kompetenci vykonal v minulém období přes 40 návštěv různých sborů a to buď k vůli odevzdání nových zvonů nebo nových či obnovených chrámů a jiných církevních budov, ordinací kazatelů, různých jubilejních slavností, týkajících se buď jednotlivých vynikajících osob nebo událostí sborových, instalací konseniorů a j. V zastoupení jeho dr. Hrejsa vykonal více než 12 návštěv, rovněž i farář Prudký také několikrát zastupoval synodní výbor.

II. Sborny a jejich správci.

1. Statistika. Počet duší podle výkazů seniorátních úřadů byl za rok 1928 258.123. Avšak podle zpráv přímo ze sborů synodnímu výboru zvláště podaných bylo duší 258.426. Je tedy zde difference 303 duší.

Jméno seniorátu	Celkový počet duší	Počet			Faráři			Vikáři	Diakoni
		sborů	filiálek	kaz. stan.	řádní	výpomocní	nominelní		
1. Pražský	37.432	14	2	21	12	1	1	2	—
2. Plzeňský	25.112	7	1	39	4	—	—	2	3
3. Podřipský	20.483	14	2	14	10	—	—	2	—
4. Poděbradský	18.205	10	—	7	10	—	—	—	1
5. Královéhradecký	17.593	12	6	16	8	—	1	2	—
6. Čáslavský	19.255	13	3	9	13	—	—	—	—
7. Chrudimský	14.874	13	1	7	11	—	—	1	1
8. Poličský	10.201	7	1	2	4	—	—	1	—
9. Tábořský	17.810	14	3	24	11	—	—	—	2
10. Novoměstský	12.947	8	2	2	4	—	—	2	1
11. Brněnský	20.861	16	1	29	9	—	—	4	2
12. Vsetínský	24.422	12	2	2	9	—	—	1	1
13. Moravskoslezský	19.231	15	4	17	11	—	—	4	3
	258.426	155	28	189	116	1	2	21	14

Patrně nebyl udáván počet duší farními úřady stejně jak pro úřady seniorátní, tak i pro synodní výbor. Zvláště velikou diferenci ukazuje počet duší, jak je udán ve sboru žižkovském, a to vůči roku 1926. Toho roku totiž bylo pro jediný ještě nerozdělený sbor žižkovský vykázáno 8859 duší, avšak za rok 1928 sděluje sbor Žižkov I., že mu ubylo 4353 duší, tedy více nežli polovina. Tyto duše tedy měly by býti patrně ve sboru Žižkov II., avšak ten vykazuje pouze 2500 duší. Ztratilo se tedy na Žižkově od roku 1926, nevíme kam a jak, 1853 duší. Zajímavé také jest, že filiálka Králové Dvůr vykazovala pro rok 1928 pro naše statistické výpočty 1532 duše, avšak v žádosti této filiálky za zřízení farního sboru vykazují pouze asi 1000 duší a to s tím sdělením, že toto číslo je pravé. Z toho je viděti, že čísla duší našich sborů potřebují revise a že při příštím sčítání lidu můžeme čekatí jakési překvapení, zejména tam, kde roku 1921 přibýlo mnoho nových členů z církve římské. Celkem pak podle došlých výkazů jest ke konci roku 1928 o 5368 duší více nežli roku 1927 (podle výkazů seniorátních pouze o 5067).

2. Farních sborů je na počátku tohoto roku 1929 o osm více nežli roku 1926. Přibýly následující sbory farní: v seniorátě pražském Žižkov II. a Hvozdnice; v podřipském Třebenice; v tábořském Tábor; v královéhradeckém Hořice; v brněnském Velké Meziříčí, Jihlava a Židenice.

Nové filiální sbory jsou: Jičín, Zábřeh, Kardašova Řečice, Rváčova Písařov.

Nově tvoří se sbory farní ve Dvoře Králové a v Libni. Přípravy k utvoření farního sboru dějí se v Nuslích a v Uhříněvsi. Celkem pak počítá se nyní 155 farních sborů, 28 filiálních a 189 kazatelských stanic.

3. Sbory uprázdněné jsou k 30. září 1929: v seniorátě pražském Žižkov II. a Soběhrdy; v plzeňském Kralovici a Domažlici; v podřípském Třebenici; v chrudimském Lozici; v královéhradeckém Šonov; v tábořském Horní Krupá, Opatov a Písek; v poličském Pustá Rybná a Svratouch; v novoměstském Daňkovic a Prosetín; v brněnském Hustopeče, Nikolčice, Horní Vilémovice, Hrubá Vrbka, Židenice a Jihlava; ve vsetínském Hošťálková, Ratiboř a Růžďka; v moravskoslezském Staré Hamry, celkem 24 sborů. Kromě toho je potřebí kazatele nutně pro Králové Dvůr, který bude brzy farním sborem, a pro Brandýs n. L. Ve sborech Prosetín a Staré Hamry a nověji v Opatově jsou diakoni a v Hrubé Vrbce působí zatím po nějaký čas bakalář theol., který právě nyní má být zvolen vikářem. Řádně potvrzených farářů k 1. lednu 1929 bylo 116 (předěle 113), vikářů 21 (19), diaconů 14 (dříve 12). Z Jednoty Českobratrské přijati byli do naší služby dva kazatelé a byli voleni za vikáře jeden v Hradišti a druhý v Ranné.

V příčině obsazování sborů dlouho uprázdněných snažil se synodní výbor vyhověti usnesení synodu a poukazoval kandidáty na určitá místa, která obsazení co nejvíce potřebovala. Ne vždy ovšem bylo možno tak učiniti pro různé příčiny, ale přece aspoň seniorát novoměstský skoro celý jest obsazen, jakož i některé jiné sbory opatřeny mladými kazateli.

Činíme pak zkušenost, že absolventi bohosloví neměli by hned po skončení studií nastoupiti samostatnou práci ve sboru, nýbrž že by po nějaký čas měli působiti jako vikáři u některého zkušeného faráře. Ale překází tomuto zařízení nejenom veliký počet uprázdněných sborů, nýbrž i ten fakt, že ani sbory ani faráři jejich nechtěli by a nemohli by převzítí na sebe vydržovati tyto vikáře, anebo aspoň část tohoto nákladu hraditi.

4. Z předcházejících číslic jest zřejmo, že počet kazatelů jest stále nedostatečný. Budeme sice míti několik nových kandidátů po letošní říjnové zkoušce bohoslovecké, a to asi sedm, ale někteří z nich hodlají odebrati se ještě do ciziny a nelze jim v tom brániti. K tomu přibývá stále nových farních sborů a staří duchovní odcházejí na odpočinek a tak uplynou ještě leta, než naše

sborny budou všechny opatřeny svými duchovními. Potřebujeme tedy stále ještě větší počet těch, kteří by se věnovali studiu bohosloví a mělo by na tom záležeti každému našemu faráři a našim horlivým členům církevním, aby pokud je jim možno, ve svém kruhu snažili se získati absolventy gymnasií pro bohosloví. Na druhé straně však také ukazuje zkušenost, že je třeba činiti výběr těch, kteří se na bohosloví hlásí, a nepřijímati kohokoli. Je to ovšem těžko jednak proto, že nedostává se církevním úřadům vždy dostatečných a správných informací o dotyčných studujících a jednak proto, že na fakultu bohosloveckou jako na školu státní může se hlásiti za posluchače každý, jen když vyhovuje státním předpisům ohledně svého vzdělání. Než přece jest potřeba, aby církev měla také aspoň nějakou jistotu jednak o jejich tělesném zdraví a jednak o jejich náboženské a mravní kvalifikaci a přijala za studenty připravující se k povolání duchoven-skému jen ty, kteří dávají naději, že z nich mohou býti způsobilí kazatelé. K letošnímu synodu jest podán i návrh v této příčině.

Sdělujeme také při tomto odstavci, že synodní výbor nyní dává ordinanční osvědčení těm, kteří během činnosti jeho na úřad kazatelský byli zřizeni.

5. Zprávy o činnosti farářů a vikářů našich, které synodnímu výboru docházejí, jsou po pravidle příznivé. Nepřestávají však stížnosti na příliš rozsáhlou a těžkou práci mnohých kazatelů, zejména na práci při vyučování náboženství. Také mnozí kazatelé musejí vykonávati bohoslužby na četných místech ve svém sboru, takže káží několikrát za neděli. Ale přes tyto těžkosti snaží se naši kazatelé v převážné většině vykonávati své povinnosti věrně a podle svých sil. Ovšem nemůže se zatajiti, že jsou i výjimky. Jsou stížnosti na nepřesné vyřizování různých prací farních, odpovídání na úřední dotazy, odesílání včas matričních duplikátů a církevních účtů a podobné. To jsou menší věci, avšak také jsou některé výjimky velmi trapné a bolestné, pro něž i celá církev je v pohanění a obviňována z nedostatku kázně, ze slabosti vůči pohoršlivým zjevům. Jistě v některých případech jsou naše řády takové, že úřady dozorcí jsou jimi příliš vázány, takže není možno hned potřebnou nápravu učiniti. Kárné řízení konalo se pouze jedno.

6. Diakonů ustanovených v naší církvi rovněž přibýlo. Jest jich nyní 15. Od 1. ledna 1929 přibyl jeden. Potřeba jejich jest prokázána zvláště v této době nedostatku řádně kvalifikovaných farářů. Jak to bude v budoucnosti, až bude farářů dosti, nedá se dnes říci. Jest pak pozorovati při této nové instituci jakousi neurovnanost jejich posta-

vení v církvi. Máme diakonský řád, ale stále vidíme, že se někteří podle něho neřídí a snad nemohou řídit, na př. ve věci užívání úředního roucha. Vyskytují se také přání, aby diakoni mohli vykonávat i svátosti i oddávky. Někteří z nich prý očekávali, že po nějakém čase stanou se řádnými faráři. Jiní usilují o to, aby vykonali zkoušku pro způsobilost vikářskou. Synodní výbor pak žádá od takových, aby se prokázali vysvědčením, že absolvovali s prospěchem aspoň nižší gymnasium nebo vykonali zkoušku z nižšího gymnasia. Bude také potřeba projednat otázku jejich platů, neboť se zdá, že plat jejich tak, jak byl ustanoven minulým synodem, není dostatečný. A ovšem otázka zvýšení platů jest ztížena tím, že některé sbory, které diakona si přejí, nabízejí nepatrný příspěvek na jeho služné, anebo žádný a žádají, aby služné jeho bylo hrazeno z ústředí církevního, to jest ze státních přídělů.

7. Sestry sborové, které byly někde povolány, jako na př. sborem Klimentským, Salvátorským, Vinohradským, Přerovským a snad i jinými, osvědčují se dobře. Ačkoli pak celá tato věc je pouze v začátku, soudíme, že se bude rozvíjeti po celé církvi, zejména v městských a i ve velkých venkovských sborech.

8. Farářů na odpočinku jest nyní 17, z nichž jest 7 staropensistů a 10 novopensistů — totiž těch, kteří do výslužby vstoupili po 31. prosinci 1925. V minulém období od r. 1927 vstoupili do výslužby tyto faráři: Emil Pellar v Hrubé Vrbce, František Novák v Libici, Petr Marušák v Libštátě, Alois Trojan ve Valteřicích, Ladislav Štrobach v Bohuslavicích, Bohumil Baštecký v Pusté Rybné, Oskar Opočenský v Klášteře, Václav Pokorný v Brně, Pavel Lanštják v Horních Dubenkách a Josef Marek v Sázavě.

Zemřeli z pensistů tyto: Čeněk Dvořák, býv. farář v Ratiboři, Emil Pellar v Hrubé Vrbce a Alois Trojan ve Valteřicích, kteří všichni byli velmi krátkou dobu odpočinku svého užili. Ze staropensistů umřel E. G. A. Molnár, bývalý farář v Krabčicích a senior obvodu pražského. Odvolán byl z tohoto života po dlouhé nemoci dne 28. října 1927. Byl to muž vynikající v církvi naší, který příliš záhy práce své nechat musil. I v nemoci své stále o věci církevní se zajímal a byl i literárně činný. Jeho jméno nemůže býti zapomenuto v dějinách naší církve.

Zvláště třeba jest i zde uvést, že odešel z života tohoto také br. farář Jan Karafiát a to dne 31. ledna 1929. Jeho jméno a jeho význam jest znám po celé církvi, ano i v celém národě. Ze spisovatelů-kazatelů naší církve jest on za poslední století nejvýznačnější a v naší celé české veřejnosti nejznámější. Jeho „Broučci“ zůstávají stále nejkrásnější knihou pro mládež, jakou naše česká literatura má.

On též jako kazatel a farář byl vynikající a zanechává po sobě v církvi a ve sboru, kde působil, skutečně hluboké a požehnané stopy. Podle závěti jeho větší část pozůstalého jmění odkázána jest na pomoc pro ukončené kazatele a pro rozšíření Pisma Svatého. I právo vydavatelské jeho spisů jest synodnímu výboru odkázáno a má se užití k týmž účelům, pro které i peněžní odkazy byly učiněny. Není možné šířiti se na tomto místě o jeho velikém významu. Není pochybnosti, že v něm měli jsme muže nad jiné vynikajícího.

Z farářů činných zemřeli v minulém období tito: **Gustav Winkler**, konsenior obvodu vsetínského, farář dříve na Vsetíně a později v Hošťálkově. Působil v církvi naší skromně, ale věrně až do své smrti dne 17. prosince 1927. Druhý zemřelý farář je **Karel Hadač z Lysé**. Byl nejprve vikářem seniora J. Janaty v Chlebích a potom celý čas až do své smrti byl farářem v Lysé. Byl to věrný dělník, velmi horlivý, který církev svou i lysský sbor velmi miloval. Z jeho úsilí přestavěn byl i kostel v Lysé a nová školní budova vystavěna. Jeho snahou to bylo a zásluhou, že získány byly prostředky pro tyto stavby. Byl zakladatelem nové práce v Brandýse n. L., kde počet členů našich vzrostl přes 1000 duší. Usiloval o postavení chrámu v tomto městě, koupil stavební místo a sbíral prostředky na stavbu, avšak nemoc překazila uskutečnění tohoto díla. Byl v církvi naší dobře znám zejména jako velmi horlivý jednatel Jeronymovy Jednoty. Památka jeho zůstane v církvi naší a všem těm, kteří ho znali blíže, drahá a vzácná. Zemřel dne 13. prosince 1927. V posledním čase také přišla zpráva, že Bůh povolal k sobě faráře **Tita Šoltésze z Lozic**. Byl to mladý muž, který leta trpěl nemocí, jež se objevovala čas od času, znemožňovala mu práci jeho a byla velice bolestným ostnem v životě jeho. Byl to muž tichý, věrný služebník a dobrý bratr. Mnozí vzpomínati budou na tuto tichou skromnou duši se zármutkem i láskou.

Na místo farářské resignoval koncem srpna 1929 farář **Vladimír Čech z Písku**.

Z jiných mužů v minulém období zemřelých, kteří měli význam v naší církvi, uvádíme tyto: **K. Váňa**, řídící učitel v Netřebicích ve sboru chlebském. Byl to jeden z těch starších věrných vychovatelů naší mládeže, který měl vždy na paměti nejenom obecné vzdělání svých dětí, nýbrž kterému i na srdci ležel jejich náboženský vzrůst. Vychoval celou řadu nejenom dobrých občanů, nýbrž dobrých členů naší církve. Poslední čas byl kurátorem sboru chlebského. Jiný muž, jehož úmrtí zaznamenáváme a na něhož vděčně vzpomínáme, jest **František Procházka**, kurátor a diakon filiálního sboru ve Dvoře Králové. Byl během růz-

ných událostí svého života zanesen do tohoto města jako soukromý úředník, který však, když vzniklo hnutí náboženské v tomto městě, vzdal se svého místa a věnoval se náboženské práci. Pracoval ve Dvoře Králové věrně a úspěšně až do své smrti a získal si upřímnou lásku a velkou důvěru členů tohoto sboru.

III. Činnost sborová; náboženský i mravní život údů.

Ve zprávě k minulému synodu jsme uvedli, že z krátkého období náboženského probuzení a rozproudění církevního života na konci války a bezprostředně po válce jsme přešli do doby ochabnutí.

Není to snad náš speciální zjev církevní. Církev má ovšem působiti na okolí a přetvářeti je, nemůžeme však přehlížeti, že prostředí působí pronikavě také na církev a její členy vším možným způsobem: školou, tiskem, politickými stranami, literaturou, spolky, zábavními podniky atd.

Současná doba se charakterisuje zpravidla jako doba únavy, jaká se dostavuje obyčejně po velkých převratných událostech: třicetileté válce, francouzské revoluci a napoleonských válkách a po velké světové válce. Tato únava se projevuje především nechutí k vážnějšímu pojmání života a k mravnímu rigorismu: lidé utíkají od duchovního života k věcem lehkým, které nedělají velikého nároku na jejich schopnosti duševní a síly mravní. Jsou přčetné zjevy dekadence, kterých by se všichni opravdoví lidé v národě měli děsiti, neboť ohrožují budoucnost národa v samých kořenech.

Máme dnes laciný, t. zv. lidový tisk, jakého jsme po celou dobu, co existují noviny, neměli: senační, lhavý, vypočítaný jen na dráždění nejnižších pudů v širokých vrstvách lidových, brodicí se v mravní špíně a nečistotě, ubíjející cit pro věci lepší a vyšší; lepší duševní stravu nedávají lidu biografy, naplňované čím dále tím více nejširšími vrstvami; vyrojily se nám ve městech zábavní podniky jmen, jakých jsme dříve ani neznali, a v množství, jež svědčí o tom, jak jsou četně navštěvovány; pro sport zapomíná velká většina mládeže na vzdělání; a vzrůstající počet těžkých zločinů jest neklamným svědectvím mravní krise, kterou proděláváme.

A duchovní únava poválečná vede také ke vzrůstu vlivu a moci katolické církve. V dobách velkých mravních otřesů hledají lidé pevnou oporu pro život a katolická církev svojí soustavou dogmatickou a svým nárokem na neomylnost zdá se jim býti obzvláště vhodnou. Proto za

reakce politické a sociální stoupá i vliv a přitažlivost římské církve, s níž se smiřují a v jejíž pomoc doufají i politikové vysloveně atheističtí. U nás pak k zesílení vlivu katolicismu přispěla zejména politická moc strany lidové, která vyšla z voleb roku 1925 posílena, v koalici občanských stran byla druhou stranou a své moci ve vládě užila i ve prospěch církve katolické. Viditelným vnějším znamením restaurace katolicismu jest mimo jiné i rok od roku se menšící počet přestupů k církvi československé a československé. Letošní tisíce výročí knížete Václava bylo katolickým kruhům vítanou příležitostí, aby dokumentováním národního rázu českého katolicismu zahladily vzpomínky na jeho habsburskou orientaci za války a před válkou a pokusily se o smír českého národa s římskou církví. Milleniové slavnosti letošního 28. září za vládního účastenství mají býti úplnou rehabilitací katolické církve v očích lidu a proti husitské tradici má se jimi postaviti tradice svatováclavská.

Než přes tyto nepříznivé směry dobové nemáme příčiny všeti malomyslně hlavy. Planý náboženský liberalismus a povrchní volnomyšlenkářství, mající dosud vliv v masách, ustupují v kruzích myšlenkové vedoucích vážnějšímu pojmání náboženství. Radujeme se pak zejména z toho, že představiteli naší filosofie jsou pronášena slova tak rozhodná pro křesťanské náboženství, že podobných jim snad dosud u nás s této strany slyšeti nebylo.

1. Shromáždění bohoslužebná. Základem náboženské práce naší církve jsou společné služby Boží, které vždy zůstanou svědectvím a dokladem duchovního života v církvi. Opouštění společných shromáždění jest neklamným znamením, že něco v církvi není v pořádku, důrazným mementem pro ni, aby hledala nápravu.

V minulé zprávě jsme uvedli četné stesky na ochabující návštěvu služeb Božích; v některých sborech byly dokonce kostely vyprázdněny způsobem povážlivým a žalostným. Ze Zpráv za minulé dvě leta není dobře možno učiniti si správný úsudek o tom, jak se poměry v uplynulém období změnily a jaký jest nynější stav návštěvy služeb Božích. Nemají všichni konseniori a faráři jednotné měřítko a názory, co jest dobrá, velmi dobrá nebo slabá, neuspokojivá návštěva společných shromáždění, jsou subjektivní a velmi se od sebe liší. Bylo by záhodno přemýšleti, jak by se měla najíti nějaká objektivní míra, abychom nebyli odkázáni jen na povšechné soudy často hodně nespolehlivé.

Ze zpráv podaných jednotlivými konseniori za jejich obvodu vyplývá v celku asi toto:

V některých sborech zachovalo se pravidelné navštěvování služeb Božích skoro všemi členy církve i jejich rodi-

nami a kostely jsou každé neděle, nezabrání-li tomu snad mimořádně nepříznivé počasí, plné. Jsou však v církvi menšinou. Jest jich všeobecně na Moravě víc než v Čechách, tu pak v krajích horských poměrně víc než v bohatém Polabí, ač ani zde nescházejí sbory s utěšenou návštěvou. Zdá se však, že i tyto dosud zachovalé sbory podléhají vlivu doby a špatnému příkladu svého okolí. Odtud se ozve mnohý stesk, že návštěva chrámu Páně upadá.

Většina našich sborů, zejména v zámožnějších krajích, podlehla však materialistickému a liberalistickému duchu doby a znevážila si dědictví svých otců. V takových sborech návštěva společných shromáždění velmi utrpěla, zejména v době žní a podzimních prací na venkově, a to všeobecně se strany mužů mnohem více než se strany žen. V některých sborech nastaly poměry až žalostné a mladší dorost mužský leckde už i stydí se za návštěvu kostela. S tímto zahanbujícím stavem četných sborů měla by církev podniknouti vážný boj, staršovstva zodpovědná za duchovní stav sboru měla by vyšetřiti místní příčiny a starati se všemožně o nápravu. Zdá se však, že to nejhorší přece jen jest překonáno; s několika stran se aspoň hlásí, že se poměry o něco lepší; také není již tolik stesků na nedostatečnou návštěvu jako v předešlých letech.

Jako speciální příčinu úpadku návštěvy kostela jest uvéstí dlouhou vakanci sboru nebo vyčerpanost duchovního správce stářím. Kde se podařilo obsaditi uprázdňené sbory novými, svěžími silami duchovenskými, tam všude velmi potěšitelným způsobem stoupá návštěva služeb Božích. Velmi mnoho naděje skládáme proto do našeho mladého duchovenského dorostu, od něhož očekáváme, že svojí chutí do práce, svými dary a mladickým zápalem rozproudí opět čilejší náboženský život v církvi.

Potěšitelné jest, že mimořádné slavnosti sborové těší se vesměr veliké návštěvě.

Stav návštěvy v jednotlivých seniorátech jeví se podle zpráv seniorátních úřadů velmi stručně takto:

a) V pražském seniorátě se označuje návštěva služeb Božích za celkově dobrou, někde v diaspoře i za velmi pěknou; na slabou účast si stěžují Kladno, Libčice a Škvorec. Jisto jest, že vzhledem k počtu duší měla by býti mnohem vyšší.

b) V plzeňském seniorátě, jež tvoří z největší části údové přístoupili, jsou poměry různé, místy jest návštěva slušná, v několika stanicích až překvapující (i 80 až 100%), většinou však vzhledem k počtu duší slabá. Tištěná zpráva za tříletí 1926—1928 uvádí, že se účast při bohoslužbách pozvolna zlepšuje, k čemuž přispěl i evangelisační

leták, vydaný v nákladu 6.000 výtisků seniorátním výborem k vánocům 1928 při 10letém jubileu církve. Snad by se doporučovalo tohoto příkladu užítí při jiných příležitostech i jinde.

c) Podřípský seniorát uvádí ve své zprávě, že návštěva chrámu nejeví dalšího poklesu, jak si bylo stýskáno v minulých letech, ač v každém sboru jest mnoho těch, kdo do chrámu nevstoupí za celý rok nebo jen o výročních svátcích. Práví se v ní také, že i členové staršovstva se neúčastní bohoslužeb, ale přijdou do schůze staršovstva po kostele. Doufejme, že jest to zjev výjimečný, neboť by vydával trapné svědectví o náboženském stavu takových starších.

d) Poděbradský konsenior soudí, že se návštěva nezvětšila, ale celkem že je dobrá. Jest určitý kádr členů, na něž jest možno se spolehnouti, neoblevují, a v témž duchu vedou i své dítky; i za krutých mrazů letošní zimy neopomněli účastniti se služeb Božích.

e) Královéhradecký seniorát podává již radostnější zprávu, že návštěva stoupá, zejména pak v kazatelských stanicích že jest účast velmi slušná (25 až 40%). Práci ve stanicích trpí snad sice někdy návštěva v sídle mateřského sboru, ale to nesmí másti; konsenior doporučuje konati shromáždění občas i v jednotlivých obcích, a to i v soukromých místnostech.

f) Včáslavském seniorátu není rovněž již tolik stýskáno na návštěvu služeb Božích jako v předešlých letech. V několika sborech ji označují za uspokojivou neb aspoň dostatečnou, z některých se hlásí, že se zlepšila. Dosud však nenastal normální stav a stále se až příliš, v míře nebývalé uplatňuje vliv počasí a pilných hospodářských prací. Největší úbytek jest na straně mužů, zvláště mužského dorostu. Z hojnější a stoupající účasti žen čerpá seniorátní správa naději v lepší budoucnost.

g) Vchrudimském seniorátě má nejlepší návštěvu Čermná, kde jest kostel každou neděli naplněn; také některé jiné sbory mají slušnou návštěvu, z některých pak se hlásí malý vzestup. Povážlivým způsobem ukazuje se závislost návštěvy kostelní na počasí a ročním období (v některých sborech jest slabší návštěva v zimě, v jiných v létě).

h) V poličském seniorátě zlepšila se po obsazení sboru návštěva v Ranné, zato v dlouho neobsazeném Svratouchu a nyní v Pusté Rybné se poměry povážlivě horší. Velmi dobře se osvědčují shromáždění konaná po vesnicích ve větších sborech.

ch) Všeobecné ochabnutí návštěvy nastalo prý ve sborech seniorátu tábořského (kromě Krupé).

i) V novoměstském seniorátě jsou nejsmutnější poměry v dlouho uprázdněných Daňkovicích a Borovnici, kde obsazení sboru vlastním duchovním jest již nejvýše třeba; pozdvihla se v obou sborech, které dostaly nové duchovní. V celku jest v tomto seniorátě stále dobrá, někde velmi pěkná, jsou však i tu již údové chrámu se vyhubající.

j) O sborech brněnského seniorátu praví konse-nior, že v některých venkovských sborech, zvláště v rozptýlených, poklesla návštěva služeb Božích nápadně. Příčiny leží podle konseniora v tom, že zbožnost našeho lidu nebyla dosti silná a živá, aby odolávala nárazům poměrů dnes z gruntu změněných a duchu doby, doby technické kultury, jednostranné vzdělanosti, zanedbávající starost o vnitřní podstatu člověka a přeceňující hodnoty materiální. Ze živé a upřímné zbožnosti otců zůstala mnohým synům jen úctyhodná tradice a cit piety, jemná to vlákna, jimiž jsou ještě dnes připoutáni k církvi. I na zachovalejší půdě moravské stojí ve venkovských sborech v tomto poměru k církvi, ne-li většina, tedy téměř většina členů. I ve zprávách ze sborů městských se přiznává, že návštěva sice jen nepatrně, ale přece jen poklesla.

k) Ve vsetínském seniorátě jest velkým nedostatkem neobsazení sboru v Ratiboři a Hošťálkově a rozpor s farářem v Přně. V některých sborech jest návštěva slabá, v jiných se udržuje na pěkné výši.

l) Průměrně dobrá, někde velmi dobrá je návštěva služeb Božích v seniorátě moravskoslezském, takže bývají chrámy plny, ano přeplněny. Překvapujícím způsobem vzrostla návštěva v posledních letech ve Val. Meziříčí, kde budou muset rozšiřovat místnost chrámovou. Rovněž v Prostějově stoupá velmi pěkně, zlepšila se v Rusavě, za to poklesla v Hranicích. Celkem mohou býti v tomto seniorátě spokojeni.

2. Večeře Páně. Zanedbávání Večeře Páně, o němž jsme psali v minulé zprávě, se nezastavilo, nýbrž úbytek komunikantů trval v uplynulých dvou letech dále. V roce 1925 účastnilo se Večeře Páně ještě asi polovina údů, roku 1928 již jen o něco víc než třetina (37.9%); jest ovšem toto procento počítáno ze všech údů církve, tedy i s dětmi, které se Večeře Páně neúčastní. Kdybychom odpočítali děti, zvýšilo by se procento komunikantů přibližně asi na polovinu všech k Večeři Páně oprávněných údů, to však nic nemění na skutečnosti, že rychle ubývá těch, kdo se Večeře Páně pravidelně účastní. V přehledu podle seniorátů jeví se nám stav takto:

Seniorát	Počet účastníků Večeře Páně r.	Na 100 duší připadalo účastníků Večeře Páně			
	1928	1925	1926	1927	1928
pražský	8.444	23.6	21.2	—	22.5
plzeňský	4.968	22.2	—	—	19.4
podřipský	6.048	30.8	32.6	31.1	29.4
poděbradský	9.745	64.4	58.7	57.6	54.1
královéhradecký	7.899	53.4	48.9	50.4	44.4
čáslavský	9.694	60.5	53.4	52.5	51.0
chrudimský	7.321	59.7	52.6	49.1	48.4
poličský	4.415	51.0	45.9	42.8	43.4
táborský	6.737	67.4	60.3	51.7	39.4
novoměstský	5.495	58.2	49.1	50.4	42.5
brněnský	11.602	—	58.3	—	46.7
vsetínský	8.400	40.2	37.7	34.1	34.4
moravskoslezský	7.168	44.2	40.9	37.5	36.2
úhrnem	97.936	(48.5)	(44.0)	—	37.9

Nejmenší účast jest v seniorátě plzeňském, který se skládá téměř vesměs z údů nově přistouplých, a v seniorátě pražském, kde má převahu naše velkoměsto Praha. Poměrně nejčastěji přichází se k Večeři Páně v seniorátě poděbradském, čáslavském, chrudimském a brněnském, tedy tam, kde jest náš českokobratrský živel nejvíce zakořeněn na venkově, a kde bylo poměrně nejméně získáno nových členů a kde stará tradice se nejpevněji udržuje, ač i ve všech těchto seniorátech účast při Večeři Páně klesá. Konsenior pražského seniorátu, pozoruje sbory svého obvodu, soudí, že venkov má větší podíl na Večeři Páně než města, kmenoví evangelíci chodí k Večeři Páně hojněji než přistouplí a dospívá k závěru, že starší a vžitá tradice účasti prospívá, ale fluktuace městského života jí škodí. Jsme spíše toho názoru, že tam, kde se hromadně přistupovalo a pak v prostředí velkoměstském jest poměrně nejvíce členů bez souvislosti s církevním životem, pouze vnějších, matričních, kdežto ve starých sborech venkovských přes všechnu jejich ochablost jest spojení s církví mnohem pevnější.

Ačkoli statistika účasti na Večeři Páně sama o sobě není a nemůže ani býti měřítkem náboženské věrnosti neb opravdovosti, přece jen obsaženy jsou v ní jisté známky, nad nimiž by se v církvi mělo uvažovati velmi bedlivě. Jest si všimnouti především nízkého procenta komunikantů v seniorátě podřipském, ačkoli se skládá ponejvíce ze starých tolerančních sborů venkovských; rozdíl mezi seniorátem na př. poděbradským a podřipským jest velmi

nápadný a nestaví do příznivého světla naše sbory podřípské. Konsenior tohoto obvodu praví ve své zprávě konventní, že jsou všeobecné stesky na řídké přistupování ke stolu Páně od přestoupých a od mládeže a vysvětluje malou účast vůbec duchovním zvlažněním, sytostí a spokojeností, nedostatkem touhy po duchovním obecenství s Ježíšem Kristem a lásce bratrské.

Jest dále upozorniti na neobyčejný úpadek účasti při Večeři Páně v seniorátě táborském, který zajisté jest v příčinné souvislosti se steskem na ochabnutí návštěvy kostelní. Bylo by dobře duchovnímu stavu nejednoho sboru tohoto seniorátu věnovati zvláštní pozornost.

Zaráží nízké procento komunikantů v seniorátě vsečínském, kde od tolerance sídlí českokobratrský lid nejkompaktněji a kde by českokobratrský svéráz měl býti i v církevním životě nejpatrnější. Zdá se, že spoléhající se na evangelický ráz kraje, mnohé valašské sbory nám nábožensky zakrněly a že obrodné práce by tu bylo potřetí víc než kdekoli jinde.

Vzhledem k tomu, že jde o starý, horský kořený českokobratrský lid, nemůže nás uspokojiti účast při Večeři Páně ani v seniorátě novoměstském a poličském. Tyto koncentrované senioráty, v nichž leckterý kraj jest většinou evangelický, by měly již z tradičních důvodů státi na prvním místě. Zdá se, že dlouholetá vakance četných sborů zanechala tu stopy velmi neblahé.

O příčinách ochabování účasti při Večeři Páně zmínili jsme se podrobněji ve zprávě k minulému synodu. Správně praví jeden konsenior ve své zprávě: „Sotva při tak mnohých jiných stinných zjevech lze mítí za to, že členy zdržuje vážnější pojmání této svátosti. Spíše není dost chápán smysl a význam její, ač se o ní častěji káže, a souvisí tento neutěšený stav s celkovým náboženským a duchovním úpadkem naším.“ Místy působí prý slabou účast i víra, že nikomu neublížili a že nepotřebují odpuštění.

Jako minule již uvedeno, jest velmi řídké soukromé vysluhování Večeře Páně, ačkoli v posledních dvou letech bylo těchto případů více než dříve; v poličském seniorátě stoupl jejich počet z 20 na 45. Leckde ovšem mají názory na posluhování Večeři Páně nemocným dosti římské. Praxe není ve všech sborech stejná a také názory farářů nejsou stejné. Podle zprávy z poličského seniorátu vysluhuje se nemocným někde jen o výročních svátcích, jinde společně celé rodině, někde však se Večeře Páně nemocným i odpírá. Každý farář si tuto otázku řeší podle svého, staršovstva mají též jiné názory a často příkře proti farářům. Konsenior poličského seniorátu soudí, že by bylo potřetí vyřešiti tuto věc na synodu.

3. Vedlejší shromáždění. Biblické hodiny se víc a více ujímají, jak z četných zpráv vysvítá, a to i ve sborech venkovských, ač ve městských jsou četnější. Někde byly zavedeny s příchodem nového duchovního a těšíme se z toho, že zejména náš dorost bohoslovecký, přicházejí do církevní práce, dbá o zavádění biblických hodin, kde jich dosud nebylo. Zprávy o jejich návštěvě se rozcházejí. Někde, zejména tam, kde byly nově zavedeny, jest návštěva jejich velmi pěkná, jinde, kde se již vžily, jest naopak slabá a chodí do nich jen určité vrstvy sboru. Zdá se, že návštěva jejich závisí velkou měrou také od toho, jakým způsobem jest biblická látka v nich probírána.

Velmi chvalitebný zvyk konati biblické hodiny po rodinách se pomalu šíří (byl na př. zaveden ve sboru vilémovském), třebaže dosud v církvi se konají jen v nepatrném počtu sborů.

Občasná přespolní shromáždění v obcích mimo sídlo sboru se konají sice v některých sborech, dosud jest však tento způsob práce řídký. A přece, kde jest zaveden, chválí si jeho výsledky. Konsenior poličského obvodu podává na př. tuto zprávu: „V Krouně dojíždí farář měsíčně do vesnic na služby Boží, které se konají někdy ve škole, někdy ve statku. Účast při nich bývá velmi krásná. To přichází i mládež školní a dospělejší a bývá zkouška z náboženství s velikým požehnáním pro naši práci.“

Pravidelná shromáždění misijní nebo evangelizační, konaná po několik dní za sebou, jaké má katolická církev ve svých missiích, jsou zavedena v našich sborech jen zcela výjimečně. Pokud máme zprávy, pořádají se ve Velimi rok co rok dva modlitební týdny, jeden v lednu, druhý v listopadu, konají se dále někde modlitební týdny v souhlase se Světovou Alliáncí, v olomouckém sboru mají své missijní slavnosti ve spojení s Missijní školou. Že by se nyní někde konala soustavná práce evangelizační a propagační mezi neevangelíky, jako se dalo před několika lety na př. na Plzeňsku, o tom zpráv není; místy, jako na př. ve sboru trnovanském byla konána propagační shromáždění ve dvou obcích.

Dobrou myšlenkou je pořádati mimořádná shromáždění několika sousedních sborů, zejména na památných místech; jest to zároveň prostředek působiti proti sborovému separatismu a buditi v členech vědomí souzáležitosti ke společné církvi. Plzeňský seniorát navrhuje, aby takováto mimořádná shromáždění se konala podle možnosti i s vysluhovááním Večeře Páně a sborovým zpěvem a aby bylo pro ně stanoveno pevné datum, podle kterého se již členstvo zařídí. Soudí zároveň, že by to byl dobrý prostředek, jak čeliti katolickým poutím, pocituje se toho

potřeba patrně ve sborech složených vesměs z údů nových a žijících v prostředí katolickém.

Náš jubilejní sjezd, konaný v prosinci minulého roku a velmi zdařilý, měl by býti nyní následován aspoň menšími sjezdy krajinými.

Zvláštní liturgické pobožnosti na Velký pátek večer zavedli ve třech sborech seniorátu čáslavského; zpráva seniorátní však nepraví, s jakým výsledkem.

V přemnohých sborech vžily se slavnosti vánočního stromku, které jsou velmi oblíbeny a šíří se. Začíná se vžívati také den matek a den mládeže.

Přednášky pořádají se nyní (ponejvíce místními odbory „Kostnické Jednoty“) mnohem řidčeji než před lety; zdá se, že v tomto ohledu nastala jistá únava, snad pro množství všelikých osvětových podniků různých spolků a organizací. Většinou práce, kterou konaly hlavně místní sbory „Kostnické Jednoty“, živoří pro nedostatek pracovníků, několik sborů chrudimského seniorátu, jak uvádí konsenior, vykazuje však řadu veřejných a zdařilých přednášek.

Pro pěstování bratrského obecenství jsou pořádány v několika sborech rodinné večírky, resp. besedy a většinou se osvědčují. Ve sboru pečeckém pořádají pravidelné sborové besedy v neděli večer a chválí si je, že soustřeďují jádro členstva.

Divadelní představení, jež jsou velmi běžná v církvi československé, v naší církvi jsou pořádána sdruženími mládeže asi jen zcela výjimečně. Toliko v tištěné zprávě seniorátu plzeňského za tříletí 1926—1928 čteme, že se pěstují ve čtyřech sborech. Seniorátní výbor má patrně mnohé pochybnosti o jich účelnosti a vhodnosti. Píše, že sice divadlo samo o sobě je kulturní prostředek, který se osvědčuje při správném vedení, ale jest s ním spojeno mnohé nebezpečí. Záleží ovšem na jakosti kusu a nepochybujeme, že dobrým kusem právě tak jako dobrou knihou lze se dotknouti citu lidí, a záleží na tom, jak pevně jest mládež vedena, nicméně soudíme, že nedůvěra k tomuto způsobu činnosti mládeže v naší církvi byla plně oprávněna.

Téměř žádných zpráv nemáme o pěstění zpěvu v našich sborech, který je velmi důležitým činitelem v naší náboženské práci. Bylo by na místě, aby se ve zprávách o činnosti sborové také k pěstování zpěvu přihlíželo. Dobrou činnost vyvíjí v poslední době pražský pěvecký spolek „Blahoslav“, který uspořádal i zájezdy do mimo-pražských sborů, kde svými zdařilými výkony vzbudil zájem o církevní zpěv.

Porádání vedlejších shromáždění je vázáno na vhodné místnosti, na něž teprve při novostavbách chrámových se začíná pamatovati. Ze starých sborů opatřila si Čáslav nový sborový dům s farním příbytkem a prostrannou síní Komenského.

4. Pastorační práce zůstává stále velmi bolestnou stránkou působnosti naší církve, ačkoli toto odvětví duchovenské práce mělo býti v ní jako v církvi malé a většinou diasporní pěstováno vždy co nejvíce. Nedostatek duchovenských sil, přílišné zaměstnání farářů vyučováním náboženství, administrací a návštěvou kazatelských stanic činí pastorační ve větších sborech téměř nemožnou, takže zůstává po většině jen při návštěvách příležitostných, kde se toho jeví zvláštní potřeba. V některých sborech se pokusili odpomoci tím, že starší měli pomáhati a navštěvovati rodiny v obvodu jim přikázaném. Někde se snad tato práce daří, po většině však zůstala usnesení jen na papíře a provedení se ukázalo těžším, než se předpokládalo. Zato dobře se osvědčují návštěvy rodin sborovými sestrami, kde tyto pomocné síly sborové si mohly sbory ustanoviti.

5. Sociální práce. Vědomí potřeby sociální práce v církvi a církví se prohlubuje a sociální činnost se rozšiřuje, i když ve velké většině sborů venkovských setrvávají při starém systému, spokojujícím se pouhou výpomocí v čas nouze. Přibývá sociálních odborů u staršovstev i samostatných dobročinných spolků, věnujících se práci sociální. Lze všeobecně říci, že vzrůstem církve o četné přistouplé z chudších vrstev jeví se soustavná sociální péče nutnější a také i doba nese s sebou, že jest pro ni více porozumění. Zejména ve sborech většinou dělnických, kde se pociťují důsledky občasné nezaměstnanosti, se nejvíce cítí naléhavost této práce.

Na půdě sborové pokročilo se nejdále v sociální práci ve sborech pražských a ve sboru brněnském, které mají již zvláštní sociální pracovnice, sborové sestry, zvláště k této práci vycvičené a odborně vzdělané. Než i v některých jiných sborech městských, jako na př. v Pečkách, Kutné Hoře, Roudnici, Kolíně atd. se od našich sester koná dobrá a záslužná práce.

Z dobročinných ženských spolků zasluhuje v naší zprávě zvláštní zmínky spolek „Marta“ v Čáslavi, který letos slaví již 40. výročí svého založení. Snad při tom vejde ve známost naší veřejnosti, jaké peněžité obnosy za ten čas opatřil a rozdal; nebude to však jediným měřítkem díla lásky, jež bylo čáslavskými sestrami vykonáno.

Dobročinnost pro podporu pomoc potřebujících jest v mnohých sborech příkladná; máme až dojemné doklady, jak místy dovedli se ujmouti v neštěstí se octnuvších. Také

zejména pro sirotčince v některých sborech venkovských sebrali značné množství naturálií i peněžitých příspěvků. Krásný zjev se oznamuje ze seniorátu čáslavského, že dívky dvou sborů (přeloučského a trnavského) již podvakrát se zřekly vánoční nadílky ve prospěch dobročinných podniků církevních.

Spolkem pro dobročinnost křesťanskou, ústavy myslibořickými a diakonií byla naše celocírkevní práce sociální postavena na širší základnu; v jejich další rozvoj chováme ještě mnoho nadějí. Pro sirotky bylo v naší církvi pracováno dosud nejvíce, zato nedostatečnost našich sociálních opatření projevuje se dosud v bezradnosti vůči osobám starým a opuštěným; v tomto ohledu slibují nápravu ústavy myslibořické, které na tomto poli zahájily již práci.

V Praze, zvláště péčí br. Jiskry a jeho paní, se velmi osvědčuje Ústředí pro sprostředkování práce v Husově domě, které se rozvíjí v důležitou českobratrskou instituci.

6. N á b o ž e n s k ý a m r a v n í ž i v o t. O náboženském a mravním životě údů naší církve nemůžeme podati informace tak úplné, správné a spolehlivé, jak bychom si přáli. Zprávy ze sborů a seniorátů jsou ponejvíce jen povšechné, málo určité, nejsou opřeny o konkrétní údaje a statistická data a jsou zabarveny subjektivním nazíráním toho, kdo je podává: hned jsou příliš pessimistické, hned zase dívají se na věci příliš optimisticky. Nezbyvá nám proto nic jiného než spokojiti se několika povšechnými poznámkami.

a) D o m á c í p o b o ž n o s t i s pravidelným čtením Písma svatého konají se nyní již v menšině našich rodin. Na úpadek domácího čtení bible je stesk téměř všeobecný. Ve zprávě z jednoho seniorátu se praví: „Pohled na mnohé rodiny, které bývaly nejen církevně uvědomělé, nýbrž i nábožensky probuzené a horlivé a nyní propadly úplné povrchnosti, zvláště mamonářství, a v nichž se nad jiné mládež vždy více odcizuje, jest v pravdě žalostný.“ Jiný konsenior sice konstatuje, že ve všech sborech seniorátu jsou dosud rodiny, které děti nábožensky vychovávají a kde otcové i matky jsou opravdu kněžskými domy svého a rodiny své, ale i v tomto kraji se živými tradicemi evangelickými jsou již rodiny, kde není zájmu o Boží věci a odkud přicházejí děti do školy již beze všech náboženských základů.

S v ě c e n í n e d ě l e zachovává se dosud v mnohých sborech, zejména horských a moravských, takže není žádných stížností, v některých krajích, zvláště v zámožnějších krajích polabských jsou však stesky na znesvěcování neděle velmi trpké. Ve městských sborech zachovává se sice nedělní klid poměrně více, až na obchodní živnosti v těch městech, kde není nařízeno uzavírání krámů, ale je-li tento městský nedělní klid také znamením, že by se neděle pova-

žovala za den Hospodinův, jest jiná otázka. Vhodně se upozorňuje, že hlavní věci v městských nedělích jsou výlety, zábavy, sport, schůze atd., a nepozastavujeme se nad poznámkou jednoho konseniora, jenž praví: „Snad by práce v továrnách a na polích byla menším znesvěcením, nežli dnešní způsob zabíjení volného času.“

b) Pokud se týče mravního stavu našeho lidu, nemůžeme uvést v podstatě nic jiného, než co jsme napsali před dvěma roky. Výstižně pravil konsenior čáslavského obvodu ve své zprávě: „Celkový dojem jest, že náš lid, i když se již hodně odklonil a porušil, sice vždy ještě do jisté míry tráví z našich tradic a vlivem jakési setrvačnosti se udržuje poněkud lepší, avšak není tím, čím býti má a nestojí na výši doby, do níž právě nyní jsme postaveni.“

Nelze se však utěšovati tím, že dosud mravní úroveň našeho lidu jest poměrně všude vyšší než úroveň okolí. Půda, ze které vyrůstá vyšší mravnost, jest namnoze vyprahlá a hledíme-li na zjevy nesporného mravního úpadku v českém národě, nemůžeme než s největšími obavami hleděti do budoucnosti nejen národa, nýbrž také česko-bratrského lidu. Rozvrat rodiny, který se projevuje množstvím rozvodů a rozluk, nechutí k dětem, zabíjením životů v mateřském těle, atd., omrzlost života, projevující se stále rostoucím počtem sebevražd atd., měl by všecky, kdo myslí na budoucnost národa i církve, přímo děsiti. A mnohé pohoršlivé zjevy jsou i v naší církvi. Velmi zanedbané a zpustlé děti podávají smutný obraz sociální i mravní bídý v jednotlivých rodinách. Různé dotazy trestních soudů, stížnosti pronesené v kancelářích i soukromé informace více napovídají než osvětlují, že rodinný a mravní život není u nás leckde v pořádku.

Pokud se tyto zjevy projevují v datech statistických, promluvíme o nich v oddíle následujícím. Na jeden potěšitelný zjev přece můžeme zde ještě poukázat: jest to ubývání alkoholismu na Českomoravské vysočině i na Valašsku, kde také život našeho lidu tímto morem byl otravován; „notorického alkoholismu ubývá, nové pokolení jest střízlivější,“ praví se ve zprávě z nejednoho sboru.

IV. Vzrůst církve; evangelisace a missie.

Církev naše roste jednak přirozeným vzrůstem, jednak přestupy.

1. Přirozený vzrůst. Úplná data ze seniorátů a sborů byla synodnímu výboru zaslána toliko za rok 1928; výkazy z r. 1927 byly neúplné. Datům těmto mělo by se v církvi věnovati více pozornosti, než se dosud děje, neboť

se týkají samých kořenů vnějšího jejího života. Chceme proto uvést zde aspoň to nejdůležitější.

Sňatků bylo uzavřeno před našimi církevními úřady v r. 1928: 2376; je to přibližně 9.2 na 1.000 obyvatelů, o něco málo méně než v ostatním obyvatelstvu. Do tohoto počtu nejsou však zahrnuty sňatky našich členů uzavřené před úřady civilními. Kolik je takových sňatků, nevíme zatím a nemůžeme ani říci, zdali jich přibývá, či ubývá. Jistě by se měla i tomuto zjevu ve zprávách z našich sborů věnovati pozornost, neboť jest zarmucujícím a smutným zjevem, když nejvážnější krok do života děje se bez modliteb a proseb k Bohu i bez díkůčinění.

Smíšených sňatků bylo loňského roku 386, t. j. téměř celá šestina (16.2%). Procento smíšených sňatků nám stále roste; roku 1926 bylo jich asi 340 (14.5%). Nad tímto zjevem bychom se měli pozastaviti a přemýšleti o něm i o nápravě. Jest to zjev tím vážnější, že mnoho snoubenců k nám před sňatkem formálně přestupuje, takže rodin, kde náboženská výchova československých dětí spočívá jen na jednom z rodičů, jest u nás, soudíme, až nezdravě mnoho. K tomu jsou také smíšené rodiny, kde buď část nebo i všech dětí dostává se církvím jiným. Třebaže všeobecně ve smíšených rodinách naše církve jest církví získávající, přece jen tento vnější zisk bývá vykupován náboženským minus u dětí manželství smíšených. Není i rostoucí spojování se s jinověrci příznakem ochabnutí náboženských sil církve?

Velmi vážným zjevem jsou i v naší církvi časté manželské rozvody a rozluky. Jest přímo na pováženu, jak jich přibývá. V posledních třech letech bylo československého evangelického vyznání, a to:

	rozvedených manželů manželek		rozloučených manželů manželek	
r. 1926	119	125	110	114
r. 1927	139	135	160	152
r. 1928	185	195	181	163

Musíme si jednou zde docela nepokrytě přiznati, že v manželských rozvodech a rozlukách jsme na tom mnohem hůře než církve římská, která v těchto věcech postupuje rigorosněji než naše. Ze sborů jsou zprávy, že tímto zlem jest zachvácen náš lid i v těch krajích, kde jsme dosud jej považovali za nejméně porušený (na př. na Novoměstsku). Soudíme, že naše církve by neměla jen tak trpně přihlížeti k těmto zarmucujícím zjevům u svého členstva a pokusiti se všemi jí po ruce jsoucími prostředky svést boj s tímto znevažováním rodinných pout.

Narodilo se podle statistiky našich sborů v roce 1928: 5886 dětí živých a 142 dětí mrtvých. Na 1000 oby-

vatelů připadalo v naší církvi přibližně 22.8 živě narozených. Jest to sice o něco více než v českomoravském zemském průměru, avšak patrně jen proto, že ze smíšených manželství připadá více dětí naší církvi než církvím jiným.

Jako v ostatním národě projevuje se i v naší církvi stále ubývání porodů. Není to zjev nový, pozoroval se před válkou a ve zvýšené míře pokračuje po válce. U jiných národů budí již obavy o jejich budoucnost, u nás dosud se mu věnuje málo pozornosti, třebaže, bude-li pokračovati úbytek porodů dosavadním tempem, dočkáme se v Čechách brzy doby, kdy zemřelých bude více než narozených. Naše církev si tohoto zjevu, jenž jest důsledkem otřesu, kterým postižena jest v nynější době rodina a jenž mimo jiné se projevuje také strachem před dětmi, dosud všímala velmi málo, ačkoli sama na prvním místě má býti strážkyní zdravého života rodinného. Pociťují se arci důsledky novomalthusství i v našich sborech považovaných dosud za zdravé a za ušetřené dekadentních zjevů vycházejících z velkoměst; konsenior novoměstského obvodu praví výstižně ve své zprávě: „Co jsme se ještě ostýchali před několika lety veřejně vysloviti jako domněnku nebo podezření, to musíme dnes, bohužel, se zármutkem konstatovati, že se totiž i do našich osad vloudila hydra nepravosti, která loupí dítky Bohu, církvi i národu.“

Nemamanželských dětí máme v naší církvi poměrně mnohem méně než v církvích jiných, jak jsme konstatovali ve zprávě pro minulý synod. Nesmějí se z toho vyvozovati ještě důsledky pro mravní stav našeho lidu, neboť se zdá, že působí tu více momenty sociální než etické. V roce 1928 měli jsme v celé církvi přibližně 6.7% nemanželských porodů (v celých Čechách bylo jich 13.6%, na celé Moravě 9.9%), tedy poměrně o něco více než v letech dřívějších (r. 1925 a 1926: 6.4%); tento poměrný vzrůst nemanželských porodů, byť i malý, není zjev zdravý. Poměrně nejvíce jest nemanželských porodů ve sborech seniorátu poličského (7.4%), novoměstského (8.3%), moravskoslezského (9.7%) a zejména vsetínského (10.8%).

Úmrtnost jest u československého lidu nižší než v ostatním obyvatelstvu. Roku 1928 zemřelo celkem 3.413 členů naší církve, t. j. přibližně 12.7 na 1.000 obyvatelů, kdežto v Čechách připadalo toho roku 14.2 a na Moravě 13.8 úmrtí na 1.000 obyvatelů. Které jsou toho příčiny, že jsou u nás po této stránce poměry příznivější, nemůžeme zatím ještě bezpečně říci, pravděpodobně se projevují v nižší úmrtnosti lepší sociální, hospodářské a zdravotní poměry našeho lidu.

Náš přirozený vzrůst byl v důsledku nižší úmrtnosti a vyšší natality větší než u ostatního obyvatel-

stva. Na 1.000 obyvatelů připadalo živě narozených víc než zemřelých roku 1928 v Čechách 4.8, na Moravě 7.5, kdežto v naší celé církvi přibližně 10.1.

Také v y s t ě h o v a l e c t v í m za hranice (do zámoří, do Francie a jinam) ztrácíme poměrně mnohem méně než ostatní církve. Loňského roku odjelo nám za moře (hlavně do států jihoamerických) 61 příslušníků naší církve, do evropských států (Francie, Belgie a Německa) asi 79. I toto malé naše vystěhovalectví můžeme považovati za znamení, že hospodářsky si stojí členové naší církve v celku lépe než u jiných církví.

2. P ř e s t u p y. Od svého založení získává naše církev přestupy stále více členů, než jich ztrácí odstupy. Konfesiční poměry se však u nás ustalují stále více a po velkém přestupovém hnutí v roce 1921 a novém malém vzplanutí v roce 1925 (aféra papežského nuncia Marmaggiho) přestupů stále a trvale ubývá. Je to patrně nejlépe z tohoto čtyřletého přehledu p ř í s t u p ů k naší církvi:

	Počet přistouplých:			
	1925	1926	1927	1928
z církve římské	6.149	3.973	2.823	2.427
z bezkonfesí	1.193	1.012	1.083	958
odjinud	443	442	479	374
úhrnem	8.055	5.427	4.385	3.759

Slábnutí přitažlivosti naší církve, zejména na katolíky a osoby bezkonfesiční, mělo by vzbuditi živou pozornost synodu i církve. Ještě více měli bychom se zamysleti nad statistikou o d s t u p ů, která podává tento obraz:

	Počet odstouplých:			
	1925	1926	1927	1928
k církvi římské	574	461	526	602
k bezkonfesičnosti	599	733	399	362
jinam a neznámo kam . . .	154	249	264	330
úhrnem	1.327	1.443	1.189	1294

Vzrostlý počet odstupů k církvi římské, který byl způsoben návratem mnohých za přestupového hnutí jen povrchně získaných, vybízí rovněž k vážným úvahám o náboženské situaci v našich nových místech práce, i k zpytování svědomí, jak jsme hluboko na nové půdě pracovali.

Celkem jsme získali přestupy (přístupy po odečtení odstupů):

r. 1925	6.728 osob
r. 1926	3.984 „
r. 1927	3.196 „
r. 1928	2.465 „

Podle seniorátů jeví se přístupy a odstupy v posledních dvou letech takto:

Seniorát	Roku 1927		Roku 1928	
	přistoupilo	odstoupilo	přistoupilo	odstoupilo
1. Pražský . . .	953	228	875	222
2. Plzeňský . . .	983	208	899	182
3. Podřipský . . .	579	104	440	141
4. Poděbradský . .	165	57	150	100
5. Královéhradecký	240	119	150	108
6. Časlavský . . .	217	54	198	72
7. Chrudimský . .	185	61	144	55
8. Poličský . . .	38	19	45	16
9. Tábořský . . .	388	76	257	95
10. Novoměstský . .	32	15	29	10
11. Brněnský . . .	180	66	175	87
12. Vsetínský . . .	54	40	67	39
13. Moravskoslezský	371	142	330	167
	4.385	1.189	3.759	1.294

Počtem přistoupilých stál v obou dvou posledních letech na prvním místě sbor Plzeň-záp. (317 a 304), po něm následoval sbor Praha-Kliment (279 a 249), oba sbory žižkovské (164 a 241), Plzeň-vých. (200 a 147) a Rokycany (164 a 129). Počtem odstoupilých stojí v obou letech na prvním místě sbor Plzeň-vých. (60 a 45) a sbor smíchovský (52 a 50).

Získáváme v celku vůči všem církvím až na baptisty, darbisty a adventisty, kteří začali v poslední době pracovat v některých našich sborech. Přehledně jeví se nám zisk a ztráta v posledních dvou letech takto:

	1927			1928		
	přístupy	odstupy	zisk ztráta	přístupy	odstupy	zisk ztráta
1. řím. církev . .	2.823	526	+ 2.297	2.427	602	+ 1.825
2. bezkonfesijnost	1.083	399	+ 684	958	362	+ 596
3. českosl. církev	219	81	+ 138	231	124	+ 107
4. církev ev. a v.	—	—	—	60	—	+ 60
5. církev pravosl.	13	—	+ 13	—	—	—
6. methodistická	136	—	+ 136	16	8	+ 8
7. Jednota Českobr.	18	15	+ 3	39	20	+ 19
8. Jednota Chelčického (baptisté)	11	17	— 6	1	1	—
9. Jednota Bratrská	—	3	—	2	—	+ 2
10. Adventisté . .	—	10	— 10	1	5	— 4
11. Darbisté . . .	—	—	—	—	22	— 22

Velkou překážkou úspěšné činnosti evangelisační v našem lidu jest stálý nedostatek duchovních a pracov-

níků církevních vůbec. Není možno budovati nová střediska práce, když stávající nemáme náležitě obsazena.

Vzhledem k velkým možnostem práce, jaké má naše církve v národě, jest naléhavě třeba, aby mnohem více mladých lidí věnovalo se povolání duchovenskému a církevní práci vůbec, neboť budeme-li trvale trpěti nedostatkem pracovníků, sotva se nám podaří na dlouho udržeti dosavadní atrakční sílu naší církve.

3. Evangelizační činnost. Evangelizační činností rozumíme především úsilí o prohloubení duchovního života v našich sborech a uvědomění si duchovních statků, jež nám jsou svěřeny. Jde o to, aby naši údové opravdově se zamyslili nad svým životem a zabývali se otázkami věčnosti, rozhorlili se pro věci Boží a roznítili se k opravdovému životu. K tomu nesou se sice kázání každonedělní, ale je přece potřebno, aby ochablý zájem o věci nejdůležitější byl oživen a lid duchovně dotčen. V době předvelikonoční bývá mysl k tomu nejotevřenější. Proto té doby se s prospěchem užívá k shromážděním zvaným evangelisačním. Určité téma duchovního života se tu po několik večerů probírá. Takováto shromáždění se konají po léta každoročně v Olomouci, a konají se v posledních letech již na mnohých místech, jako v Brně, Přerově, Prostějově, Uh. Hradišti a jinde. Účastenství bývá obyčejně den ze dne větší. V r. 1928 konala se v moravských sborech shromáždění tato s tématem o Bibli kralické. Po nich utvořily se na některých místech zvláštní Biblické kroužky. Letos budily zájem i jinověrců evangelizační témata v Olomouci, jako: Potřebuje-li dnešní člověk Boha, Potřebuje-li dnešní člověk Bibli, Potřebuje-li dnešní člověk modlitby, Potřebuje-li dnešní člověk chrámu, Potřebuje-li dnešní člověk duchovního úřadu. V Brně pak sdružení mládeže položilo důraz na neděli a v několika přednáškách na důležitost a požehnání dne odpočínutí poukázalo. V Prostějově a v Brně spojila se se shromážděními evangelisačními i obětní shromáždění, jež se mnohým úspěchem mohou vykazati.

4. Misijní život naší církve. Pravá misie začíná vždy od Jerusálema, to je od vlastní církve. Dosud jsme tak nepokročili, abychom mohli říci, že o církve jest celkem dobře postaráno. Máme až dosud celou řadu sborů neobsazených. Jsou mnohé sbory filiální a kazatelské stanice, které jsou bez náležitého duchovního opatření. V církvi působí mnoho bratří farářů, již pod tíhou práce umdlévají a potřebovali by pomocníků ve svém úřadě. Proto vedle výchovy řádných akademicky vzdělaných kazatelů se nesla misijní činnost církve naší prostřednictvím Misijní Jednoty k tomu, abychom poskytnouti mohli církvi

dělníky ochotné, nenáročné, kteří by jako výpomocné síly pracovali tam, kde nemožno dostati dělníka s akademickým vzděláním. Misijní škola Olomoucká vychovává církvi naši již 9 dělníků, kteří se na svých místech celkem dobře osvědčují. Bylo by nutno, aby jejich hmotné postavení bylo tak upraveno, aby svou práci mohli konati bez stýskání. Bylo by také dobře stanovit určitá místa v službě domácí, na která by si mohli nároky dělati.

Důležitou misijní práci koná naše církev skrze Misijní Jednotu v cizině mezi našimi krajany. V Polsku pracují 3 chovanci naší Misijní školy, dva mezi našimi krajany a jeden, rodem Rus, mezi Bělorusy. Mezi českým lidem v Polsku, jenž je ponejvíce pravoslavným, nastává touha po českobratrství, ale nedostatek dělníků a nedůvěra polských úřadů jak státních, tak církevních nedovoluje tuto činnost více rozvinouti.

Těšíme se, že jsme mohli i krajanům našim v Jugoslavii posloužiti. Do Velkého Srediště v Banátu jsme směli poslati dělníka v bratru Erlichovi. Byla už svrchovaná potřeba místo toto dobrým našim dělníkem obsaditi. Snad bychom byli ztratili sboreček tento kdysi kvetoucí. Samy církevní maďarské úřady nahlédly potřebu českého duchovního správce a působily k tomu, aby bratr Erlich z Uljanika do Srediště přesídlil. Uprázdňený Uljanik volal o duchovního pastýře. Toho jsme mohli jim teprve letos v osobě br. diakona Procházky z Uh. Hradiště poslati. Než opatření toto nestačí. Z Rumunska, ze Svaté Heleny a z Peregulmare, ozývají se hlasy: Pojdte a pomozte nám. Také mezi krajany našimi neevangelickými by zde byla půda příhodná, ale není zatím dělníků.

Důležitou misijní práci byly i cesty, které byly na podnět Misijní Jednoty podniknuty k našim krajanům v cizině. V roce 1928 navštívil předseda Misijní Jednoty farář Prudký z Olomouce všechny naše krajany v Jugoslavii a v Rumunsku. Viděl zvláště smutný hmotný stav bratří ve Sv. Heleně. Veliké sucho, jež všecku úrodu zničilo, přivedlo mnohé tamní bratry skoro k zoufalství, a mnozí opustili Helenu a hledali lepší a snadnější chléb v Argentině. Letos bratr vikář Bílý našel na své cestě už lepší hmotný stav našich krajanů na všech místech i na Sv. Heleně, ale viděl, že je to svatou povinností naší církve míti stav těchto bratří na paměti a jim bratrskou pomoc věnovati. Letos na jaře navštívil bratr vikář Novák naše opuštěné krajany na Podkarpatské Rusi a mohl jim posloužiti Slovem Božím a je posílit a povzbudit. Našel mnoho našich krajanů na různých místech v Podkarpatské Rusi rozptýlených. Mohl

je shromážditi zvláště v Mukačevě, Svaljavě a v Užhorodě. Jak by i tito bratři byli vděční, kdyby také je matka jejich, naše církev, měla na paměti a mohla jim poslati pastýře. Malý počátek mohl býti učiněn br. Šoltou, jenž pobýv nějakou dobu v Misijní škole Olomoucké se vrátil zpět do Mukačeva a je ochoten shromážďovati alespoň naše děti a vyučovati je náboženství. Radovali jsme se, že bratři Slováci (br. far. Hruboň) ustrnuli se nad opuštěností našich krajanů a na svůj náklad br. Šoltu do Olomoucké Misijní školy vypravili, a také br. Nováka k cestě do Podkarpatské Rusi vybídli a ji podpírali.

6. Zevní práce misijní nebyla konána, ale Misijní Jednota neztrácela ji z mysli. Budiž zatím zájem, aby naše církev jednou i na tomto poli povinnost svou konala. Koná se ročně sbírka církevní pro tyto úkoly, a jinak prostředky se sbírají. Zájem misijní buzen byl návštěvami misionářů. Pokud je známo, navštívil mnohé naše sbory bratr misionář Chleboun, jenž krásně se světelnými obrazy mohl o Palestině a o veliké světové misijní konferenci, konané loňského roku v Jerusalemě, vypravovati. Olomouc navštívil po dvakráte misionář na odp. O. Staudé, jenž skoro po 25 let v Surinam v Jižní Americe v Bratrské misii působil. Jeho zkušenosti byly mnohou pobídkou nám pro misijní práci. Misijní slavnosti byly pořádány ve mnohých sborech našich. Tak každého roku v červenci konává sbor Šonovský misijní a alianční neděli, jež shromáždí vždy přemnoho přátel misie. Podobně na Valašsku v Růždce byly konány v posledních letech pravidelné misijní slavnosti v chrámě i v přírodě, jež se těšily veliké účasti z celého Valašska. V Olomouci pak při Roční schůzi Misijní Jednoty se pořádává Misijní slavnost. I tyto slavnosti jsou požehnané, a jsou četně navštěvovány. Misie mohamedánská dosud nemohla býti v život uvedena, protože dosud nám neposlal Bůh přihodného dělníka a nemáme se kam přivínouti. Jinak všechny otázky, jak misie pohanské, tak i mohamedánské, se sledují pozorně v Misijní Jednotě, a čekáme na chvíli, kdy Pán nás zavolá.

7. Misijní škola v Olomouci rozšířila se stavbou druhého poschodí. Může nyní lépe svému účelu sloužiti. Nyní možno více bratří umístiti a i jinak se rozvinouti. Má také více chovanců než jiná léta. Loni bylo 11 chovanců, letos jich jest 12. Loni hostila tato škola po jistou dobu kurátora jednoho filiálního sboru, jenž přišel, aby mohl zdárněji působiti ve svém sborečku, pak, jak jsme se zmínili, poslal p. farář Hruboň z Podkarpatské Rusi jednoho bratra, aby se misijně vzdělal, by mohl shro-

mažďovati naše tamní rozptýlené bratry. Máme radost z toho, že svou misijní školou můžeme sloužiti i slovenské církvi. Už po 2 leta jest v misijní škole jeden bratr z evangelické církve a. v. církve slovenské, a letos vychováván je jeden bratr ze slovenské kalvínské církve. Vedle těchto bratří skýtá škola tato útulek i 3 studujícím ze středních škol olomouckých. Loni pak zahájila škola také výchovu pomocnic v domácnosti. Zatím byly přijaty tři sestry, které za vedení sester správcové, sestry Prudké a sestry hospodyně se učí všem domácím pracím. Snad jednou bude se moci toto odvětví osamostatniti a více rozvinouti.

Misijní škola želí letos ztráty vzácné příznivkyně Mrs. Thaw z Pittsburghu, jež jí byla úmrtím odňata. Br. farář dr. Losa její přízeň získal, a škola nezapomene, čeho se jí touto přítelkyní dostalo.

V. Výchova.

1. **Bohoslovci.** V předešlých letech vzrůstal počet bohoslovců. Ale v poslední době poklesá. Byloť v studijním roce 1927—1928 na Husově fakultě v Praze zapsáno v zimě 33, v létě 35 řádných posluchačů českobratrského ev. vyznání s gymnasiijní maturitou, a v zimě 17, v létě 15 mimořádných. V studijním pak roce 1928—1929 bylo na fakultě zaznamenáno v zimě 40 a v létě 34 řádných posluchačů českobratrských, mimořádných pak 11 v zimě a 12 v létě. V poměru k létům dřívějším a zvláště k r. 1926/27 počet řádných posluchačů poklesl, mimořádných stoupl. Vzrůst počtu mimořádných a pokles řádných posluchačů byl způsoben asi tím, že studující z reál. gymnasií se zkouškou z latiny, ale bez zkoušky z řečtiny bývali zaznamenáváni jako řádní, v posledních však letech jsou zaznamenáváni jako mimořádní a stávají se řádnými s započtením dřívější doby, jakmile složí zkoušku z řečtiny na fakultě.

Ne všickni z těchto posluchačů studovali s úmyslem vstoupiti do církevní služby. Kolik z nich bylo takových, nedá se přesně zjistiti. Bude to lze učiniti, až vedle posluchačů Husovy fakulty současně se povede seznam bohoslovců českobratrské evangelické církve při synodním výboru, t. j. seznam těch posluchačů Husovy fakulty nebo jiných fakult zahraničních, kteří se u synodního výboru přihlásili, že si přejí státi se jednou duchovními českobratrské evangelické církve a byli od synodního výboru do seznamu takových bohoslovců přijati. Synodní výbor hodlá takový seznam vésti od počátku stud. roku 1929—30.

Mimo posluchače bohosloví nahoře uvedené studovali ještě někteří bohoslovci v cizině a sice:

a) ve školním roce 1927-28: J. A. Pellar — Aberdeen, J. P. Šebesta — Edinburgh, T. Pokorný — Basilej, O. Videman — Curych, B. Potměšil — Princeton, B. Hrejsa — Ochranov, J. Kantorek — Paříž, J. Ondruch — Paříž, K. Šípál — Paříž, M. Krejčí — Paříž, E. Zelený — Princeton, Vl. Karásek — Chicago. Celkem 12 bohoslovců.

b) ve školním roce 1928-29: K. Kyjánek — Paříž, Jos. Beneš — Paříž, J. Štrupl — Štrasburg, B. Hrejsa — Štrasburg, Bl. Juren — Basilej, J. Pospíšil — Halle, Fr. Dobiáš — Hartford Theological Seminary, V. Karásek — Chicago, Mir. Růžička — Edinburgh, K. Čejka — Edinburgh, V. Urban — Aberdeen a vikář J. O. Sochor v Montpellier. Celkem 11 bohoslovců, se Sochozem 12.

Uvádějíc tento seznam bohoslovců studujících v cizině, podotýkáme, že v letních semestrech 1927 a 1928 nastaly mnohde změny tím, že někteří bohoslovci snad se vrátili a jiní na jejich místa nastoupili anebo že i jiní bohoslovci do ciziny na studium odjeli. Tyto změny v celku jsou podřadné. Zde chtěli jsme toliko ukázat, kolik bohoslovců průměrně asi za poslední dva roky studovalo v cizině a na která místa obyčejně odjíždějí. Stav ze studijního roku 1929-30 bude uveden ve zprávě k synodu 1931.

Druhou odbornou zkouškou na Husově fakultě složili a od synodního výboru dekret volitelnosti za vikáře obdrželi v době od IV. synodu do konce září t. r. tyto bohoslovci: Zd. Somolík, Jan Smetana, J. P. Šebesta, J. A. Pellar, K. Pavlinec, A. Venc, O. Prosek, K. Čejka, J. Barthell, V. Urban, Mir. Růžička, L. Blecha, E. Zelený, Tím. Pokorný. Celkem 14 bohoslovců.

Před církevní komisí pro vědecké zkoušky bohoslovecké složil druhou odbornou zkoušku a dekret volitelnosti za vikáře obdržel Jan Strnad.

Praktickou zkoušku bohosloveckou před synodním výborem vykonali a dekret volitelnosti za faráře obdrželi v době od minulého synodu do konce září 1929 tyto vikáři: B. Smetánka, J. Jeschke, Jan Vejnar, Jan Smetana, Jan Dus, Vlad. Čapek, B. Skalák, Josef Závodský, J. O. Sochor, Ant. Venc. Celkem 10 vikářů.

2. Z mimořádných posluchačů chystají se k církevní zkoušce zvláště abiturienti reálných gymnasií. Pokud šlo o abiturienty reálných škol, bylo naléháno na to, aby napřed vykonali doplňovací zkoušku z latiny, a pak jako abiturienti reálných gymnasií dali se zapsati na fakultu jako mimořádní posluchači a aby pak co nejdříve na fakultě vykonali i doplňovací zkoušku z řečtiny, by mohli se státi řádnými posluchači. Tímto postupem bylo odpo-
moženo zřejmému nedostatku, že mimořádní studující bo-

hosloví s maturitou z reál. škol místo bohosloví studovati musili v prvním roce, a po případě i v druhém, skoro výhradně latinu, čímž studium jejich se prodloužilo o 1—2 roky, nehledíc k tomu, že některým se vůbec nepodařilo vykonati doplňující maturitu z latiny a zanechali pak theologického studia. Ale na druhé straně postup tento, kterým je studium bohosloví abiturientům reálných škol přece jen ztíženo, spolu s jinými okolnostmi zavinuje pokles počtu studujících bohosloví. Padá tu na váhu i to, že abiturientům reál. gymnasií, kteří dříve bývali přijímáni za řádné posluchače s podmínkou, že do roka vykonají zkoušku z řečtiny na fakultě, se v posledních dvou letech poskytuje možnost toliko mimořádného posluchačství, i když se jim pak po zkoušce z řečtiny doba tato započítá dodatečně za řádné semestry. Ale po čas mimořádného posluchačství nemají nároku ani naděje na státní podporu, čímž se jim studium znesnadňuje. Ježto pak počet gymnasií je nepatrný a posluchači přicházejí stále více z reál. gymnasií, je snadno rozuměti, že počet studujících bohosloví klesá, když se jim staví při přechodu k studiu bohosloví tyto překážky. Synod již v prvních svých zasedáních usiloval o to, aby se usnadnilo studium bohosloví abiturientům z reál. gymnasií a z reálek, aby se církvi dostalo dostatečného počtu bohoslovců. Bude dobře, když opětně bude pečovati, aby církevní úřadové společně s fakultou v tom směru zakročili u ministerstva školství, aby zvláště abiturienti reál. gymnasií mohli se státi řádnými posluchači. Však studující bohosloví sami, zorganizovaní ve fakultním spolku, již zakročili v tom směru, cítíce nejlíp tíhu těchto poměrů. Je nutno je podepřítí, aby se docílilo úspěchu.

Příliv mimořádných posluchačů z řad abiturientů škol reálných, učitelských ústavů a jiných odborných škol skoro naprosto ustál, když se naléhá na to, aby přicházeli vyzbrojeni již doplňovací zkouškou z latiny. Jediný absolvent takové odborné školy, jemuž synod povolil studium a zkoušku před církevní komisí, studia svá dokončil a vykonav zkoušku před církevní komisí, nastoupil službu vikářskou. Jsou tedy v církevních službách nyní dva duchovní bez gymnasijsní maturity, kteří vykonali zkoušku před církv. komisí, a oba se osvědčují dobře v církevní práci. Ale při dostatku studujících pravidelných nebude ani potřeby přijímati další studující z odborných škol. Však se také nehlásí, vidouce, že pro ně je studium to spojeno se zvláště velikými nesnázemi.

3. Nemají etní studující bohosloví jsou podporováni z prostředků církevních. Pečovala o ně Huso-

v a s t u d e n t s k á D o m o v i n a. Předsedou je senior dr. J. Souček, úkol místopředsedy zastával dr. J. Hrejša, jednatelem a vychovatelským dozorcem je dr. Jindř. Hrozný, dalšími členy jsou dr. J. B. Šimek, s. B. Šimková, br. J. Jiskra, s. R. Jiskrová a sestra A. Straková, po jejímž pak odchodu z Prahy převzala vyplácení podpor sestra J. Tomšová z kanceláře synodního výboru. Správcem Domoviny je br. Jar. Jiskra.

V roce 1927—1928 bylo podporováno 24 studujících celkovým nákladem 51.097 Kč a v r. 1928—1929 19 studujících nákladem 35.535,55, tedy celkem za dvě léta nákladem 86.632,55 Kč. Potřebné prostředky se scházejí kostelními sbírkami o Vánocích, dobrovolnými příspěvky a dary a přidělem ze státní dotace, jakož i podporou ze státních prostředků. Podpora tato byla již dříve studujícím poskytována prostřednictvím fakulty, nyní však studujícím, bydlícím v Husově domě, poskytuje se podpora ta prostřednictvím Husovy stud. Domoviny.

H u s o v a D o m o v i n a poskytovala ve 4. a 5. poschodí Husova domu v Praze, výhradně určených k tomuto účelu, v stud. roce 1927-28 byt 34 studujícím, z nichž bylo 28 bohoslovců, v roce pak 1927-28 byl 34 studujícím, z nich 23 bohoslovcům. Studující platili měsíčně 100 Kč za byt, světlo a topivo si opatrovali sami.

4. N a H u s o v ě f a k u l t ě působí nyní 5 řádných profesorů, 1 mimořádný a 1 docent, vesměs českobratřští evangelíci. Profesor, povoláný se zřetelem na posluchače československé, zemřel. Církev pak československá nepřála si, aby byl dosazen na fakultu jiný zástupce československé církve, ježto sama usilovala o zřízení vlastní fakulty a k tomu cíli zřídila si vlastní bohoslovecký seminář, než by stát zřídil zvláštní fakultu pro československé bohosloví. K zřízení takové fakulty však dosud nedošlo. Studující českoslovenští studují však zatím i na Husově fakultě i na svém vlastním semináři. Husova fakulta je však vždy ochotna, jak již v poslední zprávě bylo zde pověděno a jak s tím i synod projevil souhlas, vyjítí vstříc oprávněným požadavkům a potřebám československé církve zřízením potřebných stolic a i zvláštní československé sekce s určitou samostatností a samosprávou.

Na fakultě bylo v roce 1928—1929 v z i m n í m s e m e s t r u 91 řádných posluchačů a 77 mimořádných, z nich bylo řádných českobratrských 40, 8 z jiných evang. vyznání a 39 československých, 3 jiných vyznání a 1 bez vyznání; z mimořádných pak bylo českobratrských 11, 7 jiných evang. vyznání, 57 československých a 2 jiných vyznání. V letním pak semestru 1928—1929 bylo na fakultě řádných posluchačů 83 a mimořádných 75, z nich bylo 44

československých, 17 jiných evang. vyznání, 90 československých, 6 jiných vyznání a 1 bez vyznání.

5. Zpráva o Misijní škole pro výchovu diaconů v Olomouci je podána v odstavci o Evangelizační činnosti.

6. Církevní škola obecná trvá dosud v Horní Krupé.

7. Vyučování náboženství koná se na školách obecných, občanských a středních se značným napjetím sil. Na školách středních počet ev. žáků jako žactva vůbec v důsledku poválečných poměrů velmi značně poklesl. Byloť v roce 1928—29 vyučováno 1755 žáků, o 374 méně než před dvěma léty, ač tentokráte bylo žáků též již o 275 méně než dva roky před tím. Vyučování byli na 90 místech v 196 hodinách týdně od 67 učitelů. Také počet hodin i míst klesl, ač poskrovnu. Žáci z vyšších tříd, pro něž vyučování není povinné, účastní se jen zřídka.

Zato školy obecné počtem žáků již se z důsledků doby válečné zotavují. Na obecných a měšťanských školách počet žáků československých vzrostl v roce 1928—29 na 33.304, tedy o 1.437 proti roku 1926—27. Vyučování se účastní i 86 dětí jiných vyznání, o 139 méně než před dvěma lety. Z počtu ev. dětí školních je v Čechách 21.979, na Moravě a ve Slezsku 11.325. Dosud některé dívky bývají, ač jen výjimečně odhlašovány z vyučování náboženství. Ale agitace v tom směru v poslední době pomíjí a poměry se uklidňují. Vyučování náboženství těchto školních dětí konalo se v roce 1928—29 v 3019 hodinách týdně na 1485 místech. Vyučovali 384 učitelé, z nich 128 farářů a vikářů, 8 katechetů, 15 diaconů a 233 výpomocných učitelů. Tedy opět jako již před dvěma lety, věnuje se vyučování tomu značně více sil a práce než v r. 1926—27. Je to zjev sice potěšitelný, pokud jde o vyučování to, ale při bližším pozorování jsou tu i povážlivé stránky. Někteří faráři a vikáři jsou tak zabráni vyučováním — někteří mají až 18 hodin týdně, nečítajíc v to cesty — že jim nezůstává valně času na ostatní práci duchovenskou. To nemůže býti k prospěchu sboru a práce církevní. Jinde faráři na obecných a občanských školách vůbec nevyučují, omezující se na školy střední, a místo nich vyučují pomocné síly, studenti bohosloví a mladé sestry jako subsidiární učitelé. Touto pomocí bylo docíleno, že se vyučují i dívky daleko rozptýlené, kde dříve vyučování ev. náboženství nebylo možno obstarati. Ale bylo by žádoucí, aby tyto pomocné síly byly vesměs náležitě připraveny k svému úkolu vždy přesně a pravidelně, a aby jich vyučování dalo se podle určitého několikaletého učebního plánu, na jehož plnění by duchovní správce dozoroval. Neděje se tak

všude. Některé pomocné síly vyučují tu či onde jen po krátký čas, síly se střídají a přicházejí nové síly, jež často vyučují týmž počátkům, kterým vyučovali předchůdci, tak že na některých místech bývá některá látka náboženská po několik let stále znova probírána, jiná pak zůstává opominuta. Odpomoc je možná jedině pečlivým dozorem zodpovědných duchovních správců a konferencemi jich s učiteli těmi, aby jim mohly býti dány zdravé pokyny. Lze vítati, že v hlavních střediskách našich ev. žáků a žákyň se dosazují katecheti s odborným vzděláním a že diakoni věnují se této práci ve zvýšené míře. Tu lze očekávati správný postup a náležitý úspěch.

Nutno přihlížeti i k tomu, aby učitelé náboženství probírali se žactvem látku určenou schváleným učebním řádem z biblické dějeprawy, i z katechismu a z Písma, a aby se užívalo knih schválených synodem a synodním výborem, a aby se nezapomínalo na to, by všechny dívky znaly zvláště nejprimitivnější základy. Neděje se tak vždycky. Mnohdy se předpokládá, že dívky základy znají, a buduje se dále bez těchto základů. Bylo by proto žádoucí, aby látka probíraná byla duchovní správou kontrolována a aby duchovní správce občas osobně se přesvědčil o postupu ve vyučování a o náboženském vzdělání jednotlivých oddělení ve svém sboru. Velmi by bylo žádoucí, aby i bratří konsenioři při svých visitacích, jež v poslední době, zdá se značně poochably — bedlivě přihlíželi k tomu, jak se na všech stanicích vyučuje.

Je důležité, aby bylo pečováno, by zřízena byla na místech vhodných, kde je dostatečný soustředěný počet žáků evangelických, tedy ve větších městských sborech, místa katechetská, jmenovitě v Praze, a aby místa ta byla obsazena vhodnými vzdělanými silami. V Praze by se doporučovalo zříditi 1—2 místa katechety pro střední školy, který by se výhradně úkolu tomu věnoval. Nedoporučí se však spojování farního úřadu s místem katechetským.

Podle Řádu, usneseného na minulém synodu, vydal synodní výbor na základě příslušné zkoušky dekret způsobilosti k úřadu katechetskému na obec. a obč. školách těmto osobám: Paní B. Machotkové, choti faráře v Plzni, sl. A. Páleníkové, cand. theol. v Praze a sl. E. Čapkové, stud. theol. v Praze.

8. Počet nedělních škol značně poklesl. V roce 1926—27 bylo jich 382, nyní v roce 1928—29 254, počet učitelů byl 590, nyní 542, počet dítek byl 9164, je 8105. Jako před dvěma lety i nyní zahrnují nedělní školy asi jednu čtvrtinu našich dětí. Nejhojněji jsou zastoupeny v seniorátu brněnském, nejméně v plzeňském a vsetínském. Konají práci velmi dobrou mezi žactvem i mezi učiteli a do-

Celkový přehled o výchově mládeže ve školním roce 1928—29.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy					Střední školy				Nedělní školy			Sdružení				Poznámka	
		Počet		Vyučují			Počet		Vyučují		Počet		Mládeže		Dorostu				
		žáků	konfese	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	vzpomocný učitel	učitelů	škol	učitelů	dětí (průměr)	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů			
1.	Pražský	4488	9389	144	10	3	—	33	438 45	16	10	2	23	85	1025	13	499	6 191	
2.	Plzeňský	3262	32300 1/2	173	6	—	4	19	180 19	8	5	—	6	27	404	6	173	1 16	
3.	Poděbrský	2754	30272 1/2	142	12	—	—	16	75 11 1/2	6	3	—	20	30	563	11	305	4 95	
4.	Poďebradský	1931	—188 1/2	98	8	—	1	14	46 6	3	2	—	16	26	451	9	335	2 32	
5.	Král.-hradecký	2029	—238 1/2	144	11	—	—	16	81 11	6	5	1	24	63	735	15	361	4 96	
6.	Časlavský	2175	9232	133	13	—	—	29	106 13	4	3	—	17	32	478	12	372	6 157	
7.	Chrudimský	1901	—209 1/2	112	12	—	1	16	86 9	5	4	—	25	41	727	15	410	2 53	
8.	Poličský	1362	—118	47	5	—	—	7	22 3	1	1	—	7	9	308	7	230	—	
9.	Táborský	2077	—214	124	11	—	2	18	141 19 1/2	9	7	—	18	28	506	15	340	2 29	
10.	Novoměstský	1506	—129 1/2	48	5	—	1	14	15 3	1	1	—	10	23	346	6	297	3 69	
11.	Brněnský	2629	—205 1/2	124	11	—	2	18	210 17 1/2	12	9	—	44	91	1261	25	630	4 104	
12.	Vsetínský	3613	—202	40	10	—	2	1	9 10 2	1	—	—	1	17	24	486	6	202	—
13.	Moravskoslez.	3577	—319 1/2	156	14	1	3	24	345 36 1/2	18	11	3	27	63	815	17	462	3 48	
	Celkem	33304	863019	1485	128	8	15	233	1755 196	90	60	7	254	542	8105	157	4616	37 890	

1. Seniorát pražský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Střední školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka		
		Počet					Vyučují					Počet		Vyučují		Počet		Vyučují		Mládeže		Dorostu				
		žáků		Počet		míst, kde se vyučuje	hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	zdrava	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních škol	učitelů	dětí (průměr)	počet sdružení	počet členů	počet sdružení		počet členů	
		česko-bratrských	jiné konfese	žáků	Počet																					
1.	Benešov	69	—	9	14	5	1	—	—	—	2	14	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1) místo sdružení	
2.	Hvozdnice	96	9	14	38	7	23	1	—	—	1	13	3	2	1	1	—	4	2	20	1	20	—	—	2) místo sdružení	
3.	Kladno	301	—	11	38	5	11	1	—	—	2	12	1	1	1	—	1	1	17	25	1	25	—	—	zpěvácký a bibl. kroužek	
4.	Kšely	158	—	8	8	4	4	1	—	—	4	14	1	1	1	—	1	1	1	22	—	—	—	—	3) místo sdružení	
5.	Libčice n. Vlt.	108	—	52	50	20	20	—	—	—	9	55	6	2	1	—	2	10	100	2	90	2	90	—	—	4) místo sdružení
6.	Praha I.	590	—	50	50	17	50	1	—	—	3	127	15	4	2	1 ^{a)}	2	11	80	3	130	1	35	—	—	5) místo sdružení
7.	Praha II.	705	—	42	42	21	42	1	—	—	3	21	3	1	1	—	1	9	100	1	40	1	33	—	—	2) dr. Hrozný
8.	Libeň	474	—	8	8	4	4	1	—	—	5	41	6	2	1	—	2	8	150	1	50	1	40	—	—	3) f. J. Šlechta
9.	Rybníky	32	—	28	28	4	28	1	—	—	3	—	—	—	—	—	2	18	—	—	—	—	—	—	1) místo sdružení	
10.	Smíchov	398	—	11	11	9	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	15	118	1	55	1	29	—	2) místo sdružení	
11.	Soběhrdy	90	—	23	23	15	23	1	—	—	2	92	5	1	1	—	5	23	310	2	59	2	54	—	—	3) místo sdružení
12.	Škvorec	112	—	26	26	4	26	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	80	1	30	—	—	—	4) místo sdružení	
13.	Král. Vinohrady	356	—	69	69	6	69	1	—	2	—	49	3	1	—	1ka	1	2	80	1	30	—	—	—	5) místo sdružení	
14.	Žižkov I.	757	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6) místo sdružení	
14.	Žižkov II.	242	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7) místo sdružení	
Celkem		4488	9	389	144	144	10	3	—	33	438	45	16	10	2	23	85	1025	13	499	6	191	—	—	—	

2. Seniorát plzeňský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Střední školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka
		Počet					Vyučují					Počet		Vyučují		Počet		Mladěle		Dorostu				
		žáků	česko- brazilejských	jiné konfese	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	vypomocný učitel	Začítva	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních školek	učitelů	dětí (průměr)	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů		
1.	Domažlice . .	388	—	—	42½	25	1	—	1 ¹⁾	2	9	1	1	1	—	2	6	94	2	58	—	—	1) Urválek	
2.	Kralovice . .	347	—	—	38	20	—	1 ²⁾	1	—	—	—	—	—	—	1	1	28	—	1	16	—	2) Zachatý	
3.	Plzeň-východ . .	718	—	—	72	29	1	—	1 ³⁾	6	53	7	3	1	—	1	7	100	1	45	—	—	3) Kures	
4.	Plzeň-západ . .	938	—	—	72	43	1	—	1 ⁴⁾	6	98	8	2	1	—	1	11	150	1	40	—	—	4) Franzl	
5.	Přestice . .	260	—	—	30	16	1	—	1 ⁵⁾	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5) vypomáhá Urválek	
6.	Rokycany . .	361	32	—	34	26	1	—	1 ⁶⁾	—	15	2	1	1	—	1	2	32	2	30	—	—	6) vypomáhá Zachatý a Freidinger	
7.	Strakonice . .	166	—	—	4½	7	1	—	—	—	5	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1krát týdně zpěv	
	Volyně . .	84	—	—	7½	7	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Celkem . .	3262	32	300½	173	6	—	4	19	180	19	8	5	—	—	6	27	404	6	173	1	16	—	

3. Seniorát podřípský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy					Střední školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka				
		Počet		Vyučují			Počet		Vyučují		Počet		Mládeže		Sdružení								
		žáků	konfese česko- bratrských	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	učitelů	Začítava	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních škól	učitelů	dětí (průměr)		počet Sdružení	počet členů	počet Dorostu	
1.	Kovanec . . .	71	—	15	7	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	50	—	1	—	—	1)	
2.	Krabčice . . .	197	11	18	7	1	—	—	1 ²⁾	—	—	—	—	—	—	2	80	1	30	—	—	2)	
3.	Ledčice . . .	288	—	21	14	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	3)	
4.	Libiš . . .	264	—	35	19	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	50	1	20	—	—	4)	
5.	Kostelec n. L.	100	—	10	3	3 ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	5)	
6.	Libkovic . . .	148	—	11	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	52	1	30	—	—	6)	
7.	Louny . . .	213	—	14 ^{1/2}	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	40	1	15	—	—	7)	
8.	Mělník . . .	376	25	41	16	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	2	105	1	48	1	34	8)	
9.	Mšeno . . .	121	—	15	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	1	22	—	—	9)	
10.	Nebužely . . .	107	—	11	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25	1	20	—	—	10)	
11.	Roudnice . . .	269	—	20	7	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	50	1	35	1	32	11)	
12.	Trnovany . . .	245	—	22	16	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	20	1	44	1	20	12)	
13.	Třebenice . . .	164	—	17	12	—	—	—	1 ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	13)	
14.	Vtelno . . .	67	—	8	6	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	3	45	1	21	1	9	14)
15.	Vysoká . . .	124	—	14	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15)
16.	Čelkem . . .	2754	36	272 ^{1/2}	142	12	—	—	16	—	75	11 ^{1/2}	6	3	—	20	30	563	11	305	4	95	16)

4. Seniorát poděbradský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Střední školy				Nadělní školy				Sdružení				Poznámka
		Počet			Vyučují				Počet			Vyučují		Počet		Mládeže		Dorostu						
		základ	Počet	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diaakon	výpomocný učitel	zachtva	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	učitelů školských	dětí (průměr)	počet sdružení	počet členů	počet sdružení	počet členů				
1.	Ml. Bolestav	301	—	26 1/2	19	1	—	—	5	23	3	2	1	—	1	5	40	2	60	1	10	1)	pěstují jen zpěv	
2.	Bošín	121	—	18	15	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	1	20	—	—	—	—	—	—	
3.	Hořátev	153	—	16	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	60	1	32	—	—	—	—	
4.	Chleby	201	—	19	9	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	4	95	1	35	—	—	—	—	
5.	Libice n. Cidl.	161	—	16	7	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	2	61	1	25	—	—	—	—	
6.	Lysá	355	—	34	16	1	—	—	1 ²⁾	—	—	—	—	—	1	1	55	1	37	—	—	—	—	
7.	Nymburk	189	—	10	3	1	—	—	—	23	3	1	1	—	2	6	30	1	66	1	22	2)	a Bendová z Libiše	
8.	Opolany	123	—	13	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	30	1	20	—	—	—	—	
9.	Poděbrady	215	—	22	6	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	1	30	1	60	—	—	—	—	
10.	Velenice	132	—	14	10	1	—	—	1 ²⁾	—	—	—	—	—	1	1	30	—	—	—	—	—	—	
Celkem		1931	—	188 1/2	98	8	—	—	14	46	6	3	2	—	16	26	451	9	335	2	32	—	—	

5. Seniorát královéhradecký.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy							Střední školy				Nedělní školy			Sdružení				Poznámka
		Počet			Vyučují				Počet				Počet			Mládeže				
		žáků	vyučovatelů		míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	vypomocný učitel	učitelských hodin týdně	míst, kde se vyučuje	učitelských hodin týdně	učitelských hodin týdně	učitelů	učitelských hodin týdně	počet členů	počet členů	počet členů	počet členů	
			jiné	konfese																
1.	Bohuslavice	25	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	
2.	Cernilov	139	—	—	12½	2	1	—	—	—	—	—	—	70	—	20	1	20	—	
3.	Hořice	146	—	—	12	8	1	—	—	—	—	—	—	35	—	32	1	32	—	
4.	Hradec Král.	270	—	—	35	21	1	—	5	—	—	—	—	135	—	65	1	65	—	
5.	Hronov	149	—	—	18	18	1	—	—	—	—	—	—	35	—	49	3	49	—	
6.	Kláster	215	—	—	30	19	2	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	
7.	Křižlice	239	—	—	36	21	—	—	—	—	—	—	—	50	—	26	1	26	—	
8.	Libštát	194	—	—	23	14	1	—	13	—	—	—	—	81	—	43	2	43	—	
9.	Semonice	147	—	—	13	7½	1	—	5	—	—	—	—	75	—	25	1	25	—	
10.	Dvůr Král.	173	—	—	19	11	—	—	11	—	—	—	—	80	—	30	1	30	—	
11.	Šonov	65	—	—	11	7	1	—	7	—	—	—	—	44	—	45	3	45	—	
12.	Třebechovice	209	—	—	21	12	1	—	3	—	—	—	—	50	—	26	1	26	—	
	Valterice	58	—	—	6	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Celkem	2029	—	—	238½	144	11	—	16	81	11	6	5	1	24	63	735	15	361	96

1) far. Ženatý

2) br. Matoušek z Křižlic

6. Seniorát čáslavský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Střední školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka
		Počet					Vyučují					Počet				Počet				Mládeže				
		žáků		konfese	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	začítka	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních škól	učitelů	dětí (průměr)	počet sdružení	počet členů	počet sdružení	počet členů		
		česko- bratřských	jiné																					
1.	Čáslav	277	—	—	38	28	1	—	—	13	48	6	2	1	—	1	6	50	1	86	1	18		
2.	Chvalatice	124	—	—	12	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3.	Kolín	267	—	—	28	14	1	—	—	2	49	6	1	1	—	1	3	50	1	43	1	30		
4.	Krakovany	134	—	—	14	9	1	—	—	2	—	—	—	—	—	1	2	21	1	13	1	22		
5.	Kutná Hora	133	—	—	10	6	1	—	—	—	9	1	1	1	—	1	1	25	1	20	—	—		
6.	Libenice	80	—	—	10	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	25	1	23	—	—		
7.	Opatovice	131	6	—	21	13	1	—	—	3	—	—	—	—	—	1	1	12	—	—	—	—		
8.	Pečky	178	—	—	15	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	28	1	22	1	12		
9.	Přelouč	108	—	—	6	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	25	1	25	1	—		
10.	Seměš	332	—	—	31	15	1	—	—	5	—	—	—	—	—	2	2	50	1	60	1	55		
11.	Trnávka	124	3	—	12	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	25	—	—	—	—		
12.	Velim	226	—	—	20	9	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	6	122	2	40	1	20		
13.	Vilémov	65	—	—	15	12	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	3	45	2	40	—	—		
Celkem		2175	9	232	133	13	—	—	—	29	106	13	4	3	—	17	32	478	12	372	6	157		

7. Seniorát chrudimský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Sřídění školy				Nedělní školy				Sřružení				Poznámka					
		Počet			Vyučují			Počet				Vyučují		Počet		Mládeže		Sřružení											
		žáků	využívají		míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	zastava	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	neředěných škol	učitelů	Počet	počet Sřružení	počet členů	počet Sřružení	počet členů								
			česko-bratrských	jiné konfese																		učitelů	duchovní		jiný	počet Sřružení	počet členů	počet Sřružení	počet členů
1.	Bučina . . .	106	—	—	5	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	3	40	1	20	—	1) v zimě dvě								
2.	Bukovka . . .	69	—	—	10	1	—	—	1	—	—	—	—	—	4	3	32	1	18	—									
3.	Čermná . . .	318	—	—	14	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	8	190	1	40	—									
4.	Dvakačovice . . .	132	—	—	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	30	1	9	—									
5.	Džbánov . . .	94	—	—	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1 ¹⁾	2	60	1	30	—	2) far. Rezníček								
6.	Hradiště . . .	118	—	—	7	1	—	—	2	—	—	—	—	—	1	2	36	1	33	—									
7.	Chocen . . .	165	—	—	9	1	—	—	5	—	—	—	—	—	3	6	105	2	95	—									
8.	Chrudim . . .	186	—	—	13	1	—	—	5	—	—	—	—	—	2	3	30	1	20	—									
9.	Litomyšl . . .	184	—	—	13	— ²⁾	—	1	—	—	18	2	1	—	1	2	16	2	33	—									
10.	Lozice . . .	93	—	—	10	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	2	25	1	20	—									
11.	Vysoké Mýto . . .	9	—	—	2	1	—	—	—	—	15	1	1	—	1	1	18	—	1	18									
12.	Fardubice . . .	197	—	—	10	1	—	—	3	—	26	3	1	—	1	2	35	1	32	—									
13.	Dol. Sloupnice	149	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	110	2	60	1	35								
Celkem . .		1901	—	—	112	12	—	1	16	86	9	5	4	—	25	41	727	15	410	2	53								

8. Seniorát poličský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy						Střední školy				Naděžní školy				Sřazení				Poznámka		
		Počet			Vyučují			Počet				Počet				Mládeže		Dorostu				
		žáků	vyučovacích hodin týdně		míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	vypomocný učitel	zavřívá	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiny	učitelů	dět (průměr)	počet sřazení	počet členů	počet sřazení		počet členů	
			česko-braťských	jiné konfese	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	vypomocný učitel	zavřívá	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiny	učitelů	dět (průměr)	počet sřazení	počet členů		počet sřazení	počet členů
1.	Borová	80	—	8	4	1	—	—	22	3	1	—	—	—	1	28	1	20	—	—		
2.	Polička	54	—	4	2	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	115	1	25	—	—		
3.	Krouná	382	—	30	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	70	2	60	—	—		
4.	Proseč	302	—	26	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	60	—	—		
5.	Raná	185	—	18	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	1	30	—	—		
6.	Pustá Rybná	62	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—	—	—		
7.	Svratouch	138	—	18	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	80	1	35	—	—		
	Teleci	159	—	10	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	80	1	35	—	—		
	Celkem	1362	—	118	47	5	—	—	7	22	3	1	1	7	9	308	7	230	—	—		

9. Seniorát tábořský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Sřední školy				Nedělní školy			Sdružení				Poznámka
		Počet					Vyučují					Počet		Vyučují		Počet		Mládeže		Dorostu			
		žáků	jiné konfese	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	zactva	vyučovacích hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních škol	učitelů	dětí (průměr)	počet sdružení	počet členů	počet sdružení	počet členů		
1.	Čes. Budějovice	281	—	20	12	1	—	1 ¹⁾	1	22	3	1	1	—	—	1	3	53	2	52	—	—	1 ¹⁾ Štule
2.	Horní Dubenky	151	—	14	12	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	6	20	1	28	1	20	2 ²⁾ far. Souček z Tábora
3.	Jindř. Hradec	150	—	13	7	—	—	—	—	3	3	1	2 ²⁾	—	—	1	2	20	1	24	—	—	
4.	Humpolec	63	—	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	50	—	—	—	—	
5.	Krucemburk	123	—	10	8	1	—	—	—	5	1 ^{1/2}	1	1	—	—	2	1	25	2	36	—	—	
6.	Horní Krupá	28	—	2	1	—	—	—	—	1	10	2	1	—	—	1	1	25	1	40	—	—	
7.	Velká Lhota	312	—	27	17	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	3	65	1	35	—	—	
8.	Moravěč	127	—	13	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9.	Opatov	79	—	13	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10.	Písek	254	—	30	17	1	—	—	—	26	3	1	1	—	—	1	2	100	1	30	—	—	
11.	Sázava	77	—	22	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	20	1	13	—	—	
12.	Soběslav	285	—	22	6	1	—	—	—	3	29	4	2	1	—	2	3	63	3	56	1	9	
13.	Strměchy	72	—	12	10	1	—	—	—	1	9	1	1	1	—	1	1	30	1	16	—	—	
14.	Tábor	75	—	12	7	1	—	—	—	20	3	1	1	1	—	1	2	35	1	10	—	—	
Celkem		2077	—	214	141	11	—	2	18	141 19 ^{1/2}	9	7	—	—	—	18	28	506	15	340	2	29	

10. Seniorát novoměstský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Sídlní školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		Počet					Vyučují					Počet				Počet				Mládeže					Dorostu																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		žáků		jiné			vyučovatelů		míst, kde se vyučuje			farář či vikář		katecheta			diakon		výpomocný učitel		začítka		vyučovatelů		hodin týdně		míst, kde se vyučuje		duchovní		jiný		nedělních škol		učitelů		děti (průměr)		počet Sdružení		počet členů		počet Sdružení		počet členů																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
		česko- bratřích	jiné	konfese	vyučovatelů	hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	začítka	vyučovatelů	hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních škol	učitelů	děti (průměr)	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení		počet členů	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
1.	Daňkovice	157	—	—	12	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

11. Seniorát brněnský.

57

Potadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy										Střední školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka
		Počet			Vyučují			Počet				Vyučují		Počet		Mladěže		Sdružení						
		žáků	českobratrských	jiné	konfese	míst, kde se vyučuje	farářů a vikářů	katecheta	diakon	výpomocný učitel	vyučovatelů	hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	učitelů	dět (průměr)	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů			
1.	Brno, Pellicova	459	—	—	—	33	22	1	2 ¹⁾	—	1	128	9	3	2	—	4	20	171	1	96	1	45	1) Procházka
2.	Herspice	112	—	—	—	10	9	1	—	—	—	3	1 ^{1/2}	1	1	—	2	5	50	1	30	1	30	a Sypták
3.	Uh. Hradiště	142	—	—	—	18	10	1	—	—	—	13	1 ^{1/2}	1	1	—	5	6	82	1	10	—	—	—
4.	Hustopeče	12	—	—	—	1	1	2 ²⁾	—	—	—	13	1	1	1	—	1	1	16	—	—	—	—	—
	Břeclav	85	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	25	—	—	1	10	2) far. P. Nešpor
	Hodonín	61	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	60	—	45	—	—	—
5.	Javorník	151	—	—	—	8 ^{1/2}	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	61	2	38	—	—	—
6.	Jihlava	171	—	—	—	17	11	1	—	—	—	13	1	1	1	—	4	8	207	1	20	—	—	—
7.	Klobouky	384	—	—	—	35	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	10	1	15	—	—	—
8.	Velké Meziříčí	34	—	—	—	7	6	1	—	—	—	5	1	1	1	—	1	2	40	2	43	—	—	—
9.	Miroslav	76	—	—	—	12	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	35	1	20	—	—	—
	Znojmo	58	—	—	—	5	2	—	—	—	—	6	1	1	3 ³⁾	—	1	1	35	1	20	—	—	—
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10.	Nikolčice	57	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	30	—	—	—	—	—
11.	Nosislav	128	—	—	—	2	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	70	2	75	—	—	—
12.	Třebíč	102	—	—	—	11	8	1	—	—	—	11	1	1	1	—	3	8	65	2	37	—	—	—
13.	Vamovice	371	—	—	—	24	15	1	—	1	—	17	1	1	—	—	12	17	250	5	82	—	—	—
14.	H. Vilémovice	32	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	12	2	34	—	—	—
15.	Hrubá Vrbka	72	—	—	—	4	1	—	—	—	—	1	1/2	1	1	—	—	—	—	—	20	—	—	—
16.	Zidenice	122	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	77	2	65	1	19	5) vik. J. Závadský
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Celkem	2629	—	—	—	205 ^{1/2}	124	11	2	2	18	210	17 ^{1/2}	12	9	—	44	91	1261	25	630	4	104	6) katecheta Procházka

12. Seniorát vsetínský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy						Sřední školy				Nedělní školy				Sdružení				Poznámka					
		Počet			Vyučují			Počet				Počet				Mládeže		Dorostu							
		žáků	jiné česko- bratských	konfese	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta	diakon	výpomocný učitel	zdravotní	vyučovatelů hodin týdně	míst, kde se vyučuje	duchovní	jiný	nedělních škol	učitelů	dětí (průměr)	počet sdružení		počet členů	počet sdružení	počet členů		
1.	Hošťálková . .	308	—	—	20	3	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1) far. Šimů- nek z Rusavy	
2.	Hovězí . .	138	—	—	8	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2) jen zpěvá- cký kroužek	
3.	Jablůnka . .	134	—	—	8	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	1	20	—	—	—	3) far. Bázlik	
4.	Jasenná . .	401	—	—	20	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	1	25	—	—	—	4) katech. Po- korný	
5.	Liptál . .	399	—	—	22	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	1	38	—	—	—		
6.	Pozděchov . .	226	—	—	11	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7.	Pržno . .	222	—	—	13	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8.	Ratibor . .	302	—	—	12	3	3)	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9.	Růždka . .	262	—	—	14	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	1	64	—	—	—		
10.	Vsetín dolní i hor. sbor	901	—	—	56	9	2	2	—	—	10	2	1	1 ⁴⁾	—	—	—	50	1	25	—	—	—		
11.	Zádveřice . .	320	—	—	18	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	1	30	—	—	—		
	Celkem . .	3613	—	—	202	40	10	2	1	9	2	1	—	—	—	—	—	17	24	486	6	202	—	—	

13. Seniorát moravskoslezský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a občanské školy							Střední školy				Nedělní školy			Sdružení				Poznámka
		Počet		Vyučují			výpomocný učitel	Počet			Vyučují		učitelů	dětí (průměr)	počet Sdružení	počet členů	počet Sdružení	počet členů		
		českobratrských	jiné konfese	míst, kde se vyučuje	farář či vikář	katecheta		diakon	vychovatelů	vychovatelů	vychovatelů	duchovní							jiný	
1.	Frydek . . .	191	—	23	12	1	—	1	13	2	1	1	—	3	40	1	21	—	1) Vl. Hrejšová z Val. Meziříčí	
2.	Staré Hamry . .	127	—	14	7	—	1	—	27	2 ^{1/2}	—	—	—	—	—	—	—	—		
3.	Hodslavice . . .	341	—	19	9	—	1	—	20	2	1	1	—	3	120	2	80	—		
4.	Hrabová . . .	312	—	26	13	—	1	—	20	2	1	1	—	5	100	2	60	—		
5.	Hrubá Lhota . .	173	—	10	6	—	—	—	—	—	—	—	—	3	120	2	30	—		
6.	Val. Meziříčí . .	102	—	7 ^{1/2}	7	—	—	—	51	4	—	—	—	1	20	1	27	1	17	
7.	Olomouc . . .	213	—	20	9	—	—	1	32	3	1	1	—	1	50	1	40	—		
8.	Orlová . . .	287	—	36	26	1	—	2	17	3	2	1	1	1	60	—	18	1	16	
9.	Mor. Ostrava . .	744	—	72	21	1	1	2	31	4	2	1	—	1	20	1	25	—	2) Kotouč z Ostravy	
10.	Prostějov . . .	85	—	5	2	1	—	—	13	1	1	1	—	1	45	1	23	—		
11.	Frušínovice . .	96	—	12	9	—	—	—	8	1	1	1	—	1	31	1	25	—	3) far. Šimůnek, s. V. Urbanková	
12.	Přerov . . .	194	—	15	8	1	—	2	20	4	4	1	1	4	120	2	75	—		
13.	Rusava . . .	172	—	11	6	1	—	—	—	—	—	—	—	1	18	1	16	—		
14.	Stráž . . .	133	—	10	5	1	—	—	—	—	—	—	—	1	46	1	24	—		
15.	Český Těšín . .	331	—	31	12	1	—	—	77	8	1	1	—	1	1	1	23	—	4) diak. Pindor	
	Košice . . .	76	—	8	4	—	—	4	36	2	1	1	1	1	25	—	—	—		
	Celkem . . .	3577	—	319 ^{1/2}	156	14	1	3	345	36 ^{1/2}	18	11	3	27	63	815	17	462	3	48

plňují prospěšně vyučování náboženství ve školách. Proto je žádoucí, aby se rozšířily ještě značně více než dosud. Ale někdy se zdá (dle zprávy seniorátního úřadu pražského), „že celé vedení nedělních škol trpí nejasností v princip. otázkách výchovy, neprogramovostí a nedostatkem pevného systému. Často se zveličuje kvantita látky na úkor kvality a ducha“. Je třeba o tom uvážiti a práci prohloubiti. O práci tu pečuje far. A. Novotný jako sekretář, ustanovený právě pro tuto práci. Práci té slouží jako dříve, tak i nyní „Nedělní besídka“, vydávaná far. Novotným a „Růžový Palouček“, vydávaný Kalichem, jakož i Biblický slovník, vydávaný far. Novotným. Povšimnutí zasluhuje, že v čáslavském seniorátě některým se stýská po bývalých nešporních bohoslužbách, jež ustoupily nedělním školám. V chrudimském seniorátu se upozorňuje, že nedělní škola by pravidelného vyučování školního nemohla nahraditi.

9. Počet konfirmandů v roce 1928 činil 3975 proti 3794 z r. 1926, tedy byl o 181 větší.

V plzeňském seniorátu počet konfirmandů vzrostl ze 211 (1925) na 314 a patrně se tu konfirmace vžívá i mezi novými členy sborů, ač tu i jinde ještě mnozí z přestoupilých dětí nepřicházejí ke konfirmaci. Při tom zaznívá hlas (z Prahy), že učení katechismu se přežívá a že musí se často omeziti na skrovný počet otázek, jakož i že se vyskytá nepříliš uspokojivý prospěch konfirm. cvičení a proto i dorost mládeže bývá slabý. Mnozí konfirmandi po konfirmaci nechodí k Večeři Páně. Jinde (z Král. Hradecka) se upozorňuje, že není dobře odkládati příliš Večeři Páně po zkoušce konfirmandů. Při takovém odkladu prý nepřišel k Večeři Páně nikdo.

10. Sdružení mládeže zaznamenávají v posledních dvou letech pokud jde o počet míst, v nichž sdružení jsou organizována, vzrůst, pokud jde o celkový počet členů, v nich organizovaných, pokles. Jeť sdružení mládeže 157 (roku 1926—27 125), sdružení dorostu 37 (49), celkem 197 (172) a počet členů ve sdruženích mládeže 4616, dorostu 890, celkem 5506 (dříve 5600). Bude potřeba dbáti, aby sdružení dále se rozvíjela a aby se ujala i v těch sborech, kde dosud nejsou. K práci mezi mládeží byl povolán letos o prázdninách vik. Vl. Čapek. Synodní výbor poskytl k tomu prostředky. Lze očekávati, že ve sdruženích mládeže vzroste nový, čilý život.

Vítaným střediskem pracovníků Nedělní školy a Sdružení mládeže byl Letní tábor Komenského v Bělči n. O. u Třeběchovic.

Naši studenti vysokoškolští jsou organizováni jednak v Jeronymu, jednak ve Spolku posluchačů Husovy fakulty.

11. Podrobný přehled o výchově mládeže v jednotlivých sborech uvedli jsme v tabulkách.

VI. Věci hospodářské.

1. Stavby nových budov církevních byly v letech 1927 až do 30. června 1929 dokončeny tyto:

V pražském seniorátě: v Benešově (církevní dům), v Libni (činžovní dům s farním příbytkem), v Žižkově I. (nástavba činžovního domu); koupí pak opatřeny byly budovy obytné v Praze u Klimenta a v Uhříněvsi.

V seniorátě plzeňském: v Nepomuku koupěn dům a upraven k církevnímu účelům.

V seniorátě podřipském: v Kostelci n. L. církevní dům.

V seniorátě čáslavském: církevní dům v Čáslavi (fara s místnostmi pro různé schůze).

V seniorátě královéhradeckém: ve Rváčově (farní sbor Libštát), modlitebna.

V seniorátě tábořském: v Budějovicích dům, který má býti upraven pro různé církevní potřeby, v Jindř. Hradci přístavba, v Moravči nová fara.

V seniorátě brněnském: v Brumovicích modlitebna, v Kyjově modlitebna, v Třebíči fara s místnostmi pro mládež.

V seniorátě vsetínském: ve Zlíně domek pro modlitebnu.

V seniorátě moravsko-slezském: v Moravské Ostravě dům činžovní s místnostmi pro mládež a farním příbytkem, v Čes. Těšíně kostel, v Bašce ve sboru frýdeckém kostel.

Různé sbory a stanice zakoupily také v minulém období stavební pozemky. Celkový náklad nově opatřených budov a stavebních míst v tomto období minulém činil 5,775.968 Kč.

Četné sbory provedly opravy, někde velmi nákladné, svých budov církevních a někde i úplně nové rekonstrukce těchto budov, jako v Bučině, ve Vsetíně, sbor dolní, a ve Veselí a to nákladem celkem 1,256.429 Kč. A tak celý náklad stavební vynaložený v těchto dvou minulých letech až do 30. června 1929 činil 7,375.175 Kč. Následkem toho však stoupl celkový stavební dluh našich sborů o 2,541.792 Kč na 8,088.085 Kč.

Upozorňujeme znovu na velikost, tíživost a nebezpečí tohoto dluhu a na potřebu, aby sbory naše a zejména jejich správy pečovaly o povzbuzení účinnosti svých členů, zejména zámožnějších, vzhledem k těmto mimořádným velikým potřebám nových sborů, které samy tíhu dluhu unést nemohou. Soudíme také, že usnesení posledního synodu o repartici na zvláštní stavební fond mělo by býti i dále na léta příští učiněno. Pravda jest také, že stavby budoucí měly by jen tenkrát se podnikati, jak už dřívější synody usnášely, když je po ruce dostatečný, nejméně poloviční, stavební náklad a když sbor i jasně vidí a odůvodní možnost svou splácti vznikající stavební dluh ze svých vlastních prostředků anebo zajištěných příspěvků odjinud. Toto platí zejména o takových místech, kde potřeba církevního domu není tak přesprávně naléhavá. Ovšem při tomto varování před novými stavbami, kde není dostatek prostředků, nemůže ani synodní výbor, ani synod uzavřít se té skutečnosti, že v některých místech je opravdu potřeba církevní budovy tak naléhavá, že i při nezajištěnosti potřebného nákladu není možno odmítnouti povolení ke stavbě a třeba jest důvěřovati do budoucnosti v pomoc Boží i v účinnost přátel.

Ale soudíme, že by přece naši členové a naše sbory v této věci více mohli a měli učiniti. Víme, že se ozve hlas: Neukládejte více břemen na sbory. Ale zdůrazňujeme, že se jedná o všechny nás a celou církev. Kdyby měla někde nastati katastrofa, totiž nemožnost platiti úroky z dluhů, znamenalo by to pohromu pro celou církev. A tak nemůžeme se odvážiti stavěti se proti této bratrské povinnosti všech sborů a jejich členů nésti břemena jiných. A nelze také spoléhati na pomoc cirkví zahraničních. My pak ještě jsme neučinili, co bychom mohli učiniti a měli bychom již přestat záviseti na cizí pomoci a na žebrotě o tuto pomoc.

2. O zájmu pro společné potřeby církevní a částečně pro potřeby sahající mimo naši církev vydávají svědectví jednak všeobecné církevní sbírky kostelní vypisované synodním výborem každý rok dle usnesení dřívějších synodů. Bylo jich za rok 1928 vykonáno 9 a sešlo se na ně celkem 90.749 Kč 96 hal. Není to veliký obnos, ale je přece větší asi o 21.000 Kč než v r. 1926. Za rok 1927 sešlo se na těchto sbírkách 85.861 Kč. Z připomenuté tabulky v této zprávě, jakož i z tabulky uveřejněné v našem Věstníku za rok 1927, ukazuje se, že stále některé sbory tyto sbírky nekonají aneb konají s nechutí. Někde stále posílají nějaký obnos ze sborové pokladny a nedají vždy příležitost členům církve dáti svůj dar na dotýčný

Přehled o dluzích sborů.

(Ke dni 31. prosince 1928.)

1. Seniorát pražský:

Benešov	Kč	102.395.88
Hvozdnice	"	—
Kladno	"	4.000.—
Kšely	"	—
Libčice	"	—
Praha I.-Salvátor	"	76.040.16
Praha II.-Kliment	"	522.862.—
Libeň	"	842.413.88
Uhřetěves	"	93.412.—
Rybníky	"	—
Smíchov	"	19.138.85
Soběhrdy	"	16.000.—
Škvorec	"	16.563.68
Král. Vinohrady	"	—
Žižkov I.	"	280.000.—
Strašnice	"	24.350.—
Jarov	"	36.609.—
Celkem		Kč 2,033.785.45

2. Seniorát plzeňský:

Domažlice	Kč	72.080.—
Kdyně	"	92.542.—
Kralovice	"	—
Čistá	"	46.000.—
Hvozdo	"	5.000.—
Plzeň-východ	"	330.431.07
Plzeň-západ	"	545.593.98
Nepomuk	"	45.916.63
Přeštice	"	—
Rokycany	"	—
Strakonice	"	64.280.17
Volyně	"	—
Celkem		Kč 1,201.843.85

3. Seniorát podřipský:

Kovanec	Kč	16.000.—
Krabčice	"	27.907.—
Ledčice	"	—
Libiš	"	—
Kostelec n. L.	"	160.000.—
Převádí se		Kč 203.907.—

	Převedeno . . .	Kč	203.907—
Libkovic		"	—
Louny	"	—	—
Mělník	"	14.105.20	
Mšeno	"	31.920.55	
Nebužely	"	6.329.70	
Roudnice	"	7.000.—	
Trnovany	"	—	
Třeбенice	"	—	
Vtelno	"	—	
Vysoká	"	—	
Celkem		Kč	263.262.45

4. Seniorát poděbradský:

Mladá Boleslav	Kč	89.425.---
Bošín	"	—
Hořátev	"	—
Chleby	"	—
Libice n. C.	"	7.521.90
Lysá n. L.	"	6.000.---
Nymburk	"	14.500. --
Opolany	"	—
Poděbrady	"	—
Velenice	"	---
Celkem	Kč	117.446.90

5. Seniorát královéhradecký:

Bohuslavice	Kč	—
Černilov	"	—
Hořice	"	42.772.10
Hradec Králové	"	—
Hronov	"	—
Klášter	"	—
Křížlice	"	—
Libštát	"	—
Semonice	"	—
Dvůr Králové n. L.	"	89.903.35
Šonov	"	8.809.—
Třebechovice	"	3.000.—
Valteřice	"	—
Celkem	Kč	144.484.45

6. Seniorát chrudimský:

Čáslav	Kč	200.000.—
Chvaletice	„	33.602.25
Převádí se . . .	Kč	233.602.25

	Převedeno . . .	Kč	233.602.25
Kolín	„		40.000.—
Krakovany	„		—
Kutná Hora	„		—
Libenice	„		17.000.—
Opatovice	„		19.918.—
Pečky	„		4.000.—
Přelouč	„		—
Semtěš	„		—
Trnávka	„		8.000.—
Velim	„		—
Vilémov	„		—
	Celkem	Kč	322.520.25

7. Seniorát chrudimský:

Bučina	Kč	15.762.—
Bukovka	„	20.900.—
Čermná	„	—
Dvakačovice	„	39.785.—
Džbánov	„	—
Hradiště	„	18.000.—
Choceň	„	1.500.—
Chrudim	„	—
Litomyšl	„	66.273.73
Lozice	„	—
Vysoké Mýto	„	18.223.96
Pardubice	„	48.081.—
Sloupnice	„	5.200.—
	Celkem	Kč 233.725.69

8. Seniorát poličský:

Borová	Kč	17.626.—
Krouná	„	—
Proseč	„	15.000.—
Ranná	„	4.516.80
Pustá Rybná	„	—
Svratouch	„	7.500.—
Telecí	„	—
	Celkem	Kč 44.642.80

9. Seniorát tábořský:

Čes. Budějovice	Kč	300.000.—
Horní Dubenky	„	14.869.99
Jindřichův Hradec	„	45.054.—
	Převádí se . . .	Kč 359.923.99

	Převedeno . . .	Kč	359.923.99
Humpolec	„		3.475.—
Krucemburk	„		—
Horní Krupá	„		—
Velká Lhota	„		10.070.40
Moraveč	„		71.464.34
Opatov	„		—
Písek	„		109.126.51
Sázava	„		—
Soběslav	„		258.110.06
Strměchy	„		24.688.90
Tábor	„		214.739.88
Celkem		Kč	1,051.599.08

10. Seniorát novoměstský:

Daňkovice	Kč	—
Jimramov	„	2.000.—
Nové Město	„	3.214.52
Blažkov	„	11.494.—
Německé	„	—
Olešnice	„	—
Prosetín	„	—
Rovečné	„	—
Veselí	„	35.000.—
Celkem	Kč	51.708.52

11. Seniorát brněnský:

Brno	Kč	220.338.48
Heršpice	„	6.000.—
Uh. Hradiště	„	32.400.—
Kyjov	„	66.333.—
Hustopeče	„	—
Javorník	„	—
Jihlava	„	16.180.—
Klobouky	„	8.000.—
Brumovice	„	7.000.—
Velké Meziříčí	„	60.000.—
Mirotav	„	6.723.20
Nikolčice	„	—
Nosislav	„	—
Třebíč	„	121.280.—
Vanovice	„	—
H. Vilémovice	„	—
Převádí se	Kč	544.254.68

Převědno	Kč	544.254.68
Hrubá Vrbka	„	—
Židenice	„	30.500.—
Celkem	Kč	574.754.68

12. Seniorát vsetínský:

Hošťálková	Kč	—
Hovězí	„	—
Jablunka	„	17.103.44
Jasenná	„	32.000.—
Liptál	„	—
Pozděchov	„	16.264.40
Pržno	„	18.000.—
Ratiboř	„	8.400.—
Růžďka	„	7.130.78
Vsetín-dolní sbor	„	—
Vsetín-horní sbor	„	35.338.28
Zádveřice	„	—
Zlín	„	63.300.—
Celkem	Kč	197.536.90

13. Seniorát moravsko.slezský:

Frýdek	Kč	—
Baška	„	80.000.—
Staré Hamry	„	18.732.32
Hodslavice	„	53.000.—
Hrabová	„	117.013.29
Písařov	„	2.000.—
Hrubá Lhota	„	2.000.—
Valašské Meziříčí	„	—
Olomouc	„	—
Orlová	„	337.755.39
Moravská Ostrava	„	673.494.—
Prostějov	„	170.000.—
Prusinovice	„	10.000.—
Přerov	„	56.715.94
Rusava	„	7.000.—
Střítěž	„	7.600.—
Český Těšín	„	315.463.13
Celkem	Kč	1,850.774.07

Celkem ze všech seniorátů činí tento dluh Kč 8,088.085.09.
(Srovnej tabulku na str. 62.)

účel. Je to nejenom nebratrské a protiví se duchu evangelia, který žádá od účastníků milostí Kristových také obětí, ale je to i zhoubné pro sbor dotýčný sám. Dávali se mu jen zřídka možnost dáti také i jinak nežli sobě, bere se mu i jeho členům ono požehnání, které Kristus darcům zaslibuje.

Jiné svědectví o míře porozumění pro celkovou církev jest zasílání příspěvků na společnou pokladnu a na stavební fond. Čtvrtý synod se usnesl repartovati pro leta 1928—1929 na společnou pokladnu 100.000 Kč. Tato repartice byla vykonána ve smyslu synodního usnesení na základě platů, které dotýčný sbor na služné farářské dávati má. Ale r. 1928 sešlo se na tuto společnou pokladnu nikoli plných 100.000 Kč, nýbrž pouze 85.260 Kč. 23 sbory nevykonaly svou povinnost; většina z nich neposlala ničeho. Za leta pak 1926 a 1927, kdy mělo se repartovati na sbory 150.000 Kč každého roku, nevyhověly také mnohé sbory synodnímu usnesení a tak za tato tři leta nahromadil se nedoplatek sborů na tuto pokladnu na 64.412 Kč. Pět sborů a to ne chudých nedalo posud na společnou pokladnu v těchto třech letech ani haléře. Celá řada sborů pak poslala příspěvky, ne vždy celé, toliko jen za jeden rok a některé za dva roky. Celkem počítáme 34 sbory, které jsou dlužny buď celý obnos za tato tři leta, jenž na ně byl repartován, anebo jeho část.

Podobně se to má i se stavebním fondem, na kterém se usnesl rovněž IV. synod. Bylo repartováno celkem 50.000 Kč, ale sešlo se pouze 41.936 Kč. — Přes tuto bolestnou nevěrnost některých sborů, jež odpírají nésti společné břímě, jest s vděčností uznati, že přece větší část našich sborů vykonala svou povinnost, takže z repartovaného obnosu sešlo se asi 84%. Ovšem třeba jest připomenouti, že některé sbory mají příspěvek svůj zaplacený proto, že byl jim sražen z příspěvku ze státní dotace, který jim byl na jejich žádost pro běžné i mimořádné potřeby věcné poskytnut. U některých sborů nebylo možno vyhověti usnesení synodnímu a sraziti jim ze státního přídělu nezaplacený jejich příspěvek prostě proto, že žádného přídělu státního neobdržely a obdržeti nemohly. Když pak se ptáme, jaká je příčina toho, že je takový rozdíl mezi sbory, tu lze odpověděti, že někde je to staré, takřka výchovou nabyté neporozumění pro celkovou církev, ale že také příčina jest ve vůdcích a správcích sborových, kteří si myslí, že potřebí je šetřiti hospodářské síly svých členů. Předkládáme tu věc synodu, aby o ní učinil usnesení.

Minulý synod usnesl se také, že má být konána zvláštní agitace po sborech k vůli probuzení zájmu pro společné věci, ale přiznáváme se, že my sami nebyli jsme s to takovou činnost nějak systematicky zahájit a rozvinouti.

Při tom s radostí sdělujeme, jaké stalo se usnesení v staršovstvu sboru mělnického dne 3. června 1928, totiž platiti na Společnou pokladnu takovou částku, jako by se mělo sebrati ročně 150.000 Kč a ještě zvlášť na Stavební fond. Sbor tento pak žádal nás, abychom při sdělení tohoto usnesení navrhli synodu toto: Necht' všechny sbory, které svému faráři dávati mají nejméně 12.000 Kč, učiní totéž.

3. Doporučujeme členům synodu, aby bedlivě prohlédli tabulky o počtu platících členů a o všech příspěvcích, které oni věnovali na sborové a mimosborové účely. Počet platících členů v r. 1928 byl 48.041, stoupl tedy o 1768 členů a činí 18.59% všech duší. Suma pak příspěvků členských na tyto účely celkově zvýšila se a to asi o 835.657 Kč na 4,648.551 Kč. Toliko ve třech seniorátech obnos všech příspěvků členských klesl, ostatní se zvýšily. Suma všech příspěvků v r. 1926 vykazuje na jednu duši 15.07 Kč. Za rok 1928 činí průměrný příspěvek na jednu duši 17.98 Kč. Mimo to na jubilejní dar sešlo se okrouhle 626.675 Kč, ač není nám zcela jisto, že dary na tento jubilejní dar nebyly už také někde počítány v údajích o příspěvcích členských na potřeby sborové a mimosborové. — Z tabulky, na kterou upozorňujeme, lze opět konstatovati ohromný rozdíl mezi sbory v účinnosti jejich na církevní potřeby. Jsou sbory, kde na jednu duši nepřipadá ani 3 Kč a je sbor, kde připadá na jednu duši 131 Kč a mezi tímto nejnižším a nejvyšším příspěvkem na jednu duši pohybují se ostatní sbory. Znovu zdůrazňujeme, že chudoba nevysvětluje tento veliký rozdíl, jsou to příčiny více duchovní nežli hmotné. Ovšem, zdá se, že sbory neudávají své příjmy pramenící z příspěvků členů dle stejných pravidel.

Při této věci poznamenáváme také, že synodní výbor má veliké obtíže s některými sbory resp. s jejich faráři, chce-li, aby ze všech sborů měl zprávu a to zprávu svědomitě a bedlivě vypracovanou.

V příčině usnesení minulého synodu ohledně nového způsobu vybírání sborových příspěvků sdělujeme, že tyto pokyny všem sborům rozeslány byly, ale že jen nepatrný počet našich sborů na tyto přípisy odpověděl a nemáme vůbec žádných zpráv, že by některý sbor dle nich vybírání členských příspěvků upravil. Naopak sděluje se nám, že dosavadní způsob přírážek k daním vyhovuje.

4. Platy, které sborové mají platiti svým farářům, byly jimi celkem v plné výši poskytovány, ano někde i více. Ale přece jsou stížnosti z některých sborů, že se tak neděje. Někde zase nestěžují si, že se tak neděje, ale jsou sbory, resp. faráři jejich, kteří žádají za snížení tohoto sborového platu farářského. Synodní výbor předkládá tyto žádosti synodu, ale nemůže navrhnouti, aby se jim vyhovělo. Za důvod uvádí se také, že jsou sbory, které platí méně, resp. platí více, než onen žádající sbor, ačkoliv mohou platiti více, což se vidí z toho faktu, že farářům svým opravdu více dávají než jim bylo vyměřeno. Soudíme, že tato skutečnost měla by býti důvodem zvýšení platu takovýchto sborů, ale nikoli snížení platu oněch stěžujících si sborů. Máme také za to, že žádný sbor není přetížen platem, který faráři svému odváděti má sám, a jestliže snad není všude dosažena úplná rovnost na základě hospodářských finančních poměrů jednotlivých sborů — což se dá věru těžko docílit — přece není ta nerovnost tak veliká, aby nějaký sbor tím nad svou možnost byl zatížen. Vedle toho také se ozývají hlasy, že celkový příjem farářů nestačí k živobytí. Jestliže by pak platy některých sborů měly býti sníženy, budou i jiné sbory o totéž žádati a následkem by byl, že by celkový příjem duchovních, zejména na těch sborech, které o snížení nežádají, byl menší než nyní. Neboť kdyby se jedném přidalo ze stát. dotace následkem snížení sborového platu, musilo by se druhým ubrati. Otázka tato nedá se řešiti pouze snížením některým sborům, které o to žádají, nýbrž uzná-li synod, že nerovnost a nerovnoměrnost těchto sborových platů jest veliká, nechť učiní usnesení, aby se přistoupilo k všeobecné jich revisi, kterou by podniknouti musil synodní výbor na základě dobrozdání farářského spolku a seniorátních výborů.

5. Státní dotace na doplnění platů farářských byla nám poskytována v letech minulých v stejné výši jako před tím. Avšak na základě žádosti synodního výboru bylo přikročeno k uznání a poukázání státního výchovného, jež zákonem kongruovým farářům a pensistům jest zaručeno. Tato žádost ovšem musila býti provedena četnými doklady od dotčných farářů a vyžadovala značné práce s vypočtením tohoto výchovného za minulá leta 1926—1928. Ale konečně ministerstvo — a musíme s díky říci, že tak učinilo blahovlně — uznalo nárok farářů o to žádajících a vyplatilo synodnímu výboru výchovné za minulá leta 1926—1928. Ovšem výchovné toto nenáleží celé všem farářům, protože většina z nich již z dotace kongruové zálohou

Tabulky o počtu platících členů

1. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Príspevky členů na sbor
1.	Benešov	459	80	17.43	18.378.85
2.	Hvozdnice	692	156	22.54	10.461.—
3.	Kladno	2.479	249	10.04	12.341.05
4.	Kšely	1.588	280	17.63	38.170.—
5.	Libčice n. Vlt.	905	171	18.90	22.501.70
6.	Praha I.	4.798	741	15.44	93.872.50
7.	Praha II.	8.455	1.626	19.23	178.642.—
8.	Libeň	3.000	320	10.67	23.526.—
9.	Rybníky	225	21	9.33	1.107.—
10.	Smíchov	2.988	543	18.17	80.391.50
11.	Seběhrdy	655	90	13.74	12.140.—
12.	Škvorec	860	87	10.12	7.003.—
13.	Král. Vinohrady	3.700	906	24.49	90.603.—
14.	Žižkov I.	4.128	1.296	31.40	94.662.50
	Žižkov II.	2.500	206	8.24	19.714.95
	Celkem	37.432	6.772	18.09	703.515.05
	¹⁾ Ve sbírce pokračují. ²⁾ Ve sbírce pokračují. ³⁾ Provádí se r. 1929.				

2. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Príspevky členů na sbor
1.	Domažlice	3.500	202	8.34	10.238.—
2.	Kralovice	2.304	462	20.05	8.050.—
3.	Plzeň-východ	6.800	1.178	17.32	36.548.91
4.	Plzeň-západ	6.270	1.072	17.10	61.324.—
5.	Přeštice	2.040	380	18.63	6.569.—
6.	Rokycany	2.425	354	14.60	9.412.10
7.	Strakonice	1.252	166	13.26	6.392.—
	Volyně	521	28	5.37	2.903.50
	Celkem	25.112	3.932	15.66	141.437.51
	¹⁾ Není ukončeno.				

a o církevních příspěvcích (1928).

pražský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
1.008.—	895.60	20.282.45	44.19	558.— ¹⁾	1.22
1.612.—	903.—	12.981.—	18.76	—	—
2.073.55	664.40	15.079.—	6.08	740.— ²⁾	0.30
2.069.90	3.227.20	43.467.10	27.37	2.430.—	1.53
2.610.80	1.780.80	26.893.30	29.72	—	—
10.956.40	11.825.—	116.653.90	24.31	39.009.40	8.13
21.626.—	16.536.—	216.804.—	25.64	19.871.—	2.35
4.692.50	2.670.50	30.889.—	10.30	4.272.20	1.42
216.40	230.40	1.553.80	6.90	45.10	0.20
12.854.99	3.551.75	96.798.24	32.40	1.630.—	0.55
—	1.103.80	13.243.80	20.22	— ³⁾	—
1.944.94	1.044.40	9.992.34	11.62	1.086.—	1.26
17.868.71	18.181.55	126.653.26	34.23	18.685.—	5.05
14.899.85	4.268.25	113.830.60	27.58	1.145.—	0.28
10.886.27	124.—	30.725.22	12.29	—	—
105.320.31	67.011.65	875.847.01	23.40	89.471.70	2.39

plzeňský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
1.402.45	1.469.65	13.110.10	3.46	—	—
1.950.—	280.—	10.280.—	4.46	725.—	0.31
6.831.90	2.174.25	45.555.06	6.70	4.099.50	0.60
5.470.—	760.—	67.554.—	10.77	—	—
1.141.50	1.290.75	9.001.25	4.41	131.10	0.06
2.785.90	998.65	13.196.65	5.44	2.855.— ¹⁾	1.18
2.210.80	935.10	9.537.90	7.83	—	—
50.—	174.75	3.128.25	6.01	20.—	0.04
21.842.55	8.083.15	171.363.21	6.82	7.830.60	0.31

3. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Príspevky členů na sbor
1.	Kovanec	530	100	18.87	14.103.79
2.	Krabčice	2.445	496	20.29	37.280.50
3.	Ledčice	1.628	289	17.75	31.464.37
4.	Libiš	1.720	260	15.11	19.539.20
	fil. Kostelec n. L.	880	170	19.32	7.469.—
5.	Libkovice	1.010	270	26.73	32.831.—
6.	Louny	1.412	76	5.31	9.680.—
	fil. Slany	462	67	14.50	1.875.80
7.	Mělník	2.268	550	24.30	28.000.—
8.	Mšeno	712	183	25.70	16.417.35
9.	Nebužely	1.280	284	22.19	42.577.32
10.	Roudnice	1.450	405	27.93	21.014.—
11.	Trnovany	1.538	207	13.46	13.143.25
12.	Třebenice	960	145	15.10	8.423.—
13.	Vtelno	710	189	26.62	19.463.65
14.	Vysoká	1.478	172	11.64	25.089.86
	Celkem	20.483	3.863	18.86	328.372.09

4. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Príspevky členů na sbor
1.	Ml. Boleslav	2995	323	10.78	22.349.60
2.	Bošín	1486	141	9.49	18.018.—
3.	Hořátev	1530	160	10.46	20.534.72
4.	Chleby	2015	326	16.21	29.504.40
5.	Libice n. Cidl.	1739	320	18.40	26.410.50
6.	Lysá n. L.	3000	315	10.50	15.316.25
7.	Nymburk	1270	189	14.88	21.128.84
8.	Velké Opolany	1236	212	17.15	17.083.88
9.	Poděbrady	1402	431	30.74	20.769.—
10.	Velenice	1532	257	16.78	26.094.—
	Celkem	18.205	2 674	14.69	217.209.19
	*) Na sborové i mimo-sborové.				

podřipský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
2.589'30	1.117'—	17.810'09	33'61	—	—
2.883'—	5.336'—	45.499'50	18'61	7.855'—	3'21
743'25	2.053'40	34.261'02	21'04	3.000'—	1'84
4.835'87	789'—	25.164'07	14'05	—	—
2.354'02	904'07	10.727'09	12'19	—	—
2.493'—	2.872'—	38'196'—	37'82	6.582'—	6'52
2.922'45	521'20	13.123'65	9'29	100'—	0'08
960'—	1.193'—	4.028'80	8'72	—	—
2.275'80	1.140'54	31.416'34	13'85	—	—
1.485'36	1.376'50	19.279'21	27'08	120'—	0'17
1.382'—	4.382'85	48.342'17	37'77	2.632'—	2'06
2.246'—	1.889'—	25.149'—	17'34	1.113'—	0'77
2.679'87	805'40	16'628'52	10'81	1.492'—	0'97
570'—	947'—	9.940'—	10'35	150'—	0'16
791'04	154'90	20.409'59	28'75	425'—	0'60
982'—	1.763'75	27'835'61	18'16	2.104'—	1'42
32.192'96	27.245'61	387.810'66	18'93	25.573'—	1'25

poděbradský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
4.800'64	3.609'50	30.759'74	10'27	1.096'50	0'37
2.169'12	3.221'60	23.408'72	15'75	800'—	0'54
3.415'47	5.457'—	29.407'19	19'22	—	—
3.707'44	1.712'45	34.924'29	17'33	28.579'14	4'18
4.215'—	4.340'—	34.965'50	20'11	1.660'—	0'95
8.045'94 ¹⁾	—	23.362'19	7'79	4.560'—	1'52
4.449'20	845'—	26.423'04	20'81	—	—
3.913'59	1.370'10	22.367'57	18'10	801'—	0'65
5.118'—	18.710'—	44.597'—	31'81	10.433'—	7'44
1.806'59	3.807'05	31.707'64	20'70	4.630'—	3'02
41.640'99	43.072'70	301.922'88	16'58	52.559'64	2'89

5. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Bohuslavice	364	28	7'69	738'—
2.	Černilov	1.226	261	21'29	10.741'—
3.	Hořice	1.160	260	23'64	9.445'—
4.	Hradec Králové	2.472	605	24'57	34.459'—
5.	Hronov	1.070	170	15'89	8.235'—
6.	Klášter	2.200	425	19'18	27.000'—
7.	Křižlice	2.150	343	15'95	14.549'35
8.	Libštát	1.510	226	14'97	16.081'20
9.	Semonice	990	200	20'20	10.410'—
10.	Dvůr Králové	1.532	300	19'58	17.011'75
11.	Šonov	557	176	31'60	11.632'—
12.	Třebechovice	1.622	365	22'50	22.475'—
12.	Valterice	800	83	10'38	1.953'39
	Celkem	17.593	3.442	19'56	184.730'69

6. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Čáslav	2.300	700	30'43	200.720'75
2.	Chvaletice	1.459	398	27'28	16.561'30
3.	Kolín	1.866	358	19'19	21.228'—
4.	Krakovany	1.134	137	12'08	13.133'19
5.	Kutná Hora	1.288	385	29'90	39.772'—
6.	Libenice	862	120	13'92	14'500'—
7.	Opatovice	1.287	123	9'56	7.105'—
8.	Pečky	1.269	270	21'28	23.080'—
9.	Přelouč	804	172	21'39	16.801'—
10.	Semtěš	2.837	405	14'28	25.125'60
11.	Trnávka	1.112	409	36'78	12.958'—
12.	Velim	2.415	756	31'30	45.641'23
13.	Vilémov	622	70	11'25	7.545'50
	Celkem	19.255	4.303	22'35	444.171'57

královéhradecký.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
391'07	627'—	1.756'07	4'82	632'—	1'74
3.572'33	2.306'74	16.620'07	13'56	10.991'—	8'96
645'70	3 798'—	13.888'70	12'63	245'30	0'22
9.867'95	9.122'30	53'449'25	21'62	31.137'—	12'60
2.688'—	2.023'70	12.946'70	12'10	1'500'—	1'50
7.548'50	4.912'82	39.461'32	17'94	750'—	0'34
4.890'80	1.818'62	21.258'77	9'89	576'40	0'27
2.357'40	3.654'55	22.093'15	14'63	4.713'—	3'12
7.066'20	4.151'50	21.627'70	21'85	31.236'—	31'55
4.282'30	4.755'30	26.049'35	17'—	3.403'—	2'22
3.786'70	3.441'67	18.860'37	33'86	2.480'—	4'45
3.216'32	3.002'28	28.693'60	17'69	4 106'—	2'53
1.239'64	370'22	3.563'25	4'45	50'—	0'06
51.552'91	43.984'70	280.268'30	15'93	91.819'70	5'22

čáslavský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
3.779'67	5.764'15	210.264'57	91'42	7.618'—	3'31
1.366'25	1.026'75	18.954'30	12'99	8.623'98	5'91
7'053'—	5.324'—	33.605'—	18'01	6'378'—	3'42
740'85	560'50	14.434'54	12'73	55'85	0'05
5.384'—	3.605'—	48.761'—	37'86	1.150'—	0'89
1.050'—	2.200'—	17.750'—	20'59	1.200'—	1'39
509'60	1.485'—	9.099'60	7'07	4.088'—	3'18
6.838'—	3.757'—	33.975'—	26'54	3.022'—	2'38
3.500'—	3.263'—	23.564'—	29'31	8.591'—	10'69
803'40	2.679'74	28.608'74	10'08	—	—
1.940'50	1.845'—	16.743'50	15'06	2.492'30	2'24
3.370'80	5.940'39	54.952'42	22'75	8.133'—	3'37
1.790'—	2.580'—	11.915'50	19'—	3.200'—	5'14
38.126'07	40.030'53	522.328'17	27'13	54.552'13	2'83

7. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Bučina	1.320	170	12'88	14.652'
2.	Bukovka	690	96	12'91	14.179'—
3.	Čermná	2.300	800	34'78	20.388'10
4.	Dvakačovice	1.170	174	14'87	28.741'—
5.	Džbánov	863	112	12'98	21.041'92
6.	Hradiště	871	107	12'28	3.837'88
7.	Choceň	1.235	438	35'47	19.643'—
8.	Chrudim	1.446	174	12'03	28.093'—
9.	Litomyšl	1.020	79	7'75	6.194'—
10.	Lozice	488	52	10'66	3.014'96
11.	Vysoké Mýto	702	192	27'35	12.784'70
12.	Pardubice	1.384	420	30'35	23.598'96
13.	Dol. Sloupnice	1.385	480	34'61	15.128'—
	Celkem	14.874	3.294	22'15	211.296'52

8. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Borová	649	117	18'03	10.842'30
	fil. Polička	440	109	24'78	3.958'10
2.	Krouna	2.506	458	18'28	33.224'—
3.	Proseč	2.440	440	18'03	24.472'45
4.	Ranná	1.319	225	17'06	18.418'—
5.	Pustá Rybná	454	64	14'10	2.015'50
6.	Svratouch	1.116	207	18'55	5.162'30
7.	Telecí	1.277	197	15'43	16.361'10
	Celkem	10.201	1.817	17'81	114.453'75

chrudimský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
5.331.—	1.160.—	21.143.—	16.02	9.647.—	7.31
2.362.35	1.502.75	18.044.10	27.60	3.366.—	4.88
2.746.90	1.025.80	24.160.80	10.50	785.—	0.34
1.247.50	1.001.—	30.989.50	26.49	500.—	0.43
2.525.—	1.039.90	24.606.82	28.51	—	—
2.062.46	128.12	6.028.46	6.92	695.—	0.80
7.042.—	4.536.—	31.221.—	25.28	3.831.—	3.10
4.915.05	1.702.85	34.710.90	24.01	9.026.80	6.24
1.117.—	500.—	7.811.—	7.66	—	—
1.935.02	1.122.80	6.072.78	12.44	3.049.—	6.25
1.650.48	1.273.65	15.708.83	22.38	2.360.—	3.36
10.111.30	1.889.45	35.599.71	25.72	—	—
17.677.—	3.655.90	36.460.90	26.32	—	—
60.723.06	20.538.22	292.557.80	19.67	33.259.80	2.24

poličský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Připadá na duši
sborové	mimo- sborové				
2.581.40	770.30	14.194.—	21.87	9.135.—	14.08
729.36	708.50	5.395.96	12.26	—	—
33.852.—	1.853.—	68.929.—	27.51	3.000.—	1.20
4.834.18	2.677.44	31.984.07	13.11	6.160.—	2.57
959.90	642.75	20.020.65	15.16	—	—
376.50	366.19	2.758.19	6.07	—	—
349.40	993.20	6.504.90	5.87	—	—
3.567.15	855.—	20.783.25	16.27	14.515.—	11.59
47.249.89	8.866.38	170.570.02	14.76	32.800.—	3.22

9. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Č. Budějovice	1.930	637	33'—	18.513'55
2.	H. Dubenky	857	202	23'57	10.741'79
3.	Jindř. Hradec	1.044	195	18'68	7.103'50
4.	Humpolec	700	147	21'—	10.936'—
5.	Krucemburk	1.057	230	21'76	11.415'0
6.	H. Krupá	523	66	12'62	9'715'—
7.	Velká Lhota ¹⁾	3.913	425	10'86	17.939'26
8.	Moravec	1.253	145	11'57	84.800'52
9.	Opatov	511	89	17'42	4.783'95
10.	Písek	1.939	200	10'31	9.410'61
11.	Sázava	705	85	12'06	17.144'21
12.	Soběslav	2.224	700	31'47	24.902'0
13.	Strmčechy	484	46	9'50	4.730'65
14.	Tábor	670	193	28'81	6.419'—
	Celkem	17.810	3.360	1'86	238.586'04
	¹⁾ Bez stanic. ²⁾ Odložena na r. 1929.				

10. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Daňkovice	1.304	118	9'05	1.858'77
2.	Jimramov	2.764	407	14'72	19.932'85
3.	N. Město n. Mor. . . .	2.149	277	12'89	22.669'45
4.	Německé	1.700	318	18'71	20.150'—
5.	Olešnice	389	92	23'65	9.114'45
6.	Prosetín	1.541	72	4'67	13.938'18
7.	Rovečné	1.640	470	28'66	13.623'70
8.	Veselí	1.460	234	16'03	20.032'65
	Celkem	12.947	1.988	15'35	121.320'05
	¹⁾ Akce není ukončena.				

táborský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Případá na duši
sborové	mimo- sborové				
3.425'27	1.996'—	23.934'82	12'40	28.710'—	14'88
962'50	2.061'51	13.765'80	16'06	52'65	0'06
2.812'40	1.537'—	11.452'90	10'97	1.901'—	1'82
8.721'—	2.699'—	22.386'—	31'98	—	—
633'12	778'35	12.826'97	12'14	185'—	0'18
2.573'30	1.773'05	14.061'35	26'89	638'—	1'22
2.665'01	310'50	20.914'77	5'34	934'80	0'24
4.287'66	930'08	90.018'26	71'84	—	—
541'05	676'86	6.001'86	11'75	50'—	0'10
1.901'10	613'30	11.925'01	6'15	— ²⁾	—
2.627'43	1.041'—	20.812'64	29'52	1.181'—	1'68
3.514'50	1.124'—	29.541'—	13'28	290'—	0'13
869'21	496'40	6.096'26	12'59	205'—	0'42
1.200'—	220'—	7.839'—	11'70	2.776'—	4'14
36.733'55	16.257'05	291.576'64	16'37	36.923'45	2'07

novoměstský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Případá na duši
sborové	mimo- sborové				
288'95	471'—	2.618'72	2'01	—	—
3.900'17	2.429'—	26.262'02	9'50	13.080'—	4'73
13.518'24	3.572'40	39.760'09	18'04	13.234'—	6'16
1.661'—	1.612'—	23.423'—	13'90	— ¹⁾	—
2.973'73	409'—	12.497'18	32'13	3.129'—	8'04
1.189'34	692'—	15.819'52	10'27	—	—
3.531'90	4.489'50	21.645'10	13'20	56'75	0'03
4.799'44	992'—	25.824'09	17'69	9.125'72	6'25
31.862'77	14.666'90	167.849'72	12'96	38.625'47	2'98

11. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Brno	3.398	1.187	34'93	106.821'—
2.	Heršpice	811	147	18'13	8.600'16
3.	Uh. Hradiště	794	265	33'50	68.146'—
4.	Hustopeče	1.002	224	22'36	9.532'—
5.	Javorník	1.224	260	21'24	9.833'35
6.	Jihlava	902	172	19'08	18.093'—
7.	Klobouky	3.330	900	27'03	40.364'—
8.	Velké Meziříčí	280	90	32'14	10.663'—
9.	Miroslav	970	53	5'48	9.92'—
10.	Nikolčice	443	162	36'57	13.900'—
11.	Nosislav	982	358	36'46	21.064'45
12.	Třebíč	708	145	20'48	86.348'50
13.	Vanovice	4.118	644	15'64	67.209'40
14.	H. Vilémovice	440	200	45'45	9.000'—
15.	Hrubá Vrbka	600	116	19'33	6.477'55
16.	Židenice	859	172	20'02	7.182'—
	Celkem	20.861	5.095	24'42	493.156'41
	1) Není ukončeno.				

12. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Hošťálková	2.003	200	9'99	9.000'—
2.	Hovězí	713	91	12'76	5.105'—
3.	Jablunka	1.026	235	22'90	4.447'85
4.	Jasená	2.459	354	14'40	3.334'30
5.	Liptál	2.842	399	14'04	19.640'96
6.	Pozdřochov	1.405	204	14'52	1.644'26
7.	Pržno	1.629	280	17'19	4.071'04
8.	Ratiboř	2.185	171	7'83	5.563'78
9.	Růžďka	1.559	440	28'22	5.721'20
10.	Vsetín-dolní	2.964	426	14'37	15.122'61
11.	Vsetín-horní	3.787	317	8'37	10.578'—
12.	Zádveřice	1.850	355	19'19	17.977'—
	Celkem	24.422	3.472	14'22	102.206'—

brněnský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Případá na duši
sborové	mimo- sborové				
24.357.—	5.460.—	136.638.—	40·21	11.579.—	3·41
2.862·43	1.837·45	13.300·04	16·40	— ¹⁾	—
6.914·80	4.123·10	79.183·90	99·85	4.820.—	6·07
5.464·20	2.011·90	17.008·10	16·97	1.021.—	1·02
2.597·56	1.435·95	13.866·86	11·33	2.929·25	2·39
9.738·69	1.575·55	29.407·24	32·60	3.036.—	3·37
2.489·39	4.135·50	46.988·89	14·11	—	—
2.153.—	1.133·80	13.946·80	49·81	3.000.—	10·71
3.450·84	1.836·80	15.212·64	15·64	4.330.—	4·46
2.928·73	929·50	17.758·23	40·09	719.—	1·62
4.501·30	1.483·75	27.049·50	27·55	10.000.—	10·18
3.746·45	2.934·50	93.029·45	131·40	740.—	1·05
—	26.622.—	93.831·40	22·79	22.000.—	5·34
1.110.—	1.450.—	11.560.—	26·28	10.000.—	22·73
1.359·64	1.749·66	9.586·85	15·98	240.—	0·40
3.038.—	826.—	11.046.—	12·86	—	—
76.712·03	59.545·46	629.413·90	30·17	74.414·25	3·57

vsetínský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Případá na duši
sborové	mimo- sborové				
350.—	250.—	9.600.—	4·79	—	—
1.474·90	1.005·90	7.585·80	10·64	—	—
1.660·99	1.614·70	7.723·54	7·53	5.132.—	5·—
1.540.—	1.502·40	6.376·70	2·59	70.—	0·03
4.272·11	2.039·79	25.952·86	9·13	13.627·30	4·79
471·61	1.878·40	3.994·27	2·84	—	—
514·93	896·70	5.482·67	3·37	—	—
960.—	760.—	7.283·78	3·33	—	—
7.753·90	1.903·80	15.378·90	6·57	100.—	0·06
3.657·65	689·96	19.470·22	6·57	—	—
4.139·65	603.—	15.320·65	4·05	—	—
7.095.—	3.479.—	28.551.—	15·43	4.176.—	2·26
33.890·74	16.623·65	152.720·39	6·25	23.105·30	0·95

13. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Frydek	1.240	374	30·16	13.163·—
2.	Staré Hamry	614	110	17·92	3.098·—
3.	Hodslavice	2.400	580	21·17	24.175·—
4.	Hrabová	1.825	285	15·62	8.720·10
5.	Hrubá Lhota	966	109	11·28	6.531·70
6.	Valaš. Meziříčí	420	114	27·14	13.177·—
7.	Olomouc	1.258	293	23·29	30.090·45
8.	Orlová	573	106	18·50	10.548·15
9.	M. Ostrava	3.550	579	16·31	44.211·50
10.	Prostějov	639	95	14·87	13.170·75
11.	Prusinovice	800	144	18·—	13.825·—
12.	Přerov	1.200	215	17·92	17.575·45
13.	Rusava	617	108	17·50	17.425·94
14.	Střítež	950	383	40·32	8.239·57
15.	Čes. Těšín	1.540	334	21·69	52.067·—
	Košice	639	90	14·08	4.533·—
	Celkem	19.231	3.919	20·38	280.551·61
	1) Na zvony.				

Celkový

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na sbor
1.	Pražský	37.432	6.772	18·09	703.515·05
2.	Plzeňský	25.112	3.932	15·66	141.437·51
3.	Podřipský	20.483	3.863	18·86	328.372·09
4.	Poděbradský	18.205	2.674	14·69	217.209·19
5.	Královéhradecký	17.593	3.442	19·56	184.730·69
6.	Čáslavský	19.255	4.303	22·35	444.171·57
7.	Chrudimský	14.874	3.294	22·15	211.296·52
8.	Poličský	10.201	1.817	17·81	114.453·75
9.	Táborský	17.810	3.360	18·86	238.586·04
10.	Novoměstský	12.947	1.988	15·35	121.320·05
11.	Brněnský	20.861	5.095	24·42	493.156·41
12.	Vsetínský	24.422	3.472	14·22	102.206·—
13.	Moravskoslezský	19.231	3.919	20·38	280.551·61
	Celkem	258.462	48.041	18·59	3,581.006·48

moravskoslezský.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Případá na duši
sborové	mimo- sborové				
3.413'—	1.600'—	18 176'—	14'66	—	—
1.363'—	656'—	5.117'—	8'33	18'—	—'03
3.120'—	4.505'—	31.800'—	13'25	—	—
9.793'72	3.346'—	21 859'82	11'98	100'—	0'05
883'70	608'45	8 023 85	8'31	1.308'—	1'35
2.695'46	1.571'35	17.443'81	41'53	3.160'—	7'52
17.825'12	12.103'40	60.018'97	47'71	—	—
5.005'15	1.512'50	17.065 80	29'78	—	—
7.123'30	4.878'—	56.212'80	15'83	—	—
3.525'55	1.501'70	18.198 —	28'48	16.419'40	25'70
2.098'60	1.380'95	17.304'55	21'63	1.863 —	2'33
7.211'90	4.422'30	29.209'65	24'34	8.824'42	7'35
712'—	576'—	18.713'94	3'03	11.518'— ¹⁾	18'67
—	497'50	8.737'07	9'20	21.952'—	23'11
14.864'—	1.902'—	68.833'—	44'70	—	—
2.428'60	647'10	7.608'70	11'91	578'—	—'90
82.063'10	41.708'25	404.322'96	21'02	65.740'82	3'42

přehled.

Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Výtěžek Jubilejního daru 1928	Případá na duši
sborové	mimo- sborové				
105.320'31	67.011'65	875.847'01	23'40	89.471'70	2'39
21.842'55	8.083 15	171.363'21	6'82	7.830'60	—'31
32 192'96	27.245'61	387.810'66	18'93	25'573'—	1'25
41.640'99	43.072'70	301.922'88	16'58	52.559'64	2'89
51 552'91	43.984'70	280.268'30	15'93	91.819'70	5'22
38.126'07	40.030'53	522.328'17	27'13	54.552'13	2'83
60.723'06	20.538'22	292.557'80	19'67	33.259'80	2'24
47.249'89	8.866'38	170.570'02	14'76	32.800'—	3'22
36.733'55	16.257'05	291.576'64	16'37	36.923'45	2'07
31.862'77	14.666'90	167.849'72	12'96	38.625'47	2'98
76.712'03	59.545'46	629.413'90	30'17	74.414'25	3'57
33.890'74	16.623'65	152.720'39	6'25	23.105'30	—'95
82.063'10	41.708'25	404.322'96	21'02	65.740'82	3'42
659.910'93	407.634'25	4.648'551'66	17'98	626.675'86	2'42

obdržela výchovné podle našich směrnic, takže již v tomto vyplaceném výchovném jest obsažena buď část výchovného nebo celé státní výchovné jim náležející. A proto tyto částky, které už jim na účet státního výchovného byly dříve vyplaceny, musejí býti vráceny do celkové paušální dotace, určené pro doplnění platů farářských, čímž se umožní vyplácti vyšší trienálky za leta minulá, a to podle přibližného rozpočtu 150 Kč na jednu trienálku ročně. Ovšem do této částky z výchovného paušální dotaci vrácené přidá se ještě částka, která byla novým vdovám z této dotace za leta minulá již vyplacena. Neboť i v d o v á m podle zákona kongruového byly již na naši žádost poukázány tyto vdovské zaopatřovací platy za leta minulá. Když tuto zprávu členové synodu čísti budou, budou patrně již všechny tyto platy vyúčtovány a poukázány.

6. Novopensisté dostávali vedle malých pensí z Fondu pensijního také odpočivné platy z kongruální dotace, a to podle usnesení minulého synodu ročně 15.000 Kč. Ohledně pak starých pensistů a starovdov byl použit i pro ně zákon, podle něhož všem starovdovám a staropensistům státním, kteří požívají nedostatečné odpočivné a zaopatřovací platy, má býti poskytován příspěvek pensijní a zaopatřovací nejvýše 3000 Kč ročně. Na žádost synodního výboru a zase blahovůlí ministerstva školství a národní osvěty bylo našim pensistům a vdovám, na něž se nevztahuje kongruový zákon, vyplaceno v r. 1928 po 3000 Kč, kterážto částka i v letech budoucích má jim býti poskytována, pokud vyhoví podmínkám v zákoně ustanoveným. Roku 1928 byl také těmto staropensistům a starovdovám poskytnut podle usnesení synodního výboru zvláštní jubilejní dar.

Paušální dotace k doplnění služného farářského a na farářské pense poskytuje se stále pouze zálohou, t. j. není ještě stanovena částka, na jakou církev naše podle kongruového zákona má nárok, a to proto, že není ještě zjištěno, mnoho-li církvím kongruovým r. 1926 na služné farářské a pense vyplaceno býti má a vyplaceno bude. Není pak možno ani hádati, kdy tyto kongruové platy církvím oněm zjištěny a vyplaceny budou. Naše dotace tedy podle toho, co ony církve kongruové obdržeti mají, se buď zvýší nebo sníží. My ovšem doufáme, že se spíše zvýší.

Pokud jde o vyúčtování státních přidělů, sdělujeme, že vyúčtování to za rok 1927 bylo posláno všem sborům kurendou. Za rok 1928 posláno ještě nebylo a být nemohlo, protože z různých důvodů nebylo ještě vypracováno a posláno ministerstvu školství, které upozornilo nás, že nám

zašle směrnice, jakým způsobem toto vyúčtování se má státi.

7. Ve zprávě o sborech a kazatelích podotknuto bylo, že platy diakonské potřebují úpravy. Proto je potřebí, aby se synod také touto věcí obíral. Je nutno stanovit, jaké platy těmto diakonům mají sbory samy dávat. Soudíme, že sbory, které nemají posud faráře, nýbrž jen diakona, jsou povinny platiti na něho nejméně tři čtvrtiny platu, který by farář odváděti měly. Ve sborech pak, které mají faráře, anebo ve sborech filiálních, má plat diakona dotyčným sborem poskytnovaný činiti nejméně 3000 Kč. Avšak remunerace za vyučování náboženství nesmí se do této částky počítati. Při tom musí býti povolání diakona dojednáno se synodním výborem, a to ovšem i v ohledu jeho platu. Výše pak celkových platů diakonských budiž tato: Každému diakonu přísluší přiměřený byt a pro první rok 7800 Kč, druhý rok a další leta 8400 Kč, ženatým 9600 Kč. Trienálky činiti budou 400 Kč a na výchovu dětí do 10 let 500 Kč, přes 10 let 900 Kč a na děti mimo dům 1500 Kč.

8. Minulý synod učinil usnesení o zvláštních příspěvcích ze státní dotace pro faráře na takových sborech, jejichžto členstvo sestává převážně z lidí přistouplých. Je potřebí toto usnesení podrobiti nové úvaze, protože bylo prozatímní, a učiniti usnesení. Soudíme, že je potřebí příspěvky buď zrušiti nebo snížiti a zároveň vyjmenovati ty sbory, kterým by to příslušelo.

9. Podobně potřebí jest nového usnesení ohledně doplatku konseniorů na seniorátech, jež vyžadují větší práci. Minulé usnesení není dosti jasné a synodním výborem bylo vykládáno velmi blahovolně, ale je potřebí znovu tuto celou věc podrobiti revisi.

10. Společné reality církevní jsou stále tytéž jako v r. 1927. Je to Husův Dům v Praze, který účelu svému vyhovuje velmi dobře. Dostavění jeho se oddaluje jednak pro nedostatek prostředků a jednak pro nynější zákonnou nemožnost dáti výpověď z těch bytů, které by pro další stavbu musily býti vyprázdněny. Jaký je stavební fond, toho se lze dočísti ve zprávě účetní. Při tom znovu připomínáme, že ještě celá řada sborů nezaplatila své příspěvky na stavbu tohoto domu. Tážeme se, zdali ony sbory žádají, aby jim tyto příspěvky byly odpuštěny a potvrdí, že opravdu pro velikou chudobu svou je nemožno zaplatiti a zdali synod v takovémto případě s prominutím těchto příspěvků bude souhlasiti. Připomínáme pak, že podle našeho soudu i zde příčina nezaplacení těžko

se může nalézt v chudobě dotyčných sborů. Druhá společná realita jest Dům Husův v Hradci Králové. O hospodářském stavu tohoto domu lze se rovněž dočísti ze zprávy účetní. Seniorát královéhradecký i sbor v Hradci Králové usilují, aby v tomto domě bylo zřízeno českobratrské alumneum pro žáky tamních středních škol. Předkládáme tuto otázku synodu k rozhodnutí. Jiný společný majetek jsou budovy bývalého učitelského ústavu v Čáslavi. V minulé zprávě bylo sdělení, že snad státní ústav učitelský v Čáslavi bude zrušen a nová budova ústavní bude prodána obci čáslavské. Avšak zatím ústav státní posud trvá a tak budova ta jest posud státu pronajata. Stará budova jest pronajata různým rodinám na byty. Nájem však jest velmi malý a tak i malý jest čistý výnos této budovy. Účty této reality rovněž jsou ve zprávě účetní k tomuto synodu. Při tom sdělujeme, že správy budov těch vzdal se pro svůj pokročilý věk br. Václav Havelka, kurátor sboru čáslavského a převzal ji br. Frant. Procházka, statkář v Čáslavi, jemuž k ruce také ustanoven byl br. R. Šváb. Třeba jest i zde dáti výraz díků br. V. Havelkovi za jeho velmi svědomitou a věrnou péči, kterou věnoval tomuto církevnímu majetku našemu po mnoho let. A jsme zavázáni i jmenovaným bratrům za ochotu, s jakou na sebe vezali úkol tento, který vyžaduje dosti mnoho práce a času.

Další majetek společný jest domek v Kunvaldě, jakožto památka starobratrského sboru v této obci. Příspěvky sborů na tento domek nestačily, aby kupní cena a nutná oprava domku byly zaplacený. Soudíme, že by sbory, které zaplatily jen menší částky, nepřiměřeně k svým poměrům, anebo které neposlaly ničeho, měly poslati dary své, aby tím kupní cena hrazena býti mohla.

Kupní cena bratrského domu „Na sboru“ v Kunvaldě činila 18.000 Kč, výlohy s převzetím činily 100 Kč, poplatek za vložení práva vlastnického byl 810 Kč, oprava domku 3763 Kč. Celkem tedy 22.673 Kč. Výnos domku činil až do 31. ledna 1929 1091'60 Kč. Po odečtení tohoto výnosu zbývá náklad spojený s koupí a udržováním domku 21.581'40 Kč. (Viz v účetní zprávě.) Tato vydání jsou takto kryta: Výsledek sbírek po sborech (viz Věstník s. v. 1928 č. 1) celkem 12.123'23 Kč. Dodatečně k tomu došlo ze sboru v Chocni 42 Kč a od jednotlivců 957'40 Kč. Uhrazeno tedy 13.122'63 Kč, resp. s úhradou 90'55 Kč za štoček obrázku kunvaldského domku 13.032'08 Kč. Nedostává se tedy k úplnému vyrovnání 8549'32 Kč. Na sbírku nepřispěly sbory: Vinohrady, Smíchov, Plzeň Východ, Plzeň Západ, Přestice, Krabčice, Libiš, Lipkovice, Mělník, Mšeno, Vtelno, Ml. Boleslav, Šonov, Třebachovice, Dvůr Král., Ho-

řice, Krakovany, Opatovice, Vilímov, Hradiště, Pardubice, Daňkovice, Německé, Rovečné, Veselí, Jablunka, Liptál, Vsetín horní i dolní, Zádveřice, Hodslavice, Mor. Ostrava, Prostějov, Prusinovice, Rusava.

11. Hospodářství církevního týká se i činnost Jeronýmovy Jednoty. Ona sama každý rok podává zprávu o své činnosti a posílá ji všem sborům. Ze zpráv za r. 1927 a 1928 vysvítá, že příjem ze sbírek Jednoty této činil r. 1927 146.440 Kč a v r. 1928 144.921 Kč. Radujeme se z tohoto úspěchu a doufáme, že úspěch ten nejenom vytrvá dále, nýbrž bude stále lepší.

V roce 1929 sehráno bylo o 7000 Kč více než roku 1928. Hlavní dar lásky byl o 2800 Kč větší nežli v roce 1928 a činil 22.259 Kč. Obdržel jej sbor v Prostějově.

12. Dary od přátel zahraničních v letech minulých se značně snížily a zdá se, že i v letech budoucích příliš vydatné nebudou. Nejvydatnější pomoc na nové stavby byla nám poskytnuta z ministerstva školství a národní osvěty. Ale třeba jest se připravit, že veškeré svoje potřeby musíme hraditi z vlastních prostředků.

Účetní a pokladní zpráva.

Veškeré účty, jež se V. synodu předkládají, uzavřeny byly k 31. lednu 1929.

K jednotlivým účtům připojujeme tyto poznámky:

A. ROZVAHA JMĚNÍ CÍRKEVNÍHO.

V ní uvedeny jsou zůstatky jmění, které vzniklo církevními sbírkami anebo dary věnovanými ve prospěch církevní práce.

1. Společná pokladna.

Zůstatek vykázaný ve zprávě ke IV. synodu r. 1927 činil		Kč 226.145-86
k tomu přibyly repartiční příspěvky sborů:		
doplatky na rok 1926	Kč 39.556-31	
na rok 1927	„ 119.799-58	
„ „ 1928	„ 80.119-16	Kč 239.475-05
dary	„ 5.952-52	
úroky	„ 22.824-12	
Stav k 1. únoru 1929		<u>Kč 494.397-55</u>

Dlužné částky repartované na jednotlivé sbory v roce 1926 až 1928 jeví se k 31. srpnu t. r. takto:

V r. 1926 činil předpis cca 150.000 Kč. (Poněvadž ně-
kterým sborům povolena byla výjimečně sbírka místo
předepsaného obnosu, nelze předpis přesně vyčísliti.)

Do 31. ledna 1929 bylo splaceno Kč 132.395·36

Od 1. února do 31. srpna 1929 splaceno
dodatečně:

Sbor Borovnice	235—
tudíž k 1. IX. splaceno celkem	<u>Kč 132.630·36</u>

Nedoplatek činí k 1. září 1929 Kč 19.402— a sice ne-
o d v e d l y následující sbory repartované částky:

Žižkov I.	Kč 2.000—	Proseč	Kč 1.190—
Ledčice	„ 1.810—	Vel. Lhota	257—
Vtelno	„ 1.155—	Rovečné	„ 1.050—
Vysoká	„ 920—	Klobouky	„ 2.680—
Libice n. Cidl. „	1.230—	Mikulůvka	„ 250—
Kláster	„ 1.330—	Vsetín hor.	„ 1.740—
Libštát	„ 1.555—	Zádveřice	„ 460—
Krakovany	„ 905—	Hodslavice	„ 870—

V r. 1927 činil předpis též cca 150.000 Kč.

Do 31. ledna 1929 bylo splaceno Kč 119.799·58

Od 1. února do 31. srpna splaceno doda-
tečně:

Sbor Pržno	„ 440
sbor Borovnice	„ 235—
tudíž k 1. IX. splaceno celkem	<u>Kč 120.038·98</u>

Nedoplatek činil k 1. září t. r. Kč 30.407·31 a sice ne-
o d v e d l y následující sbory repartované částky:

Žižkov I.	Kč 3.470—	Velká Lhota	Kč 1.705—
Ledčice	„ 1.810—	Daňkovice	„ 360—
Vtelno	„ 1.155—	Klobouky	„ 2.680—
Libice n. Cidl. „	1.230—	Hošťálková	„ 820—
Kláster	„ 1.830—	Liptál	„ 626—
Libštát	„ 1.555—	Pozděchov	„ 457·52
Kolín	„ 1.385—	Pržno	„ 348·79
Krakovany	„ 905—	Mikulůvka	„ 250—
Libenice	„ 795—	Vsetín dol.	„ 1.450—
Hradiště	„ 500—	Vsetín hor.	„ 1.740—
Choceň	„ 605—	Zádveřice	„ 460—
Proseč	„ 1.670—	Hodslavice	„ 870—
Svratouch	„ 555—	Mor. Ostrava	„ 500—
Krucemburk	„ 675—		

V r. 1928 činil předpis cca Kč 100.000—.

Do 31. ledna 1929 bylo splaceno Kč 80.119 16

Od 1. února do 31. srpna splaceno dodatečně:

Sbor Libice	„	851 30
sbor Pržno	„	250 40
sbor Semtěš	„	1.001 60
sbor Džbánov	„	601 —
sbor Borovnice	„	100 15
sbor Bučina	„	801 30
sbor Krakovany	„	601 —
sbor Žižkov I.	„	934 80

tudíž k 1. IX. splaceno celkem Kč 85.260 71

Nedoplatek činil k 1. IX. t. r. Kč 14.603 75 a sice nedvedly následující sbory repartované částky:

Lečdice	Kč 1.001 60	Prosetín	Kč 450 70
Vtelno	„ 951 50	Jasenná	„ 550 80
Kláster	„ 1.252 —	Pozděchov	„ 500 80
Valteřice	„ 350 50	Mikulůvka	„ 150 20
Chvaletice	„ 701 —	Ratiboř	„ 350 50
Opatovice	„ 901 40	Vsetín dol.	„ 701 —
Hradiště	„ 500 80	Vsetín hor.	„ 801 30
Chocẽ	„ 60 80	Hodslavice	„ 701 —
Pardubice	„ 621 40	Klobouky	„ 1.402 20
Sloupnice	„ 1.001 60	Nosislav	„ 901 40
Pustá Rybná	„ 200 30	Hošťálková	„ 450 70
Daňkovice	„ 150 25		

Celkový nedoplatek k 1. 9. 29 na repartice společné pokladny na rok 1926 až 1928 činí Kč 64.413 05.

2. Všeobecný církevní fond.

Zůstatek dle zprávy ke IV. synodu činil	Kč 101.729 74
Příjem od 1. dubna 1927 do 31. ledna 1929	„ 85.918 59
	<u>Kč 187.648 33</u>
Vydání od 1. dubna 1927 do 31. ledna 1929	„ 110.937 21
Zůstatek k 1. únoru 1929	<u>Kč 76.711 12</u>

Podrobné rozvedení jednotlivých položek tohoto fondu viz v příslušné tabele.

3. Fond zápůjčkový

činil podle zprávy k IV. synodu	Kč 415.855 —
zvýšen novými dary o	„ 25.000 —
další dar přidělený synodním výborem	„ 59.145 —
Zůstatek k 1. únoru 1929	<u>Kč 500.000 —</u>

4. a) Zápůjčky bezúročné

činily podle zprávy ke IV. synodu	Kč	362.800—
Do 31. ledna 1929 nově povoleno 11 zápůj-		
ček v sumě	„	112.000—
	Kč	474.800—
Od 1. dubna 1927 do 31. ledna 1929 bylo		
splaceno	„	34.366 70
Stav k 1. únoru 1929	Kč	440.433 30

4. b) Zápůjčky zúročitelné

činily podle zprávy k IV. synodu	Kč	84.717—
Od 1. dubna 1927 do 31. ledna 1929 bylo		
splaceno	„	51.168 29
Stav k 1. únoru 1929	Kč	33.548 71
Součet veškerých zápůjček k 31. lednu		
1929 činí	Kč	473.982 01
takže ve fondu zápůjčkovém zbývá . . .	„	26.017 99

5. Základní fond církevní

vykázán ke IV. synodu penízem	Kč	1,550.430 29
Přibylo	„	50.531 02
Stav k 1. únoru 1929	Kč	1,600.961 31

6. Soukromé půjčky.

na dostavbu Husova Domu v Praze činily		
ke IV. synodu	Kč	16.000—
Br. V. Havelkovi v Čáslavi splaceno . .	„	5.000—
Zbývá k 1. únoru 1929 zápůjčka br. Fr.		
Klindery	Kč	11.000—

7. Stavební fond Husova Domu v Praze

vykázán ve zprávě ke IV. synodu obnosem	Kč	320.651 89
Od 1. dubna 1927 do 31. ledna 1929 přibylo	„	159.997 61
Stav k 1. únoru 1929	Kč	480.649 50
Náklad na dostavbu Husova Domu od-		
hadnut na	Kč	2,000.000—
Stavební fond činí	„	480.649 50
Nedostává se tudíž	Kč	1,519.350 50

8. Stavební fond budov v Čáslavi

činil ke IV. synodu	Kč	163.617 06
Přibylo: Nájem	Kč	51.390—
Dary	„	1.200—
Úroky	„	14.180 85
	Kč	66.770 85
	Kč	230.387 91

Ubylo: Daně a dávky . . .	Kč 23.116.46		
Pojistné	„ 310.15		
Výslužné	„ 800—	Kč 24.226.61	
Zůstatek k 1. únoru 1929		Kč 206.161.30	

9. Husův dům v Hradci Králové

uveden k IV. synodu	Kč 132.553.54		
Aktiva vzrostla do 31. ledna 1929 o	„ 39.904.96		
V bilanci k 31. lednu 1929		Kč 172.458.50	

Rozvaha kuratoria Husova domu v Hradci Král. k 31. XII. 1928.

Cena domu	Kč 141.600—		
Vklady a hotovosti	„ 45.497.47		
Fondy	„ 4.306.02	Kč 191.403.49	

od toho:

Dluh hypoteční	Kč 14.638.97		
Pohledávka fondů	„ 4.306.02	„ 18.944.99	
Čisté jmění 1. I. 1929		Kč 172.458.50	

10. Cenné papíry.

	nomin. Kč	kurs Kč	v hodnotě Kč
6% Čsl. st. půjčka konsolid.	860.000—	100.13	861.150—
6% Čsl. st. půjčka meziná- rodní pro Rakousko . . .	180.000—	79.35	142.830—
4½% komun. dluh. Zemské banky	24.000—	80—	19.062.06
4% komun. dluh. Zemské banky	25.000—	78—	19.500—
2 akcie nakladat. „Kalich“	400—	200—	400—
10 akcií Národní bky čsl. .	\$ 1.000—	33.90	33.900—
		Kč	1,076.842.06

11. Deposita ve správě synodního výboru.

Sboru ve Hvozdnici	Kč 4.420.65		
„ v Kralovicích	„ 11.118.35		
„ v Dobrovicích	„ 1.069.35		
„ v Brandýse n. L.	„ 28.329—		
br. Klindery (úroky)	„ 2.269.65	Kč 47.207—	

12. Vše církevní stavební fond.

Na repartici na rok 1928 se celkem sešlo až do 30. dubna 1929 Kč 41.169.80.

Dodatečně v době od 1. května do 1. září 1929 došlo:
Krakovany Kč 300.50, Žižkov I. Kč 466.30.

Nedoplatek repartovaných částek na Vše církevní stavební fond na r. 1928 činil k 1. září 1929 Kč 7.764.55 a sice neodvedly následující sbory:

Ledčice	Kč 500.80	Daňkovice . . .	Kč 75.15
Vtelno	„ 475.80	Prosetín	„ 225.40
Klášteř	„ 626.—	Klobouky	„ 701.—
Valteřice	„ 175.30	Nosislav	„ 450.70
Chvaletice . . .	„ 350.50	Hošťálková . . .	„ 225.40
Opatovice	„ 450.70	Jasenná	„ 275.40
Džbánov	„ 300.50	Pozděchov . . .	„ 250.40
Hradiště	„ 250.40	Mikulůvka	„ 75.10
Choceň	„ 27.40	Ratiboř	„ 175.30
Pardubice	„ 450.70	Vsetín dol. . . .	„ 350.50
Sloupnice	„ 500.80	Vsetín hor. . . .	„ 400.60
Pustá Rybná . . .	„ 100.20	Hodslavice . . .	„ 350.50

13. Všeobecné sbírky církevní

rozepsané synodním výborem na rok 1928 měly tento výsledek:

a) Sbírka pro Pensijní fond	Kč 7.374.90
b) Sbírka pro postižené evang. zemětřešením v Bulharsku od sborů Kč 18.014.34 od jiných korporací a soukromníků	1.203.10
	19.217.44
c) Sbírka na evangelizační fond	„ 6.815.69
d) Sbírka pro sbor v Židenicích na Moravě	„ 7.994.10
e) Sbírka na Všeobecný církevní fond	„ 8.420.12
f) Sbírka k 6. VII. 1928 na Husův dům v Praze	„ 7.575.95
g) Sbírka na misii mezi pohany	„ 7.805.81
h) Sbírka pro fond bohoslovecký	„ 16.394.50
i) Sbírka pro sbor v Kostelci n. L.	„ 7.683.40

V uvedených obnosech jednotlivých sbírek zahrnutý jsou částky došlé nás do 30. dubna 1929 jak jsou též v připojených tabulkách podle jednotlivých seniorátů rozepsány.

Od 1. května do 1. září t. r. kvitujeme dodatečně došlé nás obnosy pro jednotlivé sbírky:

Pro Pensijní fond zaslaly:

Pržno	Kč 10.—	Mor. Ostrava . .	Kč 25.—
Rusava	„ 10.40	Žižkov I. . . .	„ 91.—
Hradiště	„ 30.—	Libčice	„ 30.—
Vtelno	„ 25.40		

Na Evangelisační fond:

Pržno	Kč 10—	Borová	Kč 20—
Hradiště	„ 20—	Lysá n. L. . . .	„ 55—
Libčice	„ 20—	Žižkov I. . . .	„ 70 50

Na sbírku pro sbor v Židenicích:

Pržno	Kč 10—	Rusava	Kč 9 60
Hradiště	„ 20—	Libčice	„ 20—

Pro Všeobecný církevní fond:

Pržno	Kč 10—	Krucemburk	Kč 18 20
Hradiště	„ 20—	Pozděchov	„ 13 80
Libčice	„ 25—	Borová	„ 15—
Vtelno	„ 21 50	Valteřice	„ 16 70

Na sbírku k 6. VII. 1928 na Husův dům:

Pržno	Kč 10—	Libčice	Kč 20—
Hradiště	„ 30—	Pozděchov	„ 26 95
Litomyšl	„ 25—	Valteřice	„ 8—

Pro misii mezi pohany:

Pržno	Kč 10—	Vtelno	Kč 15 60
Hradiště	„ 20—	Kladno	„ 18 50

Pro Fond bohoslovecký:

Leskovec	Kč 27 15	Prostějov	Kč 40—
Vsetín hor. . . .	„ 153 90	Litomyšl	„ 25—
Třebenice	„ 17 50	Libčice	„ 20—
Rusava	„ 19 15		

Na sbírku pro Kostelec n. L.:

Pržno	Kč 10—	Krucemburk	Kč 22 60
Nymburk	„ 60—	Ratiboř	„ 15—
Vys. Mýto	„ 20—	Lozice	„ 10—
Jasenná	„ 23—	Valteřice	„ 16 70
Hradiště	„ 20—	Libčice	„ 30—
Třebenice	„ 17 50	Střítež	„ 28—
Nikolčice	„ 15—	Svratouch	„ 10—
Prostějov	„ 25—	Sloupnice	„ 25—
Vtelno	„ 16 40		

B. ROZVAHA JMĚNÍ FONDOVÉHO A NADAČNÍHO,
SPRAVOVANÉHO SYNODNÍM VÝBOREM.

Podle zprávy ke IV. synodu spravoval synodní výbor 30 fondů a nadací, jichž jmění bylo uloženo takto:

v cenných papírech	Kč 287.450—
ve vkladních knížkách	Kč 193.898.60
Úhrnem	Kč 481.348.60

Od 1. dubna 1927 do 31. ledna 1929 přibily následující fondy:

Podle stavu k 31. lednu 1929:

	Na vkladech	V cenných pa- pírech jmenovité hodnoty
Pro českou misii mezi pohany	Kč 10.909.45	
Pro sbor v Pusté Rybné	Kč 140.85	Kč 2.000—
Pro sbor v Křižlicích	Kč 778.60	Kč 2.100—
Fond evang. školského spolku	Kč 3.696.25	Kč 21.300—
Bohoslov. fond brí Pecháčků	Kč 10.968.70	
Úhrnem	Kč 26.493.85	Kč 25.400—

Z vídeňské likvidace obdržel synodní výbor do své správy dalších dvacet fondů a nadací v úhrnné částce podle stavu k 31. lednu 1929 na vkladech Kč 107.792.90, v cenných papírech Kč 276.425—.

Spravuje nyní synodní výbor celkem 55 fondů a nadací, uložených

na vkladních knížkách	Kč 281.025.20
v cenných papírech nom. hodnoty	Kč 663.908—
Úhrnem	Kč 944.933.20

Vzrostlo tudíž jmění fondové o **Kč 463.584.60**

Podrobný výkaz všech fondů a nadací k 31. lednu 1929 jest uveden ve zvláštní příloze.

Z fondů bohosloveckých byly úroky vypláceny bohoslovcům jako stipendia v úhrnné sumě 7.700 Kč.

Z Husova jubilejního daru bylo poděleno 32 sborů částkou 16.000 Kč dle seznamu dále připojeného.

Z fondu Gunningova obdržely podpory ve výši 500 až 1000 Kč sbory a kazatelské stanice v úhrnné částce 36.849 Kč.

Rozvaha Husova jubilejního daru českého, která je dále připojena, vykazuje k 31. lednu r. 1929 částku **Kč 153.878.13.**

C. ROZVAHA JMĚNÍ PENSIJNÍHO FONDU

jest uvedena v samostatné části této zprávy. Fond pensijní vykazuje k 31. lednu 1929 jmění Kč 2,324.674.39.

Ferd. Kavka,
t. č. synodní kurátor.

ÚČTY JMĚNÍ A FONDŮ SPRÁVOVANÝCH SYNODNÍM VÝBOREM.

Rozvaha jmění církevního

		Kč	Kč
1.	Vklady:		
	na vkladních knížkách Národní záložny	919.494'20	
	na účtě u pošt. úřadu šekového	4.414'90	923.909'10
2.	Deposita ve správě Synodního výboru:		
	uložena na vkl. knížkách Nár. záložny		47.207'—
3.	Vklady u bank:		
	na běžném účtu u Živn. bky v Praze		48.574'85
4.	Cenné papíry:		
	v kursové hodnotě		1,076.842'06
5.	Kauce u Elektrických podniků . .		330'—
6.	Reality církevní:		
	Husův dům v Hradci Králové	172.458'50	
	Učitel'ský seminář v Čáslavi	247.798'—	
	Husův dům v Praze	1,537.958'97	
	Bratr'ský dům „Na sboru“ v Kunvaldě	21.581'40	1,979.796'87
7.	Nábytek a zařízení	56.260'56	
	Odpis	6.260'56	50.000'—
8.	Zápůjčky sborům:		
	bezúročné	440.433'30	
	zúročitelné	33.548'71	473.982'01
9.	Fondy a nadace:		
	ve správě Synodního výboru		944.933'20
10.	Výlohy Jubilejního sjezdu 1928 . .		8.804'80
			5,554.379'89

k 31. lednu 1929.

		Kč	Kč
1.	Základní jmění církevní:		
	a) v realitách	1,568.122'30	
	b) v hotovosti	32.839'01	1,600.961'31
2.	Zápůjčky na Husův dům v Praze		486.556'35
3.	Stavební fond Husova domu . . .		480.649'50
4.	Společná pokladna církevní	494.397'55	
	repart. na r. 1929	500'8J	494.898'35
5.	Všecírkevní stavební fond . . .	41.772'55	
	repart. na r. 1929	250'40	42.022'95
6.	Zápůjčkový fond bezúročný . . .		500.000'—
7.	Všeobecný církevní fond		76.711'12
8.	Fond zahraniční		133.885'40
9.	„ evangelisační		116.871'17
10.	„ bohoslovecký		78.621'73
11.	„ dra Losy		10.000'—
12.	„ semináře v Čáslavi		206.161'30
13.	„ pro služné farářů		40.850'10
14.	„ pro misii mezi pohany		42.128'13
15.	„ pro misii mezi mohamedány		2.563'55
16.	„ pro strádající evang. v cizině		9.660'17
17.	„ cestovní pro kazatele		3.195'—
18.	„ cestovní pro studující		4.766'50
19.	„ pro modlitební týden		6.684'43
20.	„ pro práci mezi mládeží		18.329'26
21.	„ tiskový		27.207'02
22.	„ disposiční		6.783'02
23.	„ úrokový		7.692'71
24.	„ časopisu „Český Bratr“		16.049'—
25.	„ Svazu evang. církvi		33.472'15
26.	Deposita ve správě Synod. výboru		47.207'—
27.	Různé dary z ciziny		68.269'73
	Sbírky:		
	na domek v Kunvaldě	13.032'08	
	pro osamostatnění církve	2.110'—	
	pro sbor v Litomyšli	25'01	
	„ „ v Židenicích	114'—	
	„ „ v Kostelci n. Lab.	7.457'80	22.738'89
28.	Jubilejní dar 1918—1928		8.510'85
29.	Husův jubilejní dar:		
	Úroky k rozdělení		16.000'—
30.	Fondy a nadace ve správě Synod. výboru		944.933'20
			5,554.379'89

V Praze, dne 31. ledna 1929.

JOSEF HOLÝ,
účetní.**FERD. KAVKA,**
t. č. synodní kurator.

Revidovali a v pořádku shledali:

JINDŘ. HROZNÝ,
t. č. revisor.**BEDŘICH ČERNÍK,**
t. č. revisor.

církevního fondu za dobu od 31. 3. 27 do 31. 1. 29.

	Kč	Kč
Náhrada cestného:		
k různým schůzím, konferencím a p.		3.878.—
Tiskoviny:		
za Protestantische Realencyklopedie	1.782.20	
„ 5 zpráv o konferenci v Budapešti	72.63	
„ 5 zpráv o konferenci o „Faith and Order“	89.78	
„ směrnice o platech katechetských	413.—	
„ separátní otisky stanov Pensij. fondu	163.20	
„ Administrační lexikon obcí . .	120.—	2.640.81
Výlohy:		
Oběžníky o změně salární základny a finanční admin. sborů . . .	379.—	
Výlohy s převezněním archivu býv. morav. reform. superit. do Prahy	647.80	
za zpěvník pro Výstavu kultury v Brně	18.—	1.044.80
Příspěvky:		
Příspěvek za jednoho delegáta ke konferenci Life and Work . . .	928.65	
Příspěvek „Svazu evang. církví“ . .	2.500.—	
Příspěvek Evangel. Presbyt. Allianci Edinburgh za 2 roky včetně výloh úhrnem	3.340.90	
Příspěvek Ústředí svazu neděl. škol World Sunday School Association New York	100.—	
Zakládající příspěvek na pomník Komenského	1.000.—	7.869.55
Odpis na inventáři (za 2 roky) . . .		10.414.83
Správní výlohy		19.140.46
Různá vydání v kanceláři podle speciálního vyúčtování		8.700.—
Výlohy IV. synodu včetně tisku za zprávu o synodu		57.248.76
Zůstatek k 31. lednu 1929		76.711.12
		187.648.33

Přehled fondů a nadací ve správě

Fol.	N á z e v f o n d u	Cenné papíry Jmen. hodn.	Vkladní kn.
A.			
1.	Fond superintendence, dříve a. v. . .	2.500.—	2.240'36
4.	„ učitelský	—	1.181'75
5.	„ Lány — Kučera — Trnka . .	2.800.—	1.694'90
7.	Nadace Schönburgova	1.000.—	664'70
9.	„ Burghartova	4.000.—	—
	„ „	2.900.—	748'86
12.	Fond pro Valterice	7.400.—	309'40
13.	„ Chvojkův z Ostřešan	8.000.—	4.402'61
17.	Ústřední pokladna ref. superintenden- cence	—	6.970'26
18.	Evangel. fond ref. superintendence	—	19.427'37
19.	Nadace superintendenta J. Veselého	—	2.521'63
20.	Fond konferenční	—	9.596'65
21.	„ Jana Urbánka z Poděbrad . .	24.000.—	4.600'41
23.	„ pro oslavy Husovy	—	213.65
24.	„ pro žáky obecné školy evang.	—	154.30
25.	„ Bedřicha Košuta	—	4.673'56
26.	„ paní Kateřiny Kříčkové . . .	—	9.704'70
27.	„ superintendenta Beneše	3.800.—	3.954'—
29.	„ superintendenta Blažka . . .	9.700.—	—
30.	„ „ „	7.450.—	4.441'89
31.	„ Husův jubil. dar (moravský) .	18.000.—	97'20
32.	„ Rosalie Marešové	43.200.—	1.747'77
35.	„ Václava Poláka	5.000.—	1.035'74
37.	„ Pavla a Marie Zedníkových .	12.000.—	1 463'—
39.	„ seniora Dr. J. Součka pro bo- hoslovce	17.000.—	493'—
41.	„ bohoslovecký „Nejmen. dárce“	12.000.—	633'—
43.	„ Ant. Honse z Kovance	1.000.—	151'05
45.	„ „Kašparův bohosl. seminář“ .	25.000.—	1.639'90
52.	Jub. dar Husův v Čechách	153.333'—	545'13
60.	Literární nadace Dr. Frant. Kozáka	—	10.000'52
63.	Fond Gunningův	2.000.—	51.431'15
66.	Česká misie mezi pohany	—	10.909'45
67.	Fond pro sbor v Pusté Rybné . . .	2.000.—	140'85
	Převádí se	364.083'—	157.788'76

Synodního výboru k 31. lednu 1929.

Fol.	N á z e v f o n d u	Cenné papíry Jmen. hodn.	Vkladní kn.
	Převedeno . . .	364.083—	157.788.76
115.	Fond pro faráře v Křižlicích	2.100—	778.60
117.	„ čes. evang. školského spolku . .	21.300—	3.696.25
119.	„ bohoslovecký bří Pecháčků . .	—	10.968.70
	Úhrnem . . .	387.483—	173.232.31
B. Z likvidace vídeňské.			
71.	Odkaz Jana Atzendorfera	9.275—	3.816.26
71.	Nadace Daniela Bauma pro bohosl.	875—	351.83
73.	Odkaz Anny Perchtové	2.400—	926.39
75.	Nadace Kalvínova pro bohosl. . . .	10.162.50	2.296.95
77.	„ K. B. Wülknitze pro ka- zatele	39.425—	16.520.79
77.	„ L. Habera pro učitele	12.325—	4.780.80
79.	„ L. Habera pro kand. učít. . . .	4.400—	1.851.46
80.	Školská evangelická nadace	20.025—	7.645.20
81.	Jubilejní nadace pro bohosl. vídeň. .	43.587.50	17.804.24
82.	Dobročinná evangelická nadace . .	23.450—	9.618.45
83.	Všeobecný církevní fond	14.500—	6.102.99
84.	Nadace Jana Kollára	4.575—	303.32
85.	„ Dra Frant. Palackého	7.712.50	2.963.99
86.	„ O. V. Schönburga pro učitele . .	43.437.50	17.084.38
87.	„ O. V. Schönburga pro kand. učít.	2.300—	990.90
89.	Nadání farní dotace sboru v Opatově	6.087.50	3.398.62
89.	Salární výkupní fond v Opatově . .	3.300—	262.97
90.	Nadace „Nedělního Posla“	4.150—	1.564.83
91.	„ O. V. Schönburga	11.237.50	4.737.80
93.	Nadání farní dotace sboru v Lozi- cích	8.400—	3.618.55
93.	Farní dotační fond v Jablůnce . . .	1.800—	757.75
93.	Stavební fond sboru v Milešově . .	3.000—	394.42
		276.425—	107.792.89
Součet fondů:			
	A.	387.483—	173.232.31
	B.	276.425—	107.792.89
		663.908—	281.025.20
		281.025.20	
	Úhrnem . . .	944.933.20	
JOSEF HOLÝ, účetní.		FERDINAND KAVKA, t. č. synodní kurátor.	

Husův jubilejní Účet pokladní k

	Kč	Kč
Zůstatek k 31. III. 1927 (k IV. syn.)		50.680·57
Výnos kuponů z cenných papírů		9.721—
Výnos úrokový z uložených vkladů		5.219·38
Výnos prodaných Kč 300— $4\frac{1}{2}\%$ čes. kom.		264·20
Sbírka Jeronymova a Husova dle usnesení Synodního výboru k tomuto fondu při- dělena		12.196·75
		78.081·90

Aktiva.**Rozvaha k**

	Kč	Kč
Vklad		545·13
Cenné papíry : (nom. neb cena nákupní)		
$4\frac{1}{2}\%$ komun. dluhop. Zemské bky. kp. 1. VIII. 1929 nom.	21.000—	
4% detto kp. 1. VIII. 1929 nomin.	3.000—	
5% Moravská zemská půjčka kp. 1. VII. 1929	33.000—	
6% čsl. státní půjčka konsolidační kp. 1. IV. 1929	36.000—	
detto nom. Kč 48.000 nákup. hodnota . . .	48.303—	
detto nom. Kč 12.000 nákup. hodnota . . .	12.030—	153.333—
		153.878·13

dar český.**31. lednu 1929.**

	Kč	Kč
Zakoupených 200— Kč 4 ⁰ / ₁₀ čes. komunál. .		161.90
Zakoupených nom. Kč 48.000— 6 ⁰ / ₁₀ čl. st. půjčky konsol.		48.303 —
Zakoupených nom. Kč 12.000— detto z pře- vzatého jm. sbírky Husovy a Jeronymovy		12.030—
Úroková náhrada při koupi cenných papírů		944—
Depositní poplatek a výlohy banky		97.87
Podpory sborům dle sestavy		16.000—
<u>Zůstatek k 31. I. 1929</u>		545.13
		78.081.90

31. lednu 1929.**Pasiva.**

	Kč	Kč
Jmění základní:		
cenné papíry		153.333—
Jmění výdejné:		
Vklad		545.13
		153.878.13

Vyplacené podpory z Husova jubilejního daru českého.

	Kč	Kč
1. Seniorát pražský:		
Benešov	600.—	
Libeň	600.—	
Smíchov	800.—	
Uhřetěves	400.—	
Žižkov, II. sbor	500.—	2.900.—
2. Seniorát plzeňský:		
Domažlice	500.—	
Čistá	400.—	
Kdyně	500.—	
Královice	500.—	
Plzeň-Východ	500.—	
Plzeň-Západ	500.—	
Přeštice	700.—	
Rokycany	600.—	
Strakonice	500.—	4.700.—
3. Seniorát podřípský:		
Kostelec n. L.	600.—	
Louny	500.—	
Trnovany	500.—	
Třebenice	500.—	2.100.—
4. Seniorát poděbradský:		
Brandýs n. L.	400.—	
Mladá Boleslav	500.—	900.—
5. Seniorát královéhradecký:		
Dvůr Král. n. L.	500.—	
Hořice	400.—	
Rváčov	400.—	1.300.—
6. Seniorát čáslavský:		
Uhlířské Janovice		300.—
7. Seniorát chrudimský:		
Litomyšl	400.—	
Vysoké Mýto	400.—	800.—
8. Seniorát táborský:		
České Budějovice	600.—	
Moravec	500.—	
Písek	500.—	
Kardašova Řečice	400.—	
Soběslav	500.—	
Tábor	500.—	3.000.—
Celkem		16.000.—

Zápůjčky sborům.

	Stav k 31./3. 1927	Splaceno do 31./1. 1929	Stav k 31./1. 1929
Zúročitelné:			
Soukromé	2.328'—	2.328'—	—
Sirotčinec Tábor	33.900'—	5.900'—	28.000'—
Sbor Písek	44.089'—	42.440'29	1.648'71
Sbor Plzeň-Západ	4.400'—	500'—	3.900'—
	84.717'—	51.168'29	33.548'71
Bezúročné:			
Čistá	16.800'—	1.600'—	15.200'—
Libeň	16.800'—	1.200'—	15.600'—
Kard. Řečice	16.400'—	1.200'—	15.200'—
Ml. Boleslav	17.200'—	1.200'—	16.000'—
Uhřetěves	12.900'—	1.200'—	11.700'—
Telč	8.600'—	800'—	7.800'—
Nový Etink	13.200'—	1.200'—	12.000'—
Domažlice	17.600'—	2.000'—	15.600'—
Hranice	13.200'—	1.200'—	12.000'—
Kdyně	22.500'—	2.000'—	20.500'—
Jindř. Hradec	1.600'—	400'—	1.200'—
Plzeň-Východ	17.600'—	1.600'—	16.000'—
Hrabová	18.000'—	1.600'—	17.200'—
Hořice	19.200'—	1.600'—	17.600'—
Uh. Hradiště	18.800'—	1.600'—	17.200'—
Tábor	19.200'—	1.600'—	17.600'—
Písek	17.200'—	1.600'—	15.600'—
Plzeň-Západ	18.400'—	1.600'—	16.800'—
Židenice	9.600'—	800'—	8.800'—
Soběslav	18.800'—	1.600'—	17.200'—
Orlová	9.800'—	800'—	9.000'—
Dvůr Králové	9.600'—	1.000'—	8.600'—
Benešov	20.000'—	1.600'—	18.400'—
Misijní škola	9.000'—	600'—	8.400'—
	362.800'—	31.600'—	331.200'—
Nové zápůjčky od 31./3. 27.			
Kostelec n. Lab.	10.000'—	400'—	9.600'—
Nepomuk	7.000'—	—	7.000'—
Mor. Ostrava	10.000'—	200'—	9.800'—
Velké Meziříčí	10.000'—	400'—	9.600'—
Olomouc	10.000'—	1.000'—	9.000'—
Prostějov	10.000'—	200'—	9.800'—
Třebíč	10.000'—	200'—	9.800'—
Kyjov	10.000'—	166'70	9.833'30
Zlín	10.000'—	200'—	9.800'—
Český Těšín	15.000'—	—	15.000'—
Libeň II. záp.	10.000'—	—	10.000'—
	112.000'—	2.766'70 31.600'—	109.233'30 331.200'—
		34.366'70	440.433'30

Výkaz sbírek chrámových

Kvituji se obnosy došlé

1. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbírka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Benešov	400'60	200'30	40'—	70'—	36'—
Kladno	450'70	225'30	26'40	16'40	26'40
Kšely	1.101'80	550'80	70'—	500'—	40'—
Libčice n. Vlt.	500'80	250'40	—	100'—	—
Praha-Salvator	1.402'20	701'—	167'—	515'—	209'—
Praha-Kliment	2.504'—	1.252'—	391'—	530'—	330'—
Rybníky	200'30	100'20	13'—	40'—	10'—
Soběhrdy	450'70	225'40	41'60	100'—	45'—
Škvorec	350'50	175'30	23'40	120'—	39'20
Král. Vinohrady	1.402'20	701'—	180'—	500'—	175'—
Smíchov	901'40	450'70	112'—	100'—	154'75
Žižkov I.	—	—	—	—	—
Žižkov II.	467'40	233'65	—	—	—
Fil. sbory a kaz. stan.					
Nové Strašecí	—	—	—	100'—	10'—
Příbram	—	—	80'—	140'—	50'—
Libeň	400'60	200'30	50'—	48'—	47'—
Uhřetěves	400'60	200'30	15'—	70'—	25'—
Senomaty	—	—	15'—	—	15'—
Staré Strašnice	—	—	—	—	—
Hvozdnice	—	—	—	—	—
Celkem	10.933'80	5.466'65	1.224'40	2.949'40	1.212'35

2. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbírka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Domažlice	400'60	200'30	14'35	35'—	16'90
Kralovice u Plzně	400'60	200'30	10'—	40'—	15'—
Plzeň-Východ	751'20	375'60	100'—	157'—	82'40
Plzeň-Západ	751'20	375'60	92'—	205'—	91'—
Preštice	400'60	200'30	76'70	75'80	33'30
Rokycany	400'60	200'30	19'50	65'65	33'—
Strakonice	400'60	200'30	13'—	50'—	26'—
Fil. sbory a kaz. stan.					
Kdyně	—	—	22'50	—	24'50
Volyně	—	—	5'—	—	20'55
Dolní Bělá	—	—	10'—	5'—	4'—
Čistá	—	—	—	20'—	10'—
Kout na Šumavě	—	—	5'—	—	—
Celkem	3.505'40	1.752'70	368'05	653'45	356'65

na rok 1928.

do dne 30. dubna 1929.

pražský.

Sbirka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbirka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbirka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
40'—	42'60	40'—	35'—	55'—	40'—	999'50
22'40	25'50	18'60	—	55'—	21'40	888'10
28'—	63'—	50'—	110'—	58'—	135'—	2.706'60
—	—	—	20'—	—	—	871'20
261'—	228'—	257'—	304'—	458'—	275'—	4.777'20
276'—	325'—	171'—	200'—	528'—	300'—	6.807'—
8'—	10'—	10'—	15'—	15'—	10'—	431'50
33'50	25'80	44'50	40'—	50'—	25'—	1.081'50
16'40	23'25	17'30	17'60	55'20	16'80	854'95
200'—	150'—	—	100'—	300'—	300'—	4.008'20
170'—	139'—	50'—	84'—	137'20	140'—	2.439'05
89'—	185'20	61'—	71'—	70'—	97'—	573'20
—	—	10'—	10'—	—	10'—	731'05
10'—	10'—	—	—	—	—	130'—
—	—	20'—	20'—	80'—	—	390'—
40'—	48'50	40'—	30'—	50'—	45'—	999'40
25'—	30'—	20'—	25'—	70'—	35'—	915'90
10'—	15'—	20'—	—	12'—	10'—	97'—
—	61'50	—	—	—	—	61'50
—	—	50'—	—	118'—	26'—	194'—
1.229'30	1.382'35	879'40	1.081'60	2.111'40	1.486'20	29.956'85

plzeňský.

Sbirka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbirka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbirka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
24'—	33'80	18'—	14'—	34'80	10'—	801'75
8'—	12'—	8'—	—	5'—	—	703'90
84'90	81'—	61'—	98'20	98'75	67'—	1.957'05
100'—	90'—	50'—	10'—	200'—	100'—	2.064'80
21'—	27'50	20'50	18'50	125'—	23'—	1.022'20
50'—	27'80	24'15	28'20	50'35	21'—	920'55
25'—	23'—	26'—	16'—	90'—	27'—	896'90
—	18'—	31'—	—	17'—	—	113'—
3'80	5'20	3'—	2'50	15'—	5'50	60'55
—	5'—	—	—	—	5'—	29'—
—	—	—	—	—	—	30'—
—	—	—	—	—	—	5'—
316'70	323'30	241'65	192'40	635'90	258'50	8.604'70

3. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelii- sační fond
Kovanec	601'—	300'50	25'10	32'—	18'30
Krabčice	1.201'90	601'—	80'—	277'—	100'—
Ledčice	—	—	35'30	72'—	96'95
Libiš	801'30	400'60	51'—	109'—	30'—
Lipkovice	801'30	400'60	60'—	100'—	40'—
Louny	400'60	200'30	30'—	—	40'—
Mělník	1.352'10	450'70	85'25	190'—	69'80
Mšeno	601'—	300'50	12'—	70'—	12'—
Nebužely	901'40	450'70	60'—	71'—	40'—
Roudnice	601'—	300'50	60'—	160'—	55'—
Trnovany	400'60	200'30	40'—	22'—	18'—
Třebenice	400'60	200'30	20'—	20'—	30'—
Vtelno Mělnické	—	—	—	—	10'15
Vysoká	1.001'60	500'80	57'50	31'30	44'—
Fil. sbory a kaz. stan.					
Slaný	—	—	20'—	18'40	12'—
Celkem	9.064'40	4.306'80	636'15	1.172'70	616'20

4. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelii- sační fond
Ml. Boleslav	400'60	200'30	40'—	110'—	40'—
Bošín	951'50	475'80	25'—	60'—	25'—
Hořátev	851'30	425'70	30'—	40'—	25'—
Chleby	1.101'80	550'80	262'—	131'20	50'—
Libice	851'30	425'70	35'—	98'89	38'60
Lysá n. Lab.	751'20	375'60	47'—	133'65	—
Nymburk	901'40	450'70	50'—	105'—	40'—
Opolany	701'—	350'50	22'60	112'—	49'10
Poděbrady	901'40	450'70	180'15	465'85	194'20
Velenice	951'50	475'80	113'35	220'—	80'25
Fil. sbory a kaz. stan.					
Brandýs n. Lab.	—	—	20'—	35'—	—
Kostelec n. Lab.	—	—	37'80	94'—	—
Celkem	8.363'—	4.181'60	862'90	1.605'59	542'15

podřípský.

Sbírka pro sbor v žideni- cich	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
18'10	44'80	44'20	38'60	67'40	30'20	1.220'20
106'—	85'—	70'—	55'—	185'—	110'—	2.870'90
58'45	27'90	68'80	43'40	153'70	51'30	607'80
15'—	53'40	51'—	51'—	79'45	70'15	1.711'90
65'—	50'—	50'—	45'—	140'—	100'—	1.851'90
26'—	28'—	30'—	30'—	35'—	30'—	849'90
54'92	94'35	133'—	50'—	197'—	103'—	2.780'12
12'—	12'—	12'—	12'—	129'45	12'—	1.184'95
35'—	30'—	40'—	45'—	150'—	100'—	1.923'10
75'—	70'—	70'—	60'—	140'—	60'—	1.651'50
25'—	41'—	40'—	25'—	40'—	22'—	873'90
20'—	35'—	30'—	20'—	—	—	775'90
12'50	—'—	29'05	—	83'60	—	135'30
17'—	103'—	55'35	27'—	98'20	28'—	1.963'75
—	—	—	—	17'—	—	67'40
539'97	674'45	723'40	502'—	1.515'80	716'65	20.468'52

poděbradský.

Sbírka pro sbor v žideni- cich	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
42'—	50'—	50'—	50'—	100'—	50'—	1.132'90
30'—	30'—	30'—	30'—	100'—	40'—	1.797'30
30'—	25'—	30'—	25'—	100'—	50'—	1.632'—
20'—	283'20	116'05	20'—	20'—	20'—	2.575'05
33'—	36'80	50'—	100'—	100'—	40'—	1.809'29
50'—	57'55	41'30	50'—	142'50	79'10	1.727'90
25'—	40'—	125'—	60'—	150'—	—	1.947'10
53'50	56'60	85'—	64'60	194'—	68'70	1.757'60
196'25	110'—	261'30	260'90	380'95	188'25	3.589'95
66'60	54'55	88'10	77'55	350'—	75'15	2.552'85
10'—	—	20'—	10'—	100'—	100'—	295'—
30'—	64'60	61'80	39'50	86'—	25'20	438'90
586'35	808'30	958'55	787'55	1.823'45	736'40	21.255'84

5. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbírka pro Bulharsko	Evangelizační fond
Bohuslavice	500'80	256'40	24'—	215'—	14'—
Černilov	1.402'20	701'—	57'—	173'—	70'—
Hořice	400'60	200'30	31'—	26'50	31'—
Hradec Králové	1.402'20	701'—	106'—	385'—	150'—
Hronov	350'50	175'30	54'70	60'60	21'80
Kláster	—	—	25'—	20'—	25'25
Křižlice	550'80	275'40	14'15	—	17'50
Libštát	500'80	250'40	170'—	35'—	30'—
Semonice	901'40	450'70	100'—	200'—	60'—
Šonov	400'60	200'30	32'85	111'42	31'10
Třebechovice	801'30	400'60	44'—	—	50'—
Valterice	—	—	17'20	—	5'—
Fil. sbory a kaz. stan.					
Jičín	—	—	50'—	20'—	20'—
Rváčov	—	—	7'—	—	10'70
Dvůr Králové	400'26	200'30	102'30	112'50	78'—
Velká Bělč	—	—	—	50'—	—
Celkem	7.611'46	3.805'70	835'20	1.409'02	614'35

6. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbírka pro Bulharsko	Evangelizační fond
Čáslav	1.402'20	701'—	80'60	30'—	53'—
Kutná Hora	901'40	450'70	5'—	185'—	80'—
Chvaletice	—	—	21'—	56'—	23'75
Kolín	1.001'60	500'80	40'—	808'—	30'—
Krakovany	—	—	—	17'—	—
Libenice	601'—	300'50	10'10	—	10'—
Opatovice	—	—	29'—	209'—	19'—
Pečky	751'20	375'60	24'—	15'—	30'—
Přelouč	500'80	250'40	293'—	57'35	65'—
Semtěš	1.001'60	500'80	20'—	112'90	20'53
Trnávka	701'—	350'50	30'—	60'—	20'—
Velim	1.402'20	701'—	81'30	221'25	115'60
Vilímov	350'50	175'30	28'50	148'—	32'50
Fil. sbory a kaz. stan.					
Čihošť	—	—	—	20'—	—
Maleč	—	—	—	—	—
Celkem	8.613'50	4.306'60	707'50	1.939'50	499'38

královéhradecký.

Sbírka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1978 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
17'65	16'—	16'—	17'—	30'—	27'—	1.127'85
94'—	68'75	120'—	85'—	248'—	102'—	3.120'95
36'—	44'—	30'—	30'—	36'—	30'—	895'40
238'—	107'40	130'—	80'—	200'—	100'—	3.595'60
47'45	40'—	34'40	59'30	102'—	50'—	996'05
20'—	143'75	—	25'—	620'—	20'—	899'—
16'75	32'74	10'—	12'15	50'—	9'—	988'49
40'—	100'—	100'—	40'—	200'—	100'—	1.566'20
75'—	45'—	151'—	100'—	321'50	140'—	2.544'60
40'95	38'70	30'—	23'40	80'—	43'70	1.033'02
60'—	50'—	50'—	52'—	330'—	60'—	1.897'90
5'—	—	—	18'—	29'45	—	74'65
20'—	200'—	20'—	20'—	43'20	50'—	443'20
—	10'—	4'10	5'30	11'—	—	48'10
97'30	94'80	80'25	86'60	191'55	91'30	1.535'16
—	—	—	—	—	—	50'—
808'10	991'14	775'75	653'75	2.492'70	823'—	20.820'17

čáslavský.

Sbírka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
101'80	59'—	66'—	104'65	160'—	60'70	2.818'95
70'—	70'—	50'—	100'—	80'—	60'—	2.097'10
23'15	13'45	31'50	16'50	35'—	25'—	245'35
40'—	30'—	40'—	30'—	185'—	50'—	2.755'40
—	—	—	—	132'25	—	149'25
14'—	17'—	17'—	16'50	26'—	13'—	1.025'10
28'—	29'—	101'—	26'—	33'—	37'—	511'—
63'—	24'—	26'—	25'—	74'—	30'—	1.437'80
46'50	56'30	40'—	263'—	83'50	64'—	1.719'85
17'80	18'50	50'—	23'30	50'—	47'—	1.862'43
25'—	30'—	30'—	25'—	60'—	30'—	1.361'50
136'77	108'—	110'30	108'80	341'25	92'80	3.419'27
23'60	25'60	47'75	52'25	120'—	30'60	1.034'60
—	—	—	—	—	—	20'—
—	—	—	94'30	78'75	—	173'05
589'62	480'85	609'55	885'30	1.458'75	540'10	20.630'65

7. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Bučina	801'30	400'60	25'—	50'—	100'—
Bukovka	500'80	250'40	23'—	122'—	25'—
Čermná	701'—	350'50	—'—	270'35	45'—
Dvakačovice	901'40	450'70	16'90	120'—	50'—
Džbánov	601'—	—	46'—	70'—	46'—
Hradiště	—	—	—	—	—
Choceň	440'—	223'—	55'—	—	50'—
Chrudim	801'30	400'60	111'60	150'—	59'45
Litomyšl	400'60	200'30	25'—	25'—	25'—
Lozice	350'50	175'30	29'10	112'70	36'60
Pardubice	280'—	—	36'—	94'65	39'60
Sloupnice	—	—	25'—	29'90	25'—
Vys. Mýto	400'60	200'30	34'—	50'60	37'20
Fil. sbory a kaz. stan.					
Horní Jelení	—	—	—	35'—	—
Čes. Třebová	—	—	—	50'—	—
Herm. Městec	—	—	—	—	—
Brandýs n. Orli.	—	—	—	—	31'70
Kyšperk	—	—	20'—	16'60	—
Celkem	6.178'50	2'651'70	440'60	1.196'80	564'55

8. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Borová	400'60	200'30	25'—	100'—	—
Krouná	851'30	425'70	10'—	110'—	15'—
Proseč	851'30	42'70	25'—	40'—	20'—
Raná	500'80	250'40	10'—	—	15'—
Pustá Rybná	—	—	5'—	7'62	3'55
Svratouch	250'40	125'20	12'—	—	25'—
Telecí	400'60	200'30	60'—	100'—	50'—
Fil. sbory a kaz. stan.					
Polička	—	—	20	10'—	35'—
Celkem	3.275'—	1.627'60	167'—	367'62	163'55

chrudimský.

Sbirka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbirka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbirka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
75'—	30'—	20'—	50'—	100'—	60'—	1.711'90
22'—	25'—	36'10	30'—	70'—	25'—	1.129'30
38'—	44'—	51'—	42'—	138'30	—	1.680'15
79'25	38'—	26'75	30'—	137'—	61'—	1.911'—
40'—	50'—	50'—	35'—	40'—	30'—	996'—
—	—	—	—	30'—	—	30'—
60'—	70'—	40'—	40'—	126'—	45'05	1.149'05
122'75	81'20	99'70	99'90	78'60	59'65	2.064'75
25'—	25'—	—	25'—	—	20'—	770'90
71'80	40'80	100'—	37'70	80'95	—	1.035'45
38'40	36'60	38'70	31'—	67'30	33'40	695'65
20'—	65'—	100'—	25'—	100'—	—	389'90
57'40	51'75	55'20	26'45	122'60	—	1.036'10
20'—	10'—	—	15'—	—	—	80'—
—	—	—	—	—	—	50'—
—	—	—	—	36'—	—	36'—
37'80	—	28'80	37'10	16'65	—	152'05
—	—	15'20	—	—	15'—	66'80
707'40	567'35	661'45	524'15	1.143'40	349'10	14.985'—

poličský.

Sbirka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbirka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbirka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
55'—	—	25'—	15'—	40'—	25'—	885'90
22'—	12'50	10'—	18'—	49'—	42'—	1.565'50
15'—	20'—	20'—	25'—	50'—	40'—	1.532'—
7'—	8'—	9'50	20'—	20'—	10'—	850'70
5'12	3'24	5'70	7'53	53'05	10'—	100'81
20'—	20'—	10'—	10'—	10'—	—	482'60
—	50'—	65'—	70'—	100'—	50'—	1.145'90
41'—	38'—	20'—	19'—	85'—	40'—	308'—
165'12	151'74	165'20	184'53	407'05	217'—	6.871'41

9. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Čes. Budějovice . . .	450'70	225'40	40'60	135'40	63'50
Horní Dubenky . . .	350'50	175'30	18'20	101'45	23'67
Jindř. Hradec . . .	400'60	200'30	33'40	38'50	22'15
Humpolec	901'40	450'70	65'—	52'—	30'—
Krucemburk	350'50	175'30	10'—	61'30	10'—
Horní Krupá	300'50	150'20	—	40'—	30'60
Velká Lhota	901'40	450'70	15'—	—	20'—
Moraveč	601'—	300'50	39'50	40'50	20'85
Opatov	350'50	175'30	15'50	101'—	25'—
Písek	450'70	225'40	53'10	157'40	66'90
Sázava	400'60	200'30	23'80	101'50	39'70
Soběslav	400'60	200'30	27'50	—	26'—
Strměchy	350'50	175'30	12'70	10'—	6'40
Fil. sbory a kaz. stan.					
Telč	—	—	18'70	44'50	19'10
Tábor	300'50	150'20	—	150'—	25'—
Veselí Mezimostí . . .	—	—	—	—	—
Kard. Řečice	—	—	—	—	—
Celkem . . .	6.510'—	3.255'20	373'—	1.033'55	428'87

10. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Daňkovice	—	—	16'—	25'—	16'50
Jimramov	851'30	425'70	50'—	175'—	40'—
Nové Město na Mor. . .	701'—	350'50	47'40	190'—	32'30
Německé	550'80	275'40	25'—	70'—	30'—
Olešnice Mor.	250'40	125'20	10'—	—	15'—
Prosetín	—	—	22'—	50'—	7'—
Rovečné	701'—	350'50	—	—	20'—
Veselí	500'80	250'40	40'—	30'—	30'—
Fil. sbory a kaz. stan.					
Borovnice	100'15	50'05	10'—	—	10'—
St. Huf	—	—	—	—	10'—
Celkem . . .	3.655'45	1.827'75	220'40	540'—	210'80

táborský.

Sbirka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbirka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbirka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
41'60	40'80	43'70	31'—	98'60	32'30	1.203'60
24'—	71'37	21'60	14'50	50'—	21'50	872'09
22'20	23'—	30'15	53'30	28'40	49'40	901'40
35'—	56'—	45'—	30'—	100'—	35'—	1.800'10
33'65	—	37'—	24'40	97'10	—	799'25
20'—	33'50	40'70	31'25	75'—	30'—	751'75
15'—	15'—	20'—	—	40'—	25'—	1.502'10
11'67	119'51	41'20	30'40	93'70	14'70	1.313'53
30'—	25'50	45'—	15'—	30'50	10'75	824'05
93'90	—	100'—	85'10	131'10	—	1.363'60
28'10	46'20	44'40	46'40	38'20	19'10	988'30
25'—	28'—	49'30	10'—	32'50	20'—	819'20
14'60	12'40	20'40	12'—	30'—	11'—	655'30
21'50	29'—	33'—	33'40	52'70	29'60	281'50
25'—	25'—	25'—	15'—	20'—	15'—	750'70
—	10'—	—	—	10'—	—	20'—
—	30'—	—	—	—	—	30'—
441'22	565'28	596'45	431'75	927'80	313'35	14.876'47

novoměstský.

Sbirka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbirka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbirka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
27'—	20'—	15'—	14'35	18'45	28'—	180'30
75'—	40'—	100'—	65'—	120'—	100'—	2.042'—
30'22	55'10	101'30	43'25	80'10	60'90	1.692'07
35'—	66'—	100'—	70'—	100'—	50'—	1.372'20
10'—	15'—	20'—	15'—	25'—	15'—	500'60
30'20	13'50	12'15	15'—	86'65	23'50	260'—
51'—	35'80	20'—	62'50	25'—	—	1.265'80
50'—	55'—	30'—	30'—	82'—	50'—	1.148'20
—	15'—	—	—	15'—	—	200'20
—	—	—	—	—	—	10'—
308'42	315'40	398'45	315'10	552'20	327'40	8.671'37

11. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všeckrk. stavební fond	Pensijní fond	Sbírka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Brno	2.203'50	1.101'80	161'25	—	105'65
Heršpice	400'60	200'30	25'—	55'—	24'35
Uh. Hradiště	400'60	200'30	50'30	349'—	57'70
Hustopec	350'50	175'30	13'20	197'30	15'—
Javorník	400'60	200'30	30'20	164'—	37'52
Klobouky	—	—	48'85	85'10	39'25
Miroslav	450'70	225'40	73'65	400'—	50'—
Nikolčice	601'—	300'50	20'—	46'—	20'—
Nosislav	—	—	61'40	—	63'60
Třebíč	500'80	250'40	60'—	190'—	42'—
Vanovice	1.402'20	701'—	50'—	320'—	20'—
Hor. Vilémovice	400'60	200'30	26'20	82'30	29'50
Hrubá Vrbka	450'70	225'40	12'—	218'—	28'37
Fil. sbory a kaz. stan.					
Břeclav	—	—	18'20	58'—	22'—
Jihlava	400'60	200'30	50'—	200'—	40'—
Mor. Budějovice	—	—	26'10	140'—	38'20
Boskovice	—	—	20'—	100'—	—
Velké Meziříčí	—	—	29'—	110'30	—
Kyjov	—	—	—	—	—
Znojmo	—	—	—	—	—
Celkem	7.962'40	3.981'30	775'35	2.715'—	633'14

12. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všeckrk. stavební fond	Pensijní fond	Sbírka pro Bulharsko	Evangelisační fond
Hošťalková	—	—	40'90	—	28'95
Hovězí	250'40	125'20	11'60	31'70	28'80
Jablunka	300'50	150'20	65'—	63'—	15'70
Jasená	—	—	23'—	135'—	24'—
Liptál	450'70	225'40	17'90	35'20	26'65
Bozděchov	—	—	12'—	—	10'—
Pržno	250'40	125'20	—	—	—
Ratiboř	—	—	15'—	—	15'—
Růžďka	400'60	200'30	35'40	144'50	48'—
Vsetín dolní sbor	—	—	43'—	105'66	47'15
Vsetín horní sbor	—	—	—	109'40	62'15
Zádveřice	601'—	300'50	25'—	25'—	15'—
Filiální sbor:					
Leskovec	—	—	—	13'10	25'10
Celkem	2.253'60	1.126'80	288'80	662'56	346'50

brněnský.

Sbírka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
101'40	165'—	180'—	152'—	250'—	141'50	4.562'10
27'—	31'50	20'—	26'—	30'—	25'50	865'25
52'10	126'60	61'10	48'70	102'80	42'60	1.491'80
13'70	25'30	15'80	18'40	15'20	23'20	862'90
40'—	40'06	42'—	70'—	70'—	42'75	1.137'43
67'45	104'30	52'30	47'50	60'—	41'60	546'35
80'—	60'—	45'—	150'—	150'—	200'—	1.884'75
26'—	30'—	25'—	31'—	30'—	—	1.129'50
118'—	77'—	45'—	110'40	80'—	80'—	635'40
87'—	46'20	64'—	54'30	317'—	50'25	1.661'95
400'—	400'—	40'—	40'—	50'—	50'—	3.473'20
30'—	32'20	37'70	47'70	50'80	20'80	958'10
44'75	24'60	23'40	29'—	51'75	22'90	1.130'87
25'—	23'—	18'—	26'—	25'—	28'—	237'20
40'—	50'—	54'70	60'—	203'55	50'—	1.349'15
—	—	—	25'—	76'30	24'90	330'50
—	—	—	—	—	—	120'—
61'—	—	—	35'50	45'—	41'80	322'60
—	—	—	96'75	—	—	96'75
—	—	—	—	60'—	100'—	160'—
1.213'40	1.235'76	724'—	1.062'25	1.667'40	985'80	22.955'80

vsetinský.

Sbírka pro sbor v Žideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
—	—	—	48'80	50'—	41'80	210'45
24'90	28'30	12'50	10'70	21'15	30'60	575'85
29'15	26'65	24'70	50'—	42'60	29'95	797'45
22'—	25'—	26'—	28'—	25'—	—	308'—
27'05	31'05	61'85	40'53	187'30	35'70	1.139'33
10'—	—	—	10'—	16'—	10'—	62'—
—	—	—	—	15'—	—	390'60
15'—	15'—	15'—	15'—	15'—	—	105'—
33'—	43'—	31'25	100'—	100'—	48'25	1.184'30
54'—	45'—	59'40	50'—	100'—	56'60	560'81
78'45	68'90	59'40	65'15	—	74'10	517'55
20'—	40'—	15'—	20'—	50'—	25'—	1.136'50
15'65	—	—	14'20	—	—	68'05
329'20	322'90	305'10	452'38	616'05	352'—	7.055'89

13. Seniorát

Sbor:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelizační fond
Frýdek	300'50	150'20	28'—	80'—	27'—
Staré Hamry	200'30	100'20	10'—	50'—	15'—
Hrabova	400'60	200'30	65'—	30'—	50'—
Hodslavice	—	—	—	—	50'—
Hrubá Lhota	300'50	150'20	10'—	—	10'—
Olomouc	751'20	375'60	57'—	320'—	87'—
Orlová	400'60	200'30	20'—	205'—*)	41'—
Mor. Ostrava	500'80	250'40	—	50'—	50'—
Přestějov	400'60	200'30	30'—	20'—	30'—
Prerov	500'80	250'40	88'—	261'—	75'55
Prácheň	651'—	325'50	18'50	77'40	25'—
Rusava	2'0'40	125'20	—	50'20	9'40
Stráž	460'—	200'30	22'—	208'—	21'—
Čes. Těšín	300'50	150'20	68'—	125'—	35'—
Valaš. Meziříčí	400'60	200'30	19'05	159'15	41'25
Fil. sbory a kaz. stan.					
Košice	—	—	30'—	100'—	50'—
Švébohov	—	—	16'—	15'—	10'—
Hranice	—	—	—	33'40	—
Opava	—	—	—	40'—	—
Zábřeh	—	—	—	—	—
Štamberk	—	—	—	—	—
Celkem	5.818'40	2.879'40	475'55	1.824'15	627'20

*) Z toho Kč 55'— poukáz. Nedělní školou.

Celkový přehled

Seniorát:	Společná pokladna	Všecirk. stavební fond	Pensijní fond	Sbirka pro Bulharsko	Evangelizační fond
Pražský	10.933'80	5.466'65	1.224'40	2.949'40	1.212'35
Plzeňský	3.505'40	1.752'70	368'05	653'45	356'65
Podřipský	9.064'40	4.306'80	636'15	1.172'70	616'20
Poděbradský	8.363'—	4.181'60	862'90	1.605'59	542'15
Král.-hradecký	7.611'46	3.805'70	835'20	1.409'02	614'35
Časlavský	8.613'50	4.306'60	707'50	1.939'50	499'38
Chrudimský	6.178'50	2.651'70	440'60	1.196'80	564'55
Poličský	3.255'—	1.627'69	167'—	367'62	163'55
Táborský	6.510'—	3.255'20	373'—	1.033'55	428'87
Novoměstský	3.655'45	1.827'75	220'40	540'—	210'80
Brněnský	7.962'40	3.981'30	775'35	2.715'—	633'14
Vsetínský	2.253'60	1.126'80	288'80	662'56	346'50
Mor.-slezský	5.818'40	2.879'40	475'55	1.824'15	627'20
Celkem	83.724'91	41.169'80	7.374'90	18.069'34	6.815'69

moravskoslezský.

Sbírka pro sbor v Zideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
30—	22—	30—	24—	28—	32—	751'70
15—	12—	10—	10—	10—	10—	442'50
100—	50—	50—	85—	57—	62—	1.149'90
—	50—	—	—	45—	—	145—
10—	10—	10—	12—	10—	10—	532'70
164—	62'60	58'50	147'30	65'10	108—	2.196'30
50—	42'50	40—	33—	50—	45—	1.127'40
56—	50—	35—	34'80	70—	25—	1.122—
40'80	40'10	25—	30—	—	—	816'80
64'50	50—	34—	110—	100—	83'30	1.617'55
29'30	24—	35—	29'55	96'30	33'10	1.344'65
—	11'30	16—	11—	—	8—	481'50
21—	52'50	22—	35—	40—	—	1.081'80
60—	42—	82—	65—	76—	84—	1.087'70
58'70	33'70	43'50	66'40	155'40	46'80	1.224'85
40—	25—	20—	20—	32—	20—	337—
10—	10—	6—	—	—	—	61—
10—	13'60	20—	20—	37'20	10'70	144'90
—	—	—	—	—	—	40—
—	—	—	—	110—	—	110—
—	—	—	—	60'60	—	60'60
759'30	601'30	537—	733'05	1.042'60	577'90	15.875'85

ze všech seniorátů.

Sbírka pro sbor v Zideni- cích	Všeobecný církevní fond	Sbírka k 6./7. 1928 na Husův Dům	Misie mezi pohany	Boho- slovecký fond	Sbírka pro sbor v Kostelci n./L.	Úhrnem
1.229'30	1.382'35	879'40	1.081'60	2.111'40	1.486'20	29.956'85
316'70	323'30	241'65	192'40	635'90	2'8'50	8.604'70
539'97	674'45	723'40	502—	1.515'80	716'65	20.468'52
586'35	808'30	958'55	787'55	1.823'45	736'40	21.255'84
808'10	991'14	775'75	653'75	2.492'70	823—	20.820'17
589'62	480'85	609'55	885'30	1.458'75	540'10	20.630'65
707'40	567'35	661'45	524'15	1.143'40	349'10	14.985—
165'12	151'74	165'20	184'53	407'05	217—	6.871'41
441'22	565'28	596'45	431'75	927'80	313'35	14.876'47
308'42	315'40	398'45	315'10	552'20	327'40	8.671'37
1.213'40	1.235'76	724—	1.062'25	1.667'40	985'80	22.955'80
329'20	322'90	305'10	452'38	616'05	352—	7.055'89
759'30	601'30	537—	733'05	1.042'60	577'90	15.875'85
7.994'10	8.420'12	7.575'95	7.805'81	16.394'50	7.683'40	213.028'52

VIII. Věci pensijní.

1. Nové stanovy Pensijního fondu, jak se na nich usnesl IV. synod v červnu 1927, uvedl synodní výbor dnem 1. července r. 1927 v život a vydal je také tiskem.

V poslední době ozvaly se některé hlasy, že by se měly pense přiměřeně zvýšiti a podle toho upravit i také výše pensijních příspěvků.

Synodní výbor uznává oprávněnost těchto přání, navrhuje synodu, aby dosavadní příspěvky pensijní byly zvýšeny od 1. ledna 1930 o 100% a aby podle toho také plátcům těchto zvýšených příspěvků byl od téže doby zvýšen pensijní nárok o 100% tím způsobem, že by nejmenší pense činila 3.000 Kč a největší 12.000 Kč.

Za dobu, po kterou se platily dosavadní pensijní příspěvky (800.— Kč ročně) počítala by se ovšem při vyměřování pense jen její dosavadní výše (t. j. od 1.200 do 6.000.— Kč).

Dále sděluje synodní výbor, že zákonem o pensijním pojištění ze dne 21. února 1929 č. 26 Sb. z. a n. (§ 2, č. 4.) nastala pro náš pensijní fond nová situace; tento zákon připouští (tak jak tomu bylo až dosud), aby zaměstnanci zákonně uznaných církví a náboženských společností byli ze všeobecné pojistné povinnosti (u Všeobecného pensijního ústavu) vyňati, mají-li normální, to jest s místem jimi zastávaným spojené a dostatečně zabezpečené pensijní nároky, které jsou alespoň rovnocenny nárokům podle jmenovaného zákona č. 26/29.

Avšak na rozdíl od dosavadního zákona ustanovuje tento nový zákon, že o rovnocennosti nároků rozhoduje ministerstvo sociální péče, žádá tudíž vlastně státní schválení (uznání) našeho pensijního fondu (čehož dosud nebylo zapotřebí).

Synodní výbor učinil již u ministerstva sociální péče kroky potřebné k tomuto schválení; poněvadž je možno, že ministerstvo bude třebaž žádati jinou úpravu některých ustanovení dosavadních stanov, žádá synodní výbor za zmocnění, aby mohl stanovy podle eventuelních přání ministerstva opravit, jak bude zapotřebí.

Připomínáme ovšem, že o toto zmocnění žádáme jen z opatrnosti, neboť není jisto, že ministerstvo bude vůbec nějakou změnu požadovat; ostatně ministerstvem snad požadované změny by jistě byly jen k prospěchu pojištěnců.

2. Zpráva o pensijních fondech. Pensijní fond měl k 31. lednu 1929 celkem 18 pensistů, a to:

a) 14 farářů:

Bohumil Baštecký, Pustá
Rybná.

Dr. Ferd. Císař, em. super-
intendent, Praha.

Václav Čech, Vysoká.
 Gustav Jelínek, Praha.
 Max Machotka, Vilímov.
 Petr Marušiak, Libštát.
 Václav Miler, Žižkov.
 František Novák, Libice.
 Oskar Opočenský, Klášter
 n. D.

Josef Sypták, Brno.
 Čeněk Šimek, Brno-Žabovřesky.
 Gustav Šoltész, Lozice.
 Václav Štrobach, Bohuslavice.
 Antonín Štúr, Bratislava.

b) 3 učitele:

Kristian Kynčl, ev. říd. uč. v. v., Humpolec, Václav Petráček, správce školy v. v., Vysoká, Josef Samek, říd. učít. v. v., Bohuslavice.

c) církevního radu: Viktora Opočenského, Vsetín.

Dále měl Pensijní fond 52 pensistek, a to:

a) 45 vdov po farářích:

Emilie Dědicová, Brno.
 Marie Dobiášová, Liptál.
 Ant. Dvořáková, Hořice.
 Růžena Dvořáková, Rati-
 boř.
 Kateřina Fikejzová, Praha-
 Vinohrady.
 Emilie Fleischerová, Jaro-
 měř.
 Marie Fleischerová, Rokyt-
 cany.
 Růžena Golaňová, Vsetín.
 Anna Hadačová, Lysá n. L.
 Ema Havelková, Libštát.
 Anna Hrozná, Praha-Stře-
 šovice.
 Marie Choděrová, Bošín.
 Josefa Iíková, Kunštát.
 Vilma Janatová, Štyrský
 Hradec.
 Amalie Jelenová, Pelhři-
 mov.
 Ema Kadlečíková, Rokyt-
 nice.
 Ludmila Kaldová, Borová.
 Matylda Kaldová, Praha-
 Dejvice.
 Anna Kalendová, Jasenka.
 Hermine Klebeck, Wels-
 Altersheim.

Růžena Latová, Lázně
 Poděbrady.
 Karol. Marešová, Přelouč.
 Anna Marešová, Sázava.
 Bohuslava Marková, Pís-
 ková Lhota.
 Božena Martínková, Opo-
 lany.
 Marie Matějková, Stráž-
 nice.
 Marie Mikšovská, Kolín.
 Emilie Molnárová, Vel-
 trusy.
 Marie Molnárová, Jab-
 lůnka.
 Marie Molnárová, Úvaly.
 Berta Nagy, Vanovice.
 Marie Nováková, Choceň.
 Anna Odstrčilová, Růžďka.
 Josefa Odstrčilová, Praha-
 Vinohrady.
 Marie Opočenská, Kolín.
 Luisa Pellarová, Hradec
 Králové.
 Eugenie Pellarová, Jihlava.
 Cecilie Pospíšilová, Hum-
 polec.
 Amalie Procházková, Par-
 dubice.
 Rut Satranová, Čáslav.

Luisa Szalatnayová,
 Praha-Smíchov.
 Marie Šárová, Praha.
 Marie Tardyová, Praha-
 Střešovice.

Anna Trojanová, Praha-
 Spořilov.
 Anna Winklerová,
 Hošťálková.

b) 1 vdovu po diakonu: Ludmila Rezníčková, Trnovany.

c) 6 vdov po učitelích:

Emilie Harcubová, Horní
 Dubenky
 Anna Musilová, Stará Bo-
 leslav
 Františka Nechanická,
 Křižlice

Otilie Ptáčková, Časlav
 Aloisie Radechovská, Po-
 děbrady
 Marie Štalcová, Bousov

Podpory Pensijního ústavu požívali: Bedřich Gerža, vrch. voj. evang. farář v. v. v Brně, Hermína Geržová, dcera po evang. faráři v Brně.

Chrámová sbírka ve prospěch pensijního fondu konané v roce 1928 vynesla celkem Kč 7.374.90. Výkaz její je uveden v tabulkách o sbírkách.

Následuje rozvaha jmění pensijního fondu, správní účet pensijního fondu a seznam cenných papírů, jež jsou majetkem tohoto fondu.

ÚČTY JMĚNÍ PENSIJNÍHO FONDU ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ.

DR. JOSEF KRAL V. A.
KRAJSKÝ ÚŘED V PRAZE
DR. JAROSLAV KRAJČEK V. A.
KRAJSKÝ ÚŘED V PRAZE
DR. JAROSLAV KRAJČEK V. A.
KRAJSKÝ ÚŘED V PRAZE

Rozvaha jmění Pensijního fondu

		Kč	Kč
1.	Hotovost:		
	v pošt. úřadě šekovém	13.828.65	
	na vkladní knížce Nár. zál.	42.760.50	56.589.15
2.	Vklady u bank:		
	pošt. spořitelna ve Vídni	392.14	
	u Ústř. banky českých spořitelén	323.909.06	324.301.20
3.	Cenné papíry:		
	účet všeobecný	936.919.29	
	cenné papíry býv. úst. A. V. mor.	61.698.—	
	„ „ „ „ A. V. čes.	20.566.—	
	6% IV. čl. st. půjčky nom. 324.675.—	318.181.50	
	4½% IV. čl. st. „ „ 324.675.—	259.740.—	
	4% náhr. renta čl. „ „ 418.700.—	299.370.50	
	4.2% „ „ „ „ 52.400.—	39.824.—	1,936.299.29
4.	Dlužníci:		
	půjčky z býv. morav. úst. zaopatř.		5.594.75
5.	Inventář	2.430.—	
	po odpisu 20% z původní ceny . . .	540.—	1.890.—
			2,324.674.39

V Praze, dne 1. února 1929.

Dr. JOSEF KRÁL v. r.
referent pensijního fondu.

Revidovali a v pořádku shledali:

Dr. JINDŘ. HROZNÝ, v. r.
revisor.

BEDŘICH ČERNÍK, v. r.
revisor.

Československé církve evangelické k 31. lednu 1929.

		Kč	Kč
1.	Kmenové jmění:		
	býv. úst. pro vdovy po far. čes. ref. c.	181.189'57	
	„ „ pro faráře čs. ref. církve	43.892'81	
	„ „ zaopatřovacího mor. ref. c.	98'735'12	
	„ „ A. V. v Čechách	47.646'41	
	„ „ A. V. na Moravě	117.783'62	489.247'53
	býv. vídeňský fond H. a A. V. . .	378.960'39	
	od toho vyplac. pense z tohoto fondu	37.728'79	341.231'60
	podpůrný fond pro faráře . . .		18.016'—
	Masarykův fond		20.000'—
	Českosloven. pens. fond, stav k 31/1 28	679.018'44	
	k tomu podle stanov se přičítá . .		
	zápisné	1.720'—	
	dary	650'—	
	sbírký sborů	7.641'85	
	25% příspěvků sborů	20.867'22	
	25% „ osobních	15.107'34	725.004'85
2.	Výdejné jmění:		
	výnos Masarykova fondu	1.010'43	
	Českosloven. pens. fondu	594.087'22	595.097'65
3.	Správní přebytek k 31. lednu 1929 .		136.076'76
			2,324.674'39

JOSEF HOLÝ, v. r.
účetní.

Správní účet Pensijního fondu Českobratrské

	Kč	Kč
Příspěvky:		
sborů 75% z částky Kč 83.468.94 .	62.601.72	107.923.76
„ 75% z částky „ 60.429.38 .	45.322.04	
Úroky:		
z prodlení	1.294.90	15.336.80
z půjček	401.25	
ze vkladů	13.640.65	
z cenných papírů (účet všeobecný)	59.197.58	
z cen. papírů býv. úst. A. V. v Čech.	1.176.—	120.080.75
ze 6% IV. st. půjčky českosl. . . .	19.480.50	
„ 4½% „ „ „	14.610.36	
„ 4% náhradní renty	23.415.51	
„ 4.2% „ „ „	2.200.80	
	Kč	243.341.31
V Praze, dne 1. února 1929. Dr. JOSEF KRÁL v. r. referent pensijního fondu. Revidovali a v pořádku shledali: Dr. JINDŘ. HROZNÝ, v. r. BEDŘICH ČERNÍK, v. r. revisor. revisor.		

církev evangelické od 1. 2. 1928 do 31. 1. 1929.

	K č	K č
Vyplacené výslužné z pensij. fondů.		
z býv. úst. pro vdovy po far. čes. ref. církve	11.835.—	
z býv. úst. pro faráře čes. ref. církve	1.566.70	
„ „ zaopatřovacího mor. ref. církve	8.480.—	
z býv. úst. A. V. v Čechách	949.—	
„ „ A. V. na Moravě	2.875.—	
z Českobratr. pensijního fondu	13.288.64	38.994.34
Pohřebné		1.992.35
Jubilejní dar vdovám a pensistům		54.800.—
Příspěvky k léčeb. fondům		1.825.—
Poplatkový ekvivalent		213.04
Správní výlohy	8.899.82	
odpis inventáře 20%	540.—	9.439.82
Správní přebytek k 31. lednu 1929		136.076.76
	K č	243.341.31

JOSEF HOLÝ, v. r.
účetní.

Seznam cenných papírů pensijního fondu

Depot		Druh papírů	Kup.
Ústř. bka čes. spoř.	1.	6% čl. státní moučná půjčka .	1./3. 29
„	2.	6% čl. stát. konsolidační půjčka	1./4. 29
„	3.	6% IV. státní čl. půjčka . . .	1./7. 29
„		detto (celor. kupon) . . .	1./7. 29
„		detto	1./7. 29
„		detto (celor. kupon) . . .	1./7. 29
„	4.	4½% IV. státní čl. půjčka . .	1. 7. 29
„		detto celor. kupon . . .	1./7. 29
„		detto	1./7. 29
„		detto (celor. kupon) . . .	1./7. 29
„	5.	4% náhradní renta čl.	1./5. 29
„	6.	5% státní čl. půjčka z r. 1928 .	1./4. 29
„	7.	4% státní čl. náhradní renty . .	1./5. 29
„	8.	4.2% státní čl. náhradní renty .	1./5. 29
„	9.	4½% státní premiová půjčka . .	1./2. 29
„	10.	Státní stavební losy 7 pětiněk .	—
„	11.	Akcie Národ. banky čl. 10 kusů	kup. 1928
„	12.	4% komun. obl. Zemské banky	1./2. 29
Zemská banka	13.	4½% komun. obl. Zemské bky .	1./4. 29
Ústř. bka čes. spoř.	14.	4% ní želez. dluhop. Zemské bky	1./3. 29
„	15.	4% zástav. listy České hyp. bky	1./2. 29
„	16.	4% zástav. listy České hyp. bky	1./5. 29
„		detto	1./5. 29
„	17.	4% zástav. listy Hyp. bky. mor.	1./2. 29
„		detto	1./5. 29
„	18.	4% kom. oblig. Mor. zeměd. bky	1./6. 29
„	19.	4% želez. oblig. Mor. zeměd. bky	1./6. 29
„	20.	4½% komun. oblig. Halič. zem. banky	1./4. 29
„	21.	4% želez. oblig. Halič. zem. bky	1./4. 29
Berní ú. Vsetín	22.	4.2% vinkulovaná renta (rak.) .	1./2. 28
Ber. ú. Chomutov	23.	4.2% vinkul. renta rak. (společ. s něm. círk.)	1./3. 29
Berní ú. Vsetín	24.	4% vinkul. renta (rak.)	1./11. 27

Československé církve evang. k 31. lednu 1929.

Nomin. hodnota Kč		Kurs. hodn. Kč	Kurs
300.000.—		245.345.—	nákupní
350.000.—		324.125.—	nákupní
68.550.—	} = }	} 39.213·75	nákupní
75.—			
324.450.—			
225.—		318.181·50	
16.050.—			
75.—		13.198·31	à 81·85
324.450.—			
225.—		259.740.—	à 80.—
10.000.—		7.345.—	à 73·45
80.000.—		75.200.—	à 94.—
418.700.—		299.370·50	à 71·50 v době převz. z vid. likv.
52.400.—		39.824.—	à 76.—
2.000.—		1.982.—	à 99·10
700.—		700.—	nákupní
\$ 1.000.—		33 907.—	nákupní
7.000.—		5.442·50	à 77·75
45.000.—		38.250.—	à 85.—
6.000.—		4.740.—	à 79.—
45.000.—		38.025.—	à 84·50
zl. 2.000.—		3.720.—	à 93.—
Kč 10.000.—		8.450.—	à 84·50
33.000.—			à 81.—
zl. 1.000.—	}	39.690.—	à 81.—
Kč 14.000.—			
20.000.—		15.100.—	à 75·50
16.000.—		12.120.—	à 75·75
K 36.000.—	zvalor. na zl. pol. 5320·80	9.843·48	à 50.— kurs pol. zl. 370
K 11.000.—	„ „ „ „ 2860.—	4.558·50	à 46.— „ „ „ 375
zl 9.000.—		13.221.—	à 73·45
Kč 28.000.—	} Jedná se o výměnu za definit. kusy, devinku- laci a převezení do Prahy	20.566.—	à 73·45
Kč 66.000.—		48.477.—	à 73·45
1,936.299·29			

IX. Zpráva revisorů účtů.

Podepsaní, IV. synodem československé církve evangelické zvolení, revisoři účtů vykonali dne 29. května 1929 v kanceláři synodního výboru za přítomnosti bratří: synodního kurátora Ferd. Kavky, účetního Josefa Holého a tajemníka B. Valeše, revisi všech účtů a jmění:

- a) Ústředního jmění církevního,
- b) Fondu Pensijního,
- c) Fondů a nadací ve správě synodního výboru se nalézajících.

Porovnány všechny zápisy hlavních a pomocných knih, přezkoušeny všechny položky účtů rozvázných a účtů ze správy, zjištěna pokladní hotovost a stav cenných papírů ke dni 31. ledna 1929.

Všecky knihy účetní jsou pečlivě a přesně vedeny, zápisy navzájem plně souhlasí, cenné papíry i hotovost jsou v naprostém pořádku.

Jmění církevní je vesměs v papírech pupilární jistoty bezpečně uloženo, platné kupony vedou se v přesném přehledu a pravidelně se valorisují.

Na základě této podrobné revise navrhuje:

1. doporučujeme, aby předložené účty byly schváleny a synodnímu výboru ze řádné správy jmění církevního uděleno bylo absolutorium;
2. činíme návrh:

„Synod vděčně oceňuje vytrvalou péči bratra synodního kurátora Kavky a pečlivou, neúmornou práci účetního, bratra Holého, a tajemníka br. Valeše a projevuje těmto bratřím plně uznání a bratrské díky.“

V Praze, dne 29. května 1929.

Dr. Jindř. Hrozný v. r.
revisor.

Bedřich Černík v. r.
revisor.

X. Zpráva o stycích s jinými církvemi a církevními organizacemi.

a) Církve domácí.

1. Svaz evangelických církví konal ve dnech 5.—7. července 1928 první svůj sjezd, a to v Bratislavě. Pořádán byl ve spojení s Kostnickou Jednotou, takže nejen církve ve Svazu zastoupené se ho účastnily, nýbrž i členové všech církví, kteří v Jednotě Kostnické jsou organizováni, ano byli přítomni i zástupcové církví německé evangelické a reformované na Slovensku. Sjezd pronikala jedna lítost, totiž že první předseda Svazu biskup dr. Samuel Zoch na

počátku r. 1928 umřel. Je to bolestná ztráta, která stihla nejen evangelickou církev na Slovensku, nýbrž i všechen protestantismus u nás, jakož i celý národ. Význam a vliv jeho byl široký a všeobecně uznávaný. Svaz účastnil se zastupci svými zvláštních smutečních služeb Božích, které v kostele klimentském k uctění jeho památky byly pořádány. Pohřbu pak za církev naši účastnil se prof. dr. F. Hrejsa. Při sjezdu bratislavském zvolen byl předsedou Svazu sen. J. Souček a místopředsedou biskup D. Fajnor, jednatelem prof. dr. J. Hromádka.

2. S církví evangelickou na Slovensku udržováno bylo přátelství v mezích dřívějších. Instalace biskupa D. Fajnora na Slovensku účastnil se senior J. Souček za církev a farář J. Šebesta za Jeronymovu Jednotu a prof. F. Žilka za fakultu. Styky těchto dvou církví, naší a slovenské evangelické, prohloubiti měly za účel i schůze našich a slovenských farářů. Jedna se konala v r. 1928 na Vsetíně a v Meziríčí a druhá v r. 1929 v Ružomberku.

Po rozšíření platnosti naší československé církve i na Slovensko a Podkarpatskou Rus nenastala žádná změna v našem vzájemném poměru. Máme jedinou zvláštní svou církevní organizaci na Slovensku, totiž v Košicích, tak jako dříve. Zatím stanice tato obstarávána jest jednak prof. Pospíšilem, býv. farářem v Opatovicích, a jednak opatřili si zvláštního učitele náboženství pro ditky československé. Větší počet našich členů jest také v Bratislavě, ale ti účastní se církevního života tamního slovenského evangelického sboru a jen občas přijíždí některý z našich farářů posloužit jim Večeří Páně a snad i konfirmovati ditky. I v Podkarpatské Rusi jest dosti značný počet našich členů a roku letošního navštívil je vikář F. Novák z Prostějova, o čemž zpráva podána byla v „Českém Bratru“.

3. Poměr náš k ostatním evangelickým církvím československé národnosti nedoznal minulého období žádných změn. Totéž lze říci o stycích našich s evangelickou církví německou a východoslezskou.

4. V přátelském poměru trvala naše církev i s církví československou. Sledujeme její vývoj se zájmem a přáním, aby rostla do šířky i hloubky. Co toto píšeme, slyšíme, že má se vyjednávati mezi námi a touto církví o otázce bohoslovecké fakulty. Snad otázka tato předložena bude i synodu k vyjádření nebo usnesení.

5. Se sbory českými v jiných zemích udržováno bylo spojení zejména skrze Misijsní Jednotu. Čechům v Polsku poslán byl diakon Ant. Balabán, který působil

v Boratině. V Jugoslávii pracoval a pracuje doposud diakon Al. Erlich, nejprve v Uljaniku, později ve Velkém Središti. V obou sborech je práce nesnadná z různých důvodů, ale br. Erlich snaží se trpělivě a vytrvale i věrně přemáhati všechny překážky. Do Uljaniku byl letos poslán diakon Jos. Procházka. V Rumunsku stížen byl r. 1928 hlouček českých evangelíků ve Sv. Heleně velikým nedostatkem, takže synodní výbor měl za povinnost poslati jim hmotnou pomoc. Potřebují však také zvláštního duchovního, o což i reformovaný biskup, ke kterému náležejí, žádá. V druhé stanici českých evangelíků v Rumunsku, totiž ve Velkém Peregulu, obstarávají si sami svá náboženská shromáždění. Bratry tyto navštívil loni br. F. Prudký a letos br. Al. Bílý.

6. O českých osadách evangelických na jihu Ruska nemáme zpráv. Jejich poměry v ohledu náboženském jsou patrně těžké, zvláště nyní, když sovětská vláda usiluje systematicky o vyhlazení náboženství. O těchto ruských poměrech náboženských nyní sděluje se v časopise „British Weekly“ toto: Od počátku tohoto roku je znatelné vzrůstající rozhodnutí komunistické strany v Rusku vynutiti si rozhodné tažení proti náboženství. Dosavadní metody zklamaly. Sektáři získali značný počet přívrženců. Vydán byl rozkaz centrální exekutivy, jímž se ruší všechna hospodářská a kulturní činnost náboženských organizací. I vykonávání křesťanské lidumilnosti jest jim zakázáno a žádná náboženská obec nesmí poskytovat finanční nebo jakoukoli jinou pomoc jiné náboženské obci mimo obvod, pro něž byla povolena. A tak jakýkoli druh náboženské činnosti, který by úřad uznal za hospodářskou nebo kulturní, jest zakázán. Rovněž i propagace náboženství jest zakázána, takže nelze rozšířiti činnost náboženské obce mimo území její, anebo, jak jiné zprávy sdělují, mimo její vlastní budovy.

7. Evangelíci vídeňští dožadují se stále zvláštního kazatele. Avšak věc ta ještě nedošla řešení, jednak pro otázku úhrady vydání s tím spojených a jednak pro poměr tohoto event. kazatele k tamním vídeňským sborům. Ovšem také otázku osoby kazatelovy nebylo zlehko rozřešiti. A tak posud konají pozvání kazatelé z Čech a Moravy občas české služby Boží ve vídeňském reformovaném kostele.

8. Američtí čeští evangelíci vykonali roku loňského zájezd do staré vlasti. Přijati byli v Praze zástupci církve i spolků evangelických a četným evangelickým obecnstvem. Vedení byli v průvodu od nádraží na Staroměstské náměstí, kdež u pomníku Husova byli řeči našich zástupců uvítání. S nimi přijeli také i zástupci legionářů amerických. Později rozjeli se tyto hosté ke svým

příbuzným a do různých našich sborů. Někteří z nich pořádali přednášky na různých místech. Mnozí z nich vyjádřili se, že touží po častějších stycích a po návštěvě i našich vůdců v Americe. Svou účast s naší církví a s jejími velkými potřebami, zejména stavebními, projevíli ti bratři i darem, jež odevzdali synodnímu výboru k rozdělení. Později přijel také známý bratr F. Horníček, který velice se zasloužil o sebrání značné pomoci Ameriky pro ústavu myslibořické.

Synodní výbor ovšem pěstoval písemné styky s různými osobami těchto českých amerických církví stále, zejména s Jednotou českomoravských bratří v Texasu, zejména s J. Hegarem, dr. V. Losou a dr. J. Křenkem. Tohoto posledního bratra jmenoval synodní výbor i zástupcem naší církve na světovém kongresu církví presbyteriálních, který se konal letos v červnu v Bostonu.

b) Zahraniční církve jinojazyčné.

9. V této věci sdělujeme, že Presbyteriální aliance světová, ke které i naše církve náleží, konala v minulých dvou letech dvě konference sekce východní, a to v r. 1927 v září v Budapešti a v září r. 1928 v Haagu v Holandsku. První účastnili se za naší církve senior J. Souček a synodní kurátor F. Kavka a druhé pouze senior J. Souček. Na konferenci budapeštské snažili se maďarští zástupci vštípati všem členům konference dojem, že poválečným mírem stala se církvím evangelickým jakož i maďarskému národu v bývalých Uhrách veliká křivda. Totiž, že tímto mírem nejen evangelické církve jsou roztrženy a tak jejich křesťanský vliv podlomen, nýbrž že je v nebezpečí i západní kultura před východním barbarstvím, kteroužto kulturu prý jedině Maďaři chrání. Konferenci tuto hostili Maďaři s velikým nákladem, zejména obec i stát. Soudíme ovšem, že neodcházeli všichni členové konference s tím dojmem, jaký všemi prostředky i řečmi politicky naladěnými chtěli v nich vzbudit maďarští delegáti. Část cizích delegátů vracela se z Maďarska přes naši republiku a měli jsme příležitost s nimi mluvit. Ovšem, že naši delegáti v Budapešti rovněž uváděli, pokud mohli, na pravou míru zkomolené a nesprávné zprávy, jež z úst Maďarů konference slyšela.

Druhá konference východní sekce byla konána v Haagu. Byla méně četně navštívena než v Budapešti, ale byla užitečnější, neboť všechno projednávání všech předmětů bylo důkladnější a vzájemné seznámení se hlubší. Zvláště jedno téma zaslouží zmínky, totiž, že bylo naléháno na potřebu vzájemné výměny studentů

bohosloví, to znamená, aby ze všech církví posílání byli studující na fakulty zahraniční. A bylo i příslušné komité zřízeno, jež by o to pečovalo. A sdělujeme, že reformovaná církev v Maďarsku složila do rukou výboru východní sekce Presbyterní Aliance 12.000 pengö na stipendium takového bohoslovce, který by chtěl studovati na některé fakultě v Maďarsku.

Jakož jsme se zmínili, pořádán byl světový kongres Presbyterní Aliance v Bostonu v druhé polovici června t. r. Zástupce náš zde byl dr. Křenek a máme zprávu, že vykonal své poslání velmi dobře, lépe, než kdo jiný z nás, už pro svou dokonalou znalost angličtiny a pro svou vynikající výmluvnost.

10. Ze styků se zahraničními církvemi cizojazyčnými bylo nejprátelštější spojení udržováno s církvemi skotskými, a to i častou korespondencí i osobně. V minulých dvou letech studovali na skotských bohosloveckých fakultách tito studenti: v církvi Svobodné r. 1927/28 J. Šebesta a r. 1928/29 Mir. Růžička a pro r. 1929/30 je tam poslán J. Popelář. V církvi Spojené Svobodné studoval v r. 1927/28 J. Pellar a v r. 1928/29 Karel Čejka a Václav Urban a na r. 1929/30 bude v církvi této studovati Timoteus Pokorný. V církvi pak státní (která ovšem letos spojena jest s církvi Spojenou Svobodnou) studuje letos Miroslav Krejčí. I naše církev měla návštěvu těchto skotských církví, jednak to byl upřímný přítel náš dr. J. Macleod ze Svobodné spojené církve, který byl přítomen našemu minulému synodu, jednak p. Hamilton, gen. sekretář Presbyt. Alliance, a potom navštívili nás i zástupcové Spojené Svobodné církve, v jejichž čele byl dr. Macdonald Webster a p. Mac Kerrow. Také to sblížuje církev naši se Skotskem velice, že opět v minulých dvou letech působili v Praze kazatelé skotští, jejichž úkol byl pořádati anglické presbyterní bohoslužby pro lidi anglicky mluvící a také ohlédnouti se po možnosti misijní práce mezi židy. Byli to kazatelé C. S. Mackenzie v r. 1927/28 a J. Smith v r. 1928/29. Získali si naši důvěru a lásku a poznali osobně naše poměry a máme za to, že odešli s upřímným zájmem o naše církve a jako naši přátelé.

11. Jak už zmíněno bylo, spojují se letos 2. října dvě veliké presbyterní církve skotské. Je to Spojená Svobodná Církev Skotská a Církev Skotská, t. j. církev státní. První církev povstala odtržením se některých částí už v XVII. a XVIII. století od církve národní, kteréžto části se později spojily a nazývaly se Spojenou církví; a vedle nich povstala r. 1843 velikým odtržením se od národní církve skotské t. zv. Svobodná církev. A tyto dvě církve Spojená presbyterní a Svobodná církev skotská sloučily

se r. 1901 v církev jednu, jež se nazývá Spojená Svobodná církev skotská. Letošního roku pak vcházejí tyto dvě veliké presbyterní církve zase v jednotu a stávají se jedinou národní Církví Skotskou.

Spojení toto je pro národ skotský velikou událostí a můžeme říci, že má také veliký význam pro celý protestantismus. Neboť dřívější rozdělení skotského presbyterianismu dalo se pro určité zásady s velikou bolestí za velikých bojů a utrpení. A když dnes nastává toto spojení církví dříve roztržených, znamená to veliký obrat ve smýšlení a ovšem také i v poměrech skotských. Lze však říci, že by k tomuto novému sjednocení, které jsouc dobrovolné má zvláštní sílu a trvalost, nemohlo dojít, kdyby právě vlivem církví dříve od národní církve odtržených nebyly nastaly značné změny jak ve smýšlení, tak i v poměru církve národní ke státu. Než k tomuto letošnímu spojení došlo, bylo potřeba změnit zákon ohledně poměru církve národní ke státu tak, aby úplná svoboda víry, učení, řádu i správy byla zajištěna. Rovněž bylo potřebí dvacetiletého vyjednávání jak mezi církvemi, tak i se státem, ohledně různých otázek, které vznikají z nového spojení. Beneficia místních farních sborů byla po dlouhém vyjednávání sloučena v jeden příjem, s nímž ústřední církev podle potřeby svobodně nakládáti bude. Po sloučení církví budou spojeny všechny misijní stanice, ústavy a celá veliká práce tato v jeden celek; četné sbory, zvláště na venkově, budou spojeny. Rovněž i bohoslovecké školy musejí nějak sloučeny býti. Při tomto spojení ovšem jsou přece jednotlivci a jednotlivé sbory Spojené Svobodné církve skotské, které s tímto krokem nesouhlasí, protože se jim zdá, že některé zásady, jež kdysi vedly k oddělení od církve národní, budou porušeny. Tak na př., že nová Národní církev přece jen zůstane i při své svobodě církví státní a že také svoboda víry a učení není plně zajištěna, protože nemá tato církev plnou volnost formulovati své vyznání: Neboť jest zákonně ustanoveno, že nějakým budoucím novým vyznáním nesmějí býti určité základní pravdy křesťanské opuštěny. A tak se zdá, že vznikne zase malá církev z těchto nesouhlasících sborů a členů Spojené Svobodné církve. K slavnosti spojení těchto dvou velikých církví pozvána jest i naše církev a má se jí účastniti podle rozhodnutí synodního výboru, protože senior J. Souček účastniti se této nemůže, prof. dr. F. Bednář.

Ačkoli obrovská většina všech presbyterních členů ve Skotsku bude nyní v této jedné veliké Národní církvi, přece zůstávají ještě z dřívější doby trvati některé menší presbyterní církve samostatně. Z nich jmenujeme zvláště svobodnou církev skotskou, která povstala v r. 1901 z těch, kteří nechtěli vejíti v ono sloučení se Spojenou církví. Je

to církev malá, ale nábožensky velmi živá a horlivá, s níž máme velice přátelské styky a která našim bohoslovcům už pátý rok poskytuje jedno stipendium každého roku, aby mohli studovati na koleji této církve ve Skotsku.

12. Také třeba se ještě zmíniti o tom, že naším prostřednictvím přijat byl i jeden chovanec o lo moucké Misijní školy, totiž J. Černohorský, do Biblického ústavu v Glasgowě, na kterém se vychovávají evangelisté a misijní pracovníci. Podle našich zpráv prospívá tento muž na ústavu tom velmi dobře a zdá se, že tam bude ještě příští rok.

13. S americkými církvemi, zejména presbyterními, bylo rovněž udržováno stálé spojení. Výrazem těchto styků byla jednak návštěva dr. Ch. Herrona v r. 1927 a 1928 v naší republice. Je to profesor theologické fakulty v Omaze, který svými návštěvami u nás poznal celou řadu našich sborů a našich kazatelů a tak je obeznámen s našimi poměry lépe, než kterýkoli jiný Američan. Zájem svůj o nás projevuje ustavičně, zejména přednáškami jak na fakultě, tak i v církvích amerických. Z našich studentů pak trávili nějaký čas v amerických bohosloveckých kolejích ve dvou letech minulých ti to bratři: J. Dus, Eug. Zelený, B. Potměšil a J. Dobáš. Letos má odjet do Ameriky stud. Bl. Juren.

14. Různé organizace světové mající církev ní ráz, s kterými jsme udržovali styky, jsou: Evangelická Aliance, která má u nás svou odbočku a pečuje každoročně o pořádání modlitebního týdne na počátku každého roku. Dále je to Biblická národní společnost skotská, která má své zvláštní komitě ze zástupců evangelických církví našich a vydržuje u nás 8 kolportérů. Jednatel této společnosti u nás jest br. farář B. Valeš. Federální koncil církví Kristových v Americe vyslal k nám loni tak jako k jiným ještě církvím, svého gen. sekretáře dr. Macfarlanda, který konal spolu s dr. Kellerem ze Ženevy v Praze několik přednášek. Jiná důležitá organizace, s kterou máme spojení, jest Ústředí pro podporu protestantismu na kontinentě evropském. Bylo zřízeno na základě konference protestantských církví v Kodani v r. 1922 a mělo shromažďovati z církví hmotně silných příspěvky, jež by církvím ohroženým a válkou poškozeným měly býti dány k jejich podpoře. I naše církev v prvních letech dostávala nějakou část těchto podpor. Výbor tohoto ústředí sestával původně jenom ze zástupců těch církví, které udělovaly příspěvky. Ale posledního roku byli přibráni i zástupcové některých skupin církví podporovaných. A tak jmenován byl za církve československé členem tohoto komitětu i senior J.

Souček. V srpnu roku letošního konána byla schůze v Basi-leji, a to nejenom výboru výkonného, nýbrž i delegátů různých církví amerických i evropských, která se měla raditi o tom, zdali toto Ústředí ještě dále trvati má. Usneseno bylo, že i dále tohoto Ústředí je potřebí, a to nejen pro nedostatky, jež nastaly pro některé církve následkem války, nýbrž všeobecně pro vzájemnou podporu všech protestantských církví jak v ohledu hmotném, tak i duchovním. Za tím účelem také jednalo se o založení zvláštní banky, která by umožnila církvím poskytnouti lacinější půjčky na církevní potřeby. Těchto schůzí účastnil se senior J. Souček a jest i dále členem výkonného výboru.

Konference o otázkách víry a řádu měla, jak asi všeobecně je známo, svou velikou schůzi v Lau-sanne v srpnu 1927, na které i naše církev byla zastoupena. Účel této konference jest ovšem veliký a nesnadno dosažitelný, totiž na základě víry a řádu spojit křesťanské církve, a to nejen protestantské, nýbrž s nimi také církve pravoslavné i katolickou. Ovšem na konferenci té účastnili se pouze církve protestantské a pravoslavné. Organizace, která chce spojití církve ne tak na základě společné víry v učení, jako spíše na základě praktického křesťanství, která je známá jako štokholmská konference, pokračuje ve svém úsilí skrze trvalý výbor, jehož členem za naše církve jest prof. dr. F. Žilka. Tento výbor měl svou schůzi loni v Praze a naše církve spolu s církví Československou dala výraz svému zájmu o jeho činnost tím, že pořádala pro jeho členy zvláštní večeri v Obecním domě.

Organisace pro mezinárodní přátelství skrze církve měla svůj veliký sjezd světový loni v Praze a mnozí z našich členů se ho účastnili. Sekretářem tohoto sjezdu byl prof. F. Žilka.

15. Z jiných osob, které zvláště mají význam pro naše spojení s cizinou a které s opravdovým zájmem a hlubokou známostí a věrným přátelstvím stále pečují o rozšíření pravdivé známosti o našem národu a našich církvích, vyniká stále známý náš přítel farář Tomáš Hunter Boyd z Glasgowa, který, když nemůže jinak osvědčit své přátelství k nám, aspoň zve k sobě naše studenty v Glasgově.

16. Synodní výbor pro rozšíření známosti naší církve vydal také brožuru o ní, která sepsána byla v německém jazyku prof. dr. F. Hrejsou a v anglickém jazyku upravena seniorem J. Součkem. (Die Evangelische Kirche der Böhmischen Brüder — The Evangelical Church of Bohemian Brethren.)

c) Evangelické spolky a korporace.

17. Spolek Husův dům v Praze vedle správy ústř. domu našeho má stále na mysli další jeho vybudování. Proto snaží se i dále získávat členy, avšak počet jejich jest daleko menší, nežli býval před válkou. Odbory místní zašly všechny až na ženský odbor pražský, který vyvíjí stále velmi pěknou činnost. Za minulé období byly provedeny menší stavební opravy při spolkových místnostech, které byly po celý rok užívány pro různé schůze církve naší; i jiným korporacím byly propůjčovány, zejména pěvecký spolek „Blahoslav“ dvakrát týdně užíval těchto místností pro svá cvičení. Nedělní škola pro horní Nové město byla zde konána a v době zimní i večerní bohoslužby obstarávané sborem klimentským. Věcí velmi nemilou jest, že posud v přízemí jest vinárna a spolek se marně pokoušel dáti jí výpověď. Zákon o ochraně nájemníků tomu překáží. Zákon ten také posud znemožňuje další vybudování domu, protože nynější dvorní křídla této budovy musila by býti stržena — avšak nájemníky v této části domu nelze vypovědět. Ovšem ke stavbě této nejsou také ještě po ruce dostatečné prostředky. Ve výboru Spolku zasedali za církev bratří: B. Černík z Prahy, Ing. J. Holý z Mochova a F. Kavka z Prahy.

18. Kostnická Jednota pokračovala ve své činnosti ve prospěch československého evangelictva jako celku. Vedle drobné práce místních odborů, organizovaných většinou v sídlech sborů naší církve, ale jevících leckde na venkově ochablost, zasahovalo ústředí K. J. do veřejných otázek, zejména účasti na jubilejních oslavách (Husových v Praze, vítězství u Tachova, odchodu Komenického z vlasti a j.) dále písemnými akcemi a projevy. K dobru členů a jejich rodin fungoval pohřební fond, mnohé péče si vyžádalo 7 kolonií reemigrovaných bratří, v nichž i naše církve získala vítané probuzené údy. Do jejich mateřských sborů v Polsku a v Pruském Slezsku vypravila 12 putovních knihovniček a udržovala s nimi vyky hojnými návštěvami a zájezdy. Valný sjezd konala K. J. r. 1928 v Kolíně na počest 10. výročí úmrtí svého zakladatele Dra Čenka Duška a čestnými členy zvoleni bratří Dr. A. Lukl, Ad. Černý-Rokyta a prof. dr. J. Vančura. Zúčastnila se pořádání sjezdu Svazu ev. církví v ČSR v Bratislavě a večírkem vzpomněla i sjezdu českých evangeliků z r. 1903. Na výstavě sociální a zdravotní péče v Praze i na Jubilejní výstavě v Brně instalovala K. J. evang. oddělení. Pro pracující dorost v Praze založen sociální odbor péče o mládež a v 1. polovině r. 1928 zřízena v Praze tiskárna „Jednota“ (komanditní společnost s většinou úpisů K. J.).

Hlavní publikací K. J. byl „Jubilejní almanach — schematicism čsl. evangelictva v ČSR“, kde obraz naší církve podán na str. 20.—45., mimo to informace o všech našich ústavech a podnicích. Týdeník „Kostnické Jiskry“ informoval veřejnost o našem životě, čtrnáctidenní „Husův Odkaz“ přinášel hojné zprávy zvláště z plzeňského seniorátu, jsa věnován hlavně vzdělání přestoupilých.

19. Česká Diakonie v Praze, českobratrský evang. spolek pro ošetřování nemocných a sociální péči, připomínal si v období od minulého synodu prošlém své 25 leté trvání (na podzim 1928). O rozvoji jejím za toto první čtvrtstoletí svědčí okolnost, že své jubileum mohla oslavit provedením nástavby (o půldruhého patra) svého mateřského domu (Praha XII., Belgická 21) a jeho úprav. Tím získala řadu vhodných ložnic pro větší počet sester a pro rozšíření dobročinné své práce: neboť v domě tom nachází nyní útulek 4—5 stařen a 4 nevyлéčitelně choré ženy a dívky, a ubytování několik dívek, přátelé do Prahy přicházející a také děvčata, hledající v Praze službu; bylo také zde poskytnuto pohostinství mladé ženě, propuštěné z vězení, na dobu, nežli si najde zaměstnání. V Dětském domově Čes. Diak. v Kostelci n. Č. L. bylo v minulých dvou letech stále umístěno 10—15 opuštěných děvčátek a vychováváno v duchu křesťanské rodiny. Vlastní práci diakonskou vykonávaly 32 sestry-diakony, z nichž 17 bylo zaměstnáno ve věř. nemocnicích (v Čechách, na Moravě a Slovensku), 5 v našich sirotčincích a ostatní ošetřovaly v domácnostech a konaly sociální péči. Ošetřovatelská činnost našich diakonek je velmi úspěšná a již obecně známá, a nelze za dnešního počtu našich sester naprosto vyhověti žádostem nemocnic za propůjčení jich za ošetřovatelky ani postačiti poptávce po nich v soukromém ošetřování. Proto hlavním problémem Čes. Diakonie je tedy stále, jak získati více vážných českobratrských dívek, dokonalého náboženského vychování a pevné a rozhodné povahy pro službu diakonskou. Výbor Č. D. prosí proto, aby členové synodu, zejména duchovní, pamatovali na ni při práci mezi mládeží, upozorňovali na velikost jejího poslání a povzbuzovali dívky ke vstupu do řad ev. diakonek; mohou je ujistiti, že budoucnost našich diakonek je dnes již plně zabezpečena. Kdyby se podařilo získati více sester, bylo by velice usnadněno uskutečnění dalšího programu Č. D., zejména vybudování nutného lidového sanatoria v Praze a útulku pro nevyлéčitelné na venkově. Pro propagaci myšlenky ev. diakonie pořídil spolek přednášku se světelnými obrázky. Pro prohloubení své práce navázal styky s ci-

zozemskými diakoniemi (v Bernu, Kaiserswerthu a Nieskym).

20. Dívčí ústav v Krabčicích, spravovaný zvláštním kurátorem (předseda J. Šebesta z Peček, pokladník Jar. Šustr z Bechlína), za minulé období velmi dobře prospíval. Počet chovanky činí v r. 1929/30 51, z nichž jest 5 Němek, 2 Lužičanky, 7 řím.-katol. a ostatní evangeličky. Byl zřízen nákladem 120.000 Kč vodovod, koupelny, upraveny místnosti a chodby, takže budova ústavní jest nyní v tak pěkném stavu, v jakém nikdy nebyla a překvapuje návštěvníky svou úpravností a vhodností. Ředitelka ústavu jest sestra Zuranová. Soudíme, že synod by měl ústav ten doporučiti našim rodinám, aby své dospívající dcery do něho posílaly.

21. Evangelická společnost pro dobročinnost křesťanskou pečuje pouze o sirotčinec v Krabčicích a v Ml. Boleslavi. A pečuje věrně a úspěšně. V Krabčicích jest právě 20 dívek a v Ml. Boleslavi kol 20 chlapců. Krabčický sirotčinec spravuje diakonka sestra Klesnilová a boleslavský sestra Konopásková, nyní provdaná Vrbová. Oba sirotčince ovšem závisí na darech našich členů. Posud vždy mohly říci, že jim pomáhal Hospodin. Neměly nedostatku. Ale dům v Mladé Boleslavi jest zatížen dluhem a mimo to potřebuje prostředků k dalšímu vybudování, aby více sirotků mohlo býti přijato. Předsedou Evang. společnosti jest nyní br. Fr. Šustr, farář v Poděbradech.

23. Organizace nakladatelská, související s naší církví, jest Spolek Komenského. Z jeho činnosti nevíme ničeho, nežli že tiskl nové vydání našeho kostelního zpěvníku, který byl sestaven naší církevní komisí. Synodní výbor mu svěřil vydání toto a uzavřel smlouvu, že má při 10.000 výtiscích zaplatiti církvi na tiskový fond 24.000 Kč ve dvou letech, avšak přes urgence posud z tohoto obnosu nebylo splaceno nic.

24. Spolek Comenium nevykazuje také žádnou činnost za minulé období.

25. Nakladatelství a knihkupectví „Kalich“ vstupuje do 10. roku svého trvání a za tu dobu vydalo 48 knih a brožur. Vydává též — nyní za spolupráce Svazu Nedělních škol — dětský časopis „Růžový palouček“. Rovněž i čtvrtletní bohoslovecká revue „Kalich“ jest vydávána tímto nakladatelstvím. Značnou zásluhu si nakladatelství získává vydáváním Českobratrského kalendáře, který vždy ve značném nákladu se rozprodá. Vedle vydavatelské činnosti má společnost Kalich též knihkupectví, jež zasluguje, aby se naši členové při koupi knih obrátili na ně. Vadí tu ovšem, že knihkupectví je ve dvoře Husova domu, kdežto by potřebovalo míti místnosti do ulice,

aby na sebe více upozornilo a mohlo se i rozšířiti. Ve výboru společnosti (správní radě) zasedá též jeden člen synod. výboru. Od ledna 1930 má „Kalich“ převziti sklad knihkupectví Auervekova a přijmouti do gener. komise veškeré spisy spolku Komenského. Pomýšlí též na zvýšení svého kapitálu a rád by soustředil ve své literární komisi všechny československé literární pracovníky.

26. Československý pěvecký spolek „Blahoslav“ se v letech 1927 a 1928 uplatnil velmi významným způsobem na poli umělecko-duchovním. Pětkrát účinkoval ve Smetanově síni Obecního domu (z toho 3 samostatné koncerty — Pohřeb na Kaňku, Vánoční koncert a oratorium „Jan Hus“ — vedle účinkování při jubilejním sjezdu církve a při oslavách Bendlových), uspořádal úspěšné zájezdy do Plzně, Rokycan, Velimě, Peček, Benešova, Hradce Králové, Dvora Králové a Semonic, koncerty u Klimenta, u Salvátora, v Břevnově, ve Střešovicích, v Libni, a i při jiných příležitostech s úspěchem uplatnil staré československé a husitské chorály i novější vážnou hudbu duchovní a národní. V poslední době se snaží vzbuditi u našich žijících skladatelů zájem o duchovní hudbu a píseň a výsledkem této snahy je Vendlerova skladba „Žalm 126“, kterou „Blahoslav“ také s úspěchem předvedl ve Smetanově síni, u Salvátora, ve smíchovském Národním domě a ve Velimi. „Blahoslav“ si zaslouhuje podpory celé naší československé veřejnosti a zejména činné účasti všech pražských bratří a sester, kteří znají zpívat.

27. O Myslibořických ústavech sdělujeme podle zpráv tištěných i jiných toto: Přídělová cena, za kterou koupilo Družstvo zbytkový statek se zámkem, činila 1,140.000 Kč. Družstvo bylo dlužno Pozemkovému úřadu z této sumy i s úroky k 31. IV. 1928 částku 990.981⁹⁴ Kč. K zaplacení tohoto obnosu uzavřelo Družstvo výpůjčku u Ústřední sociální pojišťovny v Praze ve výši 898.000 Kč a to na úrok 5³/₄%, v pololetně splatných anuitách předem. Vedle toho vypůjčilo si směnečně 100.000 Kč, takže nyní přídělová cena i s úroky zdá se býti plně zaplacená. Rozloha zbytkového statku, t. j. pole, louky, zahrady, pastviny, rybník, stavební parcely, činí 149.1870 ha a lesa 83.8807 ha. Statek byl do konce roku 1927 pronajat, ale později převzat Družstvem, které zvláštní smlouvou s p. E. D. statek obhospodařovalo. Výtěžek statku za r. 1928 byl uspokojující. Co se týče činnosti sociální v Myslibořicích, jest známo, že je v něm umístěn sirotčinec s 35 dětmi a útulek pro starší osoby s 13 muži a 9 ženami. Oba tyto podniky spravuje sestra Mark. Nagyová a třeba jest jí vydati svědectví, že se této veliké a zodpovědné práci věnuje věrně a s veškerými svými silami.

Sociální práce konána jest „Spolkem Sociální ústavy Českobratrské církve evangelické v Myslibořicích“, kterému náleží všechny sbírky a dary na Myslibořice věnované a který vlastně tyto dary zapůjčil Družstvu na zaplacení přidělové ceny. I všechen inventář v zámku náleží tomuto spolku. Družstvo pak má platiti ze všech těchto zápůjček Sociálním podnikům přiměřený úrok. Účtování Družstva a Spolku koná se odděleně. V zámku jest místností mnoho a proto poskytují se v něm i letní byty. Také kolonie dětské byly zde v létě umístěny.

Zde konal se i v r. 1929 Sjezd delegátů sdružení mládeže Českobratrské církve evangelické a schůze Česko-bratrských farářů, a tak i pro jiné církevní účely mají Myslibořice svůj význam. Práce jest v začátcích — a nemůže býti ani jinak — ale má velké možnosti vzrůstu a vývoje. Potřebuje však také pomoci od našich členů, zvláště nyní, kdy statek sám pro značný dluh nemůže z výnosu svého mnoho na ni věnovati.

XI. Spisy a tisky vydané synodním výborem.

1. Dr. J. L. Hromádka, *Zásady českobratrské církve evangelické*. Str. 94. Cena 5 Kč. Vydáno ve 3 000 výtiscích na základě usnesení IV. synodu. Rozebráno.

2. Dr. Ferd. Hrejsa, *Die evangelische Kirche der Böhmischen Brüder*. Praha 1928. Str. 20. Cena 1 Kč.

3. Dr. Ferd. Hrejsa, *The Evangelical Church of Bohemian Brethren*. Translation by Dr. Jos. Souček. Praha 1928. Str. 20. Cena 1 Kč.

4. „Českobratrské písně“. Výbor 39 písní ze Zpěvníku českobratrské církve evangelické, sestavený pro společné zpěvy při sjezdech, synodech, konventech a jiných církevních slavnostech a příležitostech. Cena 50 hal. Str. 24. Malý formát.

5. *Deset let českobratrské evangelické církve 1918—1928*. Praha 1928. Stran 146. Cena 10 Kč. S mnoha obrázky.

6. Jubilejní sjezd českobratrské evangelické církve konaný v Praze v prosinci 1928. Praha 1929. Str. 136. Cena 8 Kč.

7. *Zpráva o čtvrtém synodu českobratrské církve evangelické z roku 1927*. Str. 96.

8. *Věstník synodního výboru*. V roce 1927 vyšla 3 čísla. V roce 1928 opět tři čísla. V roce 1929 čísla 2. Cena každého ročníku 10 Kč.

9. Časopis „Český Bratr“. Zprávu o něm přinášíme zvlášť.

XII. Schválení církevních knih.

1. Na základě usnesení minulého synodu (viz Zprávu str. 45) předkládáme tímto synodu ke schválení ve smyslu § 94, 8 c. zř. „Českobratrský katechismus biblického učení“, sepsaný farářem R. Medkem a vydaný nákladem evangelisačního odboru v seniorátě chrudimském. Katechismus byl již schválen prozatímně synodním výborem (dne 26. listopadu 1926 v rukopise). Ministerstvem školství a nár. osvěty byl schválen 8. května 1927 č. 55897.

2. Dále předkládáme synodu k definitivnímu schválení spis F. B. Kučera, Učebnice náboženství pro českobratrské evangelické žáky škol národních. Díl II., pro vyšší stupeň školy obecné a pro školy měšťanské. Spis tento jest pokračováním schváleného již I. dílu téže učebnice. Synodní výbor prozatímně schválil jej již 13. července 1928 pod č. 1448. Ministerstvo školství a národní osvěty schválilo tuto učebnici dne 23. čce 1928 č. 94561.

XIII. Zpráva o církevním časopisu „Český Bratr“.

Časopis „Český Bratr“, vycházející letos již šestý rok, neuchýlil se ani v posledních dvou letech od původního svého programu, pro který byl založen, totiž aby sloužil celé českobratrské evangelické církvi, podával obraz její práce i jejího života, přinášel zprávy ze života sborů a stanic a referáty o jednání církevních orgánů a všímal si i náboženského života a práce jiných církví a náboženských společností domácích a zahraničních. Časopis měl převážně ráz listu informačního, ale snažil se i po stránce nábožensky vzdělavatelné a duchovní sloužiti svým čtenářům, ano, když toho nutnost vyžadovala, tlumočil i oficielní stanovisko synodního výboru jako zodpovědného orgánu církevního k naléhavým otázkám veřejného života, na př. v poslední době k oslavám václavským. A tak časopis ten i ideově snažil se pokud to v daných poměrech bylo možno přispět k orientaci českobratrských evangeliků.

Nutno zdůrazniti, že právě popsany program časopisu předpokládá čtenáře, kteří jsou po stránce náboženské uvědomělými příslušníky českobratrské církve evangelické a kteří s živým zájmem sledují církevní práci ve sborech a církevních orgánech. Čtenářům jen všeobecně nábožensky založeným časopis zatím mnoho nedává a k propagaci slouží až na druhém místě. Protože pak církevně živě orientovaných údů je v naší církvi méně, jest rozsah čtenářské obce časopisu „Český Bratr“ úzký. Čím větší bude však

zájem údů českokobratrské církve evangelické o skutečnou církevní práci jejich církve, tím vzroste i zájem o časopis. Není pak vyloučeno, že při dalším rozvoji listu vedle do-
savadního informačního a nábožensky vzdělavatelného
rázu bude též hleděno ke stránce propagační (evangelizační).

Zprávy o práci v církvi pro časopis byly sestavovány jednak na základě spisového materiálu, projednávaného synodním výborem, jednak z písemných referátů došlých od účastníků slavností nebo jiných událostí sborových a schůzí církevních. Nutno pak s radostí konstatovati, že v celku měl časopis těchto zpráv vždy dostatek a že všichni bratři, na které se redakce obrátila s požádáním o napsání referátu, vždy ochotně této žádosti vyhovovali. Někteří bratři pak, zvláště z mladší generace farářské, přispívali do časopisu pravidelně.

Jsme si ovšem vědomi i různých nedostatků listu. Především toho, že jen malá část času může býti redakci jeho věnována, zatím co by časopis potřeboval, aby se výběru článků a zpráv a jich úpravě věnovala bedlivější pozornost; dále aby časopis psán byl slohem co nepřístupnějším a aby častěji než dosud zaujímal stanovisko k událostem současného veřejného a kulturního života, pokud mají vztah k náboženství a zvláště k českokobratrství. Stále chybí nám autoři, kteří by dovedli i o složitějších věcech psátí prostě, srozumitelně i zajímavě a kteří by dovedli i zajímavě a do našeho časopisu patřící věci nalézt i o nich poutavě podati zprávu.

Po vnější stránce zaznamenává měsíčník „Český Bratr“ v uplynulých dvou letech další vzrůst jednak svým rozsahem, jednak počtem platících odběratelů.

R. 1924	činilo předplatné	Kč 22.708'27,	inserce	Kč 2.689'62
„ 1925	„	„ 29.195'35,	„	„ 5.875'02
„ 1926	„	„ 32.146'30,	„	„ 5.404'—
„ 1927	„	„ 33.424'47,	„	„ 6.137'72
„ 1928	„	„ 36.407'32,	„	„ 6.356'41

Dělíme-li číslice udávající celkový výtěžek za předplatné ročním předplatným 12 Kč, dospíváme k tomuto počtu platících odběratelů:

Roku 1924	počet odběratelů	1892
„ 1925	„	2432
„ 1926	„	2695
„ 1927	„	2785
„ 1928	„	3032

Až do konce roku 1928 časopis měl míti 16 stran. V tomto šestnáctistránkovém rozsahu však ve skutečnosti

časopis vyšel v minulých letech jen několikrát. Číslo vždy bylo o 20, 24, 28 ano i 32 stranách. Při tom výše ročního předplatného zůstávala stále táž 12 Kč.

Od 1. ledna 1929 časopis „Český Bratr“ spojil se se čtrnáctideníkem „Českobratrské Hlasy“ a sice tak, že tento čtrnáctideník přestal vycházeti a časopis „Český Bratr“ doručen byl i předplatitelům „Českobratrských Hlasů“. Zároveň byl zvětšen rozsah jednoho čísla na 24 stran a předplatné nepatrně zvýšeno z 12 Kč na 15 Kč ročně. Posud nelze říci, jaký výsledek toto spojení časopisů bude míti vzhledem k zvětšení počtu odběratelů, protože velká část bývalých odběratelů „Českobratrských Hlasů“ ještě předplatné nezaslala. Někteří však již tak učinili; i máme za to, že i po této stránce spojení časopisů bude „Českému Bratru“ ku prospěchu. I v roce 1929 opakuje se však dřívější zkušenost; ačkoli číslo má míti toliko 24 stran, bývá po pravidle větší (o 28, 32 až i 40 stranách). Tím ovšem i náklad s vydáním roste, ačkoli předplatné je stále stejné 15 Kč. Od 1. ledna do 30. září 1929 došlo celkem na předplatném 40.343.10 Kč. Tiskne se 4.000 výtisků.

Vzhledem ke spojení „Českého Bratra“ s „Českobratrskými Hlasy“ ještě několik slov: Časopis „Český Bratr“ od svého počátku sledoval stále cíl zmenšení počtu časopisů českobratrských sloučením těch, které svým cílem a obsahem jsou si podobny. Proto mnohokrát s různými časopisy různá jednání v tom směru byla zahájena. Byly však to jediné „Českobratrské Hlasy“, které na sloučení přistoupily.

Předkládajíc synodu tuto zprávu, žádáme bratrsky, aby synod k ní zaujal stanovisko a posoudil práci, která se tu koná, event. dal pokyny, jak by se mělo dále pokračovati. Uzná-li synod, že práce časopisem „Český Bratr“ konaná je dobrá, žádáme, aby se znovu za ni svou autoritou postavil a časopis ten všem údům a zvláště všem funkcionářům českobratrské církve evangelické (na př. hlavně členům staršovstev všech sborů) k odebrání doporučil.

B.

ZPRÁVY ODBORŮ ZVOLENÝCH PŘEDEŠLÝMI VÝBORY.

I. Zpráva ústavního komitétu.

Poněvadž pro nedostatky protokolárního zjištění o řádném usnesení změn církevního zřízení přijatých na IV. synodu nemohly tyto býti předloženy vládě ke schválení, a

poněvadž se ve změnách těch vyskytly některé rozpory, svolána byla dne 15. dubna 1929 schůze tohoto komitétu, která se (spolu se synodním výborem) znovu radila a výsledek porady té je návrh změn předložený tomuto V. synodu.

Ústavní komitét sestával z členů synodního výboru a bratří dra Fr. Bednáře, Fr. Šustra a K. Vilíma.

Dr. Josef Souček,
předseda.

II. Zpráva odboru pro stručné vyjádření učení a zásad církve.

Komitét pro stručné vyjádření učení Česko-bratrské církve evangelické se nesešel. Vydáním spisu prof. J. Hromádky a schválením jeho IV. synodem vykonána byla jeho úloha. Spis ten byl skoro v celém nákladu (3000) vyprodán. Zůstává otázka, zdali se nemá vydat znovu a to s některými změnami, o nichž se zmiňuje usnesení IV. synodu.

Členy tohoto odboru byli: Josef Nešpor, konsenior, Chrudim; Ferd. Kavka; V. Pokorný, Brno; Dr. Hromádka; Frant. Hrejša, Valaš. Meziříčí.

III. Zpráva odboru pro sociální práce církevní.

Odbor nevyvinul v uplynulém období činnosti, nemaje k tomu podnětu. Doporučovalo by se, aby ústřední výbor sociální byl přetvořen a aby se skládal ze zástupců našich sociálních spolků a institucí.

Členy odboru byli: Dr. Boháč, Dr. Bednář, Dr. Hromádka, Vl. Šebesta, St. Čapek, B. Jerie, kooptováni byli: A. Kučerová-Fišerová a J. Toul z Č. Budějovic.

Dr. A. Boháč,
předseda.

IV. Zpráva Odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení.

Členy odboru byli: Dr. Hrejša, Vl. Šebesta, Dr. Hromádka, Dr. Bednář a Lad. Juren.

Odbor konal v uplynulém 2letém období 4 schůze a projednával v nich řadu námětů, předaných mu synodním výborem. Především šlo o zaujetí stanoviska k usnesením světové konference pro víru a řád v Lausanně z r. 1927. V Lausanně se shodli jen o obsahu evangelia a zjistili shodné body. Odbor jednal o tom, jak bychom se měli k sjednocovacím snahám postavit a

své stanovisko zdůraznit. Odbor nedospěl ještě ke konečnému návrhu, ale směřuje k tomu, že jsme ochotni k spolupráci, a že Odbor pro jednotu v bohoslužbě a učení by mohl býti komitétem, který by pracoval v tomto směru. Katechismus br. far. Drobného má býti předán synod. výboru k dalšímu jednání. Modlitby pro děti k školní potřebě br. far. Opočenského a Českobratr. písně, vydané v Brně v II. vydání (malém) mají býti navrženy k schválení.

a) Při tom usnesen návrh: Sbory buďte upozorněny, aby předkládaly své pomůcky bohoslužebné k schválení synodnímu výboru již v rukopisu před vydáním tiskem. Synod varuje před vydáváním bohoslužebných a náboženských vyučovacích pomůcek pro menší kruhy v církvi, jestliže jsou pomůcky takové již pro celou církev vydány a schváleny.

b) Rovněž usnesen návrh: Sborové a zvláště faráři se žádají, aby při výchově mládeže používali takových učebních pomůcek a knih, které jsou projevem jednotné církve českobratrské a ne snad jednotlivých směrů.

Odbor žádá synodní výbor, aby toto usnesení intimoval co možná před počátkem školního roku našim sborům.

Spolu předkládá návrh ten pro synod.

Dále bylo usneseno, jak by se měla pro nové vydání Zpěvníku upravit harmonisace písní dosavadních i nově v přídavku připojených.

c) Jmenovitě pak usnesen byl návrh pro synod: Katechismům, které jsou symbolickými knihami jiných církví, jako je katechismus Heideberský a Luterův, nemůže synod při vši úctě k nim dáti úřední schválení v církvi českobratr. evang., ale nebrání, aby jich zatím bylo užíváno tam, kde se jich již užívá. Synod doporučuje, aby bylo užíváno Bratrského katechismu z roku 1608.

Návrhy ty předkládáme k dalšímu jednání.

Dr. Ferd. Hrejsa,
předseda.

V. Zpráva odboru agendárního.

Odbor agendární konal tři schůze (15. března 1928, 26. června 1928 a 1. října 1929). Přípravné práce byly podle jednotlivých oborů, pokud nejsou obsaženy ve vydané Bohoslužebné Příručce, přiděleny jednotlivým členům. V poslední schůzi 1. října 1929 bylo zjištěno, že jsou z valné části vykonány, a přijato navrhnouti synodu, aby takto sebraný materiál byl vytištěn a vydán jako druhý díl Pří-

ručky. Tímto zveřejněním agendárního materiálu bude umožněna diskuse, kritika, výběr, načež po nedlouhém čase bude moci býti převzata revise a po event. doplnění vydána agenda v důstojné úpravě.

Členy odboru byli: Senior Dr. Souček, Dr. Hrejsa, Dr. Bednář, Vl. Šebesta, G. A. Molnár, B. Fleischer, J. Jadrníček, Pavel Nešpor a St. Čapek.

VI. Zpráva odboru pro styk se zahraničními církvemi.

Výbor pro styk se zahraničními církvemi konal tři schůze, ve kterých byly projednány běžné otázky. Pozornost byla věnována návštěvám vynikajících osobností a informací ciziny. Časopis Brotherhood vydán nebyl, chystá se však publikace o protestantismu v Československu v jazyku anglickém. Církve naše byla zastoupena na některých zahraničních sjezdech a slavnostech sen. Dr. Součkem, prof. Žilkou a prof. Bednářem.

Členy odboru byli: Senior Dr. Souček, Prof. Hrejsa, Dr. Žilka, Dr. Bednář. Kooptován byl farář T. B. Kašpar.

VII. Ostatní odbory.

- a) Odbor pro veškerou náboženskou výchovu v církvi (Dr. Bednář, St. Čapek, B. Jerie, T. B. Kašpar, Fr. Kučera, učitel, F. Ondruška, ředitel, A. Novotný, Dr. Hrozný, Dr. E. Smetánka) konal také jednu poradou, avšak zpráva o jeho činnosti nedošla.
- b) Odbor evangelizační (K. Lanštják, St. Čapek, K. Machotka, J. Jiskra, O. Opočenský, Ml. Boleslav, a jeden zástupce synodního výboru) nevyvinul žádné činnosti.
- c) Odbor finanční (F. Kavka, St. Čapek, K. Machotka, K. Vilím, Josef Dobeš, Fr. Klapuš) nemaje zvláštního předmětu k projednání se nesešel.

Poznámka. Synodní výbor dává synodu k úvaze, zda by se nedoporučovalo konstatovati, které odbory již své úkoly splnily a proto se rozpouštějí a které trvati mají dále. Těm pak, které trvati mají, jest potřeba určit konkrétně jejich úkol v rámci církevního zřízení.

C.

NÁVRHY.

1. Návrhy synodního výboru.

1. Úhrada synodních výloh.

Výlohy V. synodu rozvrhnou se na sbory podle počtu jejich duší a podle platů, které mají dávat na služné svým

farářům (tentýž návrh jako ke IV. synodu). Usnesení IV. synodu, že se má příspěvek rozvrhnouti pouze podle obnosu, který dotyčný sbor má platiti na služné farářské bez ohledu na počet duší, není spravedlivé.

2. Oddavky osob rozloučených.

Synod se usnáší na této praksi vzhledem k oddávkám osob rozloučených. Žádá-li o oddavky osoba z vlastní viny soudně rozloučená, nechť farář odmítne a odkáže ji na civilní úřad.

3. Cestné a diety členů odborů a zkušebních komisí.

Členům odborů zvolených na synodu, jakož i členům zkušebních komisí se hradí cestné a poskytují se jim diety.

4. Platová stupnice a směrnice minimálních příjmů duchovenských.

Ustanovení o platech, jež sborové mají poskytovat ze svých vlastních prostředků na služné svých duchovních, usnesené na IV. synodu, jest závazné dotud, pokud nestane se nové usnesení synodu. Taktéž směrnice minimálních příjmů duchovenských, usnesené IV. synodem, zůstávají v další platnosti, dokud synod neučiní jiné usnesení.

Poznámka: Až posud bylo usneseno, že obé platí jen na roky 1927 a 1928.

II. Návrhy odborů zvolených na předešlých synodech.

Návrh odboru pro úpravu církevního zřízení.

Odbor navrhuje synodu tyto změny v dosavadním církevním zřízení ze dne 8. února 1922 č. 64 Sb. z. a n.:

§ 1.

Název a historický vývoj církve.

Po 160letém pronásledování...

§ 3.

K Českobratrské církvi evangelické mohou patřiti evangelíci jiné národnosti, kteří uznají zásady a zřízení česko-bratrské církve evangelické. Práva a povinnosti členů mohou býti také poskytnuty evangelíkům jiných konfesí.

Také mohou administrativně k českobratrské církvi evangelické býti přičleněny evangelické sbory, které nepřijaly ani jména, ani české konfese Českobratrské církve evangelické.

Evangelické sbory v cizině mohou se připojiti duchovně k českobratrské církvi evangelické, uznají-li zásady a zřízení této církve a neodporují-li tomu zákony jejich země.

§ 5.

Jakožto církev národní a lidová uznává Českobratrská církev evangelická za své členy všechny v ní zrozené a podle jejího řádu pokřtěné aneb do církve přijaté muže, ženy a děti, pokud výslovně z církve nevystoupili anebo nebyli vyloučeni.

§ 8.

Každý církevní sbor (místní, seniorátní i povšechný) má právo nabývatí jmění i hmotných prostředků k udržování své správy podle předpisů občanského zákona, žádá proto od svých členů k úhradě svých potřeb zvláštní příspěvky členské a má právo vybíratí tyto zvláštní příspěvky mezi svými členy a pořádatí sbírky kostelní a podomní.

§ 11.

Platná usnesení a volby dějí se nadpoloviční většinou odevzdaných platných hlasů, není-li tímto církevním zřízením ustanoveno jinak. Předseda hlasuje rovněž a má toliko jeden hlas. Při rovnosti hlasů návrh padá, není-li v tomto zřízení ustanoveno jinak. Je-li při volbách rovnost hlasů, aneb nedosáhne-li se pro některé volené nadpoloviční většiny hlasů, koná se mezi kandidáty, kteří dostali buď stejně aneb poměrně nejvíce hlasů, volba užší. Zvoleni jsou ti, kteří dostali poměrnou většinu odevzdaných hlasů. Jestliže při volbě užší bude rovnost hlasů, rozhodne los, leč by toto církevní zřízení ustanovovalo jinak.

Prázdné lístky se počítají mezi platně odevzdané hlasy.

§ 15.

O každé schůzi jest sepsati protokol, obsahující údaj, jak byla schůze svolána, jméno předsedy, seznam přítomných a počet nepřítomných, předměty a pořad jednání, otázky předložené k hlasování a výsledek hlasování, po případě i protesty a ohrazení. Výpisy z protokolů, jsou-li podepsány farářem a dvěma staršími a opatřeny pečeti úřední, mají platnost originálu.

§ 18.

Kdo v některém církevním orgánu přijal funkci služební na určitou dobu, jest zproštěn své povinnosti teprve tehdy, když nová volba nabude zákonné platnosti. Avšak

ztráta způsobilosti k nějakému úřadu má za následek ztrátu úřadu samého, ať doživotního, ať na určitou dobu ustanoveného, ihned, nejsou-li tímto církevním zřízením ustanoveny výjimky z toho. V takovém případě povolává se na zbytek období náhradník, leč by v některých případech bylo ustanoveno jinak.

§ 21.

Sbory jsou buď farní nebo filiální. Farní sbor je ten, který má svého stálého duchovního správce, faráře.

Filiální sbor náleží a náležeti musí k duchovní správě některého sousedního sboru.

§ 23.

Sbor, ať farní, ať filiální, může býti zrušen, když počet členů jeho i hospodářská síla klesnou tak, že sbor není s to hraditi své potřeby, a když dvě třetiny hlasovných údů vysloví se zrušením souhlas anebo toho žádají.

Zrušení sboru farního může se státi tím způsobem, že se promění ve sbor filiální, aneb tak, že vůbec přestane trvati a že se členové jeho připojí k jednomu nebo několika sousedním sborům.

Také seniorátní konvent se může usnášeti na zrušení takového sboru, který sice neučinil usnesení o svém zrušení, ale stal se hospodářsky neschopným trvati, aneb poklesl tak, že nejeví vůbec církevního a náboženského života.

Při zrušení sboru musí býti učiněno řádné narovnání s farářem, jestliže je který posud na sboru. Nároky zaručené povolací listinou aneb jinou smlouvou nesmějí ani faráři ve službě sborové jsoucimu, ani pensionovanému nijak býti zkráceny.

Také musí býti učiněno řádné usnesení, jak se naloží se jměním nemovitým i movitým, s jeho správou i výnosem jeho. Jmění nesmí býti vynaloženo jinak, nežli k účelům, pro které bylo získáno, to jest k náboženským účelům Českobratrské církve evangelické; ať je spravuje kdokoli, musí býti spravováno odděleně. Kdyby v obvodu zrušeného sboru povstal nový sbor českobratrský, má mu jmění to býti odevzdáno. Kdyby pro jakoukoli příčinu se nestalo řádné usnesení o správě a vynakládání jmění sboru zrušeného, náleží seniorátnímu výboru učiniti o tom rozhodnutí. Může v tomto případě konati správu jmění toho také sám.

Přeměnění sídlo sboru jest možno, když dvoutřetinovou většinou hlasovní údové si toho žádají a seniorátní konvent to schválí. Jak se naloží s majetkem toho sboru, zejména

s budovami, o tom — nestane-li se dohodnutí ve sboru samém se schválením seniorátního výboru — učiní rozhodnutí seniorátní výbor sám.

§ 24.

Sloučiti dva aneb několik sborů lze jen tam, kde se prokáže, že aspoň jeden z těchto sborů samostatně není s to opatřiti si prostředky potřebné k vydržování sboru, aneb kde bez ohrožení zdárného náboženského vývoje jediný sloučený sbor vyplní také své náboženské a církevní poslání. K sloučení je potřebí souhlasu většiny hlasovných údů zúčastněných sborů.

Při tom musí příslušní orgánové sborové (staršovstvo a shromáždění sborové, po případě zastupitelstvo) učiniti řádné usnesení a vzájemné dohodnutí o tom, jak se vynakládati bude jmění každého z nich (kostel, fara, jiný majetek nemovitý i movitý, kdo je bude spravovati, zda z některého ze sloučených farních sborů povstane filiálka, kde bude sídlo sboru, kde a kdy se budou konati chrámová shromáždění a církevní funkce). Toto vše musí býti ve způsobě statutu připojeno k žádosti o sloučení. Kdyby měl sloučený sbor míti jen jednoho faráře, kdežto ve sborech, z nichž má povstati jediný, jich posud bylo několik, musí s nimi býti učiněno zvláštní narovnání. Při tom nároky žádného z nich, zaručené povolací listinou neb jinou smlouvou, nesmějí býti zkráceny. Mělo-li by ve sboru sloučeném býti na čas aneb na stálo několik farářů, musí býti učiněno dohodnutí i usnesení orgánů sborových o vzájemném poměru jejich i jejich práci a povinnostech.

§ 25.

Nový sbor může býti zřízen tam, kde členové církve, bydlící v obvodu přesně ohraničeném, prokáží:

1. že si většina jich nového sboru žádá;
2. že zřízení sboru takového jest potřebí pro zdárnější pěstování náboženského a církevního života;
3. že nový sbor je po stránce finanční zabezpečen podle norem synodem stanovených;
4. že zřízením jeho není ohrožen žádný ze sborů, z nichž údové nového sboru mají býti odloučení.

§ 26.

Žádosti za zrušení sborů neb sloučení jich, opatřené všemi doklady podle §§ 23. a 24. musí býti zaslány seniorátnímu výboru, ke kterému přísluší sbor, jenž má býti zrušen, aneb, při slučování sborů, seniorátnímu výboru, ke

kterému přísluší sbor, v němž má býti středisko sborů sloučených. Seniorátní výbor si vyžádá i případně další potřebné listiny a předloží žádost se svým posudkem nejbližšímu seniorátnímu konventu k usnesení.

Jsou-li zúčastněny při tom i sbory, náležející k jinému seniorátu, musí býti příslušný seniorátní výbor o tom zpraven nejméně měsíc před zasedáním shromáždění svého seniorátu, aby toto shromáždění učinilo usnesení. Zprávu dá seniorátní výbor, kterému byla žádost zaslána. Ke zprávě musí býti přiloženy i doklady žádosti.

Usnesení řečená předloží se pak synodnímu výboru k potvrzení, nebo byla-li by různá usnesení, k rozhodnutí. Kdyby některé seniorátní shromáždění neučinilo usnesení, ač byla jeho úřadu včas dána zpráva, učiní synodní výbor rozhodnutí i bez tohoto usnesení.

Zrušení neb sloučení sborů oznámí synodní výbor zemskému úřadu.

§ 28.

K odloučení obce neb osady od jednoho sboru a připojení ke druhému jest třeba, aby souhlasila většina všech hlasovných členů té obce nebo osady. K odloučení toliko části osady jest třeba, aby souhlasili všichni hlasovní údové, kteří v té části bydlí. Žádati o to mohou buď příslušní údové sami, aneb některé ze zúčastněných staršovstev. Vždy však musí býti připojeno vyjádření příslušných staršovstev, jakož i v případě druhém musí údové, kterých se to týče, projevit svůj souhlas. Obce neb osady, kde není hlasovných údů českobratrské církve evangelické, avšak kde jsou přece jednotliví členové církve, mohou býti přefaireny dojednáním příslušných staršovstev. Rozhodnutí přísluší výboru seniorátnímu. Z jeho nálezu lze se odvolati k synodnímu výboru do 40 dnů po doručení. Synodní výbor také rozhoduje sám, když se odloučení týká sborů různých seniorátů. V tomto případě podají příslušné seniorátní sbory jen své posudky. O změně příslušnosti osad jest vždy dáti synodnímu výboru zprávu, který učiní oznámení o změně hranic i zemskému úřadu.

§ 29.

Ustanovení o změnách sborových hranic platí i pro sbory filiální. Sbory tyto mohou býti zřizovány i nadále, a to nejen podle §§ 23 a 26 přeměnou sboru farního, nýbrž i tehdy a tam, kde členové církve vzdálení od sídla farního sboru, bydlící v určitém obvodu, pro lepší pěstování náboženského života si toho žádají a kde prostředky jejich hmotné jsou dostatečné na potřeby sboru filiálního.

Poměr filiálky ke sboru farnímu a k duchovní správě jeho musí býti stanoven zvláštním statutem, který schvaluje synodní výbor. Farář sboru farního je členem staršovstva sboru filiálního.

Chce-li se filiální sbor státi farním, musí o to zažádati podle předpisu §§ 25 a 27. Jen místo ustanovení § 25, 1. stačí, aby se staršovstvo jeho a shromáždění sborové, po případě zastupitelstvo, většinou svých členů na tom usneslo.

§ 30.

Pro členy sboru, kteří jsou buď příliš vzdáleni od farního sídla, aneb v jejichž zájmu jest, aby měli zvláštní shromažďovací středisko, mohou býti zřízeny kazatelské stanice. Zřizuje je staršovstvo buď na žádost těch, pro něž má stanice býti, aneb z vlastního popudu a usnesení. Zřízení se oznámí seniorátnímu výboru a ten podá zprávu o tom synodnímu výboru.

Kazatelská stanice koná svá pravidelná shromáždění bohoslužebná a volí si svůj výbor; ten je však podřízen staršovstvu příslušného sboru, jež může samo, neučiní-li tak stanice, výbor ustanoviti. Poměr mezi stanicí a mateřským sborem stanoví se zvláštním statutem, který schvaluje seniorátní výbor.

Objeví-li se v některém obvodu potřeba zříditi stanici, a není-li možno, aby staršovstvo kteréhokoli sboru ve věci té dalo podnět, může seniorátní výbor na žádost zúčastněných kazatelskou stanici zříditi, určiti její sborovou příslušnost a členům jejím uděliti práva členská, pokud jich nemají. O tom pak podá zprávu synodnímu výboru.

I stanice mohou nabývatí jmění movitého a nemovitého se schválením staršovstva.

§ 31.

Stanice kazatelské, po případě i s filiálními sbory, mohou se spojití v diasporní sbor farní, pro který platí ustanovení církevního zřízení o sborech farních.

§ 33.

Se svolením staršovstva a seniorátního výboru mohou se členové z části jednoho neb několika sborů spojití k založení a udržování hřbitova neb nějakého ústavu církevního s účelem náboženským neb dobročinným. Správu takového podniku koná správní výbor a shromáždění členů podle ustanovení o správě sborů a podléhá dozoru staršovstev příslušných sborů.

§ 34.

Každému sboru jest dáno na vůli, aby si vypracoval se zřetelem k místním poměrům aneb dosavadním zvyklostem místní statut. I dva neb několik sborů mohou míti takový statut, který by upravoval jejich vzájemný poměr i jejich případnou zvláštní spolupráci. Žádný statut nesmí se protiviti církevnímu zřízení a každý musí býti schválen příslušnými shromážděními údů — po případě zastupitelstvy — a synodním výborem.

Ve sborech s filiálkami takový statut býti musí.

§ 35.

Všechny sbory i kazat. stanice jsou povinny starati se o to, aby byl jejich majetek nemovitý řádně zapsán v pozemkových knihách a pojištěn, majetek peněžitý pak aby byl bezpečně uložen.

Fondy a jmění na určité účely shromážděné, ať peněžitě, ať v nemovitostech uložené, nesmí býti zřízeny aniž pro nějaký jiný účel ať církevní, ať necírkevní užity, leč by již při jejich darování neb shromažďování protokolárně nebo statutem taková eventuelní možnost byla dána. Změna účelu fondu musí býti schválena synodním výborem.

§ 36.

Každý člen církve náleží ke sboru, v jehož obvodu bydlí, leč by dřívějšími zvyklostmi aneb dřívější vzájemnou dohodou mezi sbory, jichž se to týká, bylo ustanoveno jinak. Má-li kdo více řádných bydlišť, může prohlásiti, ke kterému sboru chce náležeti. Kdyby po písemném vyzvání tohoto prohlášení neučinil, patří do toho sboru, kde koná své povolání aneb nemá-li povolání, kde bydlí větší část roku. V případě sporném rozhodne seniorátní výbor.

§ 38.

Hlasovné a aktivní právo volební ve sboru mají všichni staršovstvem do seznamu voličů přijatí členové, muži i ženy, kteří ve sboru nejméně rok bydleli, dovršili dvacátý čtvrtý rok věku, hlasovného a volebního práva disciplinárně nebyli zbaveni a v roce předcházejícím před uzavřením účtů za tento rok řádně zapravili příslušné příspěvky sborové na své jméno, a jsou-li členy církve po delší dobu, i příspěvky za předcházející tři leta svého členství zaplatili. Členové nově přijatí mohou nabýti práva volebního teprve po uplynutí nejméně jednoho roku, počítajíc od jejich přijetí.

Faráři, vikáři, diakoni (jáhnové), církevní učitelé, sborové sestry (diakonky) mají právo hlasovné mocí svého úřadu.

Členové jiného sboru, kteří se přestěhovali, přinesou-li si od staršovstva sboru, který opustili, potvrzení svého plnoprávného členství a uvolí-li se zapravovati příspěvky sborem vyměřené, nabývají ihned práva hlasovného.

V nově zřízených aneb sloučených sborech mají právo hlasovné všichni členové, kteří je měli ve sboru, jemuž náleželi před tím.

§ 41.

Shromáždění sborové tvoří všichni členové sboru, kteří mají právo hlasovné.

Ve sborech, kde toho žádá potřeba, může si sborové shromáždění se souhlasem seniorátního výboru ze sebe zvoliti zastupitelstvo a nadati je všemi právy sborového shromáždění mimo právo voliti faráře.

Počet členů zastupitelstva a náhradníků ustanovuje se podle počtu členů hlasovných ve shodě se seniorátním výborem; činí nejméně 24 a nejvýše 70 volených členů. Každý člen sborového shromáždění může býti volen do zastupitelstva. Zastupitelstvo se volí na šest let a členové jeho mohou býti opět voleni.

§ 42.

Sborové shromáždění (zastupitelstvo) rozhoduje ve všech věcech sborových, které nejsou výslovně vyhrazeny staršovstvu nebo faráři (duchovnímu správci). Jemu zejména přísluší:

- a) přijímati výroční zprávu staršovstva o stavu sboru a na základě jejím rokovati a usnášeti se o návrzích z jednání toho vzešlých;
- b) zřizovati nová místa farářů, vikářů, diaconů (jáhnů) a sborových sester. Zřizování nových míst farářských i vikářských podléhá schválení synodního výboru;
- c) voliti faráře, kteréžto právo nemůže býti přeneseno na zastupitelstvo, definitivní učitele, usnášeti se o počtu členů staršovstva a zastupitelstva a revisorů účtů a voliti je; volby konati se mohou také na více místech (§ 73);
- d) povolovati náklad na vydržování vlastního sboru i potřeby celé církve;
- e) usnášeti se o nabývání, zcizení neb zatížení nemovitého majetku, o pronájmu nemovitostí na více než šest let, o uzavírání výpůjček, pokud neslouží jen k zatímní výpomoci a nejsou opět uhrazeny z běžných příjmů správního roku; o novostavbách a ustanovení příspěv-

ků sborových; o kliči, podle kterého mají býti příspěvky rozvrhovány na členy sboru; o výročním rozpočtu, o zkoumání výročních účtů sborových a fondových;

- f) k výměně nemovitého jmění sboru za movité a naopak, a vůbec ke zcizení nemovitého majetku sborového, jakož i movitého majetku, pokud má tento majetek cenu historickou, uměleckou nebo vědeckou, jakož i ke každému novému postavení církevních budov a k vydání převyšujícímu 20.000 Kč a nepřevyšujícímu 50.000 Kč jest potřebí schválení seniorátního výboru, při částce nebo ceně nad 50.000 Kč jest potřebí schválení synodního výboru. K výpůjčkám, které by převyšovaly polovici a nepřevyšovaly celého ročního příjmu sboru, potřebí jest schválení seniorátního výboru, k výpůjčkám převyšujícím roční příjem sboru, schválení synodního výboru;
- g) usnášeti se o změnách hranic podle §§ 23 a 24 a předkládati návrhy o tom seniorátnímu výboru;
- h) zřizovati církevní statuty.

§ 44.

V každém sboru musí býti zřízeno staršovstvo, jež tvoří farář nebo faráři ve sboru ustanovení a další starší zvolení sborovým shromážděním (zastupitelstvem). Volitelní do staršovstva jsou všichni hlasovní údové sboru, kteří dokončili dvacátýšestý rok věku. Členy staršovstva nemohou býti manžel a manželka, rodiče a děti, bratři a sestry, tchán a tchýně, zeť nebo snacha. Dispens od příbuzenstva může na zvláštní odůvodněnou žádost udělit seniorátní výbor. Je-li místo farářevo uprázdněno, jest administrátor členem staršovstva. Počet starších a přiměřený počet náhradníků řídí se velikostí sboru. Starších má býti nejméně šest a nejvíce dvacetčtyři; toto číslo, jakož i počet náhradníků určuje sborové shromáždění (zastupitelstvo) se schválením seniorátního výboru. Starší se volí na šest let a mohou býti opět voleni. Sborové shromáždění se může usnésti, aby se polovice staršovstva obnovovala každý třetí rok. Volbu staršovstva řídí dosavadní jeho předseda nebo místopředseda a provede ji obdobně podle ustanovení o volbě faráře podle § 73 odst. 2.

Náhradník nastupuje za staršího, když místo se uprázdnilo (smrtí či jinak) a to podle počtu hlasů, kterým náhradníci byli zvoleni. Při rovnosti hlasů rozhodne los. Jeho úřad trvá jen do konce období, na které byl volen člen staršovstva, na jehož místo on nastupuje, po případě jen na období, na které on sám byl zvolen.

§ 45.

Staršovstvu přísluší obzvláště:

1. pečovati o křesťanský život ve sboru, a to vlastním osobním příkladem i službou;
2. pečovati o pravidelné konání shromáždění chrámového, udržovati církevní řád a kázeň, působiti k tomu, aby neděle byla svěcena, aby mládež školní i dospívající byla vyučována náboženství, cvičena v pobožnosti a utvrzována v pravdách evangelia. K tomu vésti mají zvláště i církevní slavnosti, náboženská poučování, cvičení náboženského zpěvu, bratrské schůzky a pod.;
3. usnášeti se o změnách, pořádku a času chrámových shromáždění; změny v řádu bohoslužebném podléhají schválení synodního výboru;
4. starati se o chudé a nemocné, zvláště o vdovy a sirotky i osoby zanedbané neb občanskými tresty stížené;
5. přijímati členy do sboru a vylučovati z církve a oznamovati jména vyloučených okresnímu úřadu;
6. spravovati knihu sborovou, zakládati a spisovati seznamy údů hlasovných, rozhodovati o námitkách činěných proti těmto seznamům, zařizovati volby, vykládati seznamy členů hlasovných nejméně 14 dní před každou volbou, svolávat sborové shromáždění (zastupitelstvo) a prováděti usnesení jeho, jakož i usnesení a nařízení vyšších církevních orgánů;
7. voliti a propouštěti vikáře, jáhny, zvláštní učitele náboženství, varhaníky, sborové sestry, zpěváky, kostelníky a pod.; volby vikáře se dějí se srozuměním a souhlasem faráře;
8. pečovati o hmotnou schopnost sboru, spravovati a rozmnožovati jmění jeho a fondy, klásti ze správy majetku řádné účty, sdělávati rozpočet sboru, spravovati inventář a pořídit jeho soupis, rozvrhovati sborové příspěvky podle usneseního klíče na členy sboru, pečovati o zřízení a udržování církevních budov, hřbitova a jiného majetku sborového;
9. navrhovati sborovému shromáždění výši, event. zvýšení služebních platů a pečovati o zapravení jich podle závazku a usnesení přijatého sborovým shromážděním (zastupitelstvem);
10. podávati v prvních měsících každého roku sborovému shromáždění (zastupitelstvu) účty za minulý rok, jakož i zprávu o stavu sboru a o práci vykonané v minulém roce. Účty tyto, jakož i rozpočet a výkaz příspěvků, rozvržených na členy sboru, musí býti veřejně vyloženy nejméně 14 dní před výroční schůzí sborového shromáždění (zastupitelstva). Účty sborové musí býti rov-

něž předloženy do konce května každého roku seniorátnímu výboru ve dvou stejnopisech;

11. v lásce předkládati duchovním správcům i jiným členům staršovstva, jakožto spolubratřím, přání anebo stížnosti hledící k jejich úřadování a obcování, a kdyby to nemělo úspěchu, činiti oznámení vyšším úřadům církevním;
12. předkládati konseniorovi návrhy týkající se církevního života a zřízení s řádným odůvodněním k dalšímu jednání;
13. voliti za sebe poslance do seniorátního shromáždění, a to ve sborech do 600 duší jednoho, do 2000 duší dva, přes 2000 duší tři a tolikéž jejich náhradníků.

§ 46.

Jména nově zvolených starších a náhradníků, jakož i funkcionářů staršovstva oznámí se sboru o nedělních službách Božích a písemně i seniorátnímu výboru.

Nově zvolení starší a náhradníci vykonají při chrámovém shromáždění nedělním podáním ruky faráři tento slib:

„Slibuji před Bohem, že v činnosti své jako starší budu blaha tohoto sboru svědomitě dbáti a přihlížeti k tomu, aby církev rostla všelijak v Toho, kterýž jest hlava, totiž v Krista.“

§ 47.

Staršovstvo volí ze sebe kurátora a jeho zástupce a vedle nich — po pravidle ze svých členů — i zapisovatele, pokladníka, podle potřeby i jednatele, správce fondů, správce realit a účetního. Není-li takový funkcionář členem staršovstva, odpovídá staršovstvo za jeho úřadování.

Za předsedu volí si staršovstvo buď kurátora nebo faráře a to na šest let. Dokud není volba vykonána, předsedá farář. Je-li farář předsedou, jest kurátor místopředsedou, a naopak. Staršovstvo ustanoví meze, ve kterých smí kurátor jednati jménem a za plné odpovědnosti celého staršovstva. Zastupování sboru navenek přináleží faráři nebo kurátorovi. Ve sborech uprázdněných, kde byl předsedou staršovstva farář, nastupuje na jeho místo na zbytek období po čas uprázdnění sboru administrátor. Staršovstvo může rozdělití svou práci a úkoly mezi své členy i mezi jiné členy sboru, a to buď svěřuje jednotlivcům zvláštní úkoly, nebo je volí do různých odborů. Jména zvoleného kurátora i jeho zástupce oznámí se okresnímu úřadu.

§ 50.

Veškeré listiny pravoplatně s připojením úřední pečeti podpisuje farář, kurátor nebo jeho zástupce a ještě jeden člen staršovstva. Oprávněnost k pravoplatnému podpisu a pravost těchto podpisů potvrzuje konsenior podle potřeby.

§ 53.

Kdyby staršovstvo zanedbávalo svých povinností anebo se dopustilo jednání nezákonného, má seniorátní výbor právo zastavit jeho činnost až do nejbližšího seniorátního shromáždění, kteréž rozhodne, zda má činnost staršovstva i dále býti zastavena, anebo staršovstvo rozpuštěno a nová volba nařízena.

Je-li činnost staršovstva zastavena, jmenuje seniorátní výbor správní komisi sborovou; totéž učiní až do nové volby při rozpuštění staršovstva.

§ 54.

Kazatelé — duchovní správcové, faráři nebo vikáři — jsou starší církevní k úřadu svému odborně vzdělání a církvi zvláště povolání a zřízení (ordinování), kteří tento úřad přijali za své životní výhradní povolání. Všichni kazatelé jsou si rovni a vykonávají svůj úřad jménem a z povolání celé církve a v mezích, ustanovených církevním zřízením.

Ordinování mohou býti jen ti, kteří vykonali s prospěchem bohoslovecké zkoušky, předepsané zkušebním řádem, a byli řádně některým sborem za vikáře nebo faráře zvoleni.

§ 56.

Kazatelé jsou buď faráři nebo vikáři. Farář jest duchovní správce sboru, jemuž jsou svěřeny povinnosti kazatelské k samostatnému vykonávání jako přednímu staršímu církevnímu. Nejen sám vyučuje, nýbrž i dozírá spolu se staršovstvem na vyučování náboženské i všecku náboženskou práci ve sboru, píše nebo dává psáti za své odpovědnosti církevní knihy, veřejné matriky a spravuje je; pečuje o sborový archiv, zastupuje spolu s kurátorem sbor, leč by usnesením staršovstva bylo ustanoveno jinak. Jest stálým členem staršovstva a seniorátního shromáždění.

Vikář jest pomocník farářův, povoláný pro dočasnou jeho nemožnost plně úřad svůj vykonávati, anebo pro vzrůst práce ve sboru. Koná své práce podle návodu za dozoru a odpovědnosti farářovy (administrátorovy) v dorozumění se staršovstvem. Jest poradným členem staršovstva

i seniorátního shromáždění. Se souhlasem shromáždění sborového (zastupitelstva) může se státi i plnoprávným členem staršovstva a se souhlasem seniorátního shromáždění i členem tohoto shromáždění.

§ 57.

Vedle kazatelů ustanovuje církev i diakony, kteřížto jsou pomocníky staršovstva v celé jeho činnosti. Jsou to mužové, kteří nemajíce vysokoškolského vzdělání bohosloveckého, jsou přece k povolání svému odborně připraveni a zkouškou před komisí, synodním výborem uznanou, prokázali způsobilost k pomocné službě církevní.

Diakoni, kteří po obdržení dekretu diakonského působili úspěšně nejméně pět let a dosáhli nejméně 30 let věku, prokáží-li, že s prospěchem vykonali zkoušku z celého nižšího gymnasia, mohou býti připuštěni k nové zkoušce před komisí, ustanovenou synodním výborem. Vykonají-li zkoušku s prospěchem, mohou býti prohlášeni volitelnými za vikáře. Statut o všech těchto zkouškách i změny jeho musí býti schváleny synodem. O těchto vikářích platí pak všecka ustanovení § 54—56.

§ 60.

Každý sbor má poskytnouti svému faráři příjmy dostatečné k opatření slušné výživy jeho rodiny a k vychování jeho dětí. Synod ustanovuje minimum farářova služného, poskytovaného od sboru.

§ 61.

Faráři, vikáři, definitivní učitelé církevní, diakoni, jakož i sborové jsou povinni státi se členy církevního ústavu pensijního, kazatelského i vdovského, jakož i nemocenské pokladny církevní, bude-li zřízena, a to podle předpisu stanov těchto ústavů.

§ 63.

Farář má nárok na dovolenou nejméně třínedělní. Postará-li se o obstarání nejnutnějších prací sborových, nemůže mu býti odepřena. Rozstůně-li se farář, anebo zemře-li, nebo je-li déle nepřítomen z příčiny úřední, pečuje o jeho zastupování staršovstvo v dorozumění s konsenior. Náklad na zastupování v těchto případech platí sbor. Jde-li o dovolenou farářovu z důvodů soukromých, mimo roční pravidelnou dovolenou, pečuje o zastupování své a hradí náklad na ně on sám, leč by se stala jiná dohoda

se sborem. Je-li farář nemocen více nežli jeden rok a podle dobrozdání lékařova potrvá nemoc ještě delší čas a nelze čekati, že by v případě uzdravení mohl práci ve sboru vykonávati, musí se státi dojednání mezi sborem a dotyčným farářem, podle něhož buď odebere se farář na odpočinek, anebo mu sbor umožní povolati vikáře. Toto dojednání nabývá platnosti teprve schválením synodního výboru po slyšení příslušného seniorátního úřadu. Nemůže-li se docíliti dohodnutí ani po zakročení seniorátního úřadu, rozhodne synodní výbor.

Když pominul nárok faráře nebo jeho vdovy a dítek na plat farářský (§ 66.), náleží administrátorovi sboru přiměřená odměna. Na této odměně mohou se sbor s administrátorem dohodnouti prostřednictvím neb souhlasem příslušného konseniora. Nestalo-li se takové dohodnutí, náleží administrátorovi, převzal-li celé obstarávání sboru uprázdněného, jedna třetina základního služného farářského synodem stanoveného (bez trienálek a bez výchovného). Tuto odměnu platí administrátorovi dotyčný sbor sám až do dvou pětín platu, který sbor ten povinen jest dávatí faráři podle směrnic platových synodem přijatých. Když by ustanovená odměna administrátorova převyšovala tyto dvě pětiny, hradí se rozdíl mezi těmito dvěma pětinami a odměnou administrátorovou synodním výborem ze státní dotace, pokud takové se církvi dostáváti bude. Když by ve sboru vykonával církevní služebnosti vedle administrátora ještě některý jiný kazatel, anebo když by si sbor povolal zvláštního kazatele výpomocného, zmenší se v tomto poměru odměna administrátorova. O tom se stane dohodnutí mezi sborem a administrátorem, po případě rozhodne seniorátní výbor.

§ 65.

Člen sboru může výjimečně žádati, aby byla služebnost církevní pro něho vykonána jiným, než příslušným farářem; kdyby příslušný farář odepřel povolení k tomu, může je konsenior dáti sám. Farář služebnost vykonávající musí však do osmi dnů dodati příslušnému faráři výkazy potřebné k zápisu do matriky.

§ 66.

Onemocní-li farář, poskytuje mu sbor služné a všechny ostatní požitky jeho nezkráceně. Zemře-li a zůstane-li po něm vdova neb nezaopatřené dítky, náleží jim po šest měsíců ode dne úmrtí farářova služné i všechny ostatní příjmy a poplatky (ovšem bez přídělu ze státní dotace), které byly faráři zaručeny povolací listinou neb pozděj-

ším usnesením, jakož i naturální byt. Na vdovu a děti po faráři, který zemřel již ve výslužbě, se toto ustanovení nevztahuje.

§ 67.

Synodní výbor může faráře přeložiti k jiné práci neb i navrhnouti přeložení jeho na odpočinek:

1. stane-li se o tom dohodnutí s farářem, příslušným sborem a seniorátním výborem aneb

2. souhlasí-li s tím většina hlasovných údů, což vyšetří buď seniorátní neb synodní výbor, a je-li také zjištěno, buď usnesením seniorátního shromáždění aneb platným disciplinárním nálezem, že přeložení je v zájmu církve žádoucí.

Farář může býti také propuštěn ze služby sborové usnesením synodním na základě návrhu synodního výboru, zjistí-li se, že za působení jeho sbor hyne, buď pro jeho nezpůsobilost, nebo netečnost anebo jinou, v něm ležící příčinu.

§ 68.

K systemisování nových míst farářských je potřebí schválení synodního výboru. O toto schválení staršovstvo na základě usnesení sborového shromáždění (zastupitelstva) s průkazem o zajištění dostatečných prostředků požádejž skrze seniorátní výbor. I povolání vikáře se může díti jen se svolením synodního výboru, leč by dotyčný sbor nebo jeho farář nečinil vůbec žádných nároků na jakýkoli doplatek ze státní dotace nebo ústředních církevních prostředků.

Systemisování každého dalšího místa farářského na jednom sboru může se státi, když sbor sám zajistí mu celé jeho služné, jež se však musí rovnati minimálnímu služnému, jak se vypočítává podle směrnic pro udílení doplateků ze státní dotace. Mělo-li by se povolití systemisování druhého místa farářského v nějakém sboru, i když plné služné jeho ve sboru tom není zajištěno, může se to státi jen pro takové sbory, které čítají nejméně 2500 duší. Třetí místo farářské s nárokem na příspěvky ze státní dotace může se systemisovati jenom tehdy, čítá-li sbor více než 4500 duší. Avšak v obou těchto případech dříve musí se sbor dohodnouti se synodním výborem ohledně výše platu.

§ 69.

Volitelnost k úřadu kazatelskému předpokládá úplnou mravní zachovalost. Za faráře volitelní jsou pak ti, kdož získali dekret volitelnosti v církvi Českobratrské a

dovršili 26. rok věku; ti, kdož nedovršili 26. roku, jsou volitelní jen za vikáře. Kandidátům mladším, kteří měli aspoň jeden rok praxe, může synodní výbor v naléhavých případech na žádost sboru udělit dispens od vyžadovaného věku. Uchází-li se o úřad farářský neb vikářský cizinec, musí prokázati, že jest způsobilý k úřadu takovému podle předpisů své církve a vlasti, a musí také vykonati zvláštní zkoušku před komisí ustanovenou synodním výborem. Synodní výbor je povinen zkoumati podle vysvědčení dotyčného kandidáta, zdali jeho všeobecné a odborné vzdělání odpovídá požadavkům, jež církev na své kandidáty úřadu farářského ve svém studijním a zkušebním řádu klade. Ve výjimečných případech při známé vynikající kvalifikaci kandidátově může býti rozhodnutím synodního výboru od této zvláštní zkoušky upuštěno. Tatáž ustanovení platí i pro příslušníky Československé republiky, kteří nabyli i všeobecného i odborného vzdělání v cizině a v některé evangelické církvi zahraniční byli ordinováni, jakož i pro ty, kteří v některé evangelické církvi Československé republiky ordinováni byli.

Hlásí-li se k službě v církvi Českobratrské duchovní z církve Československé (pravoslavné), musí vykonati zkoušku před zkušební komisí ustanovenou synodním výborem.

Dekrety volitelnosti vydává synodní výbor podle ustanovení zkušebního řádu bohosloveckého. Ztráta volitelnosti nastává vzdáním se kazatelského úřadu a služby v církvi českobratrské vůbec a převzetím úřadu nebo povolání jiného, leč by na žádost dotyčného synodní výbor se usnesl jej i dále vésti v seznamu volitelných kandidátů farního úřadu. Ale je-li dotyčný více nežli pět let mimo službu církevní, pozbývá volitelnosti a i oprávnění v zastoupení vykonávati služebnosti církevní.

§ 71.

Vikáři a diakoni se nevolí na doživotí. Úřad jejich pomíjí vypršením doby, na kterou byli povoláni podle vočkační listiny, aneb nebyla-li doba určena, vypršením výpovědní lhůty po výpovědi dané staršovstvem. Měl-li senior neb konsenior vikáře a zemřel-li, aneb pomine-li úřad jeho, má býti tento vikář přidělen, souhlasí-li, tomu, kdo vykonává úřad zemřelého, eventuelně i nově zvolenému nástupci jeho. Byl-li vikář zvolen k pomoci farářově na neurčitou dobu a bez určení výpovědní lhůty a zemřel-li farář aneb odešel ze služby na sboru dotýčném, pomine úřad vikáře toho, avšak vikář ten může, poskytuje-li mu

sbor plat, i nadále býti pomocníkem administrátorovým až do nového obsazení úřadu farního. Totéž se týká i vikáře voleného s určitou výpovědní lhůtou, ale tak, že když farář zemřel aneb ze služby odešel, pomine úřad vikáře i bez výpovědi, když lhůta výpovědní od odejití faráře uplynula. Jestliže vikář pracoval na některém sboru 15 let, může býti tím sborem volen se svolením synodního výboru vikářem na doživotí. Volba se koná podle ustanovení § 73. celým sborem.

§ 72.

Místo faráře se uprázdní:

- a) úmrtím;
- b) odchodem na odpočinek;
- c) když farář nebyl podle § 70. při definitivní volbě znovu zvolen;
- d) když byl farář pro těžkou chorobu, která mu trvale znemožňuje vykonávání úřadu, od synodního výboru na základě jednání se sborem a seniorátním úřadem přeložen na odpočinek;
- e) přeložením na jiné působišťe aneb na odpočinek podle § 67.;
- f) vystoupením z Českobratrské církve evangelické;
- g) pravoplatným nálezem disciplinárním, znějícím na zbavení úřadu;
- h) dobrovolným vzdáním se úřadu. V tomto případě podá farář resignaci staršovstvu a konseniorovi, ten pak ji předloží synodnímu výboru k potvrzení, vyšetří dříve, nevázne-li snad onen farář nějak v pracích svých úředních. Není-li takovéto závady, musí resignace býti přijata.

Uprázdni-li se místo farářské, podá o tom staršovstvo zprávu konseniorovi s návrhem, jak by se úřad ten měl prozatímně zastupovati, načež konsenior zařídí, čeho jest potřebí;

- i) ztrátou státního občanství;
- j) přijetím nějaké služby mimo církev českobratrskou, leč by k této mimocírkevní službě po slyšení staršovstva nebo shromáždění hlasovných členů dáno bylo svolení synodním výborem.

§ 73.

Připravovati a řídití volbu jest povinností staršovstva. Staršovstvo má na vůli veřejně ohlásiti, že místo je uprázdněno. Pak uchazečům podá zevrubnou zprávu o povinnostech a příjmech s místem tím spojených. Staršovstvo jest povinno zaslati jména těch, kdož se o místo uchá-

zejí nebo by volbu přijali, synodnímu výboru, a ten doporučí sboru tři nejvhodnější kandidáty, po případě pouze dva neb jednoho, při čemž není vázán na kandidáty staršovstvem jemu oznámené. Když dojde tento návrh, pro něž se ustanovuje lhůta 30 dní od podání, určí staršovstvo čas volby. Poté dá volbu ohlásiti předepsaným způsobem a ustanoví volební komisi. Předsedou jejím jest kurátor sboru, je-li předsedou staršovstva, aneb administrátor, byl-li předsedou staršovstva dřívější farář. Byl-li předseda komise spřízněn s některým z kandidátů až do třetího stupně aneb ucházel-li by se administrátor o místo a byl sám předsedou staršovstva, povolá konsenior k řízení volby jiného faráře, který v tom není zúčastněn, anebo některého ze starších sboru.

Voliti faráře přísluší všem hlasovným členům sboru a nemůže býti právo toto přeneseno na zastupitelstvo. Členové nejsou při volbě vázáni doporučením synodního výboru ani staršovstva neb zastupitelstva. Listina hlasovných členů musí býti před volbou aspoň 14 dní vyložena k nahlédnutí v sídle farního úřadu. Reklamace přijímá staršovstvo do 6 dnů před volbou a rozhoduje o nich.

K platnosti volebního jednání se vyhledává, aby byli všichni hlasovní údové k volbě řádně pozváni a aby se většina jich volby účastnila.

Volba může býti staršovstvem ustanovena a ohlášena členům na jeden určitý den a určitou dobu. Nesejde-li se k ní nadpoloviční většina hlasovných členů, nemůže býti vykonána, nýbrž po protokolárním zjištění, že při první volební schůzi nesešel se nadpoloviční počet voličů, musí býti stejným způsobem učiněno pozvání k volbě druhé, při které se volba vykoná právoplatně za každého počtu účastněných hlasovných členů.

Volba faráře jakož i jiné volby sborové mohou se konati také na více místech. V tomto případě má pro každé z těchto míst býti ustanovena místní volební komise, jejímžto předsedou má býti jeden ze starších. Tato komise má za úkol pouze sebrati hlasy, sečísti je, vložiti do obálky a obálku tu zapečetiti a poslati ji hned do ústředí sborového spolu se zápisem obsahujícím počet a jména zúčastněných volič, dobu a trvání volby a podpisy místní volební komise. Skrutinium vykoná ústřední volební komise v sídle sboru. Volba se konati musí ve všech volebních místech jeden a týž den.

V případech, kde se koná volba jen na jednom místě a kde jest pouze jedna volební komise, může volba faráře býti ustanovena a ohlášena na několik dní a když by se v těchto napřed ustanovených a ohlášených dnech nezúčastnil nadpoloviční počet hlasovných údů, může se

volba prodloužiti i na další dni, až by se dosáhlo nadpoloviční většiny. Po vykonání skrutinia nemůže volba býti prodloužena.

§ 74.

O vykonané volbě zpraví staršovstvo sbor při příštím shromáždění chrámovém, zvoleného pak tím, že mu zašle povolací listinu. Když pak zvolený potvrdí na listině této, že ji přijímá, podá staršovstvo skrze konseniora žádost k synodnímu výboru za potvrzení volby a připojí k žádosti té kromě povolací listiny ještě dva opisy její, dále protokol volební, seznam všech hlasovných členů, jakož i těch, kdož se volby zúčastnili, potom i křestní list a dekret volitelnosti zvoleného a také, nebyl-li ordinován už před tím, revers kazatelský. Zvolený jest povinen podepsati listinu vokační do jednoho měsíce po obdržení. Nepodepíše-li ji do té doby, má se zato, že volbu nepřijal. Volba, která do šesti měsíců po vykonání nebyla synodnímu výboru ohlášena k potvrzení, pozbývá platnosti.

§ 76.

Volby farářů a vikářů potvrzuje synodní výbor. Dříve než tak učiní, oznámí jméno zvoleného s daty a doklady osoby jeho se týkajícími zemskému úřadu. Jestliže ten do měsíce od oznámení neprojeví proti osobě zvoleného námitek, může synodní výbor předsevzítí potvrzení volby.

Při potvrzení má se zkoumati nejen, zdali se volba konala v souhlasu s církevním zřízením, nýbrž i zdali listina povolací je správná. Synodní výbor má také povinnost odmítnouti potvrzení, jestliže důchody farářovy listinou povolací zajištěné, jsou nižší nežli byly (v poměru služební doby) zajištěny vokační listinou faráři předešlému nebo jsou-li na majetkové poměry sboru nízké.

Je-li volen za faráře nebo vikáře cizozemec, musí zvolený, nežli může býti potvrzen, nabýti československého státního občanství.

Do nového působiště nesmí se farář přistěhovati před svým potvrzením, leč se svolením synodního výboru. Jestliže by byl zvolen někdo, kdo už jinde farářské místo zastával, nesmí toto své dosavadní působiště opustiti před řádným propuštěním z něho.

§ 77.

Nově zvolený farář nabývá veškerých práv svého úřadu i příjmů s úřadem jeho spojených, jakmile po svém potvrzení se do sboru přestěhoval a úřad svůj řádně převzal. Slavnostní uvedení zvoleného v úřad přísluší konseniorovi.

§ 78.

Seniorát je svaz sborů v určitém obvodu spojených k společné správě církevní a činnosti náboženské, dobročinné, diasporní i misijní.

Každý sbor Českobratrské církve evangelické musí býti přičleněn k některému seniorátu. Činiti změny ve složení seniorátů anebo rozmnožení jejich počet náleží do pravomoci synodu, avšak seniorátní konventy, jichž se změna týká, musí učiniti o tom své vyjádření. Všecky změny ve složení seniorátů oznámí se ministerstvu školství a národní osvěty.

Povinnosti a práva seniorátu vykonávají seniorátní shromáždění, seniorátní výbor a konsenior.

§ 79.

Členy seniorátního shromáždění jsou:

- a) členové seniorátního výboru;
- b) všichni v činné službě jsoucí faráři příslušného seniorátu, jakož i vikáři, kteří jsou duchovními správci na farních sborech na místě farářů aneb které uzná seniorátní shromáždění za plnoprávné členy;
- c) poslanci volení staršovstvem farního sboru podle § 45;
- d) jeden poslanec každého filiálního sboru;
- e) jeden zástupce učitelů církevních škol národních, kterého sobě zvolí definitivní učitelé ze svého počtu, pokud počet ten neklesne pod tři, jakož i nejstarší ředitel církevních středních škol v seniorátě.

Volba se může vykonati buď při shromáždění těchto učitelů svolaném konseniorem, neb písemným hlasováním, jež se zašle konseniorovi, který povolaje ještě jednoho staršího provede skrutinium.

Vikáři a učitelé církevních škol a činní diakoni, kteří aspoň tři léta po své zkoušce ve službě církevní ztrávili, jakož i faráři ve výslužbě, bydlící v obvodu seniorátu, mají právo poradní.

Člen synodního výboru může býti volen za člena seniorátního konventu.

Vedle poslanců uvedených pod c), d) a e) voliti jest stejný počet jejich náhradníků. Opětná volba poslanců i náhradníků je dovolena.

§ 80.

Řádná shromáždění seniorátní konají se každý druhý rok, mimořádná podle potřeby.

Konsenior vyzývá před každým shromážděním k volbě poslanců a svolává konvent, při čemž členům oznámí předměty a pořad jednání.

Konvent zahajuje a řídí konsenior, kdyby nemohl, seniorátní kurátor a dále náměstek konseniorův. Pro každé zasedání volí si shromáždění zapisovatele, po pravidle aklamací.

Před započítím jednání se seniorátní shromáždění usnáší o pochybnostech vzniklých stran platnosti voleb a o omluvách členů, kteří se nedostavili, i o povolání náhradníků.

Seniorátní shromáždění se usnáší také o dnu a místě budoucího shromáždění.

§ 81.

Seniorátnímu shromáždění přísluší:

1. rokovati o stavu a potřebách jednotlivých sborů a o práci v nich konané, zvláště co se týká shromáždění chrámových, cvičení mládeže, kázně a mravů, péče o chudé a práce lásky k bližnímu, a to podle zprávy, kterou konsenior na základě zpráv staršovstev všech sborů, různých seniorátních odborů, jakož i svých vizitací shromáždění podá;
2. jednati o stavu a potřebách seniorátu podle zprávy konseniorovy i o činnosti jeho vlastní i seniorátního výboru. Zprávy konseniorovy mají býti pokud možno vždy vytištěny a aspoň týden před shromážděním zaslány všem jednotlivým členům;
3. rokovati a usnáseti se o návrzích staršovstev neb seniorátního výboru neb o předlohách zaslaných synodním výborem, ať se týkají záležitostí seniorátních či celé církve československé;
4. jednati a usnáseti se o došlých peticích, o podnětech porad seniorátních i odborů seniorátních a o návrzích učiněných jednotlivými členy, jestliže byly podporovány aspoň čtvrtinou přítomných;
5. jednati o případných stížnostech na faráře, vikáře, starší, na konseniora nebo seniorátní výbor a předkládati usnesení o tom synodnímu výboru. Usnášení i jednání se musí dít bez účasti těch, jichž se týká;
6. rokovati i usnáseti se o mravní i hmotné podpoře snah o zakládání nových sborů a kazatelských stanic, o podpoře práce misijní a vnitromisijní činnosti dobročinné a sociální;
7. usnáseti se o sloučení a zrušení sborů (§§ 23—26);
8. usnáseti se o statutech seniorátních, o změnách ve složení seniorátu a o povolání seniorátních vikářů;
9. zkoumati a schvalovati účty seniorátní pokladny i všech fondů seniorátem spravovaných, povolovati náklad na seniorátní výdaje, jmenovitě na seniorátní

vikáře, i na podpory osobám nebo sborům nebo důležitým církevním podnikům. K tomu cíli může seniorátní shromáždění ukládati sborům poměrné příspěvky;

10. rozhodovati o prozatímních opatřeních seniorátního výboru a usnášeti se o opatření dalším;
11. voliti odbory buď dočasné neb stálé ke zvláštním pracím a rozhodovati o zprávách a předlohách těchto odborů;
12. voliti ze sebe výbor seniorátní, totiž konseniora, konseniorova náměstka, seniorátního kurátora a jeho zástupce a dva náhradníky (jednoho faráře a jednoho staršího), vesměs na šest let. Seniorátní kurátor a jeho zástupce, když jejich úřad jakožto starších pominul a oni nebyli znovu voleni do staršovstva, podrží přes to své mandáty až do příštího seniorátního shromáždění. Když následkem úmrtí nebo odstoupení některého člena výboru seniorátního nastoupí na jeho místo náhradník, koná funkci do příštího konventu.

Volby konseniora, konseniorova náměstka a seniorátního kurátora i jeho zástupce potřebují schválení synodního výboru a ten jména zvolených oznámí ministerstvu školství a národní osvěty.

13. usnášeti se na doporučení nebo nedoporučení podniků neb ústavů nesoucích jméno Českobratrské církve evangelické neb dožadujících se mravní i hmotné pomoci církevní veřejnosti, voliti i zástupce, kterým by byl svěřen dozor na příslušný ústav nebo podnik;
14. voliti poslance do synodu ze svých členů.

§ 85.

Seniorátní výbor skládá se z konseniora jako předsedy, konseniorova náměstka, seniorátního kurátora a jeho zástupce. Náhradníci nejsou stálými členy seniorátního výboru; mohou býti zváni k sedění jeho, ale platný hlas mají, když zastupují řádného člena.

Konsenior, náměstek konseniorův, jakož i jeden z náhradníků volí se z farářů, seniorátní kurátor a jeho zástupce i druhý náhradník ze starších, pokud jsou členy konventu.

Konseniorův náměstek zastupuje konseniora, když by toho bylo potřebí, a podle potřeby dělí se s ním o práci v seniorátu; v tomto případě má nárok na odměnu určenou seniorátním výborem.

Seniorátní kurátor zastupuje konseniora v předsedání v seniorátním shromáždění, po případě i v seniorátním výboru; buď on aneb jeho zástupce jest pokladníkem se-

niorátním, nezvolí-li seniorátní shromáždění pokladníka zvláštního.

Je-li zvolen za člena seniorátního výboru někdo, kdo je již členem výboru synodního, musí se, přijme-li volbu, členství ve výboru synodním vzdáti.

Zemře-li nebo vzdá-li se konsenior, zastupuje jej jeho náměstek, při úmrtí neb odstoupení seniorátního kuratora nastupuje jeho zástupce a na místo pak náměstka konseniorova event. zástupce kurátorova nastupují příslušní náhradníci jejich. Všichni tito pak vykonávají svůj úřad až do příštího konventu, který provede volbu na místa uprázdněná úmrtím nebo resignací.

Seniorátní výbor rozhoduje většinou hlasů, předseda hlasuje rovněž a při rovnosti hlasů rozhoduje. Seniorátní výbor může jednati a usnášeti se i písemně a usnesení jeho vykonává po pravidle konsenior.

Resignaci člena seniorátního výboru přijímá synodní výbor.

§ 86.

Seniorátnímu výboru přísluší vedle práv a povinností uvedených v jiných oddílech tohoto zřízení:

1. připravovati předlohy pro seniorátní shromáždění, navrhovati odbory pro jeho zasedání, jakož i složení a úkol jejich;
2. vykonávati usnesení seniorátního shromáždění;
3. spravovati seniorátní pokladnu i fondy, předkládati seniorátnímu shromáždění účty k schválení, jakož i po případě rozpočet seniorátní;
4. dohlížeti ke správě církevního, školního a fondového jmění všech jednotlivých sborů, za kteroužto příčinou může seniorátní výbor i osobně ve sborech provésti kontrolu pokladny a hospodářství sborového;
5. zkoumati a schvalovati účty všech sborů a stanic; zkoumati koupě nebo prodeje sborových nemovitostí, posuzovati zamýšlené nové stavby církevní a zasílati posudky a návrhy o tom všem synodnímu výboru k rozhodnutí;
6. posílati synodnímu výboru výpis z účtů jmění seniorátního, jakož i výpisy z účtů všech sborů;
7. schvalovati sborové statuty, kromě těch, které souvisí s utvořením nových sborů, o nichž podává jen posudky;
8. dohlížeti na náboženský a církevní život ve sborech a zasahovati v něj, když toho žádá potřeba, buď z vlastního počínu nebo z podnětů vycházejících ze sborů, po případě vyžádati si o příslušné věci posouzení nebo rozhodnutí seniorátního shromáždění;

9. konati řízení disciplinární v první instanci;
10. donucovati sborové orgány zdráhající se vykonati uloženou jim povinnost k poslušnosti nejprve důtkou, a kdyby ta zůstala bez výsledku, pořádkovou pokutou do výše 100 Kč ve prospěch všeobecného církevního fondu, jakož i tím, že seniorátní výbor dá uloženou povinnost vykonati delegovanými zastupci na účet neposlušného orgánu. Také může seniorátní výbor věc takovou oznámiti konventu a synodnímu výboru;
11. urovnávati sborové rozepře, rozhodovati o námitkách a stížnostech proti volbám starších nebo zastupitelů;
12. v naléhavých případech zastaviti činnost staršovstva a učiniti opatření prozatímní (§ 53);
13. rozhodovati o odloučení obcí nebo částí jejich od jednoho sboru k druhému;
14. podávati posudky o změnách ve složení sborů, o zrušení nebo spojení jich, pak posudky a návrhy o tvoření sborů nových; zřizovati kazatelské stanice podle § 30, 1.;
15. schvalovati usnesení sborového shromáždění o zřízení zastupitelstva a počtu starších;
16. podávati na požádání zprávu seniorátnímu shromáždění nebo synodnímu výboru o všech věcech, týkajících se poměrů sborových i seniorátních, a dáti nahlédnouti do svých spisů.

§ 87.

V konseniorovi se soustřeďuje veškerá působnost seniorátu.

Místem jeho úřadování je sídlo jeho farářské. Volitelný za konseniora jest každý v úřad uvedený a úřadující farář v seniorátě. Konsenior se volí v seniorátním shromáždění na šest let; léta se počítají ode dne, kdy byla volba potvrzena. Dosavadní konsenior může býti volen znovu, ale jen ještě na jedno šestiletí. Potom volitelnost jeho za konseniora pomíjí. Konsenior zvolený před dovršením 70. roku věku podrží úřad svůj do konce volebního období. Volba jest tajná a děje se vždy volebními lístky podle ustanovení § 10.

Při volbě předsedá seniorátní kurátor nebo jeho zástupce. Skrutinium se vykoná hned v seniorátním shromáždění a sepíše se o volbě zvláštní protokol. Protokol ten pošle předseda volby synodnímu výboru se žádostí za schválení volby a potvrzení zvoleného. V úřad uvádí konseniora senior aneb některý farářský člen synodního výboru jim delegovaný aneb konsenior jim delegovaný. Je-li též konsenior zvolen znovu, uvádění v úřad se nekoná.

§ 88.

Konsenior dostává funkční plat, jehožto výši navrhuje synod a o jehož vypláčení ze státní podpůrné dotace požádá synodní výbor, dokud taková dotace bude.

Seniorátní shromáždění může se usnésti, že má býti konseniorovi dán vikář. Toto usnesení potřebuje schválení synodního výboru. V tom případě volí vikáře seniorátní výbor a plat obstará seniorát a synodní výbor.

§ 89.

Konseniorovi kromě povinností naznačených v tomto zřízení jinde přísluší:

1. dohlížeti k působení a obcování farářů, kandidátů bohosloví, starších, učitelů a jiných církevních pracovníků v seniorátě, pečovati o jejich další vzdělávání, a to svoláváním porad kazatelů, starších, učitelů a j.; podporovati je v působení jejich, uváděti faráře a vikáře v úřad, dávati jim dovolenou na šest až třicet dnů, požadovati při tom zprávu o zastoupení příslušného faráře a oznámiti udělení dovolené synodnímu výboru, pečovati se staršovstvem o zatímní administraci sboru, je-li farář nemocen, aneb je-li farní úřad uprázdněn; míti v evidenci studující a kandidáty bohosloví, oznamovati jejich jména a podávati o nich a jejich studiích zprávu synodnímu výboru; činiti návrhy, aby farář nebo vikář, odchází-li ze sboru, byl zproštěn svého úřadu; tento návrh může se však učiniti jen tenkrát, když se konsenior přesvědčil, že dotyčný kazatel nevážnul jinak ve svých úředních pracích v dosavadním sboru;
2. dohlížeti na náboženskou výchovu mládeže školní i dospívající, míti dozor na veškeré vyučování náboženství;
3. konati visitace nejméně dvakrát za funkční období v každém sboru, o visitaci podávati zprávu seniorátnímu shromáždění a synodnímu výboru;
4. zkoumati a potvrzovati volby jáhnů, učitelů církevních škol a učitelů náboženství;
5. pečovati o dobrý pořádek a bezpečné uschování seniorátního archivu, jakož i o řádné odevzdání jeho konseniorovi novému. Umřel-li konsenior, přezkoumá archiv konseniorův náměstek v přítomnosti seniorátního kurátora neb jeho zástupce a s jeho pomocí doplní inventární seznam a převezme archiv ve svou odpovědnost;
6. podávati na požádání zprávu synodnímu výboru nebo synodnímu předsedovi o záležitostech seniorátu, i jest

konsenior povinen opatřiti si k tomu potřebné informace.

§ 91.

Členy synodu jsou:

1. členové synodního výboru;
2. konsenioři a seniorátní kurátoři;
3. poslanci volení seniorátními konventy; každý seniorát volí za každých svých 10.000 duší jednoho poslance faráře a jednoho poslance staršího, při čemž se zlomky nad 5000 duší počítají za celých 10.000 duší. Rozhodný jest počet duší vykázaný synodnímu výboru na konci roku volbě předcházejícího;
4. zástupce Husovy československé evangelické fakulty bohoslovecké v Praze;
5. nejstarší ředitel církevních škol středních a jeden zástupce církevních škol národních, volený z definitivních učitelů těchto škol, pokud neklesne počet škol pod tři.

§ 93.

Synod se svolává každý třetí rok. Místem zasedání je zpravidla Praha, ale synod se může vždy propříště usnésti o místě, jakož i o době zasedání synodu budoucího.

V případech naléhavých může synodní výbor svolati synod mimořádný. Oznámení o svolání synodu učiní synodní výbor. Jména zvolených s adresami musí býti zaslána synodnímu výboru hned po jejich zvolení. Synodní výbor pak nejméně 14 dní před zasedáním synodu zašle pozvání poslancům a připojí k tomu hlavní předlohy synodní.

Synod zahajuje senior; není-li seniora, tedy synodní kurátor nebo náměstek seniorův. Není-li seniora aneb dopadne-li právě jeho období, vykoná se hned při počátku synodu nová volba. Když je senior hned uveden v úřad, předsedá synodu on.

Kromě něho si zvolí synod ještě dva místopředsedy, kteří zastupují seniora a střídají se s ním v předsednictví.

§ 94.

Vedle povinností a práv uvedených na jiných místech tohoto zřízení přísluší synodu zejména:

1. usnášeti se o církevním zákonodárství, zejména o církevním zřízení podle návrhů ostatních církevních orgánů i návrhů synodního výboru. Jsou-li návrhy synodního výboru větší důležitosti, musí býti dříve zaslány všem sborům a seniorátům k projednání;

2. pečovatí o církevní a náboženský život, rozhodovati o otázkách církevního učení, o církevním vyznání, o řádu bohoslužebném, o církevní kázni, řádu disciplinárním a o znění reversu pro kazatele;
3. usnášeti se o poměru Českobratrské církve evangelické k jiným církvím a náboženským společnostem, zejména o bližším spojení neb i sloučení s nimi;
4. usnášeti se o stanovách ústavů pensijních, nemocenské pokladny farářské, ústřední pokladny církevní, o misii vnitřní i zahraniční, o zřizování obecných církevních ústavů výchovných, vzdělávacích neb humanitních;
5. usnášeti se o příspěvcích sborů na výdaje církevní správy a jiných všeobecných potřeb církevních, zejména o systemisování míst seniorátního vikáře (§ 81, 9; § 88);
6. stanoviti jednací řád pro synod i jednotný jednací řád pro všechna církevní zastupitelstva, řád o službě duchovenské, řády studijní a zkušební, řád pro kancelář synodního výboru;
7. rokovati a usnášeti se o zprávách a návrzích synodního výboru, zkoumati a schvalovati účty, které synodní výbor podává ze jmění fondů a nadání správě jeho svěřených, rozhodovati o stížnostech na synodní výbor;
8. schvalovati církevní zpěvníky, náboženské učebnice, agendy, upravití předpisy o církevním přijímání nových členů k církvi přistupujících;
9. projednávati význačné otázky církevního a náboženského života ve veřejných seděních;
10. voliti z členů synodu, kteří dosáhli 30 let věku a nepřekročili 70. rok věku, na šest let seniora, jeho náměstka, synodního kurátora a tři ostatní členy synodního výboru a tři náhradníky. Volba se koná vždy po třech letech pro polovinu členů synodního výboru;*)
11. usnášeti se o změnách hranic seniorátů, o rozdělení starých a utvoření nových podle § 78, 2;

*) Poznámky k § 94, 10.

1. (Viz § 97.) Nejasno jest v tomto odstavci, zdali i členové volení synodem každý zvlášť jako senior, jeho náměstek a synodní kurátor, podléhají vylosování.

2. Schází ustanovení, zdali členové vylosování jsou znovu volitelní čili ne.

3. Jest otázka, zdali tohoto losování jest vůbec třeba. Netřeba se v budoucnosti báti nezpracovanosti. Kontinuitu udržuje sekretář. A není tak příliš těžké zapracovati se, leda pro seniora a pokladníka a tomu neopomůže losování.

4. Jest potřebí také stanoviti, zda ustanovení § 94, 10 platí až pro příští volby synodního výboru.

12. usnášeti se o všech těch věcech, které nebyly předvídány a tímto zřízením přiděleny nebyly jiným církevním orgánům;
13. usnášeti se o předpisech studia bohosloveckého (§ 111).

§ 97.

Synodní výbor se skládá ze seniora, jeho náměstka, synodního kurátora, tří dalších členů a tří náhradníků jejich.

Senior a jeho náměstek, jakož i další jeden člen synodního výboru a jeden náhradník volí se z farářů církve Českobratrské; synodní kurátor a další dva členové a dva náhradníci jejich z nefarářských členů synodu.

Členy synodního výboru nesmějí zároveň býti manžel a manželka, rodiče a děti, bratři a sestry, tchán a tchyně a zeť nebo snacha.

Je-li zvolen někdo, kdo je členem seniorátního výboru, musí se vzdáti, než přijme volbu, členství ve výboru seniorátním.

Všichni členové synodního výboru jsou voleni na šest let a mohou býti po uplynutí zvolení znovu na jedno období. Polovice členů synodního výboru se však obnovuje každý třetí rok. Vystupující se určí po prvé losem. Ti členové, kteří znovu byli zvoleni na příští období, neuvádějí se znovu v úřad.

Při volbě seniora předsedá synodní kurátor aneb jeho zástupce a spisuje se o ní zvláštní protokol.

Členové synodního výboru se uvádějí v úřad takto: Při zvláštním sedění, konaném po pravidle v neděli podle řádu bohoslužebného, a to nejlépe hned po volbě, jest nejprve uveden v úřad nově zvolený senior, a to buď odstupujícím seniorem, nebo není-li to pro jakoukoli příčinu možné, nejstarším farářem, členem synodu. Jemu přísluší, aby po krátkém proslovu svém a jednoho k tomu zvoleného člena z počtu starších přijal jménem synodu od seniora slib a jej slavnostně jménem celé církve seniorem prohlásil.

Ostatní nově zvolení členové synodního výboru dávají svůj slib v ruce seniora, buď právě v témže sedění aneb již z dřívějška instalovaného. I to se děje při slavnostním sedění synodu.

Nově zvoleného seniora a členy synodního výboru oznámí předseda onoho sedění synodního, při kterém byli zvoleni, ministerstvu školství a národní osvěty ke schválení podle § 7 základních a přechodných ustanovení (č. 625 Sbírky zákonů a nařízení z roku 1919).

Nebude-li pro jakékoli příčiny možno vykonati instalaci hned při sedění synodu, určí synod sám čas a místo této funkce.

Uprázdnil-li se místo některého člena synodního výboru, nastupují příslušní náhradníci a úřadování jejich trvá až do příštího synodu, který vykoná volbu novou. Byl-li zvolen náhradník, který již nějaký čas funkci člena výboru vykonával, nepočítá se mu do šestiletí tato doba ztrávená zastupováním.

§ 100.

Seniorovi a členům synodního výboru přísluší po čas jejich úřadování funkční plat, jehož výši navrhuje synod, i náhrada za vykonané cesty úřední. Mimo to přísluší seniorovi ku pomoci ve farním úřadě vikář, jehož služné hradí pokladna celocírkevní.

§ 101.

Synodnímu výboru přísluší vedle povinností vytčených jinde v tomto zřízení:

1. přihlížeti k učení, bohoslužbě, řádu a kázni Česko-bratrské církve evangelické, pak aby se vše dalo podle zásad evangelia Kristova, a napomáhati vůbec k tomu, aby církevní život zdárně prospíval po stránce duchovní i hospodářské;
2. pečovati o řádné vzdělání kazatelů a jiných potřebných dělníků církevních, účastniti se při zkouškách jejich, udělovati jim právo ke kázání, vydávati jim dekrety volitelnosti;
3. zkoumati volby farářů, vikářů, konseniorů a jiných členů seniorátního výboru a potvrzovati je;
4. dohlížeti k úřadování konseniorů a podporovati je i faráře v jejich působnosti; udělovati dovolenou konseniorům, farářům i vikářům na dobu delší než 30 dní;
5. ustanoviti obecný řád pro správu jmění církevního ve všech sborech církevních;
6. zkoumati a schvalovati výkazy a účty sborové i seniorátní. Výkazy a účty tyto, přezkoumané, pokud se týče schválené seniorátním shromážděním, mají mu býti každoročně od seniorátních výborů zasílány nejdéle do konce října roku následujícího;
7. spravovati jmění, fondy a nadace církevní, pokud správa jejich nenáleží sborům nebo seniorátům, a předkládati účty o nich synodu; schvalovati zamýšlené nové stavby církevní (plány, rozpočty a úhrady). Viz § 42, 7;

8. vybízeti k vykonání církevní sbírky chrámové na účely církevní a dobročinné a povolovati sbírky mezi členy Českobratrské církve evangelické, jež by se konaly uznanými církevními organisacemi;
9. pečovati o zachování i rozmnožení jmění a fondů i nadání sloužících církevní a náboženské práci, jakož i napomáhati k tomu, aby platy kazatelů a jiných dělníků církevních byly dostatečné, aby byly založeny a rozhojňeny fondy pensijní, aby byly vystavěny potřebné kostely i jiné církevní budovy;
10. rozhodovati o zřízení nových sborů (§ 26) a potvrzovati zrušení nebo sloučení sborů, schvalovati statuty s tím související (§ 86, 7.);
11. prováděti nálezy kárného výboru, dávati napomenutí nebo důtku nižším orgánům církevním dobrý řád přestupujícím;
12. zastupovati celou církev proti státu, hájiti její svobodu, její práva a zájmy vůbec; předkládati žádosti a návrhy o udělení a rozdělení státní dotace pro církev evangelickou;
13. zastupovati církev před církvemi zahraničními a prostředkovati styky s nimi;
14. zřídití ústřední kancelář církevní, jmenovati úředníky a zřízence její, ustanoviti jejich platy podle zásad synodem přijatých, systemisovati místa farářů, neb jiných pracovníků pro určité obory celocírkevní náboženské práce;
15. vydávati sbírku obecných církevních nařízení a usnesení i jiných zpráv a oznámení, schematismus církevní, spravovati archiv, pečovati o spisování současných dějin církevních a míti v patrnosti tisk a literaturu církevní. Synodnímu výboru má býti zasíláno po exempláři všech tiskopisů, vydaných církevními orgány, a to hned po uveřejnění;
16. svolávati synod, předkládati mu vlastní zprávu o stavu církve, jakož i všechny návrhy své i ty, které došly z církve, a předkládati k projednání význačné otázky církevního a náboženského života ve veřejných shromážděních;
17. vykonávati usnesení synodu a pečovati o zachovávání jich i celého církevního zřízení;
18. vydávati potřebné výklady k provádění církevního zřízení, po případě nařízení o správě církevní s platností prozatímní až do příštího synodu; prozatímně schvalovati a doporučovati knihy užívané při bohoslužbě a vyučování náboženství;
19. navrhovati sborům kandidáty pro volbu faráře (§ 73);

20. jednati se školními úřady ve věcech vyučování náboženství na školách obecných, občanských a středních, jakož i při ustanovení zvláštních stálých učitelů náboženství (katechetů).

§ 102.

Senior zaujímá přední místo mezi konseniorů a farářů jako první mezi rovnými. Jemu přísluší:

1. odevzdávati místnosti věnované shromážděním bohoslužebným jejich účelům;
2. ordinovati duchovní správce; k oběma těmito funkcím může delegovati příslušné konseniorů;
3. uváděti v úřad konseniorů;
4. osobně navštěvovati sbory, seznamovati se s jejich poměry a životem, utvrzovati je povzbuzováním a napomínáním ve víře, lásce a naději; senior k tomu může delegovati i jiného člena synodního výboru;
5. na venek zastupovati celou církev ve jménu synodního výboru;
6. předsedati synodu;
7. předsedati synodnímu výboru a vykonávati jeho usnesení;
8. vydávati listy ke sborům (pastýřské listy) v dorozumění se synodním výborem.

Seniora zastupuje v těchto povinnostech jeho náměstek a podle potřeby se s ním dělí o práci jemu přínáležící.

§ 108.

Místo definitivního učitele se uprázdňuje:

1. učitelovým úmrtím;
2. dobrovolným složením úřadu. Úřad lze složit jen ke konci školního roku po tříměsíční výpovědi; ale seniorátní výbor může z důležité příčiny svoliti k tomu, aby se učitel vzdal úřadu i během školního roku;
3. vystoupením z církve Českobratrské evangelické;
4. pravoplatným disciplinárním nálezem znějícím na propuštění ze služby;
5. když jest učitel k své žádosti dán na odpočinek.

Místo učitelů prozatímních se uprázdňuje, kromě možnosti stanovené v předešlých odstavcích, také po tříměsíční výpovědi, kterou jim dáti může staršovstvo.

§ 110.

Církevním orgánům náleží o to pečovati, aby se česko-bratrským žákům evangelickým na veřejných školách dostávalo vyučování náboženství. Vyučování náboženství

konati se musí na základě Písma svatého a podle knih církví schválených.

Pokud je na těchto školách vyučování náboženství povinně nebo nepovinně zavedeno, přísluší konseniorovi, aby se schválením státních úřadů školních učinil potřebné opatření k vyučování tomu, po případě i spojením několika žakovských oddělení v jedno aneb sloučením žáků z několika sousedních škol na jedno místo vyučování.

Za učitele náboženství může býti ustanoven jen ten, koho některý konsenior uznal za způsobilého k tomu, a na ústavech středních jen ti, kdož od synodního výboru dostali vysvědčení kandidátů kazatelského úřadu po vědecké bohoslovecké zkoušce aneb zvláštní vysvědčení způsobilosti k tomuto vyučování.

Způsobilost k subsidiárnímu vyučování žáků obecných a občanských škol prokáže se zkouškou před tříčlenou komisí seniorátní; způsobilost k ustanovení za stálého učitele náboženství (katechety), jakož i způsobilost k vyučování na střední škole, nemá-li uchazeč vysvědčení o vykonané zkoušce kandidátní, zkouškou před synodním výborem nebo komisí od něho ustanovenou.

Církevní dozor k vyučování náboženství má příslušný farář spolu se staršovstvem, na školách středních konsenior a vrchní dozor synodní výbor, který jmenuje inspektora pro školní vyučování a oznámí jeho jméno vrchnímu školnímu úřadu.

§ 111.

Stanoviti předpisy o studiu bohosloveckém, počtu let a předmětech studijních, předběžném vzdělání studujících i o zkouškách jejich náleží synodu. Totéž platí o vzdělání diaconů a o jejich zkouškách.

Návrhy seniorátních konventů.

Ze seniorátu pražského.

Roku 1928.

1. Konvent seniorátní usnáší se na tomto návrhu pro synod: Budiž doplněno církv. zřízení v § 44:

- a) Staršovstvo má právo povolati katechetu pracujícího v jeho obvodu za svého spolučlena s hlasem poradním;
- b) a v § 79: Seniorátní konvent má právo povolati na základě návrhu seniorátního výboru jednoho z katechetů působících v obvodu jeho do svého shromáždění s hlasem poradním.

2. Návrh na doplnění církv. zřízení.

Dopustí-li se úd českobratrské církve evangelické mravního poklesku, pro který je soudně vyšetřován a souzen, je povinno každé staršovstvo jeho případem se zabývatí a to po stránce pastorační i po stránce církevní kázně, a jde-li o případ tak vážný, eventuelně dotyčného úda i vyloučiti z církve.

Vypracování zásad, jakými se má postupovati podle kázeňského řádu při vylučování členů z celé českobratrské církve evangelické, ponecháno seniorát. výboru, který by je předložil příštímu konventu.

3. Studijní a zkušební řád pro bohoslovce českobratrské církve evangelické, usnesený synodem 25. února 1921 a doplněný synodem 15. června 1925, se pozměňuje takto: Dosavadní znění § 1. tohoto řádu se škrtne a místo něho se dá tento text:

§ 1. Ten, kdo chce dosáhnouti od synodního výboru dekretu volitelnosti k úřadu farářskému nebo vikářskému v českobratrské církvi evangelické, musí se napřed hlásiti u svého konseniora a potom osobně představití senioru církve.

Synodní výbor vede seznam studujících bohosloví, kteří mají v úmyslu státi se jednou duchovními českobratrské církve evangelické. Do tohoto seznamu přijímá jen ty bohoslovce, u nichž by se dotazem u příslušného konseniora a duchovního správce, po případě i jinde, přesvědčil, že svým charakterem se k tomu povolání hodí a jsou k němu způsobilými.

Bohoslovcům, do tohoto seznamu přijatým, sdělí to synodní výbor písemně.

Každý bohoslovec musí pak vykonati s prospěchem bohoslovecké zkoušky, a to jednak vědeckou, jednak praktickou, podle dalších ustanovení.

Jestliže se v povaze a chování u přijatých již bohoslovců během jejich studia proti očekávání ukáží mravní nedostatky nebo jiné známky toho, že by jejich působení bylo později církvi na škodu, jest synodní výbor povinen takovým studentům — byť i složili příslušné zkoušky — odepřítí vydání dekretu volitelnosti za faráře nebo vikáře a pokud možno již v době studia dotyčným bohoslovcům doporučiti, aby si hledali povolání jiné. Zásadně stanoví, že není přípustno, aby studenti bohosloví v době svého studia se ženili, nebo aby jako ženatí do počtu bohoslovců byli přijímáni. Výjimku od tohoto pravidla stanoví, po případě dispens dává, synodní výbor jen ve zvláštních případech.

Studující bohosloví musí prokázati, že vykonali s prospěchem maturitní zkoušku na gymnasiu. Studující s maturitou z reálky musí se napřed podrobiti dodatečné maturitní zkoušce z latiny. Studující z reál. gymnasií a z re-

álek, kteří mají maturitu z latiny, podrobí se dodatečné zkoušce z řečtiny. Studující z učitelských ústavů nebo jiné střední školy musí se dříve podrobiti maturitní zkoušce gymnasiální.

4. Vzhledem k různým nedorozuměním ve veřejnosti připojuje se seniorátní konvent pražského obvodu k usnesení seniorátního konventu obvodu chrudimského, o němž je podána zpráva v „Českém Bratru“ 1928 č. 6, a žádá synodní výbor, aby vhodným způsobem učinil opatření, jímž by bylo ve smyslu § 101, 12. 13. církevního zřízení zdůrazněno, že ústředím českokobratrské církve evangelické jest synod a synodní výbor a ústředím většiny evangelických církví v ČSR. Svaz církví, zastupovaný Radou Svazu resp. jeho předsednictvem.

Odůvodnění: S různých stran docházejí zprávy o tom, že ve veřejnosti se má za to, že ústředím evangelických církví jest „Kostnická Jednota“. Svádí k tomu podtitul „Kostnické Jednoty“ — „ústředí čsl. evangelíků“. V návrhu nebudiž spatřována nějaká nepřízeň vůči „Kostnické Jednotě“.

Roku 1929.

5. Pensijní důchody našich farářů jsou stále ještě nedostatečné: Po 35leté službě obdrží ze státních prostředků 15.000 Kč ročně a z církevního pensijního fondu podle výše zaplacených příspěvků 2000 až 6000 Kč ročně.

Proto seniorátní konvent pražského obvodu se usnáší navrhnouti příštímu synodu, aby stanovy církevního pensijního fondu byly změněny tak, že by pensijní důchod z něho byl zvýšen až do 12.000 Kč ročně.

6. Navrhují se tyto změny církevního zřízení:

§ 7 nechť zní: „Českokobratrská církev evangelická, zkráceně církev českokobratrská, jest zřízena...“ atd.

§ 8. Přidá se tento odstavec: „Pořádá, spravuje a řídí svými ústavními činiteli církevními samostatně v mezích platných předpisů své zvláštní věci církevní, vyučovací a dobročinné, své lidumilné, náboženské a sociální ústavy, školy a ústavy vychovávací, jakož i nadace k podobným účelům a vše kmenové jmění.“

§ 9 obdrží dodatek: „Den doručení se počítá do lhůty odvolací. Pripadá-li poslední den do této lhůty na neděli nebo zákonitý svátek, končí se lhůta teprve všedním dnem, který potom následuje.“

§ 16 zní: „Veškerá zasedání s výjimkou schůzí výboru seniorátního a synodního jsou veřejná, přístupná plnoprávným členům českokobratrské církve evangelické, ale ve věcech osobních atd....“

§ 36 obdrží dodatek: „Za řádné bydliště se pokládá místo, v němž se někdo usadil se zřejmým úmyslem trvale tam zůstat. Má-li někdo více řádných bydlišť, může voliti jedno z nich a k němu příslušný sbor, v němž hodlá vykonávati svá práva a plniti své povinnosti sborové.“

§ 38 obdrží za 1. odstavcem tento dodatek: Z volebního práva a volitelnosti jest vyloučen:

1. kdo jest zbaven svéprávnosti nebo jest v prozatímním poručenství,

2. kdo byl právoplatným rozsudkem zbaven čestných práv občanských,

3. kdo byl disciplinárně zbaven církevního volebního práva.

§ 44 dostane dodatek: „Náhradník se povolává do staršovstva:

a) uprázdní-li se místo ve staršovstvu z jakékoliv příčiny, a to v pořadí podle počtu obdržených hlasů při volbě.

V církevním zřízení § 91, odst. 4. má zníti: „synodním výborem navržený a synodem volený zástupce Husovy československé evangelické fakulty.“

7. Synod se vyzývá, aby vypracoval přísežný řád pro členy českobratrské církve evangelické, v němž by bylo ustanoveno, že členové tito přísahají na bibli. Řád tento buďž předložen vládě republiky, aby přejala jej do jednacích řádů trestních i civilních i pro vojsko jako formuli, platnou pro členy českobratrské církve evangelické.

8. Návrh o provádění výkonu církevní kázně:

§ 1. Ustanovení o církevní kázni jest použití proti zletilým členům církve, kteří přes opětované napomenutí:

a) vědomě zlehčují vážnost církve nebo úmyslně poškozují její zájmy,

b) působí v církvi pohoršení nemravným, nečestným a nezřízeným jednáním nebo takovým způsobem života, ať přímo v církvi nebo v rodině, v povolání nebo v širším životě občanském,

c) trvale neplní svých povinností k církvi.

§ 2. K výkonu církevní kázně lze použití těchto kárných trestů:

a) zbaviti vinníka církevní funkce, kterou vykonává,

b) zbaviti hlasovného práva ve sboru,

c) vyloučiti z účasti na sv. Večeři Páně,

d) vyloučiti z církve.

§ 3. Staršovstvo sboru, jehož jest obviněný členem, zahájí kárné řízení usnesením k návrhu podanému kýmkoli, avšak s vyloučením návrhů anonymních.

O zahájení kárného řízení jest písemně zpraviti obviněného, návrhatele a seniorátní výbor.

§ 4. Další kárné řízení provede staršovstvo protokolárním výsledkem navrhovatele, obviněného, dále pak provedením svědeckých i jiných důkazů, jež navrhne obviněný nebo navrhovatel, pokud důkazy ty uznává presbyterstvo za vážné a pokud jsou proveditelné bez zvláštních obtíží nebo průtahů.

Provedení důkazů nebo jejich doplnění může staršovstvo uložit jednomu nebo několika svým členům, kteří předloží pak spisy se svou zprávou presbyterstvu.

Před uzavřením důkazního řízení jest všechny svědecké protokoly a jiné důkazy předložiti obviněnému k vyjádření.

Na základě výsledků provedeného řízení po bedlivém a spravedlivém uvážení všech okolností svědčících v neprospěch i ve prospěch obviněného presbyterstvo rozhodne buď písemným usnesením, že neshledalo obviněného trestuhodným s hlediska církevní kázně, anebo písemným nálezem, že a v čem jej uznalo trestuhodným.

§ 5. Byl-li obviněný uznán vinným, jest v nálezu uvést, čím a jak se proti církevní kázni provinil a jaký trest se mu ukládá (§ 2. a. až d.).

Výrok o vině i trestu jest zevrubně odůvodnit.

K právoplatnosti nálezu jest zapotřebí potvrzení seniorátním výborem.

Usnesení, jakož i právoplatný nález doručí se obviněnému, a to nález s poučením, že se může do 14 dnů odvolati k synodnímu výboru.

§ 6. Potrestání podle § 2. a) jest spojeno s nezpůsobilostí nabýti jakékoliv církevní funkce na dobu jednoho roku.

Potrestání podle § 2. b) platí rovněž na dobu jednoho roku a zahrnuje v sobě i potrestání podle § 2. a), jestliže vinník by nějakou církevní funkci zastával.

Potrestání podle § 2. c) zahrnuje i potrestání podle § 2. a), b) a platí bez omezení na určitou dobu, až by presbyterstvo buď z vlastního popudu, nebo na žádost potrestaného od dalšího trvání trestu upustilo.

Potrestání podle § 2. d) zahrnuje i potrestání podle § 2. a), b), c), platí taktéž bez omezení na určitou dobu a vyloučený může býti znovu do církve přijat jen se souhlasem synodního výboru.

Tresty podle § 2. c), d) platí pro celý obvod církve a oznámí se všem sborům.

Z e s e n i o r á t u p l z e ň s k é h o .

Roku 1929.

1. Seniorátní konvent se usnází po návrhu seniorátního výboru o změnách církevního zřízení sdělených

oběžníkem synodního výboru v Praze ze dne 26. května 1928, č. 1089, že usnesení IV. synodu z r. 1927, pokud se týká těchto změn, považuje pro nedostatky podle § 94 a 95 c. z. za právně bezúčinné, poněvadž se stalo v odporu s platným c. zř. Proto také nepouští se ani do projednávání změn po stránce meritorní. Ježto nullitní usnesení IV. synodu nepřevzal ani synodní výbor za svůj návrh na změnu c. zř. podle § 94, protože usnesení obsahuje po stránce věcné jisté nejasnosti, ano i odpory, žádáme ve smyslu ustanovení § 94 c. zř., aby návrhy synodního výboru o změnách církevního zákonodárství, které jsou eminentní důležitosti, byly striktně formulovány a dříve nežli budou předloženy synodu, aby byly poslány všem sborům a seniorátům, nechť je urychleně projednají. Žádáme, aby celé církevní zřízení bylo podrobeno revisi, jejímž výsledkem by bylo definitivní církevní zřízení, které na léta bude vyhovovati potřebám církve jako její základní ústavní listina.

Znění této listiny buď upraveno s náležitým zřetelem ke spisovnému jazyku českému, ať odpovídá vzorům čistoty a neporušenosti našeho jazyka, ať je z něho vymýceno všechno, co jest na újmu kráse a ryzí správnosti českého jazyka.

2. Návrh pro synod na změnu církevního zřízení:

a) označení „konsenior“ budiž změněno na senior. Dosavadní označení „senior“ budiž nahrazeno jiným vhodným titulem,

b) postavení dosavadního seniora budiž synodem a k tomu účelu upraveným církevním zřízením upraveno tak, aby zbaven byl povinností farního úřadu a výhradně se věnoval správě církve povšechné. Jeho přiměřeně stanovený plat s vedlejšími přídávky buďtež hrazeny z poloviny reparticí po sborech a z druhé poloviny ze státní dotace. Za seniora může býti zvolen kterýkoli farář v činné službě, i profesor Husovy fakulty, i když nejsou členy synodu.

3. Synod žádá evangelickou Husovu fakultu, aby za řádné posluchače Husovy fakulty zapisovala i absolventy reálného gymnasia a reformního reál. gymnasia. Zkouška z řečtiny budiž vložena vhodným způsobem do zkušebního řádu.

4. Doplněk k církevnímu zřízení: Ke konferenci staršovstev, jakož i ke konventu seniorátnímu buďtež zváni co hosté předsedové kazatelských stanic s hlasem poradním.

5. Budiž uspořádán co nejdříve v Praze kurs pro absolventy středních škol, zvláště učitelských ústavů a gymnasií za příčinou přípravy ke zkoušce katechetické v dohodě s evangelickou Husovou fakultou.

6. Při revisi církevního zřízení budiž v dotyčných paragrafech vyznačeno, že při doplňovacích volbách členů seniorátního výboru koná se tato volba s platností jen do vypršení šestiletí tak, aby funkční období všech členů seniorátního výboru končilo stejně.

7. Chrámové sbírky v kazatelských stanicích, kde jen občas konají se bohoslužby, jsou zásadně povinné pouze dvě, a to na jaře na hlav. dar lásky pro Jeronymovu Jednotu a na podzim, podle možnosti o Vánocích pro bohoslovce. Pokud se týče dalších povinných sbírek, odváděných do ústředí, jest konání těchto sbírek v kazatelských stanicích dobrovolné.

Ze seniorátu podřipského.

Roku 1928.

1. V § 15 cirk. zřízení místo slov: „předsedou příslušné schůze a zapisovatelem aneb jiným členem na schůzi přítomným“ se vloží: příslušnými výkonnými orgány.

2. V § 41 cirk. zřízení za slova: „mimo právo voliti faráře“ se vloží: a usnášeti se o sloučení sboru se sborem jiným.

3. V § 43 cirk. zřízení čtvrtá věta bude zníti: „Nesejde-li se při prvé schůzi většina členů, bude se schůze konati právoplatně a činiti usnesení, volbu faráře vyjímajíc, o půl hodiny později, než původně bylo ustanoveno, za jakéhokoli počtu přítomných“. Šestá věta, počínajíc slovy: při volbách zastupitelstva — se škrtne.

4. § 73 cirk. zřízení zůstaň beze změn, usnesených IV. synodem.

Ze seniorátu poděbradského.

Roku 1927.

1. Budiž pořízen seznam našich padlých vojinů a legionářů vůbec z každého sboru. Důvody: Příštího roku slaviti bude náš národ desáté výročí svého osvobození ze jha rakouského. Jest nutno, aby národ náš i naše církve věděly, jak k tomu přispěli údobí naší církve evangelické, kteří neváhali dáti svůj život za vlast a národ.

2. Při schvalování náboženských cvičebnic budiž vždy nejprve požádán souhlas synodního výboru a synodu a teprve pak schválení školských úřadů.

Ministerstvo budiž požádáno, aby při schvalování cvičebnic českoobr. evang. náboženství referent, jemuž je kniha k recenzi svěřena, referoval vždy pouze o přednostech a vadách paedagogických a methodických a nedotýkal se obsahu učení náboženského, což náleží jedině církvi.

Roku 1928.

3. Synod budiž svolán vždy na podzim a ne ke konci června, jako dosud.

Důvody: Církev naše složena jest většinou z lidu zemědělského a tedy poslanci na synod jsou často zemědělci, kteří v létě mají nejvíce práce a proto nemohou skoro po celý týden zůstat v Praze, ale i duševní pracovníci těší se již v červnu na prázdniny, potřebují klidu a zotavení. Práce však v synodních poradách je často vyčerpávající a úmorná. Z těchto důvodů nechtějí synod svolán vždy na podzim.

4. Rodiče, kteří odhlašují své děti z vyučování náboženství, buďtež navštíveni farářem a jedním starším, kteří je napomenou a vysvětlí jim důležitost vyučování náboženství pro život člověka vůbec a České Bratry zvláště. Ti, kteří by ve svém rozhodnutí setrvali a děti v náboženství vychovávat nedali, buďtež upozorněni, že nebudou považováni za řádné členy církve českobratr. evang. a případně vyloučeni.

Z e s e n i o r á t u k r á l o v é h r a d e c k é h o .

Roku 1929.

1. Budiž do církevního zřízení § 102 a ostatních přijata změna tohoto obsahu a vloženo opatření: „Senior církve, jakožto duchovní pastýř celé církve jest přijetím volby za seniora sprostěn všech funkcí, spojených s úřadem farářským.“

2. Žádají-li snoubenci smíšeného vyznání ohlášky a oddávky naším duchovním, doporučuje synod duchovním, aby před ohláškami vyzvali snoubence ke vzájemné úmluvě, že všechny děti budou vychovávány v českobratrské církvi evangelické. Synod se vyzývá, aby vypracoval a vydal formulář snubního protokolu, kde by tato úmluva byla obsažena.“

3. Budiž proveden podrobný soupis příslušníků legií (čsl. zahraničních vojsk) z členů našich sborů.

4. Synod doporučuje sborům, presbyterstvům a duchovním správcům, aby pilně hleděli k vykonávání křtu svatého v duchu bratrské církevní kázně vysluhováním této svátosti před shromážděným sborem, a to za přítomnosti alespoň jednoho z rodičů.

5. Synod doporučuje našim sborům konání církevní kázně při sv. Večeři Páně a aby jí nebylo poslouženo lidem pohoršlivě žijícím, nesmířeným a s evangeliem našeho Pána se rozpadajícím. Budiž doporučeno presbyterstvům, aby nad takovými členy sboru bděla a je ke stolu sv. Večeře Páně nepřipouštěla, neboť kde se tak děje, tam není církev Páně.

6. Staršovstva našich sborů pečujtež o to, aby při pohřbech byla zachována křesťanská a bratrská jednodu-
chost. Zvláště je třeba upozorniti na to, že objednávání
hudby k pohřbům odporuje našim zásadám křesťanským
a bratrským. Toto upozorňování dějž se s kazatelen a ve
sborových věstnících.

7. Křtem sv. budiž slouženo pouze dětem rodičů,
z nichž aspoň jeden náleží naší církvi.

8. Církev obhajujž mocněji než dosud posvátnost man-
želství jako Božího spojení dvou v jednotu, do kterého
mají vstupovati snoubenci s věrnou láskou a modlitbami
za Boží požehnání.

Církev potírejš laksnost a lehkomyšlnost v rozvodech
a rozlukách, pamatujíc na slova Kristova o nerozlučitel-
nosti manželství kromě příčiny cizoložstva. V jednotlivých
případech urovnávejž a usmiřuj rozpory manželské.

9. Synod usnesiž se na resoluci, doporučující všem
sborům i jednotlivcům, aby podporovali činnost „Letního
tábora Komenského“ postaveného v Bělči u Třebechovic,
protože Letní Tábor jest jedním z velmi úspěšných
prostředků náboženské výchovy a může vychovati celou
řadu nadšených dobrovolných pracovníků jak v Nedělních
školách, tak i ve Sdruženích a sboru vůbec.

10. Konvent se znovu usnáší, aby synodní výbor spolu
se seniorátem královéhradeckým a sborem královéhrade-
ckým převzaly do své správy Husův Dům v Hradci Králové
a vrátily jej důležitému úkolu náboženské výchovy, hlavně
studující mládeže, jakmile jen poměry dovolí.

11. Synod usilujž o to, aby okresní úřady braly na
vědomí nejen přistoupení nebo vystoupení z církve, ale
i vyloučení se strany sboru. Důvod: Za dosavadního stavu
věci, i když sbor někoho vyloučí, před úřady tento vylou-
čený jest veden stále jako člen naší církve, což nejen církvi
neslouží ke cti, ale omezuje i účinnost církevní kázně.

12. Synod usnesiž se na resoluci, doporučující všem
sborům, aby chrámové sbírky staly se více částí bohoslu-
žebnou a výrazem vděčnosti vůči Bohu za jeho milosrden-
ství, než je tomu doposud. Sbírký chrámové mají býti nej-
bližší odpovědí sboru na Boží volání a častokrát jsou jedi-
ným vyjádřením toho, co člověk ve svém srdci cítí. Neměly
by tedy tak macešsky vystrkovány býti až za rámec boho-
služebný.

Z e s e n i o r á t u č á s l a v s k é h o .

Roku 1929.

1. Seniorátní shromáždění žádá synodní výbor, aby se
při návrzích, podávaných na synod, vždy otiskovala též
odůvodnění, byla-li připojena.

2. Seniorátní shromáždění upozorňuje znovu, že o četných předlokách, z čáslavského i z jiných seniorátů na synod podaných, důsledkem usnesení II. synodu, že se církevní zřízení zatím nemá měnit, vůbec nebylo jednáno, a žádá, aby se tak při jednání o konečné úpravě stalo dodatečně.

3. § 15 cír. zřízení budiž pozměněn takto: Místo slov „předsedou příslušné schůze a zapisovatelem aneb jiným členem na schůzi přítomným“ se vloží slova: „předsedou a dvěma dalšími členy staršovstva, z nichž jest jedním, není-li sám předsedou, farář.“

Odůvodnění: Jest náležité, aby vždy podpisoval předseda staršovstva, a jelikož jím není vždy farář, tento pak má rovněž vždy spolupodpisovati, je třeba, aby oba byli výslovně uvedeni.

4. § 36 cír. zřízení se pozměňuje takto: „Každý člen církve náleží ke sboru, v jehož obvodu má své řádné bydliště. Má-li více řádných bydlišť, náleží k tomu sboru, v jehož obvodu vykonává své občanské volební právo.“ — Slova: „leč by bylo stanoveno jinak“ bud'tež vypuštěna.

Odůvodnění: Navrhovaným ustanovením se zamezí nejistota neb líbivěle a vynecháním onoho omezení bude zdůrazněno, že se výjimky v teritoriálním rozhraničení pro členy téže církve nemají připouštět.

5. § 42 c) budiž doplněn kromě přídavku „revisorů účtů“ ještě takto: „Kde jest zvoleno zastupitelstvo, náleží k jeho přeneseným právům též volba revisorů. Volba se koná předem na budoucí rok, po případě na dva příští roky. Zvolení revisori mají právo i povinnost též během roku se přesvědčiti o řádném vedení účtů a kontrolovati stav pokladny, cenné papíry a vklady.“

Odůvodnění: Ve sborech, kde si zvolili zastupitelstvo, revisori nemohou býti voleni sborovým shromážděním, poněvadž se tam každoročně nesvolává. A děje-li se nyní v církevním zřízení zmínka o revisorech, jest na místě, aby v něm i jejich funkce aspoň poněkud byla vymezena.

6. § 42 f) budiž ponechán ve svém původním znění.

Odůvodnění: Není náležité, aby rozhodovala jen jedna instance. Synodní výbor nechť jest instancí odvolací.

7. Navrhované doplnění § 44 ohledně povolání náhradníků starších budiž vypuštěno. Též dodatek, že se o nich rozhoduje losem.

Odůvodnění: Náhradníci se mohou zváti do schůzí podle potřeby za nepřítomné neb nemocné členy a nastupují jako řádní členové při uprázdňování místa. Při volbě určuje sborové shromáždění samo pořad neb pravidlo, podle něhož mají nastupovati.

8. § 69 církv. zřízení, jednající o volitelnosti k úřadu kazatelskému cizinců, kteří uznáni byli za způsobilé svojí církví, budiž doplněn a pozměněn takto: „Uchází-li se o úřad farářský neb vikářský cizinec neb duchovní církve v Československé republice státem uznané, musí prokázat, že jest způsobilý k úřadu takovému podle předpisů své církve a vlasti, a musí také vykonati zvláštní zkoušku před komisí ustanovenou synodním výborem, který rozhoduje o připuštění duchovních takových jednotlivě.“

Odůvodnění: § 69. pamatuje na výjimky, podle nichž je možno k úřadu kazatelskému v církvi naší připustiti duchovní jiných církví, ale jen z ciziny. Zatím však v naší republice jsou církve nám blízké, na jejichž duchovní se toto ustanovení nevztahuje. Stejně jako se stává, že z naší církve odcházejí duchovní do církví jiných v ČSR., tak musí býti možno i duchovním církví zdejších, nejen zahraničních, přejíti do služeb církve naší. Změna § 69. umožní také žádoucí zjednodušení v pestrém církevním rozvrstvení těch členů národa československého, kteří se trvale a uvědoměle na půdě dědictví reformace české odloučili od Říma, stejně jako my. Vždyť, přísně vzato, § 69, doslovně vykládán, neumožňuje ani duchovním evang. církve a. v. ve Slezsku neb na Slovensku státi se kazateli v církvi naší.

9. § 86, 5 budiž uveden v souhlas s § 42 f) v tom smyslu, že seniorátní výbor v první instanci schvaluje koupě nebo prodeje sborových nemovitostí, zamýšlené nové stavby a výpůjčky.

Odůvodnění: Synodní výbor má zůstatí instancí odvolací.

10. K navrhovanému znění § 91, 3 budiž za slova „počítají se za celých 10.000 duší“ přidána věta: „Počet může však činiti i při číselně větších seniorátech jen nejvýše tři poslance faráře a tři poslance starší.“

Odůvodnění: Jest náležité, aby nebyl přílišný rozdíl v zastoupení seniorátů.

11. § 101, 7 budiž uveden v souhlas s § 42 f) a 86, 5 v tom smyslu, že synodní výbor rozhoduje o koupích a prodeích, jakož i o novostavbách a výpůjčkách ve druhé instanci.

12. Navrhovaný nový odstavec 20. k § 101 budiž znovu vzat v úvahu v tom smyslu, zda se nedoporučuje, aby se školními úřady ve věcech vyučování náboženství na školách obecných a občanských jednaly jako dosud seniorátní úřady.

Odůvodnění: Seniorátní úřady o školách svého obvodu mají snadnější přehled a rychleji se mohou dorozuměti s příslušnými duchovními správami.

13. V navrhovaném znění § 110, odst. 4. budiž vypuštěno slovo „tříčlennou“ (komisí seniorátní).

Odůvodnění: Synodní výbor vydal předpisy o zkouškách výpomocných učitelů náboženství, a stačí jako dosud dvoučlenné komise. Rozmnožení členů by bylo spojeno s obtížemi a většími výdaji.

14. Poněvadž platné církevní zřízení neuvádí výslovně možnosti odvolání z rozhodnutí synodního výboru, budiž v ně pojato, že takové odvolání v případech, kde synodní výbor rozhodoval jako instance jediná, jest přípustno ke zvláštní odvolací komisi synodem volené.

15. Seniorátní shromáždění obvodu čáslavského se pozastavilo nad zněním usnesení IV. synodu o společné pokladně, jako by se teprve zřizovala, ač byla zřízena již III. synodem, jakož i nad tím, že by se z ní v budoucnosti měly poskytovat podpory na potřeby sborů a církve. Byla míněna, když k jejímu zamýšlenému založení jako ústřední pokladny k vyplácení platů církevních pracovníků zatím nedošlo, jako „základ příštího osamostatnění finančního“, a sen. shromáždění žádá, aby její původní účel nebyl měněn. Synod učiní v tomto směru určité prohlášení, v němž by zmínka o „podporách“ byla vypuštěna. Současně podrobiž klíč, podle něhož se příspěvky do této pokladny nově vyměřují, přezkoumání, jelikož se ukázalo, že v jejich výši u sborů soběstačných a nesoběstačných jest na úkor těchto nepoměrný rozdíl. Totéž platí také o příspěvcích do stavebního fondu a o příspěvcích na výlohy synodní, podle téhož klíče rozvrhovaných. Všecky tyto příspěvky budtež vyměřovány podle číselného počtu a poplatní sfly.

Ze seniorátu poličského.

Roku 1928.

1. Synod nechť zdůrazní nutnost, aby všechna důležitá usnesení návrhů zvolených komisí byla před jednáním synodním včas synodním výborem předložena staršovstvům a vždy aby bylo postupováno podle zásad presbyterně synodních.
2. § 8. cirk. zřiz. buď doplněn větou: „Členové církve čsbr. evang. nejsou povinni přispívat na kultické či jiné účely jiných církví.“
3. § 15 budiž stylisován: „Výpisy z protokolů, podepsané předsedou a dvěma členy příslušného orgánu a opatřené úřední pečeti, mají platnost originálu.“ Tím se upravuje i § 50.
4. § 36 ať zní: „Každý člen církve náleží ke sboru, v jehož obvodu má své řádné bydliště, z čehož nejsou pří-

pustny výjimky. Není dovoleno přefařování jednotlivců k jiným sborům.“

5. Členové sboru platí salár z veškerých příjmů resp. majetku umístěného i na teritoriu mimo sbor.
6. § 44 čtvrtý řádek zdola buď vloženo: „Ve sborech, v nichž jest zastupitelstvo, nevolí se náhradníci staršovstva zvláště a jsou jimi podle pořádku zastupitelé z příslušných obcí.“
7. V § 30 budiž uvedeno: „Farář je členem výboru kazatelské stanice.“
8. V § 57 a všude, kde se vyskytuje slovo diakon, budiž nahrazeno případnějším českým jáhen, jenž má jinou funkci v církvi než diakonka.
9. § 45 navrhuje konvent beze změny, ale bratří telečtí ohlašují minoritní votum: „Každý sbor volí na konvent stejný počet poslanců a to dva.“
10. K § 63 Schvaluje se změna, navržená synodem, s tím, že štolá náleží administrátorovi.
11. K § 87 se usnáší konvent na návrhu: Po 70. roce není nikdo volitelný za konseniora resp. seniora, přes to podrží oba svůj úřad i po 70. roce do ukončení období.
12. K § 89 Za slova „Konsenior pečuje se staršovstvem o administraci“ budiž vloženo: „Ve sporných případech rozhoduje konsenior.“
13. K § 91 usnesen návrh: Z každého seniorátu se vysílají dva faráři a dva starší na synod do 20.000 duší, za každých dalších 10.000 duší se vysílá 1 farář a 1 starší, přičemž zlomek větší než 5.000 se počítá jako 10.000.

Jako minoritní votum podán návrh: „Každé seniorátní shromáždění volí na synod 2 faráře a 2 starší.“

14. V § 110 budiž škrtnuta změna, navržená synodem ohledně inspektora náboženství.
15. Necht' jest vytištěn podrobný schematismus církve, v němž především buďte vyznačeny hranice sborů a všechny obce, aby farní úřady měly příručku pro svou praxi, bez níž vznikají dnes mnohé obtíže.
16. Ať je vypracován pro synodní jednání takový jednací řád, aby nebylo možno důležité věci odbýti a o podružných jednání nepřiměřeně dlouho.

Z e s e n i o r á t u t á b o r s k é h o .

Roku 1929.

1. Synodní výbor nepotvrzuje nikoho v církevním úřadě nového působistě, dokud není naprosto bezpečně prokázáno, že všechny úřední knihy a spisy na předcházejícím působistě jeho mu ve správu svěřené jsou uvedeny do úplného pořádku. Za správné zjištění odpovídá

seniorátní úřad. Konvent se o tom usnesl na návrh br. Karla Kupky z Čes. Budějovic: Budiž doplněn § 101, 3 c. zř. za slovy: „potvrzovati je“... „bylo-li zjištěno, že všechny úřední knihy a spisy jim na předcházejícím působišti svěřené, byly správně vedeny a předány.“

2. K § 81, 5. cirk. zřízení ke konci: „Má-li se rokovati o stížnosti na seniorátní výbor, předsedá nejstarší člen konventu.“
3. Čtvrtým synodem navržená změna § 34 cirk. zřízení budiž zamítnuta, a § 34. doplněn budiž takto: „...seniorátními výbory, které o tom zpraví synodní výbor.“

Ze seniorátu novoměstského.

Roku 1929.

1. Dodatek k § 11. cirk. zřízení: „Prázdné listky se počítají mezi platně odevzdané hlasy“ budiž škrtnut jako nejasný a zbytečný.
2. V § 45, odst. 5. c. zř. buďtež škrtnuta slova „a oznamovati jména vyloučených okresní správě politické“, jelikož takové oznámení nemá žádného účinku ani významu.
3. V § 97, odst. 5. budiž vypuštěn dodatek „Počet členů synodního výboru se však obnovuje každý 3. rok. Vystupující se určí po první losem.“ Mohlo by se státi, že by synod právě ve 3. roce nezasedal a s volbou polovice členů synod. výboru by vznikly potíže. Také není myslitelné, že by při volbách ani jeden člen starého synod. výboru nebyl opět zvolen.
4. § 91, 3. cirk. zřiz. nechat zní: „Poslanci volení seniorátními konventy, a to z každého seniorátu po 2 farářích a 2 starších.“
5. Vzhledem k usnesení IV. synodu (viz zpráva str. 66, odst. 110) o výhodách pro sbory, skládající se z převážně většiny ze členů nově přistouplých se navrhuje: „Zvláštní remunerace farářům ve sborech, sestávajících většinou z přistouplých, nebudtež poskytovány.“
6. Církevní knihovna bývalé reform. moravské superintendence, umístěná ve farnosti vanovické, jejíž přenesení do Brna bylo usneseno jedním superint. shromážděním, budiž přenesena do Husova Domu v Praze, přiměřenou dotací každoročně doplňována a zpřístupněna všem duchovním a bohoslovcům českobratrské církve evangelické.
7. Poněvadž naše českobratrská církev evangelická je nyní uznána též na Slovensku a Podkarpatské Rusi, budiž § 2, 1. a § 7 cirk. zřiz. přiměřeně doplněn.

8. § 26, 4, § 27 a 47 budtež přiměřeně upraveny, aby odpovídaly stávajícím politickým poměrům, kdy máme okresní a zemské úřady.
9. § 28 církv. zřízení budiž doplněn: „Veškeré výlohy, spojené s přefařováním, hradí žadatelé.“
10. Církevní zřízení budiž po změnách, usnesených na příštím V. synodu před tiskem předloženo ještě k prozkoumání sboru našich českobratrských evangelických právníků, zvolenému na příštím synodu, aby i po stránce právníkové bylo naše církevní zřízení dokonalé.

Ze seniorátu brněnského.

Konvent neučinil usnesení pro synod.

Ze seniorátu vsetínského.

Roku 1928.

1. Každý sbor českobratrské církve evang. nechť vykona každoročně — pokud toho bude potřeby — podomní sbírku pro Myslibořice, nekoná-li ji pro některý jiný sirotčinec.
2. Představený seniorátu budiž nazýván senior, představený povšechné církve biskup.
3. Synodní výbor nechať bere za základ výpočtu rozvrhu sborových příspěvků více poplatní sílu sboru, než jejich početnost; neboť podle dosavadního způsobu jsou chudé sbory nepřiměřeně zatěžovány.

Roku 1929.

4. Vyučování v pokračovacích školách nebudiž konáno v neděli a svátek, aby tím nebylo znemožňováno učňům a učícím účastenství při službách Božích.
5. Budiž uváženo, jak církev by posloužila těm, kdo do kostela nechodí.
6. Budiž uváženo zredukování všecírkevních sbírek kostelních.

Ze seniorátu moravskoslezského.

Roku 1928.

1. Seniorátní konvent doporučuje, aby byly k roznícení zájmu náboženského konány ve všech sborech našich v době před velikonoce evangelizační shromáždění. Ve městech se hodí k nim doba večerní, na venkově dopolední. Při nich nechť si sbory vyměňují řečníky.
2. Seniorátní shromáždění vyslovuje tímto synodnímu výboru dík, že bdí nad otázkou školní, a těší se naději,

že nebude tato řešena na úkor českobratrské církve evangelické.

3. U vědomí důležitosti misie pro oživení našich sborů buďtež ve sborech našich v měsících srpnu neb září konány misijní slavnosti, k nimž Misijní Jednota jistě ochotně řečníky obstará.
4. Seniorátní konvent doporučí synodu žádost slezských sborů o zřízení nového seniorátu.
5. K usnesení IV. synodu č. 133 obsaženému na str. 72, 73 „Zprávy o IV. synodu“ budiž za slovy: „... dávaly ročně 50.000 Kč“ připojen následující dodatek: „Od obnosu takto stanoveného odečte se částka 6000 Kč, jakožto existenční minimum u všech sborů a to tak, že sbory, které jsou povinny platiti faráři ze svých prostředků pouze 6000 Kč anebo méně, odvedou pouze dobrovolnou sbírku, u sborů pak, kterým uloženo jest platiti více než 6000 Kč, zdaněn bude obnos, o který převyšuje jejich platební povinnost vůči faráři stanovené minimum 6000 Kč, tedy na př. u sborů, které platí svému faráři 8000 Kč, částka 2000 Kč a které 28.000 Kč, částka 22.000 Kč. Toto ustanovení platí i o dani na Ústřední pokladnu a Všeobecný stavební fond.“

Roku 1929.

6. Navrhují se tyto změny církevního zřízení:
 - § 2, odstavec 1. znějž: Spoluvěřící evangelicko-křesťanské církve augsburského a helvetského vyznání v celé Československé republice, národnosti české, tvoří samostatnou českou církev.
 - § 36. Přijat návrh původní synodní komise (Zpráva o IV. synodu str. 16): místo „bydlí“, jež se škrtná, se dá: „má řádné bydliště“. Na konec tohoto paragrafu se připojí tato věta: „... kterýž také rozhoduje v nejistých případech teritoriální příslušnosti.“
 - § 57., odstavec 2. a 3. budiž škrtnut, neboť bližší o službě diakonské stanoví Řád pro výchovu diakonů.
 - § 63. Odstavec 2. buď změněn podle usnesení IV. synodu, ale jen dvěma počátečními větami až po slova „příslušného konseniora“ se závěrečnou větou „Po případě rozhodne seniorátní výbor“.
 - § 65. Za první větu budiž vloženo: „Farář vztažmo konsenior může dáti druhému faráři i generální delegaci k duchovnímu obsluhování údů, kterých nemůže sám náležitě obsloužiti.“
 - § 97. V odstavci 5. buďtež vsunuta za slova „a mohou býti po uplynutí zvolení znovu na jedno“ slova: „senior i na více období.“

7. Na sborech čítajících více než 3000 duší neb rozptýlených a majících na více než 10 místech vyučování náboženství, budiž zřízeno místo vikářské neb diakonské.
8. Řádu pro výchovu diaconů budiž připojen odstavec: „Diaconi, kteří se vzdělávají na jiné škole než Misijní škole v Olomouci a chtějí v naší církvi pracovati, musí na škole v Olomouci aspoň půl roku ztráviti a tu zkoušky dodatečně složiti.“
9. Misijní škola olomoucká budiž uznána za ústav církevní, aby chovanci měli právo ucházeti se o slevu jízdného jako chovanci jiných škol neveřejných.
10. Seniorátní shromáždění uznává naléhavou nutnost práce mezi mládeží a žádá synod, aby uspořádal finanční náklad této činnosti tím způsobem, že rozvrhne potřebný náklad na všechny sbory podle klíče počtu duší a finanční schopnosti.
11. Diaconům budiž dovoleno nositi při církevních výkonech talár bez tabulek.
12. Aby bratři diaconi mohli své povinnosti bez stýskání konati, budiž jim plat přiměřeněji upraven. Plat tento čiň v prvním roce služby Kč 8000.—, v druhém roce Kč 9000.—, v třetím roce Kč 10.000.— a k tomu trienálky po 300 Kč. Ženatí diaconi nechť obdrží ještě po třetím roce služby příplatek Kč 1000.—. Na výchovu dětí do 10 let obdrží po 400 Kč, nad 10 let 800 Kč, na děti mimo dům 1600 Kč.
13. Budiž sborům na srdce vloženo pěstění zájmu o misii a to buď pořádáním misijních služeb Božích neb misijních přednášek.

IV. Předlohy neprojednané minulým synodem.

Viz zprávu o IV. synodu str. 83.

V originálech protokolů o synodních schůzích není zmínky o projednání těchto předloh:

1. Návrh ze seniorátu podřípského č. 3, jenž zní: Konání pravidelných služeb Božích v Karlových Varech se doporučuje, zvláště v době lázeňské. Seniorátní shromáždění žádá synod, aby o provedení tohoto návrhu pečoval.

2. Návrh ze seniorátu královéhradeckého č. 3, jenž zní: Návrh pro synod: Údové církve buďtež seniozem církve vyzváni, aby nepohrdali požehnáním při oddavkách a nespokojovali se civilními oddavkami. V tomto projevu budiž poukázáno důrazně na neblahé následky sobectví a požívačnosti, jež se jeví zvláště v omezování počtu dětí z důvodů nemravných, v nelásce k dětem i k výměnkářům. Bratří faráři nechť tento pastýřský projev důrazně podporují.

3. Návrh ze seniorátu královéhradeckého č. 9, jenž zní: Návrh pro synod: Okresní politické úřady budtež požádány, aby zasílaly farním úřadům ex offio oddací listy civilních oddavek, kde aspoň jeden snoubenec je československého vyznání.

4. Návrh ze seniorátu poličského č. 3, jenž zní: Synod ukládá ústřednímu evangelizačnímu odboru, aby vydával letáky a levné spisy rázu vzdělávacího a apologetického, jimiž by bylo čeleno různým náboženským směrům a sektám, vnikajícím do našich sborů, a v nichž zdůvodněn by byl především křest nemluvňátek, svěcení neděle (a ne soboty), naše stanovisko k druhému příchodu Páně a j.

5. Návrh ze seniorátu německobrodského č. 1., jenž zní: Budiž působeno k tomu, aby interkonfesijsní zákon z 23. dubna 1925, č. 96, § 6, odst. 2. byl doplněn v ten smysl, aby okresní správa politická, oznamující odstup člena, byla povinna současně oznamovati, kam též odstoupil.

6. Návrh ze seniorátu brněnského č. 5, jenž zní: Synod požádá synodní výbor o ustanovení dvou kolportérů Písma svatého, československých evangelických časopisů a knih a to jednoho pro Čechy, druhého pro Moravu a Slezsko. Dále se synodu ukládá, aby zakročil o zmírnění zákonů o kolportáži náboženských knih a časopisů.

7. Návrh ze seniorátu brněnského č. 7., jenž zní: Synod zvolí ze sebe komisi teologů a pedagogů, kteří by ze stávajících katechismů církvi jeden doporučili, anebo vypracovali katechismus nový, jenž by se stal katechismem církve celé a aspoň poznenáhlu byl zaváděn a tím se šlo k jednotě.

V. Resoluce pražské porady pokračovacího výboru Stokholmské konference.

Pokračovací výbor Stokholmské konference církví zasedal v září 1928 v Praze a usnesl se na resolucích, které podle přání tohoto výboru zde předkládáme synodu, aby k nim zaujal stanovisko, po případě sám učinil k nim projev za československou evangelickou církev.

1. Resoluce o odzbrojení národů.

„Vzhledem k tomu, že city obecného neklidu a nejistoty spíše se množí než menší touž měrou, jak se zdá, že státy váhají před problémem odzbrojení nebo nejsou s to, aby jej rozřešily;

vzhledem k tomu, že odzbrojení všech zemí „na míru přípustnou pro národní bezpečnost a pro vynucení mezinárodních závazků společnou akcí“, jakou má na mysli.

Základní úmluva o Společnosti národů, jest cílem, k němuž nutno dospěti, má-li býti zabráněno katastrofě nové války,

vzhledem k tomu, že omezení a zastavení zbrojení uložené určitým státům mírovými smlouvami z roku 1919 bylo opatřením, které mělo umožniti omezení zbrojení ve všech zemích, a že pětadesát států, které tvoří Společnost národů, jest tudíž formálně zavázáno provésti obecné odzbrojení zamýšlené v 8. článku Základní úmluvy;

vzhledem k tomu, že tyto vzájemné sliby ukládají všem zúčastněným národům závazky nejslavnostnějšího a vízíciho rázu;

vzhledem k tomu, že i když bude dosaženo omezení zbrojení, bude pro všechny národy nutno přijmouti mezinárodní kontrolu, aby bylo zabezpečeno plnění takových závazků;

a vzhledem k tomu, že jest stejně nutno, aby všechny státy přijaly universální soustavu povinné arbitrace, nebo jiné právní metody k řešení mezinárodních sporů, —

konference shromážděná v Praze v srpnu 1928 pod štítem „Světové Aliance pro pěstování přátelství mezi národy prostřednictvím církví“ dovolává se všech církví, aby předložily svým členům předchozí úvahy a připomínaly jim slavnostní závazky, jimž podléhají všechny národy skládající Společnost národů, zmenšiti a omeziti své ozbrojené moci, jak jest zamýšleno v Základní úmluvě o Společnosti národů, a přijmouti obecnou soustavu, již by byly řešeny spory mírnými právními metodami místo válkou. Vybízí církev, aby užívaly svého mravního vlivu u Společnosti národů a u svých vlád a přiměly je, aby s veškerým urychlením doplnily mezinárodní dohody nutné k tomuto cíli, tak aby lidstvo mohlo pokročiti k vládě zákona předpověděné prorokem, že „nepozdvihne národ proti národu meče a nebudou se více učit boji“.

2. Resoluce o poměru zaměstnavatele a zaměstnance.

„Protože spory jsou kořenem všeho zla a dohoda podkladem všeho dobra mezi lidmi, klade konference všem církvím ve všech zemích naléhavě na srdce, aby podporovaly všecko vážné úsilí, které směřuje k vytvoření a posílení pracovního souručenství mezi zaměstnavateli a zaměstnanci na podkladě oboustranných stejných práv.“

3. Resoluce o hazardních hrách.

„Konference vyslovuje vřelé sympatie církvím ve Švýcarsku, že se ozvaly proti návrhu zákona o připuštění hazardních her na území švýcarském, a příslibuje svou

mravní pomoc jejich snaze po odstranění tohoto mravního nebezpečí. Protože pak hazardní hry ohrožují stále více i mravnost v ostatních zemích, upozorňuje konference všechny církve ve všech státech na tuto věc, doporučujíc ji bedlivé pozornosti, protože vbrzku bude museti asi dojít k společné akci ve všech zemích proti tomuto zlu.“

4. Resoluce o alkoholismu.

„V souhlase s provoláním Stokholmského sněmu církví a se zřetelem k mravní povinnosti církví bojovati proti alkoholismu vybízí konference všechny církve, aby uplatnily svůj vliv na vládu ve svých státech v tom směru, aby zajištěno bylo přijetí návrhu podaného více státy radě Společnosti národů, aby zřízena byla zvláštní komise k prozkoumání otázky alkoholní z mezinárodního stanoviska.“

VI. Návrhy synodního výboru vzhledem k postupu a rozvržení prací na synodu.

a)

Bud'tež zvoleny tyto přípravné odbory (sestavené tak, aby v každém odboru byl zástupce každého seniorátu, přičemž se navrhuje, aby náhradník vždy nastoupil i v těchto odborech za člena, kterého zastupuje):

1. První odbor ústavní a správní.

Místo zasedání: Zasedací síň synodního výboru, Husův Dům, III. poschodí.

Členové:

1. Dr. E. Lány,	7. K. Machotka,
2. Jan Kubiček,	8. Jos. Kulík,
3. Dr. A. Švanda,	9. G. A. Molnár,
4. J. Vávra,	10. R. Medek,
5. Jar. Kadlec,	11. J. Toul,
6. Jan Pala,	12. K. Vilim,
	13. B. Burian.

Projedná: Zprávu a návrhy ústavní komise o změnách církv. zřízení. Návrhy ze seniorátů: pražského č. 1., 2., 6.; plzeňského č. 1., 2., 4., 6.; podřipského č. 1., 2., 3., 4.; poděbradského č. 3.; královéhradeckého č. 1.; čáslavského č. 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14.; poličského č. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14.; tábořského č. 1., 2., 3.; novoměstského č. 1., 2., 3., 4., 7., 8., 9., 10.; vsetínského č. 2.; moravskoslezského č. 6.

II. Druhý odbor ústavní a správní.

Místo zasedání: Kancelář před zasedací síní synodního výboru, Husův dům, III. poschodí.

Členové:

1. J. Pohanka,	7. Jos. Šlechta,
2. R. Vobořil,	8. Jar. Kučera z Libštátu.
3. Ing. Holý,	9. V. Szalatnay,
4. Ing. Stříteský,	10. R. Mahovský,
5. J. Nekvinda,	11. K. Nagy,
6. Fr. Ondruška,	12. Otmar Hrejsa,
	13. Alex. Winkler.

Projedná: Zprávu synodního výboru I. o správě církve č. 1—8, 10., 11., 12. Zprávu VIII. o pensijních věcech. Návrhy ze seniorátů: pražského č. 4., 5., 7.; královéhradeckého č. 11.; čáslavského č. 1.; poličského č. 16.; moravskoslezského č. 4., 11. Knihu „Deset let“ a „Zpráva o jubilejním sjezdu“.

III. Odbor sborový.

Místo zasedání: Zasedací síň Kostnické Jednoty, Husův Dům, I. poschodí.

Členové:

1. Dr. A. Lukl,	8. J. Kostkan,
2. Em. Mattas,	9. Jos. Čapek,
3. Vl. Soukup,	10. J. Šebesta,
4. Václ. Limberský,	11. Otokar Kadlec,
5. Karel Kupka,	12. V. Vašíř,
6. Josef Staněk,	13. Náhradník za V. Pokorného, em. faráře v Brně.
7. E. Rychetský,	

Projedná: Zprávu synodního výboru II. o sborech a jejich správcích. Zprávu synodního výboru IV. o vzrůstu církve, bod 1. a 2. Zprávu odboru pro jednotu bohoslužeb a učení. Zprávu odboru agendárního. Zprávu odboru pro stručné vyjádření učení a zásad církve. Návrhy ze seniorátů: poděbradského č. 1.; královéhradeckého č. 2., 3., 4., 6., 7.; poličského č. 15.; novoměstského č. 5., 6.; moravskoslezského č. 7. Návrh synodního výboru č. 2. Z neprojednaných minule předloh č. 1., 3., 5., 7.

IV. Odbor pro náboženský život a práci misijní.

Místo zasedání: Spolková místnost Husova Domu ve II. poschodí.

Členové:

1. B. Tichota,	7. T. B. Kašpar,
2. Jos. Štěpán,	8. Lad. Juren,
3. Dr. Oldř. Novotný,	9. Mil. Novák,
4. J. Čech,	10. Jan Kučera z Borové,
5. Frant. Bláha,	11. J. Řezníček,
6. Jos. Dobeš ze Strítěže,	12. Frant. Eliáš,
	13. Jan Drobný.

Projedná: Zprávu synodního výboru III. o činnosti sborové a náboženském i mravním životě údů. Zprávu synodního výboru IV. o evangelisaci a misii, bod 3., 4., 5., 6., 7. Zprávu odboru sociálního. Návrhy ze seniorátů: pražského č. 8.; královéhradeckého č. 5., 8.; vsetínského č. 1., 5.; moravskoslezského č. 1., 3., 13. Z neprojednaných minule předloh č. 2., 4.

V. Odbor výchovný.

Místo zasedání: Seminární místnost Husovy fakulty ve IV. poschodí Husova Domu.

Členové:

1. Boh. Jiskra,	8. B. Jerie,
2. Náhradník za Václava Chvojku z Bezděkova,	9. Jar. Kryštůfek,
3. Miloš Vondruška,	10. J. Kantorek z Mělníka.
4. Josef Sklenář,	11. Adolf Novotný,
5. Frant. Zbořil,	12. J. Dvořák,
6. Dr. Sl. Daněk,	13. Jan Porubják.
7. J. Volek,	

Projedná: Zprávu synodního výboru V. o výchově. Zprávu synodního výboru XI. a XII. o náboženských knihách. Zprávu XIII. o časopise „Český Bratr“. Návrhy ze seniorátů: pražského č. 3.; plzeňského č. 3., 5.; poděbradského č. 2., 4.; královéhradeckého č. 9., 10.; vsetínského č. 4.; moravskoslezského č. 2., 8., 9., 10. Z neprojednaných minule předloh č. 6.

VI. První odbor hospodářský.

Místo zasedání: Kancelář synodního výboru v Husově Domě, III. poschodí.

Projedná: Zprávu synodního výboru VI. o věcech hospodářských, bod 1.—6. Tabulky o stavbách a dlužích. Tabulky o příspěvcích členů. Tabulky o sbírkách synodním výborem vypsáných. Návrhy ze seniorátů: plzeňské-

ho č. 7.; moravskoslezského č. 5.; vsetínského č. 3., 6.
Návrhy synodního výboru č. 1., 3., 4.

Členové:

1. Dr. J. Hrozný,	8. B. Fleischer,
2. Dr. Zima,	9. Frant. Šustr,
3. Václav Kupka,	10. Josef Nešpor,
4. Jan Havelka,	11. Karel Andrlé,
5. J. Dolejší,	12. Frant. Rozbořil,
6. Josef Rafaj,	13. Pavel Nešpor,
7. E. Šolc,	

VII. Druhý odbor hospodářský.

Místo zasedání: Menší spolková místnost v I. poschodí Husova Domu.

Členové:

1. B. Černík,	7. E. Otter.
2. Jar. Šustr,	8. Jarolím Nešpor,
3. Jiří Havelka,	9. J. Caha,
4. K. Výborný,	10. Frant. Dobiáš,
5. E. Pajkr,	11. Jos. Jadrníček,
6. A. Sochor,	12. Jan Skalák,
	13. Jar. Kantorek z Mor.
Ostravy.

Projedná: Zprávu synodního výboru VI. o hospodářských věcech, bod 7—12. Zprávu účetní a pokladní a zprávu revisorů účtů. Návrhy ze seniorátů: královéhradeckého č. 12.; čáslavského č. 15.; moravskoslezského č. 12.

VIII. Odbor pro různé věci.

Místo: Hlavní sál Husova Domu v I. poschodí.

Členové:

1. L. Melzer,	7. Stan. Čapek,
2. J. Bartůněk,	8. Vlast. Juren,
3. Jan Urbánek z Plaňan,	9. G. Švanda,
4. Náhradník za V. Váňu
z Netřebic.	10. Náhradník za faráře E.
Pokorného ze Šonova,
5. Náhradník za J. Vačka
z Třebíče,	11. Náhradník za J. Dobe-
še z Nového Města,
6. Frant. Hurta,	12. Náhradník za far. Vl.
Čecha z Písku.

P r o j e d n á : Zprávu synodního výboru X. o stycích s jinými církvemi a korporacemi. Zprávu synodního výboru I. o správě církve, bod 9. Zprávu odboru pro styk se zahraničními církvemi. Zprávy a návrhy o Myslibořicích a jiných sirotčincích. Poznámku synodního výboru o ostatních odborech na str. 150. Resoluce pražské porady Stokholmské konference.

b)

Navrhuje se tento program pro zasedání synodu: v prvním sedění dne 11. listopadu o půl 6. hodině večer resp. po službách Božích o půl 7. hodině se vyřídí body programu č. 1—9; dne 12. listopadu dopoledne ať jsou schůze přípravných odborů, které se všechny konají v místnostech Husova domu v Praze II., Jungmannova 15, odpoledne téhož dne o půl 2 hod. druhé sedění synodu, večer pak o půl 8 hodině třetí sedění určené pro širší veřejnost s tématem „Rodina a Českobratrská evang. církev“; ve středu 13. listopadu o půl 9 hod. ráno čtvrté sedění, odpoledne o druhé hodině páté sedění; ve čtvrtek dne 14. listopadu o půl 9. hod. ráno šesté a o 2. hod. odpolední sedmé sedění, po případě v pátek dne 15. listopadu o půl 9. hod. osmé sedění. Nebudou-li přípravné odbory hotovy se svou prací ve schůzi dne 12. listopadu, usnese se synod na jiném dalším vhodném čase pro ně k dokončení jejich práce.

Všecka plenární sedění se konají v modlitebně na Král. Vinohradech, Korunní 62.

Poslanci synodní nechť při všech seděních zaujmou místa v předních lavicích.

Konečně také upozorňujeme, že v pondělí 11. listopadu večer po skončeném prvním sedění zahajovacím bude dána příležitost poslancům synodním i jejich přátelům, aby se sešli k p ř á t e l s k é m u h o v o r u v Národním domě na Vinohradech, na Mírovém náměstí, kde by zároveň mohli povečeřeti.

O B S A H :

Svolání a program synodu	3
Členové synodu	4
A. Zprávy synodního výboru	11—147
I. Zřízení a správa církve	11
II. Sbory a jejich správci	15
III. Činnost sborová; náboženský i mravní život údů	21
IV. Vzdělání církve; evangelisace a misie	32
V. Výchova	40
VI. Věci hospodářské	61
VII. Účetní a pokladní zpráva	89
VIII. Zpráva o pensijních věcech	122
IX. Zpráva revisorů účtů	132
X. Styky s jinými církvemi a korporacemi	132
a) církve domácí	132
b) církve zahraniční	135
c) evangelické spolky a korporace	140
XI. Spisy vydané synodním výborem	144
XII. Schválení knih církevních	145
XIII. Zpráva o časopisu „Český Bratr“	145
B. Zprávy odborů zvolených předešlými synody	147—150
I. Zpráva komise ústavní	147
II. Zpráva Odboru pro stručné vyjádření učení a zásad církve	148
III. Zpráva Odboru pro sociální práce církevní	148
IV. „ Odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení	148
V. „ Odboru agendárního	149
VI. „ Odboru pro styk se zahraničními církvemi	150
VII. Ostatní odbory	150
C. Návrhy	150—205
I. Návrhy synodního výboru	150
II. „ odborů zvolených na třetím synodu	151
III. „ seniorátních konventů	182
IV. „ na minulém synodu neprojednané	198
V. Resoluce pražské porady pokračovacího výboru Stokholmské konference	199
VI. Návrh synodního výboru vzhledem k postupu a rozvržení práce synodní	201